

RAPORT O STANIE GMINY ZWOLEŃ

za rok 2024

ZWOLEŃ - WIĘCEJ NIŻ MIEJSCE

GMINA ZWOLEŃ

PLAC KOCHANOWSKIEGO 1

26-700 ZWOLEŃ

tel. (48)676-22-10 email: sekretariat@zwolen.pl

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Zwolen za rok 2024. Dokument ten stanowi rzetelne i kompleksowe podsumowanie danych oraz zmian, jakie miały miejsce na terenie naszej gminy w minionym roku. Obejmuje on zarówno działania podejmowane przeze mnie, jak i realizację uchwał Rady Miejskiej. Uwzględniono w nim również zagadnienia związane z programami strategicznymi oraz aktywnością mieszkańców.

W 2024 roku samorząd Gminy Zwolen zrealizował inwestycje o łącznej wartości ponad 19 milionów złotych, z czego ponad 11 milionów pochodziło ze środków zewnętrznych. Skala i różnorodność tych przedsięwzięć potwierdzają skuteczność działań władz gminy w pozyskiwaniu funduszy oraz realizacji zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Za prowadzone działania Gmina Zwolen otrzymała wyróżnienia, w tym tytuł Lidera Regionu w kategorii turystyka i rekreacja, tytuł Lidera Powiatowego w konkursie Ranking Gmin Województwa Mazowieckiego, a także Laur Samorządu Regionu Radomskiego. Nagrody te są potwierdzeniem efektywnej pracy i zaangażowania w rozwój społeczno-gospodarczy naszej gminy.

W minionym roku rozpoczęto również prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Zwolen oraz planu ogólnego gminy. Opracowywane dokumenty będą stanowiły podstawę przyszłych decyzji dotyczących kierunków rozwoju gminy oraz wskażą priorytetowe obszary działań na najbliższe lata. Raport ten opisuje kluczowe aspekty funkcjonowania miasta i gminy, zawierając nie tylko informacje budżetowe, ale także szczegóły dotyczące inwestycji, wsparcia dla sportu, kultury oraz pomocy społecznej.

Wierzę, że lektura tego dokumentu przyczyni się do pogłębienia wiedzy o lokalnym samorządzie, a także będzie impulsem do rozmów o przyszłości naszej wspólnoty i kierunkach jej rozwoju. Zgromadzone dane, analizy i zestawienia mogą być cennym źródłem informacji w pracy zawodowej, edukacji czy przy planowaniu różnych przedsięwzięć. Raport w przejrzysty sposób prezentuje główne zmiany i trendy, jakie zachodzą w życiu Gminy Zwolen na przestrzeni ostatnich lat.

Serdecznie zachęcam do zapoznania się z treścią Raportu o stanie Gminy Zwolen za 2024 rok.

Zapraszam do lektury
Burmistrz Zwolenia
/Arkadiusz Sulima/

SPIS TREŚCI

1. Gmina Zwolen – położenie, ludność i statystyki.....	7
1.1 Informacje ogólne.....	7
1.2 Demografia.....	9
1.2.1 Stan ludności według danych rejestrowych.....	9
1.2.2 Dane statystyczne w oparciu o akty Urzędu Stanu Cywilnego	12
2. Samorząd.....	14
2.1 Rada Miejska w Zwoleniu	15
2.2. Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Zwoleniu.....	19
2.3 Jednostki pomocnicze gminy – sołectwa	20
2.4 Działania planistyczne i strategiczne.....	21
3. Budżet.....	22
3.1 Informacje finansowe – planowane dochody, wydatki, przychody i rozchody	22
3.2 Wykonanie budżetu w 2024 roku.....	24
3.3 Realizacja wydatków budżetowych w 2024 roku	34
3.4 Przychody i rozchody budżetu w 2024 roku oraz zobowiązania gminy	60
3.5 Wieloletnia Prognoza Finansowa i Przedsięwzięcia Wieloletnie.....	62
4. Majątek.....	62
4.1. Zestawienie praw własności przysługujących Gminie	62
4.2 Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych.....	65
4.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego.....	65
4.3.1 Przekazanie nieruchomości w Sycynie na rzecz Województwa Mazowieckiego	66
4.4 Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania ich posiadania.....	67
5. Ochrona środowiska i gospodarka komunalna	68
5.1 Gospodarka odpadami komunalnymi	68
5.2 Realizacja zadań związanych z ochroną.....	73
5.2.1 Utylizacja azbestu	73
5.2.2 Ochrona przyrody i zieleni miejskiej.....	74
5.2.3 Ochrona terenów.....	75
5.2.4 Decyzje środowiskowe	75
5.2.5 Gospodarka ściekowa i kontrole zbiorników	75
5.2.6 Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB).....	76
5.2.7 Kontrole palenisk i jakość powietrza.....	76

5.2.8 Diagnoza ubóstwa energetycznego.....	76
5.2.9 Punkt Konsultacyjny programu Czyste Powietrze	77
5.3 Gospodarka wodno-ściekowa	78
5.3.1 Zakład Usług Komunalnych w Zwoleniu.....	78
5.3.2 Wodociągi	79
5.3.3 Kanalizacja	79
5.4 Opieka nad zwierzętami i zapobieganie bezdomności	80
6. Edukacja i sport	81
6.1 Placówki oświatowe w gminie Zwolen.....	81
6.2 Stan zatrudnienia	82
6.3 Dowóz uczniów do szkół.....	84
6.4 Wysokość przekazanych dotacji dla placówek niepublicznych	84
6.5 Programy rządowe i unijne realizowane w szkołach podstawowych.....	85
6.6 Koszty utrzymania placówek oświatowych	90
6.7 Współpraca z podmiotami, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych	92
6.8 Sport i rekreacja.....	93
7. Rozwój oraz inwestycje gospodarcze w 2024.....	95
7.1 Rekreacja i turystyka	95
7.2 Oświata i wychowanie.....	100
7.3 Ochrona zabytków.....	102
7.4 Oświetlenie uliczne	103
7.5 Inwestycje wodno-kanalizacyjne.....	105
7.6 Zadania zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego	107
8. Informacje dotyczące zrealizowanych w 2024 roku zadań drogowych	109
8.1. Inwestycje drogowe.....	109
8.1.1 Inwestycje drogowe realizowane przy współpracy z instytucjami zewnętrznymi	117
8.2 Zadania drogowe realizowane ze środków Funduszu Sołeckiego	118
8.3. Działania i wydatki na utrzymanie oraz modernizację infrastruktury drogowej.....	119
8.4 Decyzje administracyjne dotyczące pasa drogowego	120
9. Zdrowie, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	121
9.1 Bezpieczeństwo przeciwpożarowe i rola OSP	121
9.2 Obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe	126
9.3 Wsparcie systemu zdrowia i ochrony mieszkańców	127
10. Promocja Gminy Zwolen oraz wyróżnienia.....	127

11. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 2024 roku	132
11.1 Podstawowe informacje o systemie pomocy społecznej	133
11.2 Rodzaj świadczonej pomocy	136
11.3 Dzienny Dom Senior+ w Gminie Zwolen.....	140
11.4 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.....	146
11.4.1 Świadczenia rodzinne w 2024 r.	146
11.4.2 Fundusz alimentacyjny w 2024 r.	147
11.5 Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	148
11.6 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	149
11.7 Realizacja rządowych programów wsparcia	152
11.8 Karta Dużej Rodziny	154
12. Działalność profilaktyczna w Gminie Zwolen w 2024 roku	155
13. Kultura	159
13.1 Dom Kultury w Zwoleniu	159
13.1.1 Działalność Domu Kultury w 2024 roku.....	162
13.1.1.1 Dom Kultury w przestrzeni cyfrowej	163
13.1.2 Osiągnięcia zespołów artystycznych działających w Domu Kultury	164
13.1.3 Wydarzenia artystyczne o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej	169
13.1.4 Działalność Kina Świt w 2024 roku	170
13.1.5 Projekty i dofinansowania wydarzeń realizowanych przez Dom Kultury	171
13.2 Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu.....	173
13.2.1 Działalność MGBP i Filii Bibliotecznych w liczbach	174
13.2.2 Działania edukacyjno-animacyjne i współpraca z partnerami	176
13.2.3 Działalność klubowa i usługi biblioteczne dla społeczności lokalnej	177
13.2.4 Wydarzenia literackie, konkursy i inicjatywy kulturalne	178
13.3 Działalność Muzeum Regionalnego w Zwoleniu.....	180
13.3.1 Projekty i działania Muzeum Regionalnego w Zwoleniu realizowane w 2024 roku	182
13.3.2 Edukacja i wydarzenia.....	187
13.3.3. Działalność wydawnicza	189
13.3.4 Popularyzacja i aktywność w mediach społecznościowych	190
13.3.5 Wystawy muzealne	193
14. Posiedzenia sesji Rady Miejskiej – liczba, frekwencja i inicjatywy uchwałodawcze	194
14.1 Sprawozdanie z prac Rady Miejskiej w Zwoleniu	195

1. Gmina Zwoleń – położenie, ludność i statystyki

1.1 Informacje ogólne

Gmina Zwoleń to gmina miejsko-wiejska położona w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie zwoleńskim. Siedzibą gminy jest miasto Zwoleń. Gmina znajduje się na osi dróg krajowych:

- droga krajowa nr 79 (Warszawa – Sandomierz – Kraków – Bytom),
- droga krajowa nr 12 (Łęknica – Dorohusk).

Gmina zajmuje powierzchnię 160,12 km², z czego 69% stanowią użytki rolne, a 24% użytki leśne. (7% pozostałe) Wysokość nad poziomem morza waha się od 136,5 m w dolinie rzeki Zwoleńki do 185,5 m na wydmach w rejonie Linowa. Średnia wysokość wynosi 166 m. Na terenie gminy znajduje się 28 sołectw. Charakter gminy jest rolniczy, co sprzyja rozwojowi przemysłu rolno-spożywczego.

Istotnym aspektem lokalnego rozwoju jest aktywność gospodarcza mieszkańców. Na koniec grudnia 2024 roku w rejestrze działalności gospodarczej prowadzonym przez Urząd Miejski w Zwoleniu figurowało **819 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne**, co oznacza wzrost w porównaniu do roku 2023 (810 podmiotów). Zróżnicowanie branżowe wskazuje na rosnącą przedsiębiorczość lokalnej społeczności. Najliczniejszą grupę stanowią przedsiębiorcy prowadzący **sprzedaż detaliczną przez internet i domy wysyłkowe** – 212 działalności, co potwierdza dynamiczny rozwój e-commerce. Kolejne branże to **roboty budowlane i wykończeniowe** (188 podmiotów), **tradycyjna sprzedaż detaliczna** (187), **malowanie i szklenie** (178) oraz **transport drogowy towarów** (173). Te liczby świadczą o znaczącej roli sektora usługowego, budowlanego i handlowego w strukturze gospodarki gminy.

Gmina Zwoleń oraz jej najbliższe okolice wyróżniają się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Znaczna część obszaru gminy objęta jest formami ochrony przyrody, w tym krajobrazami chronionymi. Do najcenniejszych przyrodniczo miejsc należy Dolina Rzeki Zwoleńki – unikatowa ostoja lokalnej fauny i flory, na terenie której funkcjonuje ścieżka dydaktyczna „Szlakiem żółwia błotnego”. Wśród innych wartościowych przyrodniczo i kulturowo obiektów znajdują się zabytkowy zespół parkowy w Strykowicach Górnych, zespół pałacowo-ogrodowy w Jasieńcu Soleckim oraz rezerwat leśny „Miodne”. Zwoleń to również miasto o wielowiekowej, bogatej historii, który prawo miejskie otrzymał od króla Władysława Jagiełły w 1425 roku. W drugiej

połowie XVI wieku miejscowość posiadała status miasta królewskiego, co świadczy o jej znaczeniu w dziejach regionu.

Do najcenniejszych zabytków gminy Zwolen należy kościół parafialny, wzniesiony w latach 1564–1595. Jest to najstarszy obiekt sakralny na terenie gminy, który pełni również istotną funkcję historyczną – w jego wnętrzu znajdują się szczątki rodziny Jana Kochanowskiego.

W centralnej części miasta, w parku miejskim, znajduje się Pomnik Mistrza Jana, odsłonięty w 1961 roku. W 2018 roku park przeszedł modernizację, w ramach której wykonano rzeźbę Urszulki, odlew fotela Jana Kochanowskiego oraz barwną fontannę. Uzupełnieniem przestrzeni parkowej stała się ścieżka z fragmentami fraszek Kochanowskiego, która pełni funkcję zarówno estetyczną, jak i edukacyjną.

Ważnymi miejscami historycznymi dla społeczności lokalnej są: pomnik Nieznanego Żołnierza, pomnik Żołnierzy Niezłomnych i Ściana Straceń, przy której hitlerowcy 7 kwietnia i 19 czerwca 1944 r. dokonali publicznych egzekucji żołnierzy Armii Krajowej i osób cywilnych. W 1991 roku w obrębie Ściany Straceń ustawiono Krzyż Katyński, zaś w 2012 roku odsłonięto Tablicę Smoleńską. Na pobliskim cmentarzu znajdują się także pomniki upamiętniające Polaków walczących o wolność podczas I i II Wojny Światowej.

Zwolen posiada tereny sportowo-rekreacyjne, które stwarzają doskonałe warunki do czynnego wypoczynku i uprawiania sportów. Do dyspozycji mieszkańców jest oddane w 2017 roku kąpielisko nad zalewem oraz wybudowana w 2021 roku ścieżka sportowo-rekreacyjna. W 2024 roku samorząd gminy Zwolen zrealizował ważną inwestycję ukierunkowaną na rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej. W ramach tego przedsięwzięcia powstała ścieżka dydaktyczno-ekologiczna wzdłuż rzeki Zwolenki, która służy zarówno celom edukacyjnym, jak i rekreacyjnym, promując lokalne walory przyrodnicze i zwiększając dostęp mieszkańców oraz turystów do terenów zielonych.

Przeprowadzono także kompleksową modernizację terenu wokół zalewu miejskiego. Zrealizowane prace objęły utworzenie parku z alejkami i ławkami, drewnianych tarasów wyposażonych w leżaki, hamaki i huśtawki, co znacząco podniosło atrakcyjność tego miejsca jako przestrzeni wypoczynkowej. Powstał również park linowy, miasteczko wodne oraz nowoczesne domki letniskowe, które stworzyły nowe możliwości aktywnego wypoczynku oraz rozwoju turystyki w regionie.

W ofercie miasta, oprócz zalewu, znajdują się: korty tenisowe, place zabaw, skate-park, siłownie zewnętrzne, „Miasteczko ruchu”, kompleksy boisk, altana wraz z grillem, a także punkt serwisowy dla rowerów na Orliku. W sezonie zimowym na terenie Orlika rozkładane jest również lodowisko, które cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Miasto nie zapomina także o osobach z niepełnosprawnościami – dostosowuje do ich potrzeb zarówno nowo budowane obiekty, jak i doposaża istniejące miejsca rekreacyjne w urządzenia specjalistyczne.

Niewątpliwym powodem do dumy jest rozbudowany i zmodernizowany w lipcu 2018 roku budynek zabawkowego Kina Świt. Od 2020 roku w Zwoleniu funkcjonuje pierwszy w regionie Dzienny Dom Senior +, który pomaga w funkcjonowaniu i codziennym życiu mieszkańcom po 60. roku życia.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę wodociągową i drogową. W ekologiczny charakter gminy wpisują się działania i inicjatywy mające na celu polepszanie środowiska naturalnego, jak również dbanie o jego wizerunek (utyliczacja azbestu, inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła, pomoc w realizacji programu Czyste Powietrze). Samorząd cyklicznie przeprowadza akcję sadzenia młodych drzewek. W gminie działa także program opieki nad zwierzętami, w który wpisana jest m.in. bezpłatna sterylizacja zwierząt: kotów i psów.

Gmina Zwoleń od 2002 roku ma nawiązaną współpracę partnerską z miastem Zvolen na Słowacji. Na przestrzeni tych lat wielokrotnie dochodziło do wzajemnych wizyt, podczas których prezentowano dorobek artystyczny partnerskich miast, poznawano historię i tradycję.

Na terenie gminy funkcjonują stowarzyszenia sportowe, kulturalne i oświatowe. Prężnie działają także KGW oraz zespoły folklorystyczne. Perełką Ziemi Zwoleńskiej jest Młodzieżowa Orkiestra Dęta Miasta Zwolenia.

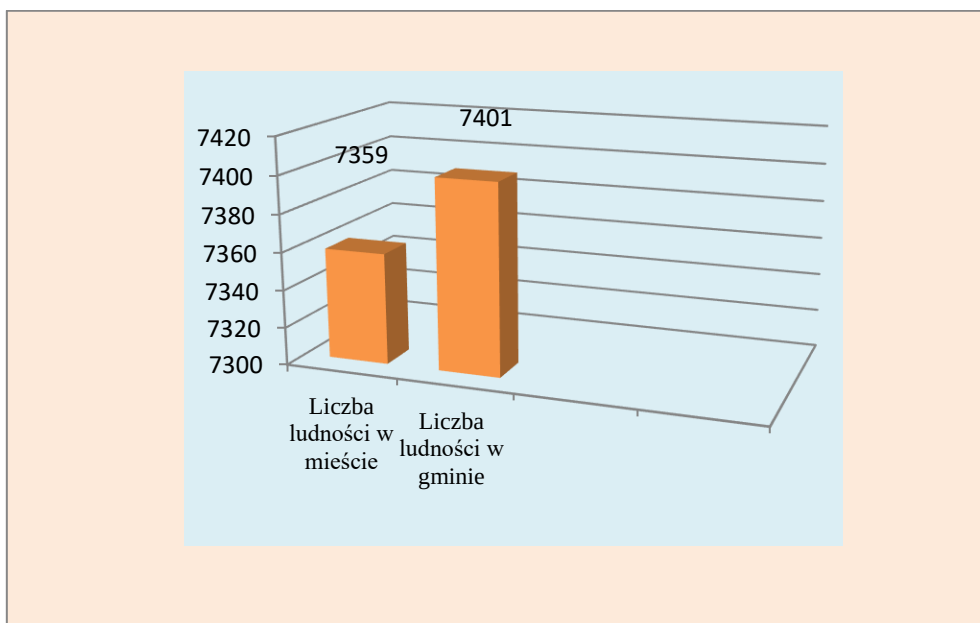
1.2 Demografia

1.2.1 Stan ludności według danych rejestrowych

Zameldowania na pobyt stały w roku 2024r.	- 333
Zameldowania na pobyt czasowy w roku 2024r.	- 71
Zgony w gminie w 2024r.	- 139
Urodzenia w 2024r.	- 115

Liczba ludności: miasto	- 7359	
gmina	- 7401	
razem	- 14760	na dzień 31.12.2024r.

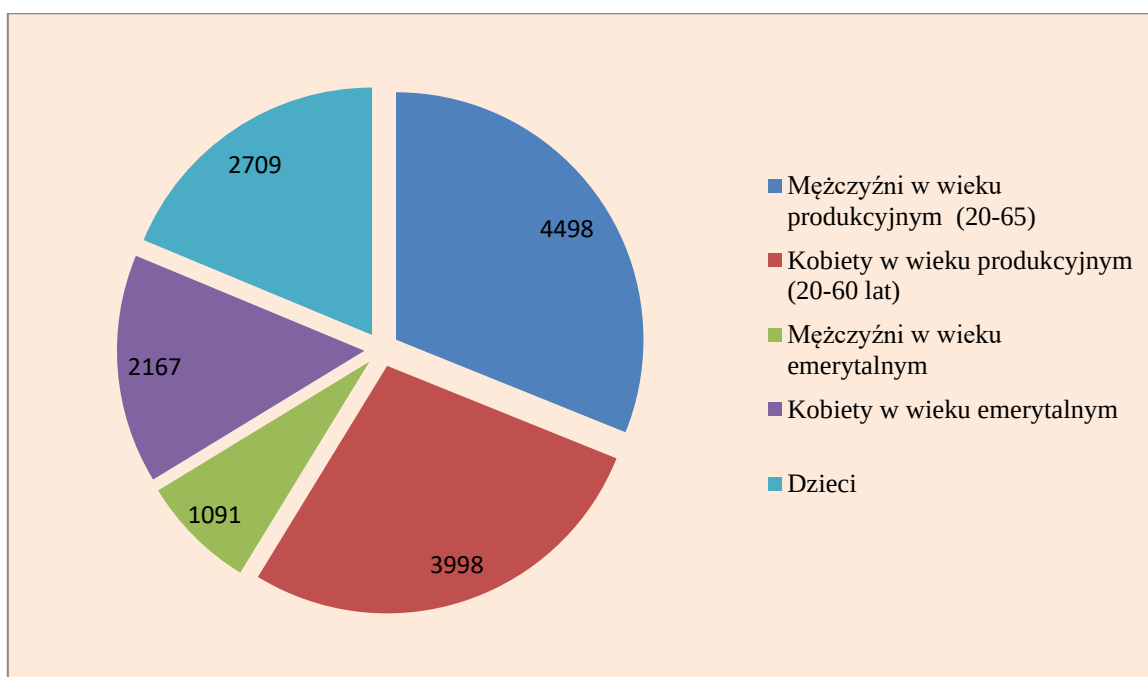
Liczba ludności na dzień 31 grudnia 2024 roku

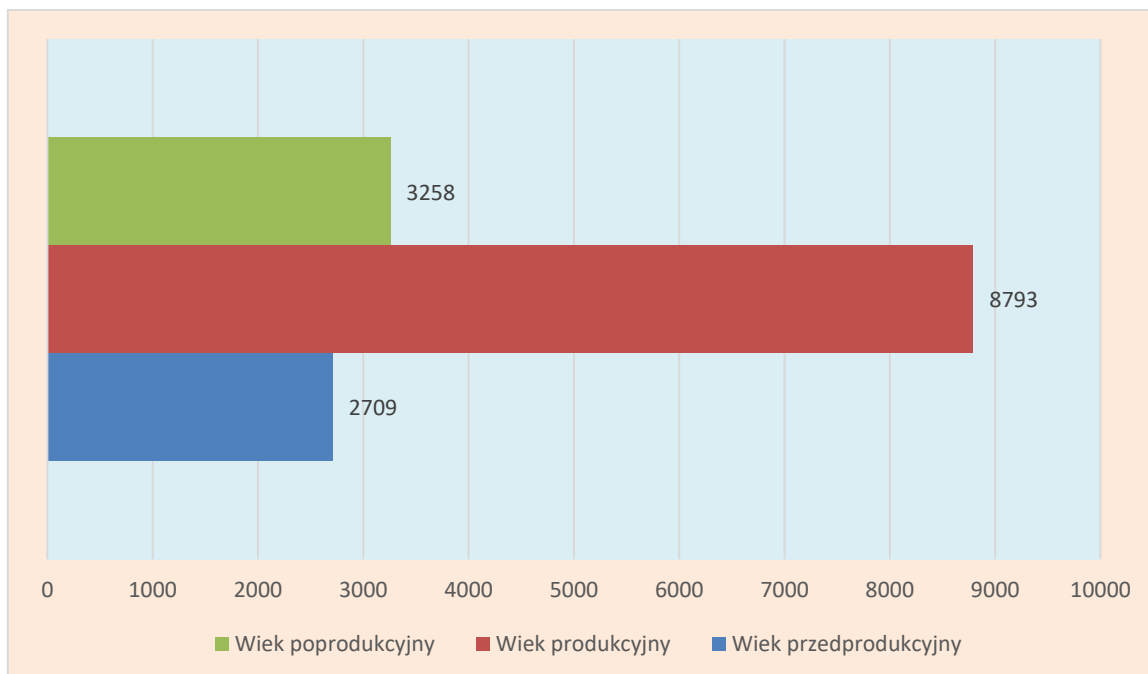
W 2024 roku odnotowano kolejny spadek liczby ludności. Pod koniec grudnia liczba mieszkańców wyniosła o 125 mniej niż w roku poprzednim. Łącznie teren miasta i gminy zamieszkiwało 14760 osób, w tym: 7571 kobiet i 7187 mężczyzn.

W ostatnim roku odnotowano spadek liczby zgonów (22 mniej) oraz spadek liczby urodzeń (2 mniej). Statystyczny mieszkaniec miasta i gminy Zwoleń to osoba pełnoletnia, ponieważ aż 81,6% mieszkańców ma ukończone 18 lat. Ponadto, z lekką przewagą liczebną kobiet, które stanowią 51,3% populacji. Młodzież i dzieci do 18 roku życia stanowią 18,4% mieszkańców, co świadczy o stosunkowo wysokim udziale osób dorosłych w strukturze demograficznej gminy. Szacunkowa średnia wieku mieszkańca wynosi 42 lata (średni wiek osób do 18 lat to 9 lat, zaś średni wiek osób pełnoletnich to 40 lat). Struktura wiekowa jest zbliżona do średniej krajowej, która w 2023 roku wynosiła 43 lata.

Liczba mieszkańców z podziałem na wiek

Mieszkańcy według ekonomicznych grup wiekowych

1.2.2 Dane statystyczne w oparciu o akty Urzędu Stanu Cywilnego

Dane przedstawione przez Urząd Stanu Cywilnego w Zwoleniu obejmują wszystkie zdarzenia demograficzne zarejestrowane na terenie miasta i gminy Zwolen, takie jak urodzenia, małżeństwa i zgony. Należy jednak podkreślić, że informacje te nie odnoszą się wyłącznie do mieszkańców miasta i gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, rejestracja aktów stanu cywilnego odbywa się według właściwości miejscowej – tj. w miejscu zaistnienia zdarzenia – niezależnie od miejsca zamieszkania osoby, której dotyczy.

W związku z tym w statystykach uwzględniane są również przypadki dotyczące osób spoza terenu miasta i gminy Zwolen, które np. zawarły związek małżeński, zmarły na tym terenie, bądź wystąpiono o umiejscowienie w Rejestrze Stanu Cywilnego zdarzeń zaistniałych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Dodatkowo należy zaznaczyć, że na terenie miasta i gminy Zwolen nie funkcjonuje oddział położniczy, co również wpływa na zaniżoną liczbę rejestrowanych urodzeń.

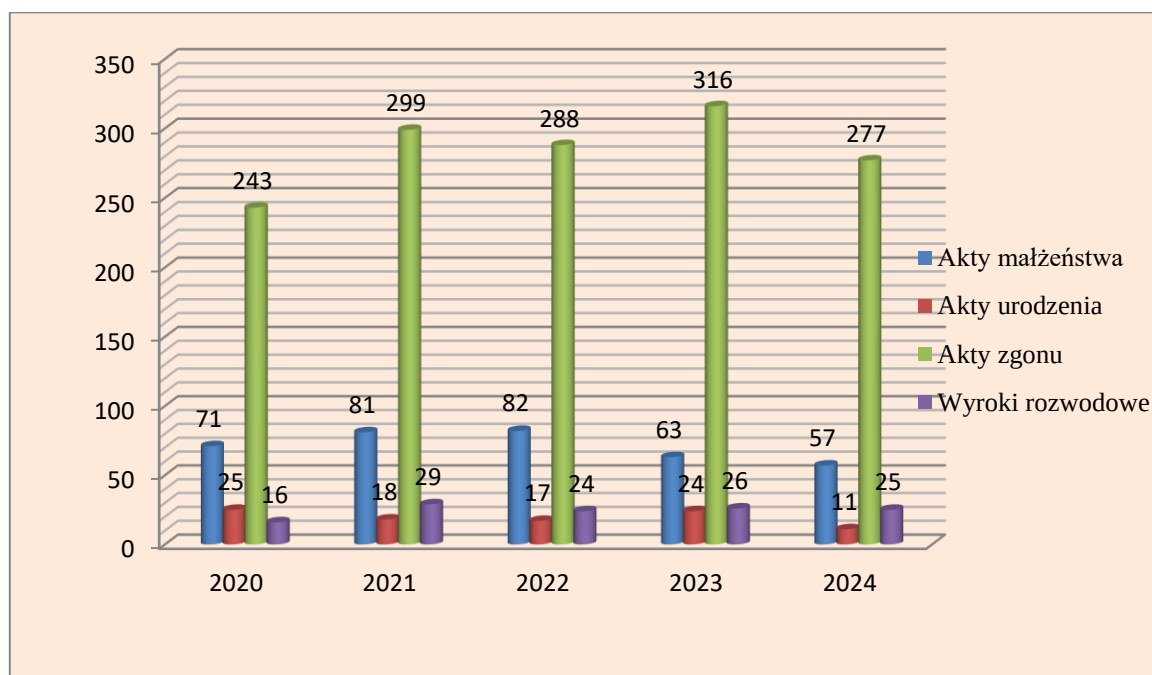
Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, należy stwierdzić, że dane posiadane przez Urząd Stanu Cywilnego nie pozwalają na pełną i miarodajną ocenę sytuacji demograficznej mieszkańców gminy Zwolen.

Dane statystyczne w oparciu o akty Urzędu Stanu Cywilnego w Zwoleniu za 2024 r.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ogółem 2024
Liczba sporządzonych aktów małżeństwa	3	1	1	3	2	6	14	10	10	5	0	2	57
w tym:													
liczba ślubów konkordatowych	0	0	0	0	2	5	9	8	4	4	0	0	32
liczba ślubów cywilnych	2	1	1	3	0	1	4	2	6	1	0	2	23
liczba umiejscowionych aktów	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Liczba sporządzonych aktów zgonu	26	26	23	29	27	9	24	27	27	18	19	22	277
w tym:													
liczba umiejscowionych aktów	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Liczba sporządzonych aktów urodzenia, w tym:	0	2	1	0	2	1	3	2	0	0	0	0	11

liczba umiejscowionych aktów	0	2	1	0	2	1	3	2	0	0	0	0	11
Liczba wyroków sądowych orzekających rozwód naniesienie wzmianki do aktu	2	0	3	2	5	5	1	0	1	2	1	3	25
Liczba przeniesionych do systemu aktów z ksiąg papierowych	65	121	74	63	63	68	62	65	77	70	50	59	837
Liczba wydanych odpisów aktów	236	256	172	194	156	151	214	183	181	160	170	185	2258

Porównanie w oparciu o wydane akty w latach 2018 – 2024

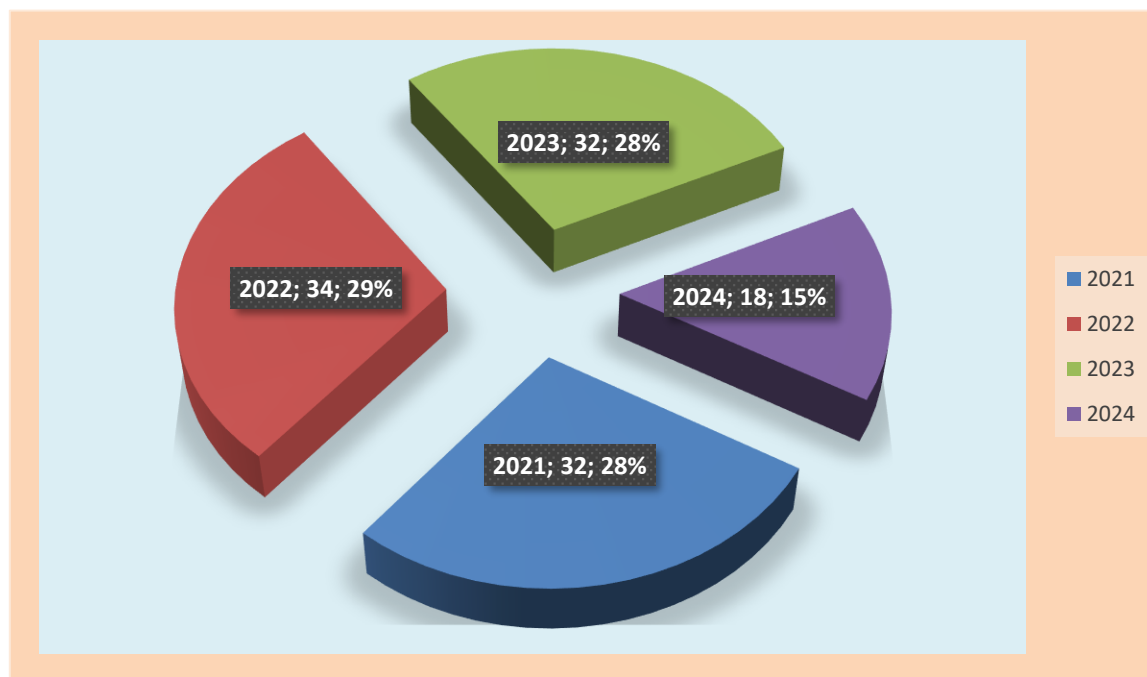
Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie oraz jubileusze 100-lecia urodzin

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie to odznaczenie cywilne nadawane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej parom, które przeżyły co najmniej 50 lat w jednym związku małżeńskim. Jest ono wyrazem uznania dla trwałości małżeństwa i wartości rodzinnych.

W 2024 roku Urząd Stanu Cywilnego w Zwoleniu wystąpił z wnioskami o przyznanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie dla 18 par małżeńskich. Dla porównania, w 2023 roku wnioskowano o medale dla 32 par, w 2022 roku – dla 34 par, a w 2021 roku – dla 32 par. Spadek liczby wniosków w 2024 roku może być wynikiem czynników demograficznych oraz zmieniającej się struktury

wiekowej mieszkańców gminy. Ponadto, w 2024 roku dwie mieszkanki gminy Zwolen obchodziły jubileusz 100-lecia urodzin.

Ilość przyznanych Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie w latach 2021 - 2024

2. Samorząd

Organem stanowiącym i kontrolnym w samorządzie Gminy Zwolen jest **Rada Miejska w Zwoleniu**, natomiast organem wykonawczym – **Burmistrz Zwolenia**. Samorząd lokalny realizuje zadania własne oraz zlecone, odpowiadając za rozwój gminy, zarządzanie jej majątkiem, a także świadczenie usług publicznych na rzecz mieszkańców.

Działalność samorządu opiera się na zasadach przejrzystości, partycypacji społecznej i zrównoważonego rozwoju. Funkcjonowanie Rady Miejskiej oraz Burmistrza znajduje odzwierciedlenie w podejmowanych uchwałach, programach i projektach inwestycyjnych oraz działaniach strategicznych.

Szczegółowe informacje o strukturze, kompetencjach oraz bieżącej pracy samorządu dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-zwolen> oraz na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego: www.zwolen.pl.

2.1 Rada Miejska w Zwoleniu

Rada Miejska w Zwoleniu składa się z 15 radnych. Jej zadania określa ustawa o samorządzie gminnym. W 2024 roku odbyło się łącznie 14 posiedzeń sesji Rady Miejskiej. Ze względu na wybory samorządowe, które miały miejsce 7 kwietnia 2024 roku, w ciągu roku funkcjonowały dwie kadencje Rady Miejskiej – VIII i IX. Pierwsze sesje (5 posiedzeń) odbywały się jeszcze w składzie Rady powołanej w poprzednich wyborach, natomiast po przeprowadzeniu głosowania i ukonstytuowaniu się nowej Rady, kontynuowano pracę w nowym składzie osobowym.

Łącznie w 2024 roku Rada Miejska w Zwoleniu podjęła 86 uchwał:

- 22 uchwały podjęte przez Radę VIII kadencji,
- 64 uchwały podjęte przez Radę IX kadencji.

Skład osobowy Rady Miejskiej w Zwoleniu VIII Kadencji

1. Adam Boryczka	9. Piotr Pawelec
2. Henryk Fałek	10. Włodzimierz Piskorek
3. Arkadiusz Figura	11. Marcin Plachta
4. Roman Grzybowski	12. Paweł Sobieszek
5. Teresa Kacperczyk-Baran	13. Dorota Solecka
6. Stanisław Kaczyński	14. Mirosław Walewski
7. Marek Kwapisiewicz	15. Janusz Wojas
8. Leszek Michalski	

Skład osobowy Rady Miejskiej w Zwoleniu IX Kadencji

1. Piotr Pawelec
– Przewodniczący Rady
Miejskiej	3. Leszek Michalski –
Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej
2. Teresa Kacperczyk- Baran –
Wiceprzewodnicząca Rady
Miejskiej	4. Krzysztof Figurski –
Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej
	5. Figura Arkadiusz
	6. Karaś Bożena

7. Liberadzki Marcin

8. Młyńska Izabela

9. Muszyńska Anna

10. Papiewski Radosław

11. Ogonowski Damian

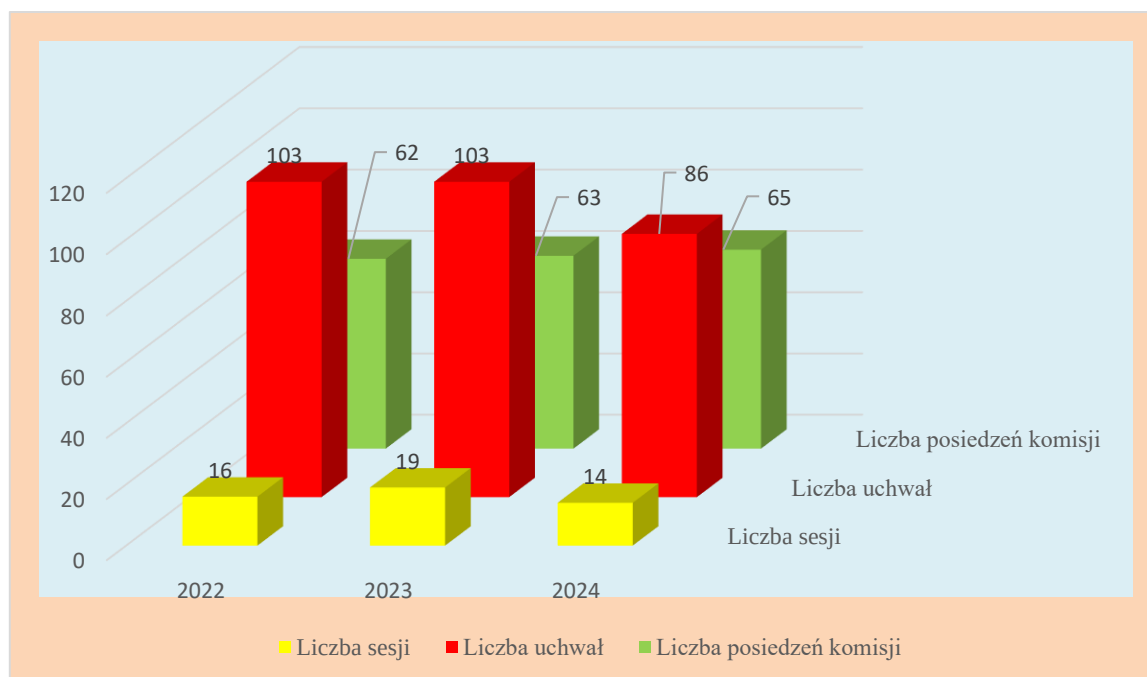
12. Walewski Mirosław

13. Wojaś Janusz

14. Wrześniewski Arkadiusz

15. Zyżek Edyta

Aktywność Rady Miejskiej w Zwoleniu w latach 2022 – 2024

W 2024 roku w Radzie Miejskiej w Zwoleniu funkcjonowało 5 stałych komisji. Komisje te wspierały prace Rady poprzez opracowywanie opinii, analizowanie projektów uchwał oraz monitorowanie realizacji zadań gminy w poszczególnych obszarach działalności samorządowej.

Skład osobowy komisji Rady Miejskiej w Zwoleniu IX kadencji

I. Komisja Rewizyjna

- 1. Janusz Wojaś – Przewodniczący**
- 2. Arkadiusz Figura – Z-ca Przewodniczącego**
- 3. Edyta Zyżek – Członek**

II. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

- 1. Izabela Młyńska – Przewodniczący**

2. Edyta Zysek – Z-ca Przewodniczącego
3. Janusz Wojas – Członek
4. Bożena Karaś – Członek

III. Komisja Budżetu i Finansów

1. Arkadiusz Wrześniewski – Przewodniczący
2. Marcin Liberadzki – Z-ca Przewodniczącego
3. Leszek Michalski – Członek
4. Anna Muszyńska – Członek
5. Krzysztof Figurski – Członek
6. Radosław Papiewski – Członek

IV. Komisja Oświaty, Zdrowia, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa Publicznego

1. Arkadiusz Figura – Przewodniczący
2. Bożena Karaś – Z-ca Przewodniczącego
3. Izabela Młyńska – Członek
4. Teresa Kacperczyk- Baran – Członek
5. Piotr Pawelec – Członek

1. Komisja Rolnictwa, Gospodarcza i Rozwoju Gminy

1. Mirosław Walewski – Przewodniczący
2. Anna Muszyńska – Z-ca Przewodniczącego
3. Leszek Michalski – Członek
4. Marcin Liberadzki – Członek
5. Arkadiusz Wrześniewski – Członek
6. Damian Ogonowski – Członek
7. Radosław Papiewski – Członek

Posiedzenia Rady Miejskiej i jej komisji są jawne. Protokoły z posiedzeń Rady oraz komisji dostępne są w Biurze Rady, natomiast nagrania z posiedzeń sesji udostępniane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Zwoleniu pod adresem: <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-zwolen/kadencja-ix-2024-2028>. Informacje o uchwałach podjętych przez Radę dostępne są pod adresem: <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-zwolen/rejestr-uchwal>.

2.2. Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Zwoleniu

Urząd Miejski w Zwoleniu stanowi jednostkę organizacyjną, za pośrednictwem której **Burmistrz Zwolenia** wykonuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez **Radę Miejską w Zwoleniu**.

Władze gminy podejmują kluczowe decyzje wykonawcze i odpowiadają za bieżące zarządzanie działalnością urzędu. **Kompetencje oraz zakres zadań Burmistrza** określa **ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym**.

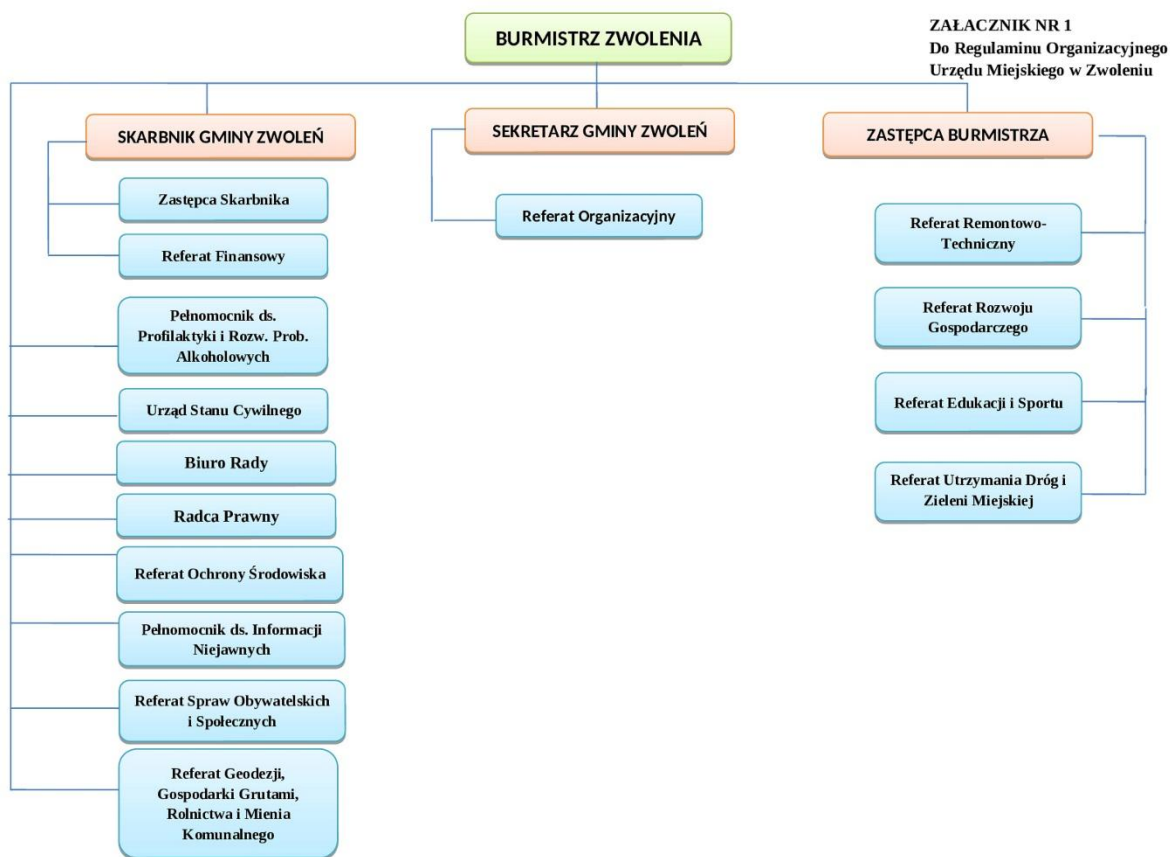
Funkcję Burmistrza Zwolenia od dnia 19 listopada 2018 roku sprawuje **Arkadiusz Sulima**. Zastępcą burmistrza jest **Grzegorz Molendowski**, Sekretarzem Gminy Zwolen – **Mirosław Chołuj**, natomiast funkcję Skarbnika Gminy pełni **Anna Potucha**.

W 2024 roku Burmistrz Zwolenia, realizując swoje ustawowe obowiązki, wydał **90 zarządzeń**, dotyczących m.in. zarządzania finansami, realizacji inwestycji oraz bieżącego funkcjonowania urzędu. W wykonywaniu swoich obowiązków Burmistrza wspiera struktura organizacyjna Urzędu

Miejskiego, obejmująca referaty oraz komórki wewnętrzne, których układ przedstawia **schemat organizacyjny urzędu**.

Schemat organizacyjny Urzędu Miejskiego w Zwoleniu

Jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zwoleniu:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu,
- 2) Dom Kultury w Zwoleniu,
- 3) Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu,
- 4) Muzeum Regionalne w Zwoleniu,
- 5) Zakład Usług Komunalnych w Zwoleniu.

2.3 Jednostki pomocnicze gminy – sołectwa

Gmina Zwolenie składa się z 28 sołectw, które stanowią jednostki pomocnicze gminy. Każde sołectwo ma **wybranego w drodze głosowania sołtysa** oraz **radę sołecką**. **Sołtys** reprezentuje mieszkańców

sołectwa, odpowiadając za bezpośrednią komunikację z władzami samorządowymi i inicjowanie działań na rzecz swojej społeczności. **Rada solecka** współpracuje z sołtysem, wspierając go w realizacji zadań i podejmowaniu decyzji dotyczących rozwoju sołectwa.

Wykaz sołectw:

1) Atalin	16) Niwki
2) Barycz	17) Osiny
3) Filipinów	18) Paciorkowa Wola Nowa
4) Helenówka	19) Paciorkowa Wola Stara
5) Jasieniec Kolonia	20) Podzagajnik
6) Jasieniec Solecki	21) Strykowice Błotne
7) Jedlanka	22) Strykowice Górne
8) Józefów	23) Strykowice Podleśne
9) Karolin	24) Sycyna
10) Koszary	25) Sydół
11) Linów	26) Wólka Szeleżna
12) Ługi	27) Zielonka Nowa
13) Męciszów	28) Zielonka Stara
14) Mieczysławów	
15) Mostki	

2.4 Działania planistyczne i strategiczne

W 2024 roku Urząd Miejski w Zwoleniu rozpoczął prace nad dwoma kluczowymi dokumentami planistycznymi, które będą wyznaczać kierunki rozwoju gminy w nadchodzących latach: **Aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Zwoleń na lata 2018–2028** oraz **planem ogólnym miasta i gminy Zwoleń**.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Zwoleń na lata 2018–2028. Opracowywany dokument będzie obowiązywał do **2030**. Stanowić będzie podstawowy dokument planistyczny, określający główne obszary, cele oraz kierunki rozwoju gminy, a także stanowić punkt wyjścia do opracowania innych lokalnych dokumentów strategicznych i planistycznych. Projekt został wyceniony na **62.730,00 zł**, z czego wartość **I części** wynosi **31.365,00 zł**.

Opracowanie strategii jest kluczowe dla dalszego rozwoju gminy, stanowiąc fundament dla podejmowania decyzji inwestycyjnych, jak również dla pozyskiwania środków na realizację różnych projektów rozwojowych.

Dokument będzie obejmować cztery kluczowe wymiary: **społeczny, gospodarczy, klimatyczno-środowiskowy i przestrzenny**. Opracowywany zostanie przez **Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej z Warszawy**. Głównym jego celem jest wytyczenie ogólnych kierunków rozwoju, które pozwolą wyróżnić gminę Zwoleń na tle innych ośrodków, zarówno mniejszych, jak i większych.

Równolegle z pracami nad strategią, gmina przystąpiła do opracowania **planu ogólnego miasta i gminy Zwoleń**, który zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W 2024 roku podpisano umowę na wykonanie tego dokumentu z firmą **PHU MAXI Usługi Urbanistyczne Piotr Czajkowski** z Grudziądza (ul. Władysława IV 14), o wartości **329.640,00 zł**. Sporządzenie planu ogólnego jest kolejnym krokiem w stronę uporządkowanego rozwoju przestrzennego gminy.

Oba dokumenty – strategia i plan ogólny – opracowywane są z uwzględnieniem zasad **partycypacji społecznej**, co pozwoli na aktywne zaangażowanie mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji społecznych w proces planowania przyszłości gminy.

3. Budżet

3.1 Informacje finansowe – planowane dochody, wydatki, przychody i rozchody

Uchwała budżetowa została przyjęta przez Radę Miejską w dniu 21 grudnia 2023 roku. W dokumencie określono:

- 1) **Planowane dochody** gminy na poziomie **86.353.411,00 zł**,
- 2) **Planowane wydatki** w wysokości **90.994.929,00 zł**.

W ramach wydatków ujęto również środki przeznaczone na realizację **zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań wynikających z ustaw**, które wyniosły **6.383.735,00 zł**. Przyjęty budżet świadczył o aktywnej polityce inwestycyjnej i społecznej samorządu, zakładając realizację licznych zadań mimo planowanego deficytu budżetowego.

Zaplanowane przychody i rozchody budżetu Gminy Zwolen na rok 2024

W uchwale budżetowej na 2024 rok zaplanowano następujące **przychody budżetu**:

- 1) **Emisja obligacji** – 1.300.000,00 zł
- 2) **Wolne środki z lat ubiegłych** – 1.466.351,59 zł
- 3) **Z niewykorzystanych środków pieniężnych wynikających ze szczególnych zasad wykonywania budżetu** – 3.685.566,41 zł

Łączna kwota zaplanowanych przychodów wyniosła **6.451.918,00 zł**.

Zaplanowane **rozchody budżetu** objęły:

- 1) Spłatę pożyczek oraz wykup transzy obligacji – 1.810.400,00 zł

Plan finansowy zakłada zrównoważenie potrzeb inwestycyjnych i spłat zobowiązań, przy jednoczesnym wykorzystaniu dostępnych źródeł finansowania.

W ciągu 2024r. plan budżetu zmieniono uchwałami Rady Miejskiej oraz Zarządzeniami Burmistrza Zwolenia o kwotę:

- 1) po stronie dochodów zwiększono o kwotę 12.366.266,15 zł,
- 2) po stronie wydatków zwiększono o kwotę 15.876.280,53 zł.

Plan budżetu po zmianach, na dzień 31.12.2024r. wyniósł:

- 1) po stronie dochodów kwotę 98.719.677,15 zł,
- 2) po stronie wydatków kwotę 106.871.209,53 zł.

Planowane przychody budżetowe po zmianach wyniosły 10.017.932,38 zł, w tym:

- 1) emisja obligacji komunalnych w kwocie 0,00 zł,
- 2) wolne środki z lat ubiegłych w kwocie 5.789.113,59 zł,
- 3) niewykorzystane środki pieniężne wynikające z odrębnych ustaw w kwocie 4.228.818,79zł.

Rozchody budżetu Gminy Zwolen po zmianach w 2024 roku

Po wprowadzeniu zmian, **łączne rozchody budżetu** zaplanowano na kwotę **1.866.400,00 zł**.

Środki te zostały przeznaczone na:

- 1) Spłatę rat pożyczek – 210.400,00 zł
- 2) Wykup obligacji – 1.600.000,00 zł

3) Udzielenie pożyczki – 56.000,00 zł

Rozchody te odzwierciedlają zobowiązania finansowe gminy oraz wsparcie udzielane w ramach pożyczek.

3.2 Wykonanie budżetu w 2024 roku

Na dzień 31 grudnia 2024 roku dochody Gminy Zwolen zostały zrealizowane w wysokości **98.121.185,72 zł**, co stanowi **99,4% planowanej kwoty (98.719.677,15 zł)**. Wydatki budżetowe zostały wykonane w kwocie **99.397.413,28 zł**, co odpowiada **93,0% rocznego planu**.

Rok budżetowy zakończył się **deficytem w wysokości 1.276.227,56 zł**, wynikającym z różnicy między wykonanymi dochodami a wydatkami. Wysoki poziom realizacji dochodów świadczy o skutecznej realizacji zaplanowanych wpływów budżetowych.

Wykonanie dochodów w rozbiciu na główne źródła przedstawia się następująco:

Dochody:	Plan	Wykonanie	%
1. <u>Podstawowe dochody podatkowe</u>	<u>30.285.839,00</u>	<u>30.069.287,28</u>	<u>99,3</u>
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	563.756	563.756,00	100,0
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	16.518.183	16.518.183,00	100,0
- podatek rolny	1.753.900	1.388.592,75	79,2
- podatek od nieruchomości	9.242.000	9.258.857,31	100,2
- podatek leśny	258.000	254.388,20	98,6
- podatek od środków transportowych	720.000	851.025,25	118,2
- podatek od działalności gospodarczej opłacany w	100.000	78.774,71	78,8

formie karty podatkowej

-	podatek od czynności cywilnoprawnych	950.000	990.641,63	104,3
-	wpływy z opłaty skarbowej	180.000	165.068,43	91,7
2.	<u>Pozostałe wpływy z tytułu podatków i opłat:</u>	<u>4.320.450</u>	<u>4.131.536,12</u>	<u>95,6</u>
-	podatek od spadków i darowizn	60.000	89.471,00	149,1
-	opłata targowa	160.000	194.768,00	121,7
-	wpływy z innych opłat (w tym z ochrony środowiska)	46.200	67.452,87	146,0
-	opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	450.000	447.719,73	99,5
-	odsetki od podatków i opłat, koszty upomnień opłaty za gospodarowanie odpadami	44.250	85.210,85	192,6
-	komunalnymi	3.560.000	3.246.913,67	91,2
3.	<u>Wpływy z majątku gminy</u>	<u>705.000</u>	<u>909.933,17</u>	<u>129,1</u>
-	wpływy z opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości	40.000	40.118,73	100,3
-	wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa nieruchomości	5.000	4.092,20	81,8
-	dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	660.000	864.927,54	131,0
-	dochody ze sprzedaży składników majątkowych	0	794,70	
4.	<u>Pozostałe dochody:</u>	<u>3.364.457</u>	<u>3.549.799,11</u>	<u>105,5</u>
-	wpływy za czynsz łowiecki	5.000	6.933,63	138,7
-	opłaty za przedszkole	72.500	76.023,35	104,9

- wpływy z usług opiekuńczych	50.000	64.895,31	129,8
- dochody z tyt. wykonywania zadań zleconych (w tym zwrot zaliczek alimentacyjnych)	80.200	30.666,56	38,2
- pozostałe wpływy z MOPS-u	38.720	78.890,47	203,7
- wpływy z dowozu i najmu autokarów	10.000	695,44	7,0
- wpływy z różnych dochodów w oświacie i zwroty za pobyt dzieci z innych gmin w przedszkolach i żłobku	370.187	324.422,62	87,6
- dochody z lodowiska	40.000	38.716,64	96,8
- zwrot podatku VAT od inwestycji	1.572.000	1.589.122,00	101,1
- zwroty niewykorzystanych dotacji	71.100	57.534,47	80,9
- pozostałe dochody (w tym refundacja wynagrodzeń pracowników gospodarczych)	847.200	1.066.420,38	125,9
- dochody z pozostałych odsetek w tym na rachunkach bankowych	207.550	215.478,24	103,8

5. <u>Dotacje celowe na zadania zlecone:</u>	<u>10.061.159,97</u>	<u>10.018.377,96</u>	<u>99,6</u>
- zadania z administracji Urząd Woj.	226.857,00	226.857,00	100
- aktualizacje spisu wyborców	3.144	3.144,00	100
- wybory do Rady Miejskiej	200.887	200.607,00	100
- wybory do Parlamentu Europejskiego	110.767	110.767,00	100
- dodatki energetyczne, osłonowe	831.151	830.428,77	99,9
- transport na wybory	31.280,29	31.280,29	100
- kwalifikacja wojskowa	1.035	1.035,00	100
- zakup podręczników do szkół	155.817,01	151.785,88	97,4
- świadczenia rodzinne, zasiłki...	7.149.478	7.118.923,71	99,6
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	121.000	118.575,26	98
- specjalistyczne usługi opiekuńcze	95.900	91.306,38	95,2

- zwrot podatku akcyzowego dla rolników	1.130.682,67	1.130.682,67	100
- karta dużej rodziny	1.334	1.158,00	86,8
- dotacja na opiekuna prawnego- MOPS	1.827	1.827,00	100
6. <u>Dotacje celowe na zadania własne:</u>	<u>3.216.668</u>	<u>3.078.352,73</u>	<u>95,7</u>
- pomoc materialna dla uczniów (zasiłki i wyprawki dla ucznia)	79.405	77.049,08	97,0
- dla szkół, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa	31.500	31.264,63	100
- na dofinansowanie składek zdrowotnych w MOPS	32.400	31.161,78	96,2
- na zasiłki okresowe i stałe	481.000	470.877,20	97,9
- dofinansowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	434.572	428.228,55	98,5
- na dożywianie dzieci w szkołach	193.115	193.115,00	100
- dofinansowanie pobytu dziecka w przedszkolach i zerówkach	1.746.276	1.703.968,49	97,6
- dofinansowanie Dziennego Domu Pobytu Senior+	218.400	142.688,0	65,3
7. <u>Pozostałe dotacje i środki o charakterze dotacyjnym:</u>	<u>10.102.215,18</u>	<u>10.125.315,44</u>	<u>102</u>
- Dofinansowanie wydatków z Funduszu Sołeckiego z budżetu państwa w tym:			
wydatki bieżące	7.152,28	7.152,28	100
wydatki majątkowe	236.350,90	236.350,90	100
- Z Programu Podróże z klasą z Ministerstwa Edukacji i Nauki	70.000	70.000,00	100
- Z Ministerstwa Finansów w ramach programu Lekcje o finansach	31,148	30.848,00	99
- Program Youngster Plus na wsparcie nauki			

języka angielskiego	1.000	2.550,00	255
- Na wsparcie programu Zapobiegania Bezdomności Zwierząt	20.000	18.169,99	90,9
- Na dofinansowanie przebudowy drogi na ul. Puławskiej	1.542.005	1.542.005,14	100
- Na dofinansowanie inwestycji drogowych ze środków Województwa Mazowieckiego Zielonka Stara	240.000	239.472,00	100
- Dotacja z Województwa Mazowieckiego na zakup autobusu szkolnego	266.000	264.317,62	99,4
- dotacja z Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie budowy ścieżki dydaktyczno- ekologicznej	2.500.000	2.500.000,00	100
- z Samorządu Województwa Mazowieckiego na remont strażnicy w OSP Zwolen	40.000	36.900,00	100
- z Samorządu Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie zakupu samochodu dla OSP	100.000	100.000,00	100
- z WFOŚiGW w Warszawie na modernizację oświetlenia w Zwoleniu	71.340	71.340,00	100
- z WFOŚiGW w Warszawie na prace pielęgnacyjne przy pomniku przyrody i drzew w pasie drogowym	77.041	77.041,44	100
- z WFOŚiGW w Warszawie na utylizację azbestu	33.200	33.196,35	100
- z Funduszu Pracy na dofinansowanie asystenta rodziny	31.978	31.977,95	100
- z Ministerstwa Sportu i Turystyki program Aktywna Szkoła na sprzęt sportowy dla PSP w Zwoleniu	25.000	25.000,00	100
- z Województwa Mazowieckiego „Mazowsze dla czystego powietrza 2024” dofinansowanie dok.	34.000	62.993,77	185,3

projektowej inst. fotowoltaicznej			
-	z Powiatu Zwoleńskiego dla biblioteki gminnej na wykonywanie zadań powierzonych przez powiat	26.000	26.000,00 100
-	środki z Rządowego Funduszu Polski Ład	4.750.000	4.750.000,00 100
8.	<u>Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych:</u>	<u>685.500</u>	<u>266.529,34</u> <u>38,9</u>
-	Z budżetu państwa (Centrum Projektów Polska Cyfrowa) na program Cyberbezpieczny Samorząd	255.000	255.000,00 100
-	Z budżetu państwa na w ramach Maluch+	430.500	0,00 0
-	Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Zwoleniu wraz z instalacjami OZE	0	11.529,34
9.	<u>Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19</u>	<u>3.165.965</u>	<u>3.165.841,90</u> <u>100</u>
-	na rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych i dodatków dla podmiotów wrażliwych	2.661.318	2.661.317,14 100
-	dodatki dla mieszkańców zwrot Vat za paliwo gazowe	25.500	25.378,26 99,5
-	na dofinansowanie inwestycji dla Parafii w Zwoleniu na ochronę zabytków	479.147	479.146,50 100
	<u>Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy</u>	<u>305.844,00</u>	<u>299.633,67</u> <u>98,1</u>
-	Pesel i obsługa 40+	57.600	57.225,47 99,4
-	na zadania oświatowe	213.514	213.514,00 100
-	na pomoc społeczną: dożywianie, jednorazowy	18.706	14.262,00 76,2

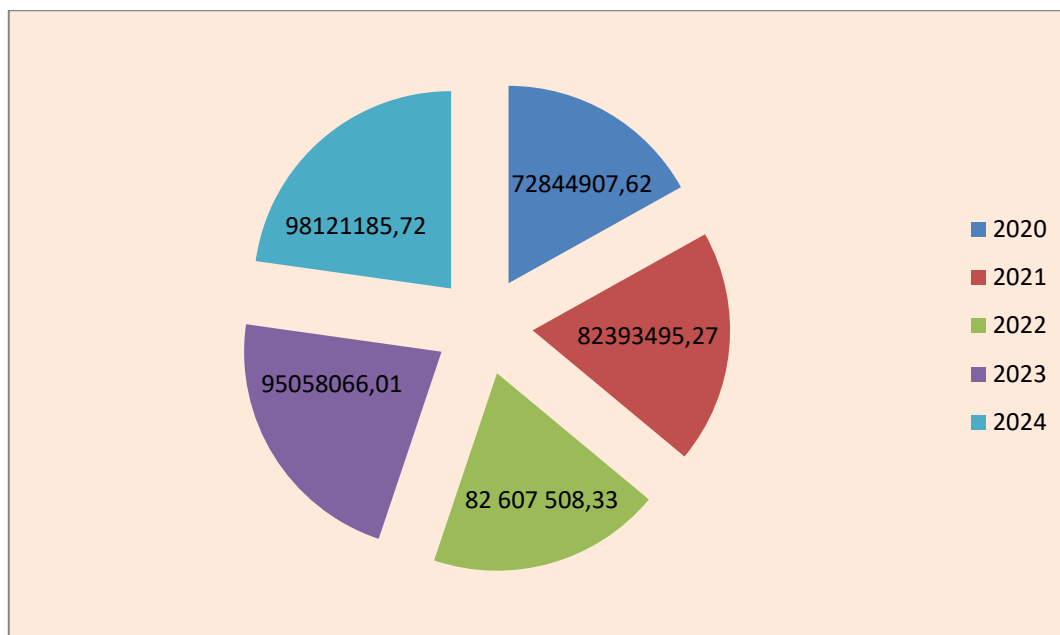
dodatek, świadczenia			
stypendia socjalne	3.572	2.380,80	66,7
- świadczenia rodzinne	12.452	12.251,40	98,4
11. Subwencja ogólna	<u>32.506.579</u>	<u>32.506.579,00</u>	<u>100</u>
- część wyrównawcza subwencji	9.088.914	9.088.914,00	100
- część równoważąca subwencji	82.747	82.747,00	100
- część oświatowa subwencji	22.166.486	22.166.486,00	100
- uzupełnienie subwencji ogólnej	316.237	316.237,00	100
- część rozwojowa subwencji ogólnej	852.195	852.195,00	100
<u>Razem</u>	<u>98.719.677,15</u>	<u>98.121.185,72</u>	<u>99,4</u>

Na uzyskane dochody budżetu Gminy Zwolen w 2024 roku składały się następujące źródła:

- 1) **Dochody własne** (poz. 1–4) zrealizowane zostały w wysokości **38.660.555,68 zł**, co stanowi **100% planu** (plan: 38.675.746,00 zł). W porównaniu do roku 2023 odnotowano **wzrost o 34%**.
- 2) **Dotacje celowe** (poz. 5–8) osiągnęły poziom **23.488.575,47 zł**, co odpowiada **85,6% planowanych dochodów** (plan: 27.430.000,15 zł).
- 3) Środki z **Funduszu Przeciwdziałania COVID-19** oraz **Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy** (poz. 9–10) wyniosły **3.465.475,57 zł**, co stanowi **99,8% planu** (plan: **3.471.809,00 zł**). W ramach tych środków, kwota **299.633,67 zł** została przeznaczona z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących związanych z pomocą obywatelom Ukrainy.
- 4) **Subwencja ogólna** (poz. 11) została zrealizowana w pełnej wysokości planowanej – **32.506.579,00 zł**, co oznacza **100% wykonania i wzrost o 19%** względem roku 2023.

W stosunku do 2023r. dochody budżetowe zwiększyły się o 3,2% z kwoty 95.058.066,01zł do kwoty 98.121.185,72 zł.

Porównanie dochodów budżetów w latach 2020-2024 (w zł)

W stosunku do 2023 roku stwierdzono zwiększone wpływy dochodów:

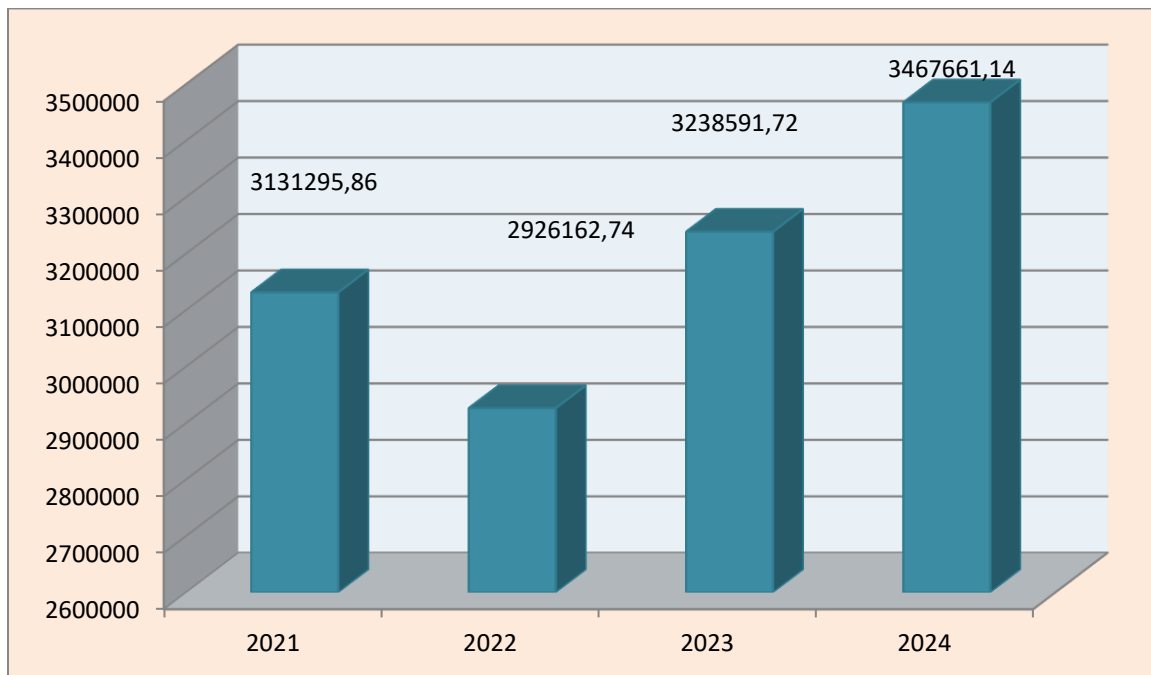
- 1) udziały w PIT-ach,
- 2) udziały w CIT-ach,
- 3) zwrot z podatku VAT od inwestycji,
- 4) podatek od nieruchomości,
- 5) podatek od środków transportowych,
- 6) podatek od czynności cywilnoprawnych,
- 7) podatek od spadków i darowizn,
- 8) zwroty za pobyt dzieci w przedszkolach,
- 9) opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 10) dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych,
- 11) dofinansowanie pobytu dziecka w przedszkolach i zerówkach,
- 12) dotacje na zadania zlecone.

W porównaniu z 2023 r. zmniejszyły się następujące dochody:

- 1) podatek od działalności gospodarczej opłacany w formie karty podatkowej,
- 2) opłata skarbową.

Na wielkość uzyskanych dochodów budżetowych Gminy Zwolen wpływ mają m.in. zaległości podatników z tytułu podatków i opłat lokalnych. Na dzień **31 grudnia 2024 r.** łączna kwota zaległości budżetowych wyniosła **3.467.661,14 zł**. W porównaniu do roku 2023 oznacza to **wzrost o 7,1%**. W strukturze zaległości największy udział stanowiła **zaległość alimentacyjna**, która na koniec 2024 roku wyniosła **2.351.067,68 zł**.

Zaległości podatników w latach 2021 – 2024 (w zł)

Zaległości w dochodach budżetowych przedstawiały się następująco:

1) w podatku od nieruchomości	kwota	474.263,89 zł,
2) w podatku rolnym	kwota	61.050,37 zł,
3) w podatku leśnym	kwota	21.104,66 zł,
4) w podatku od środków transportowych	kwota	168.854,48 zł,
5) w karcie podatkowej	kwota	10.869,56 zł,
6) w podatku od spadków i darowizny	kwota	4.796,00 zł,
7) w podatku od czynności cywilnoprawnych	kwota	38.127,43 zł
8) w zwrotach zaliczek alimentacyjnych	kwota	2.351.067,68 zł,
9) w dochodach z tyt. Użytkowania wieczystego i najmu nieruchomości	kwota	75.560,04 zł,

10) w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi	kwota	198.327,39 zł
11) pozostałe (w tym odsetki od należności)	kwota	63.639,64 zł.

W 2024 roku **Rada Miejska w Zwoleniu** podjęła decyzję o obniżeniu górnych stawek podatków lokalnych. Skutki finansowe tych działań wyniosły łącznie **3.823.517 zł**. Kwota ta odzwierciedla zmniejszone wpływy do budżetu gminy wynikające z zastosowania niższych stawek w porównaniu do maksymalnych dopuszczalnych przepisami prawa.

W skład tej kwoty wchodzi m.in.:

1) w podatku od nieruchomości	w kwocie	2.797.884 zł,
2) w podatku rolnym	w kwocie	295.571 zł,
3) w podatku od środków transportowych	w kwocie	730.062 zł.

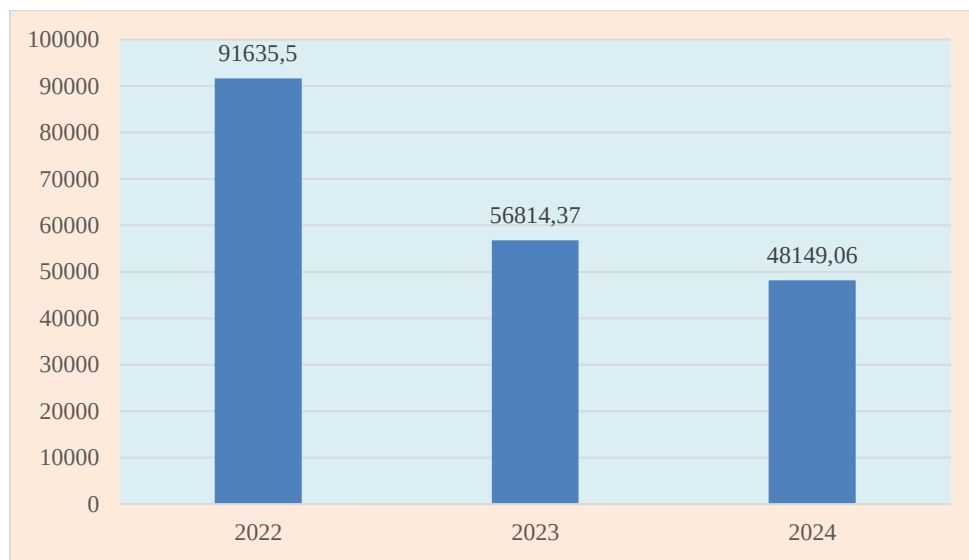
W 2024 roku Gmina Zwolen udzieliła **umorzeń i odroczeń zobowiązań podatkowych** na łączną kwotę **48.149,06 zł**. Działania te zostały podjęte na podstawie indywidualnych wniosków podatników oraz po przeanalizowaniu ich sytuacji ekonomicznej, zgodnie z przepisami **ordynacji podatkowej**. Ponadto, umorzono **kwotę 176.597 zł** odsetek od gruntów, których gmina jest posiadaczem samoistnym. Grunty te do 2023 roku nie były uwzględniane w podstawie do opodatkowania.

W ramach tej kwoty:

1) podatek od nieruchomości	w kwocie	27.847,40 zł,
2) podatek rolny	w kwocie	4.228,00 zł,
3) podatek leśny	w kwocie	212,00 zł
4) podatek od środków transportowych	w kwocie	1.737,00 zł
5) opłaty za segregowanie odpadów	w kwocie	6.531,37 zł
6) odsetki	w kwocie	7.593,29 zł

Wobec podatników zalegających z płatnościami podatków wszczynana była egzekucja tj. wystawiane upomnienia i tytuły egzekucyjne. Dalsze czynności w zakresie ściągania należności podatkowych prowadzi Urząd Skarbowy.

Kwoty umorzeń podatków w latach 2022–2024 (w zł)

3.3 Realizacja wydatków budżetowych w 2024 roku

W 2024 roku **wydatki ogółem** budżetu Gminy Zwolen zostały zrealizowane w kwocie **99.397.413,28 zł**, przy planie wynoszącym **106.871.209,53 zł**, co stanowi **93% planowanych wydatków**.

W tym:

- 1) **Wydatki bieżące** wyniosły **80.348.945,03 zł** przy planie **85.514.156,91 zł**, co stanowi **94% wykonania planu**. W porównaniu do 2023 roku (65.599.098,41 zł) wydatki bieżące wzrosły o **22,5%**,
- 2) **Wydatki majątkowe (inwestycyjne)** zostały zrealizowane w kwocie **19.048.468,25 zł** przy planie **21.357.052,62 zł**, co stanowi **89,2% planu**. Wydatki te były **niższe o 42,3%** w stosunku do roku 2023.

Wydatki majątkowe w 2024 roku stanowiły **19,2% ogółu wydatków budżetowych**. Wydatki osobowe (łącznie z pomocą dla Obywateli Ukrainy) stanowią w budżecie ponad 55% wydatków bieżących ogółem.

Struktura wydatków w 2024r. przedstawia się następująco:

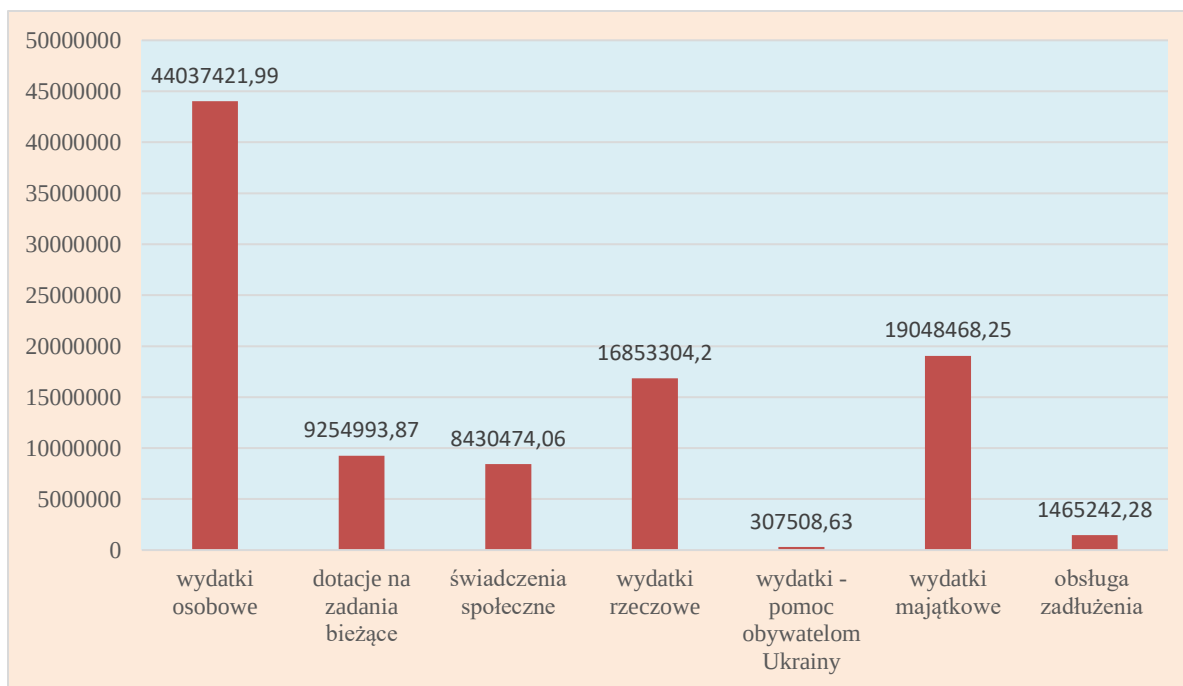
Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
<u>1. Wydatki osobowe</u>	<u>45.039.077,62</u>	<u>44.037.421,99</u>	<u>97,8</u>
-wynagrodzenia osobowe	32.347.997,00	31.705.156,98	98,0
-dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.938.671,00	1.904.435,92	98,2
-dodatki płacowe	547.553,00	526.506,07	96,2
-nagrody i honoraria na rzecz osób fizycznych	5.600,00	1.000,00	17,9
-różne wydatki na rzecz osób fizycznych	664.960,00	621.814,50	93,5
-wynagrodzenie bezosobowe	456.611,26	417.498,72	91,4
-wynagrodzenie prowizyjne	200.000,00	191.672,45	95,8
-pochodne od płac	7.122.603,36	6.924.541,86	97,2
-odpisy na zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1.755.082,00	1.744.795,49	99,4
<u>2. Dotacje na zadania bieżące</u>	<u>9.420.900,00</u>	<u>9.254.993,87</u>	<u>98,2</u>
-dla gminnych instytucji kultury	3.161.000,00	3.161.000,00	100
-dla stowarzyszeń kultury fizycznej	600.000,00	600.000,00	100
-wpłaty dla Mazowieckiej Izby Rolniczej	35.100,00	23.260,24	66,3
-dotacje dla przedszkoli niepublicznych	4.950.000,00	4.827.842,81	97,5
-dotacje dla żłobka niepublicznego	110.000,00	98.400,00	89,5
-dotacja dla niepublicznej szkoły podstawowej	540.000,00	520.490,82	96,4
-dotacja dla Powiatu Zwoleńskiego – dofinansowanie do „XXIV Dożynki Powiatowe – Zwoleń 2024”	9.000,00	9.000,00	100
-dotacje dla Ochotniczych Straży Pożarnych na bieżące utrzymanie gotowości bojowej i remont pomieszczeń	15.000,00	15.000,00	100
-dotacja dla Sam. Woj. Maz. na system E-urząd	800,00	0,00	0
<u>3. Świadczenia społeczne</u>	<u>8.738.628,77</u>	<u>8.430.474,06</u>	<u>96,5</u>
-pomoc społeczna	8.629.323,77	8.345.627,86	96,7
-pomoc dla uczniów	109.305,00	84.846,20	77,6

<u>4. Wydatki rzeczowe bieżące</u>	<u>20.251.639,32</u>	<u>16.853.304,20</u>	<u>83,2</u>
-zakup materiałów i wyposażenia, oraz środków żywności	1.678.569,36	1.400.659,53	83,4
-zakup pomocy naukowych i książek	294.747,30	265.075,47	89,9
-energia, woda, gaz	2.159.407,00	1.871.749,08	86,7
-usługi remontowe	417.973,00	365.670,02	87,5
-usługi pozostałe	8.883.063,23	8.259.295,94	93
-podróże służbowe	69.705,00	60.224,69	86,4
-pozostałe opłaty	1.567.175,43	1.508.050,57	96,2
-szkolenia pracowników	160.325,00	149.494,78	93,2
-podatek od nieruchomości i śr. transp	651.384,00	649.125,00	99,7
-rezerwa	368.000,00	0	0
-kary i odszkodowania	1.000.000,00	0	0
-różne przelewy	3.001.290,00	2.323.959,12	77,4
<u>5. Wydatki związane z pomocą obywatelom Ukrainy</u>	<u>313.911,20</u>	<u>307.508,63</u>	<u>98</u>
- wynagrodzenia osobowe	132.357,49	132.357,23	100
- świadczenia	91.489,00	85.553,20	93,5
- pochodne od wynagrodzeń	24.910,68	24.856,41	99,8
- wydatki na zakup materiałów	27.783,80	27.371,56	98,5
- wydatki na zakup usług	11.775,23	11.775,23	100
- dotacja dla przedszkola	25.595,00	25.595,00	100
<u>6. Wydatki majątkowe</u>	<u>21.357.052,62</u>	<u>19.048.468,25</u>	<u>89,2</u>
-wydatki inwestycyjne,	19.334.374,62	17.271.592,05	89,3
-zakupy inwestycyjne,	907.000,00	711.215,13	78,4
-dotacja dla Powiatu Zwoleńskiego na dofinansowanie inwestycji drogowych (Zwoleń-Baryczka)	35.760,00	35.760,00	100
-na dofinansowanie zakupu urządzenia medycznego USG dla SPZZOZ w Zwoleniu,	30.000,00	30.000,00	100
-wpłaty na Fundusz Wsparcia Policji dla			

Komendy Powiatowej w Zwoleń na zakup samochodu,	20.000,00	20.000,00	100
- dotacja dla kościoła w Zwoleń na prace konserwatorskie fragmentu muru ,	488.925,00	488.925,00	100
-dotacja dla kościoła w Jasieńcu na prace konserwatorskie w kościele	23.493,00	23.493,00	100
-zwrot dotacji z przebudowy Stadionu	467.500,00	467.483,07	100
-rezerwa na inwestycje	50.000,00	0	0
<u>7 Obsługa zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów</u>	<u>1.750.000,00</u>	<u>1.465.242,28</u>	<u>83,7</u>

<u>Razem wydatki</u>	<u>106.871.209,53</u>	<u>99.397.413,28</u>	<u>93,1</u>
-----------------------------	------------------------------	-----------------------------	--------------------

Wykonanie wydatków budżetowych za 2024 rok (w zł)

**Analiza głównych wydatków bieżących przedstawia się następująco
w poszczególnych działach:**

1) Rolnictwo

W ramach działu **Rolnictwo** w 2024 roku poniesiono **wydatki bieżące** w łącznej kwocie **1.304.457,20 zł**, co stanowi **98,8% planu**.

W tym:

- a) Zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazano **składkę na Mazowiecką Izbę Rolniczą** w wysokości **2% wpływów z podatku rolnego**, tj. **23.260,24 zł**.
- b) W ramach zadań zleconych wypłacono rolnikom **zwrot części akcyzy zawartej w cenie paliwa rolniczego** – na ten cel przeznaczono **1.130.682,67 zł**.
- c) Ponadto na pozostałe wydatki bieżące przeznaczono **150.514,29 zł**, w tym m.in. na:
 - usługi weterynaryjne związane z opieką nad bezdomnymi zwierzętami oraz sterylizację zwierząt,
 - dofinansowanie zakupu środków ochrony dla hodowli pszczół,
 - działania w zakresie promocji rolnictwa.

2) Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

W 2024 roku w ramach tego działu wydatkowano kwotę **2.370.438,30 zł** na **wypłatę wyrównań za dostawę energii cieplnej dla przedsiębiorstw wrażliwych**, a także na **pokrycie kosztów obsługi tych wypłat**. Wydatki te zostały w całości sfinansowane ze środków pochodzących z **Funduszu Przeciwdziałania COVID-19**.

Łącznie zrealizowano **77,4% planowanych wydatków** w tym dziale. **Niewykorzystane środki zostaną ujęte w planie finansowym na rok 2025**.

3) Transport i łączność

W 2024 roku Gmina Zwolen przekazała **dotację dla Powiatu Zwoleńskiego** w kwocie **35.760,00 zł** na **dofinansowanie przebudowy drogi powiatowej Zwolen–Baryczka**. Zadanie zostało wykonane, a dotacja prawidłowo rozliczona. W zakresie **wydatków bieżących** wykorzystano kwotę **655.529,11 zł**, co stanowi **79,5% planowanych środków**. W ramach tej kwoty poniesiono

m.in. wydatki związane z **lokalnym transportem zbiorowym obsługującym organizację wyborów** – w wysokości **31.280,29 zł**.

Dalsze szczegółowe wydatki bieżące w tym dziale obejmują:

Lp.	Rodzaj prac	Zakres robót	Kwota
1.	Zimowe utrzymanie dróg	Zimowe utrzymanie dróg: Odśnieżanie – 670 km usuwanie śliskości - 430km	105.508,49
2.	Wykonanie robót równiarką	Wykonanie robót równiarką drogową na terenie dróg gminy Zwolen : 90 godz.	20.479,50
3.	Wykonanie robót samochodem samowyładowczym	Wykonanie robót samochodem samowyładowczym na terenie dróg gminy Zwolen: 307 godz.	41.537,10
4.	Wykonanie robót koparką	Wykonanie robót koparką na terenie dróg gminy Zwolen: 340 godz.	62.631,60
5.	Remonty częściowe dróg	Wykonanie remontów częściowych dróg gminnych oraz ulic lokalnych miejskich na terenie gminy Zwolen: 1420 m2	50.476,74
6.	Odnowienie i malowanie oznakowania poziomego	Odnowienie i malowanie oznakowania poziomego cienkowarstwowego ulic lokalnych miejskich na terenie miasta Zwolen w łącznej ilości 882,46	42.151,28
7.	Wykaszenie poboczy dróg	Koszenie poboczy dróg gminnych na terenie gminy Zwolen: 160 godz.	29.376,00
8.	Naprawa chodnika	Niweleta wysokościowa chodnika z dostosowaniem zjazdu w ul. Chopina w Zwoleniu	3.690,00
9.	Ewidencja dróg	Wykonanie przeglądów okresowych 7 mostów	3.000,00
10.	Zakup transport i rozładunek materiału kamiennego o frakcji 31,5 mm	Zakup ,transport i rozładunek 1315 t materiału kamiennego do utwardzenia dróg gminnych na terenie gm. Zwolen	140.256,90

Wykonanie projektu stałej organizacji ruchu	Opracowanie projektu stałej org. ruchu oznakowania ul. Granicznej, ul. Czachowskiego i ul. Radosnej w Zwoleniu dla potrzeb poprawy bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu drogowego	1.845,00
11. organizacji ruchu		
Wykonanie projektu stałej organizacji ruchu	Opracowanie projektu stałej org. ruchu odcinka dr. gminnej w m. Wólka Szeleźna gm. Zwoleń dla potrzeb poprawy bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu drogowego	1.845,00
12. organizacji ruchu		
Odtworzenie rowu	Odtworzenie przydrożnego rowu odwadniającego z ul. Sienkiewicza w Zwoleniu na odcinku 100 mb wraz z wywozem ziemi z wykopu.	4.674,00
13. Odtworzenie rowu		
Naprawa chodnika i zjazdu	Naprawa uszkodzonego chodnika i zjazdu w ul. 11 Listopada w Zwoleniu oraz wykonanie trzech sztuk brakujących zjazdów w ul. Aleja Pokoju w Zwoleniu	15.129,00
14. Naprawa chodnika i zjazdu		
Wykonanie przepustu	Wykonanie przepustu pod drogą we wsi Zastocze gm. Zwoleń	4.920,00
15. Wykonanie przepustu		
Wykonanie projektu stałej organizacji ruchu	Opracowanie projektu stałej organizacji ruchu odcinka drogi gminnej w m. Melanów gm. Zwoleń dla potrzeb poprawy bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu drogowego	1.845,00
16. organizacji ruchu		
Zakup masy asfaltowej na zimno	Zakup masy asfaltowej na zimno do naprawy dróg	2.693,70
17. zimno		
Operat szacunkowy	Operat szacunkowy nieruchomości gruntowej położonej w Zwoleniu dz. nr 445/4, 445/6, 445/8 przeznaczonych pod poszerzenie ul. Północnej	1.230,00
18. Operat szacunkowy		
Usługa geodezyjna	Ustalanie granic nieruchomości dz. nr 427/2 w m. Zielonka Stara gm. Zwoleń	33.000,00
19. Usługa geodezyjna		

20. Usługa geodezyjna	Badanie stanu prawnego drogi gminnej dz. nr 427/2 w m. Zielonka Stara gm. Zwolen	1.000,00
21. Wykonanie projektu stałej organizacji ruchu	Opracowanie projektu stałej organizacji ruchu oznakowania przystanków autobusowych w dwóch lokalizacjach na terenie dróg gminnych w m. Strykowice Górne gm. Zwolen dla potrzeb poprawy bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu drogowego	1.845,00
22. Pozostałe	Mapy, uzgodnienia, wypis, zakup cementu, znaki, tablice informacyjne, słupki (rury), urządzenia, narzędzia, paliwo, drobne naprawy i inne	55.114,51
SUMA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH W 2024 r.		624.248,82

4) Gospodarka mieszkaniowa

W zakresie **zadań bieżących rzeczowych** w tym dziale, w 2024 roku wydatkowano kwotę **1.124.972,34 zł**, co stanowi **49,9% planowanych środków**.

- a) **Koszty ogrzewania, energii, wody i ścieków** w wynajmowanych budynkach – **90.253,97 zł** oraz w pozostałych lokalach **54.622,67 zł**,
- b) **Bieżące koszty utrzymania obiektów komunalnych** (w tym zakup węgla, materiałów remontowych, naprawy i konserwacje budynków administrowanych przez gminę) – **32.427,58 zł**,
- c) **Wydatki związane z gospodarką nieruchomościami**, tj. ogłoszenia, mapy, wyrisy, operaty szacunkowe, inwentaryzacje, opłaty notarialne i sądowe, ubezpieczenia i inne – łącznie **114.709,24 zł**,
- d) **Podatek od nieruchomości** od mienia komunalnego – **641.273,00 zł**,
- e) **Zaliczki do wspólnot mieszkaniowych** na bieżące utrzymanie i fundusz remontowy, przekazywane za lokale gminne – **191.685,88 zł**.

5) Działalność usługowa

W ramach tego działu w 2024 roku wydatkowano kwotę **39.921,66 zł**, co stanowi **19,6% planu**.

Wydatki te obejmowały:

- a) Prace związane ze sporządzaniem planów zagospodarowania przestrzennego – **31.365,00 zł**,
- b) Zakup artykułów i usług związanych z utrzymaniem miejsc pamięci narodowej – **8.556,66 zł**.

6) Administracja Publiczna

W ramach tego działu ujęto wydatki związane z funkcjonowaniem Urzędu Miejskiego w Zwoleniu, realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, obsługą Rady Miejskiej oraz działaniami promującymi gminę.

a) Wydatki bieżące Urzędu Miejskiego

Łączna kwota wydatków bieżących wyniosła **7.487.274,80 zł**, co stanowi **93,1% planu**. W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (m.in. Urząd Stanu Cywilnego, ewidencja ludności, ewidencja działalności gospodarczej), **otrzymano i wydatkowano środki w wysokości 226.857,00 zł**.

b) Wynagrodzenia

Na wynagrodzenia pracowników Urzędu, wraz z pochodnymi oraz odpisami na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, przeznaczono **5.700.931,17 zł**, z czego **223.886,00 zł** **pochodziło z realizacji zadań zleconych**.

c) Pozostałe wydatki bieżące – łącznie 1.786.343,63 zł, w tym m.in.:

- ogrzewanie, energia elektryczna, woda – **217.403,60 zł**,
- usługi pocztowe – **74.837,96 zł**,
- szkolenia i delegacje pracowników – **83.191,18 zł**,
- serwis systemów informatycznych – **149.889,65 zł**,
- doradztwo w zakresie podatku VAT – **134.358,01 zł**,
- usługi remontowe i konserwacyjne – **17.085,21 zł**,
- ubezpieczenie majątku gminy i opłaty – **39.746,33 zł**,
- składka na PFRON – **5.786,00 zł**,
- realizacja programu „Cyberbezpieczny Samorząd” – **12.730,50 zł**.

Pozostałe wydatki obejmowały m.in.: materiały biurowe, środki BHP, środki czystości, paliwo, prenumeratę prasy, wyposażenie, odsetki bankowe i inne usługi.

d) Inkaso podatków

W 2024 roku wypłacono **provizje z tytułu inkasa podatków** w łącznej kwocie **142.349,45 zł**.

e) Obsługa Rady Miejskiej

Na funkcjonowanie Rady Miejskiej wydatkowano **329.596,60 zł**, co stanowi **96% planu**. Środki te przeznaczono m.in. na ryczałty dla radnych oraz wydatki związane z obsługą organizacyjną prac Rady. Na **diety dla sołtysów** przeznaczono **44.400,00 zł**, a na wydatki rzeczowe i ubezpieczenie sołtysów – **3.015,00 zł**.

f) Promocja gminy

Na działania promocyjne wydatkowano **171.674,31 zł**, co stanowi **93,4% planu po zmianach**.

Środki przeznaczono m.in. na:

- foldery i publikacje promujące gminę,
- usługi reklamowe w prasie regionalnej i internecie,
- artykuły promocyjne, medale okolicznościowe,
- organizację imprez promujących gminę.

W ramach tej kwoty:

- **30.000 zł** przeznaczono na promocję gminy przez stowarzyszenie sportowe MKS Zwolenianka,
- **10.000 zł** – na współorganizację maratonu Legia MTB.

Na organizację **uroczystości dożynkowych** we współpracy z Powiatem Zwoleńskim przekazano w formie dotacji **9.000,00 zł**. Dotacja została prawidłowo rozliczona.

7) Urzędy naczelnych organów władzy państwowej i kontroli

W 2024 roku Gmina Zwoleń realizowała zadania zlecone związane z organizacją i obsługą wyborów, finansowane ze środków przekazanych przez Krajowe Biuro Wyborcze.

Środki te zostały wykorzystane w następujący sposób:

- a) Aktualizacja spisu wyborców – 3.144,00 zł,
- b) Wybory samorządowe (Burmistrz i Rada Miejska) – 200.607,00 zł, co stanowi 99,9% planu,
- c) Wybory do Parlamentu Europejskiego – 110.767,00 zł.

8) Obrona narodowa

Na wysyłanie zawiadomień dotyczących kwalifikacji wojskowej wydano kwotę 1.035 zł.

9) Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Wydatki w tym dziale obejmowały realizację zadań z zakresu wspierania bezpieczeństwa publicznego, ochrony przeciwpożarowej oraz pomocy obywatelom Ukrainy.

a) Fundusz Wsparcia Policji

Gmina Zwolen przekazała 20.000,00 zł na dofinansowanie zakupu samochodu służbowego dla Komendy Powiatowej Policji w Zwoleniu. Dotacja została rozliczona.

b) Ochrona przeciwpożarowa – Ochotnicze Straże Pożarne (rozdz. 75412)

Wydatki związane z utrzymaniem gotowości bojowej jednostek OSP oraz realizacją ustawowych zadań gminy wyniosły łącznie 390.317,47 zł, co stanowi 86,3% planu.

W ramach tej kwoty:

- **Wynagrodzenia konserwatorów OSP** (umowy o pracę i zlecenia wraz z pochodnymi oraz odpisem na ZFŚS) – 137.348,80 zł,
- **Ekwiwalenty dla strażaków OSP** za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach – 55.210,00 zł,
- **Wydatki rzeczowe** (paliwo, mundury, sprzęt, energia, olej opałowy, naprawy, remonty, ubezpieczenia itp.) – 182.758,67 zł,
- **Dotacje celowe:**
 - o dla OSP Zwolen – 10.000,00 zł na dofinansowanie kosztów ogrzewania (niewykorzystane środki w wysokości 3.460,65 zł zostały zwrócone),
 - o dla OSP Zielonka Nowa – 5.000,00 zł na remont budynku OSP.

Wszystkie dotacje zostały prawidłowo rozliczone.

c) Pomoc obywatelom Ukrainy (rozdz. 75495 – Pozostała działalność)

W ramach działań pomocowych wydatkowano **59.225,45 zł**, z czego **56.800,00 zł** przeznaczono na wypłatę świadczeń.

10) Obsługa długu publicznego

Na obsługę długu (odsetki od kredytów, pożyczek), oraz usługę banku przeprowadzającego emisję obligacji przeznaczono kwotę 1.465.242,28 tj. 83,7% planu.

11) Oświata i wychowanie

W 2024 roku wydatki bieżące na oświatę i wychowanie stanowiły istotną część budżetu gminy. Największą pozycję w strukturze tych wydatków stanowiły wynagrodzenia pracowników oświaty, obejmujące również umowy cywilnoprawne, dodatki do wynagrodzeń, składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz świadczeń socjalnych.

Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła **29.654.123,31 zł**, co stanowi **77,2%** wszystkich wydatków bieżących w dziale oświaty. W ramach tej kwoty **156.788,17 zł** wydatkowano na wynagrodzenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy.

Na wydatki rzeczowe przeznaczono **3.683.129,41 zł**. Obejmowały one przede wszystkim koszty utrzymania i remontów szkół i przedszkoli, doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz **koszty dowożenia uczniów**, które wyniosły **943.968,16 zł**.

W ramach finansowania niepublicznych placówek oświatowych przekazano dotacje w łącznej wysokości **4.529.897,45 zł**, z czego:

- a) dla niepublicznego przedszkola „Słoneczko” – **4.256.542,85 zł**, w tym **25.595 zł** na dzieci z Ukrainy,
- b) dla niepublicznego przedszkola „Motylek” – **273.354,60 zł**.

Dotacje te zostały rozliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W 2024 roku Gmina Zwolen przekazała dotację na rzecz **niepublicznej szkoły podstawowej** w wysokości **520.490,82 zł**. Dodatkowo, w związku z kontrolą przeprowadzoną przez **Krajową**

Administrację Skarbową, zwrócono do budżetu państwa część oświatową subwencji ogólnej w kwocie **28.804 zł.**

Informacja o wykonanych remontach i zakupach wyposażenia w placówkach oświatowych za 2024 rok

Publiczne Przedszkole Nr 1 Zwolen

W 2024 roku w **Publicznym Przedszkolu nr 1** na remonty i naprawy przeznaczono łącznie **8.077,00 zł.** W ramach tej kwoty sfinansowano:

- **Projekt i wykonanie wyłącznika przeciwpożarowego – 4.300,00 zł,**
- **Serwis komputera i systemu monitoringu – 1.230,00 zł,**
- **Zakup materiałów do bieżących napraw wykonanych przez pracowników przedszkola – 2.547,00 zł;** prace te obejmowały m.in.:
 - wymianę progów w drzwiach,
 - malowanie sal dydaktycznych i szatni,
 - naprawy osłon pod grzejnikami.

Na zakup nowego wyposażenia wydatkowano **9.884,00 zł,** z czego:

- **Krzeselka przedszkolne – 3.360,00 zł,**
- **Wentylatory i grzejnik do sali logopedycznej – 537,00 zł,**
- **Doposażenie kuchni przedszkolnej, w tym:**
 - chłodziarka – **1.890,00 zł,**
 - wózek kelnerski – **319,00 zł,**
 - pralka – **1.130,00 zł,**
 - kuchnia gazowo-elektryczna – **1.250,00 zł,**
 - drobne sprzęty kuchenne – **398,00 zł,**
- **Zakup sprzętu gospodarczego (młot udarowo-obrotowy) – 1.000,00 zł.**

Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoleniu

W 2024 roku w **Publicznej Szkole Podstawowej w Zwoleniu** na remonty i prace konserwacyjne przeznaczono łącznie około **34.716,00 zł.** Wydatki obejmowały:

- **Naprawy i konserwacje sprzętu biurowego, pomocy dydaktycznych, sprzętu gospodarczego i AGD – 8.032,00 zł,**
- **Wymianę oświetlenia na LED na sali gimnastycznej w budynku przy ul. Kościelnej (usługa i materiały) – 8.364,00 zł,**
- **Modernizację i konserwację instalacji elektrycznej w kuchni – 2.500,00 zł,**
- **Zakup części i materiałów do drobnych napraw (elektrycznych, hydraulicznych, malarskich) wykonywanych przez konserwatorów – około 15.820,00 zł.**

Na zakup wyposażenia wydano łącznie około **24.372,00 zł**, w tym:

- **Meble (szafki, biurko) – 4.802,00 zł,**
- **Urządzenie wielofunkcyjne do sali nr 6 w budynku przy ul. Ludowej – 899,00 zł,**
- **Smartfon do sekretariatu – 819,00 zł,**
- **Wyposażenie kuchni:**
 - obieraczka do ziemniaków (wsad 15 kg),
 - tarcze do szatkownicy,
 - stół ze zlewem jednokomorowym – łącznie **7.342,00 zł,**
- **Doposażenie sal lekcyjnych w monitory interaktywne – 2 sztuki na łączną kwotę 10.510,00 zł.**

Dodatkowo, z dochodów zgromadzonych z wynajmu sal na WRD zakupiono wyposażenie o łącznej wartości **19.028,00 zł**, w tym:

- kosa mechaniczna – **1.899,00 zł,**
- kolorowa kserokopiarka Ricoh – **3.990,00 zł,**
- wózek transportowy schodowy – **600,00 zł,**
- 2 szt. stojaków na rowery – **1.928,00 zł,**
- zestaw mebli szkolnych – **4.522,00 zł,**
- grzejnik konwektorowy – **250,00 zł,**
- mikrofony – **2.640,00 zł,**
- dmuchawa plecakowa – **3.199,00 zł.**

Publiczna Szkoła Podstawowa w Sycynie (wraz z budynkiem w Sydole)

W 2024 roku w Publicznej Szkole Podstawowej w Sycynie, w tym w budynku szkoły zlokalizowanym w Sydole, wykonano szereg prac remontowych oraz zakupiono nowe

wyposażenie. Łączne wydatki na remonty i konserwacje wyniosły około **20.184,00 zł**. W ramach tych środków:

- w budynku szkoły w **Sydole wymieniono drzwi do sali gimnastycznej** na aluminiowe, ciepłe – jedno- i dwuskrzydłowe; koszt usługi z montażem wyniósł **11.300,00 zł**,
- w budynku szkoły w **Sycynie zamontowano osłony grzejnikowe** na korytarzach i w salach lekcyjnych za kwotę **3.876,00 zł**,
- konserwator szkoły wykonał **malowanie i naprawy ławek** na boisku szkolnym oraz sali gimnastycznej w Sydole, a także **malowanie pomieszczenia socjalnego przy stołówce** w budynku szkoły w Sycynie, z wykorzystaniem materiałów zakupionych za **5.008,00 zł**.

Na zakup **nowego wyposażenia** wydatkowano łącznie **23.581,00 zł**, z czego:

- zakupiono **2 monitory interaktywne 65"** do sal lekcyjnych – **10.598,00 zł**,
- **kosiarka spalinowa oraz narzędzia** dla konserwatora i personelu sprzątającego – **1.790,00 zł**,
- **zmywarko-wyparzarka** do stołówki – **6.000,00 zł**,
- **szafki szkolne** (6 sztuk dla 10 uczniów) – **10.295,00 zł**,
- inne elementy wyposażenia, w tym **stoły, krzesła, fotele obrotowe, komody, tablice korkowe, termowentylatory** – **5.496,00 zł**.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Baryczy

W 2024 roku w Publicznej Szkole Podstawowej w Baryczy na remonty i prace konserwacyjne wydatkowano łącznie **40.795,00 zł**. W ramach tej kwoty wykonano:

- montaż okna w pomieszczeniu sprzątarek oraz **13 szt. rolet „dzień-noc”** w budynku szkoły – **3.000,00 zł**,
- uzupełnienie glikolu w pompie ciepła – **1.107,00 zł**,
- wymianę tablicy bezpiecznikowej – **900,00 zł**,
- naprawę dachu na budynku szkoły – **3.939,00 zł**,
- remont ścianki działowej w kuchni szkolnej – **3.453,00 zł**,
- malowanie sal lekcyjnych – **9.000,00 zł**,
- montaż monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego wraz z materiałami – **9.500,00 zł**,
- montaż urządzeń zabawowych na placu zabaw – **8.923,00 zł**,
- drobne naprawy sprzętu AGD i biurowego – **973,00 zł**.

Na zakup nowego wyposażenia szkoły przeznaczono łącznie **32.381,00 zł**, w tym:

- **monitor interaktywny do sali lekcyjnej – 4.900,00 zł,**
- **meble biurowe do sekretariatu i krzesła – 5.100,00 zł,**
- **ekspres ciśnieniowy – 2.950,00 zł,**
- **wyposażenie kuchni:**
 - **maszyna do waty cukrowej – 1.700,00 zł,**
 - **talerze i sztucce – 1.565,00 zł,**
- **urządzenia do pielęgnacji zieleni:**
 - **kosa spalinowa – 2.190,00 zł,**
 - **kosiarka – 2.900,00 zł,**
- **nowe urządzenia zabawowe na placu zabaw (system Comes) – 11.076,00 zł.**

Publiczna Szkoła Podstawowa w Paciorkowej Woli

W 2024 roku w **Publicznej Szkole Podstawowej w Paciorkowej Woli** na remonty i prace konserwacyjne wydatkowano łącznie **35.354,00 zł**.

W ramach tych środków zrealizowano następujące prace:

- **Zakup materiałów i wykonanie robót przez pracowników szkoły:**
 - **wieszaki na pomoce dydaktyczne – 483,00 zł,**
 - **zadaszenie piaskownicy przy oddziałach przedszkolnych – 550,00 zł,**
 - **wymiana elementów drewnianych na placu zabaw – 4.995,00 zł,**
 - **wymiana progów i malowanie korytarza w Paciorkowej Woli – 1.653,00 zł,**
 - **wymiana grzejników w salach nr 10, 12 oraz gabinecie dyrektora – 1.875,00 zł,**
 - **wymiana drzwi i malowanie łazienek chłopców w budynku szkoły w Strykowicach Górnych – 3.100,00 zł,**
 - **remont łazienki w budynku szkoły w Paciorkowej Woli (położenie glazury) – 2.560,00 zł,**
 - **gruntowny remont sali nr 13 w budynku w Strykowicach Górnych – 14.293,00 zł,**
 - **zakup rolet materiałowych do sal 10 i 13 w budynku w Strykowicach Górnych – 4.995,00 zł,**
 - **uporządkowanie placu szkolnego w Strykowicach Górnych (wykarczowanie pozostałości po drzewach i krzewach) – 850,00 zł.**

Na zakup nowego **wyposażenia i pomocy dydaktycznych** przeznaczono łącznie **35.968,00 zł**, w tym:

- **sprzęt szkolny:** tablice korkowe, materiałowe, meble szkolne, szafki szatniowe, siedziska korytarzowe dla uczniów, łóżeczka przedszkolne, głośniki – **14.108,00 zł**,
- **urządzenia biurowe:** laminarka, drukarka etykiet, kolektor danych – **4.780,00 zł**,
- **wyposażenie kuchni:** patelnia elektryczna z mechanizmem przechyłowym – **9.999,00 zł**,
- **urządzenia konserwatorskie i porządkowe:** sekatory, odkurzacze, myjki, pralka, kosa mechaniczna, opryskiwacz itp. – **7.081,00 zł**.

W 2024 roku w szkołach na terenie gminy realizowano następujące programy

1) Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

W ramach programu na zakup książek do bibliotek szkolnych oraz promocję czytelnictwa Gmina Zwolen pozyskała dotację w wysokości **31.264,63 zł**. Środki własne gminy na realizację programu wyniosły **7.816,16 zł**.

2) Podróże z klasą

Dotacja pozyskana na program: **70.000,00 zł**, wkład własny (wpłaty rodziców): **3.970,00 zł**.

3) Aktywna szkoła

W ramach programu zakupiono do **PSP w Zwoleniu** sprzęt sportowy za kwotę **25.000,00 zł**.

4) Lekcje o finansach

Dotacja pozyskana na program: **31.148,00 zł**, wkład własny: **7.787,00 zł**.

5) Youngster Plus

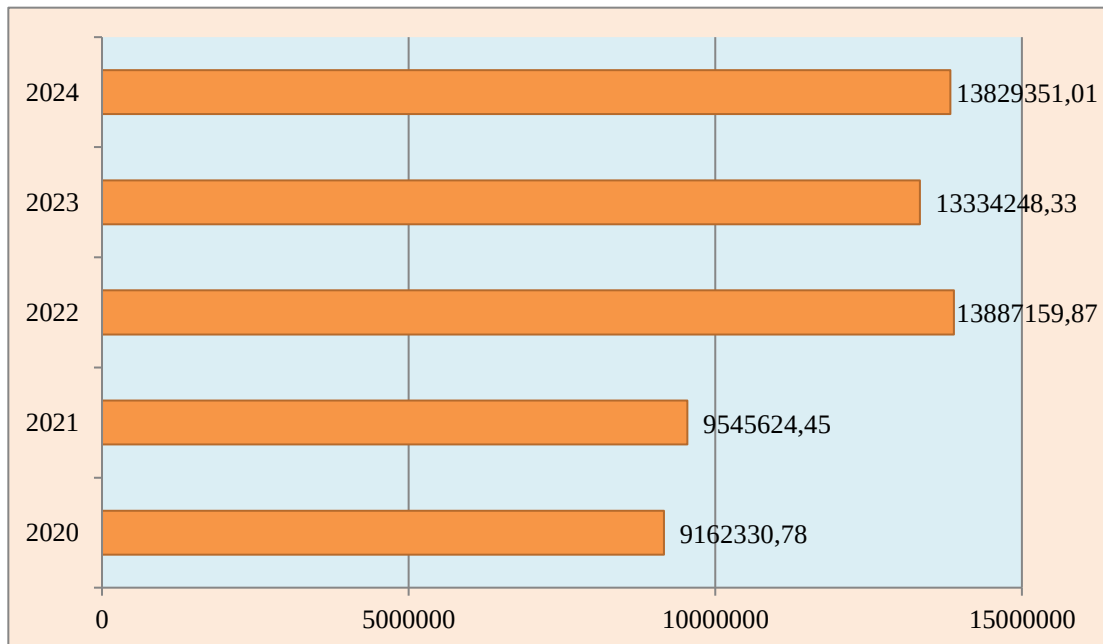
Dofinansowanie programu: **2.550,00 zł**, wydatki w 2024 roku: **1.300,00 zł**.

W ciągu ostatnich kilku lat Gmina Zwolen przeznaczyła znaczną część swojego budżetu na rozwój oświaty. Wydatki na ten cel w poszczególnych latach przedstawiają się następująco:

- **2024 r.: 13.829.351,01 zł.**
- **2023 r.: 13.334.248,33 zł.**
- **2022 r.: 13.887.159,87 zł.**
- **2021 r.: 9.545.624,45 zł.**

- 2020 r.: 9.162.330,78 zł.

Wkład własny gminy w wydatki na rzecz oświaty w latach 2020 – 2024 (w zł)

12) Ochrona zdrowia

W 2024 roku w dziale 851 na wydatki bieżące przeznaczono kwotę **522.117,30 zł**, co stanowi **88,4%** wykonania planu. Wydatki te zostały poniesione głównie w związku z realizacją działań w ramach **programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii**.

Wydatki w rozdziale 85153 - Zwalczanie narkomanii oraz w rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi

W 2024 r. wydatkowano **518.117,30 zł**, co było związane z realizacją gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a także z uchwalonym przez Radę Miejską preliminarzem wydatków tego programu. Środki te zostały wykorzystane zgodnie z celami określonymi w programach profilaktycznych.

Dochody z opłat za alkohol

W 2024 roku Gmina Zwolen uzyskała **dochody w wysokości 447 419,73 zł** z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz udziałów w sprzedaży hurtowej alkoholu.

Środki te zostały przeznaczone na realizację **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**.

Na terenie gminy działalność w zakresie sprzedaży alkoholu prowadziło **41 przedsiębiorców**, którzy łącznie obsługiwali **53 punkty sprzedaży**, w tym **14 punktów gastronomicznych**.

Nadwyżka wydatków

Nadwyżka wydatków w wysokości **70.397,57 zł** została pokryta z **niewykorzystanych środków z poprzednich lat**. Pozostała kwota nadwyżki, wynosząca **65.387,60 zł**, została ponownie włączona do budżetu i przeznaczona na realizację programu profilaktyki uzależnień w 2024 roku.

Dotacja dla SPZZOZ w Zwoleniu:

Na zakup urządzenia medycznego **USG dla SPZZOZ w Zwoleniu** przekazano dotację w kwocie **30.000 zł**, która została w pełni rozliczona.

13) Pomoc społeczna

W 2024 roku, Gmina przeznaczyła znaczne środki na realizację zadań związanych z pomocą społeczną, zapewniając wsparcie dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej oraz dla osób starszych.

Wydatki bieżące w tym dziale obejmowały:

- **Zasiłki** dla osób spełniających kryteria przyznania pomocy,
- **Dofinansowanie pobytu podopiecznych** w domach pomocy społecznej,
- Zadania z zakresu **przeciwdziałania przemocy w rodzinie**,
- **Dożywianie dzieci w szkołach**,
- **Usługi opiekuńcze**,
- Wypłaty **dotatków mieszkaniowych i energetycznych**,
- Utrzymanie **Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS)**.

Dodatkowo, od 2020 roku, w strukturach MOPS-u działa także **Dzienny Dom Pobytu SENIOR+**, który zapewnia wsparcie osobom starszym, a także oferuje różnorodne usługi w zakresie opieki.

Dochody i wydatki

Na wykonywanie zadań bieżących w obszarze pomocy społecznej, Gmina otrzymała dochody

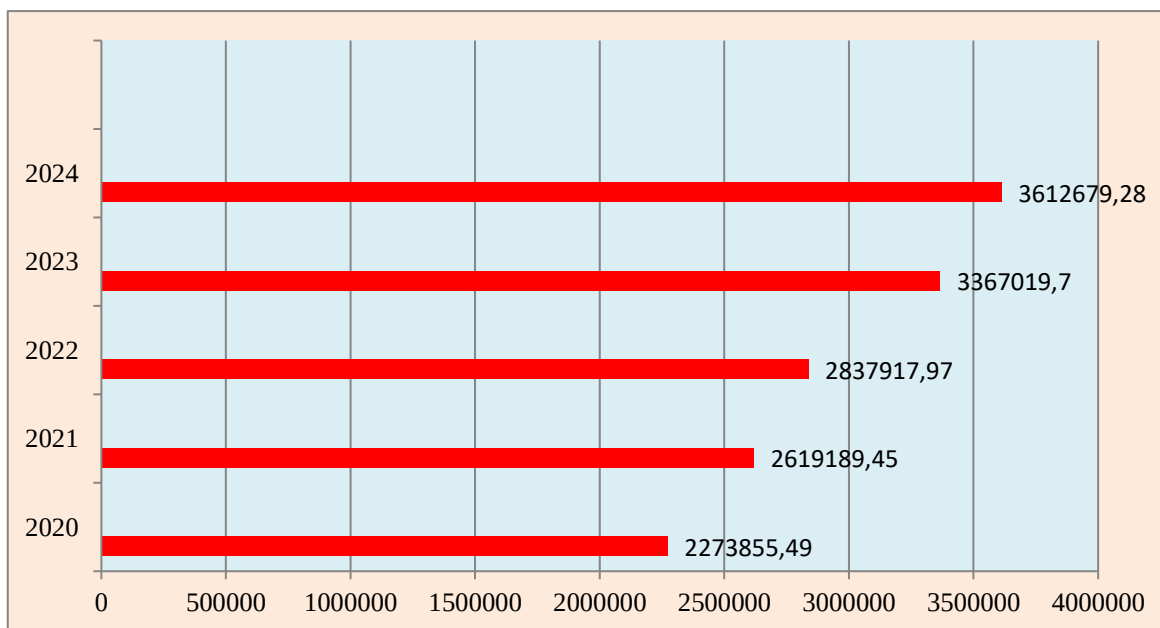
(w tym dotacje) w wysokości **2.372.016,10 zł**, podczas gdy całkowite wydatki na ten cel wyniosły **5.999.695,38 zł**.

Wkład własny Gminy

Do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej Gmina w 2024 roku przeznaczyła z własnych środków kwotę **3.612.679,28 zł**. Wkład Gminy w poprzednich latach kształtował się następująco:

- **2023 r. – 3.367.019,70 zł**
- **2022 r. – 2.837.917,97 zł**
- **2021 r. – 2.619.189,45 zł**
- **2020 r. – 2.273.855,49 zł**

Dofinansowanie z własnych środków zadań z zakresu pomocy społecznej w latach 2020 – 2024 (w zł)

14) Edukacyjna opieka wychowawcza

Dotacja na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

W 2024 roku Gmina przekazała dotację do **niepublicznego przedszkola „Słoneczko”** na realizację wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w wysokości **323.540,36 zł**. Dotacja została prawidłowo rozliczona zgodnie z przeznaczeniem.

Pomoc materialna dla uczniów

W ramach rozdziału **85415 – Pomoc materialna dla uczniów**, Gmina wypłaciła kwotę **84.846,20 zł** na stypendia socjalne oraz zasiłki dla uczniów zamieszkujących na terenie naszej gminy. Wydatki w tym zakresie zostały częściowo dofinansowane dotacją w wysokości **77.049,08 zł**. Różnica, tj. **7.797,12 zł**, została pokryta z budżetu Gminy.

Pomoc materialna dla obywateli Ukrainy

W ramach świadczeń społecznych, Gmina przeznaczyła **2.380,80 zł** na pomoc obywatelom Ukrainy, którzy znajdują się na terenie naszej gminy. Środki te zostały wydatkowane na różnorodne formy pomocy, takie jak świadczenia socjalne i inne wsparcie niezbędne dla obywateli Ukrainy.

15) Rodzina

W 2024 roku gmina Zwoleń otrzymała dochody w wysokości 7.389.481,13 zł na świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, wsparcie rodzin zastępczych i Kartę Dużej Rodziny, a wydatki w tym zakresie wyniosły 7.772.964,90 zł (98,3% planu).

Przekazano dotację w wysokości 98.400 zł dla Niepublicznego Żłobka „Krasnoludek”, która została rozliczona. Gmina otrzymała również wpłaty w wysokości 7.500 zł z innych gmin na realizację usług opiekuńczych.

16) Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W 2024 roku w ramach działalności związanej z gospodarką odpadami, ochroną środowiska i utrzymaniem przestrzeni publicznych, gmina Zwoleń poniosła następujące wydatki:

- **Gospodarka ściekowa i ochrona wód:** Wydatkowano 15.604,00 zł na usługi i opłaty związane z ochroną wód.
- W 2024 roku całkowite wydatki na gospodarkę odpadami komunalnymi w Gminie Zwoleń wyniosły **4.117.608,60 zł**.

Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi osiągnęły wartość **3.246.913,67 zł**. Różnicę między wydatkami a dochodami, wynoszącą **870.694,93 zł**, Gmina Zwoleń pokryła z budżetu, co stanowi dofinansowanie działalności związanej z gospodarką odpadami. Ponadto, dofinansowanie to uwzględnia wcześniejsze wsparcie z lat poprzednich, które

pozwoлиło na utrzymanie odpowiedniego poziomu usług w tym zakresie. Gmina Zwolen sukcesywnie wspierała system gospodarowania odpadami, co przedstawia się następująco:

2020 r. – 199.188,58 zł

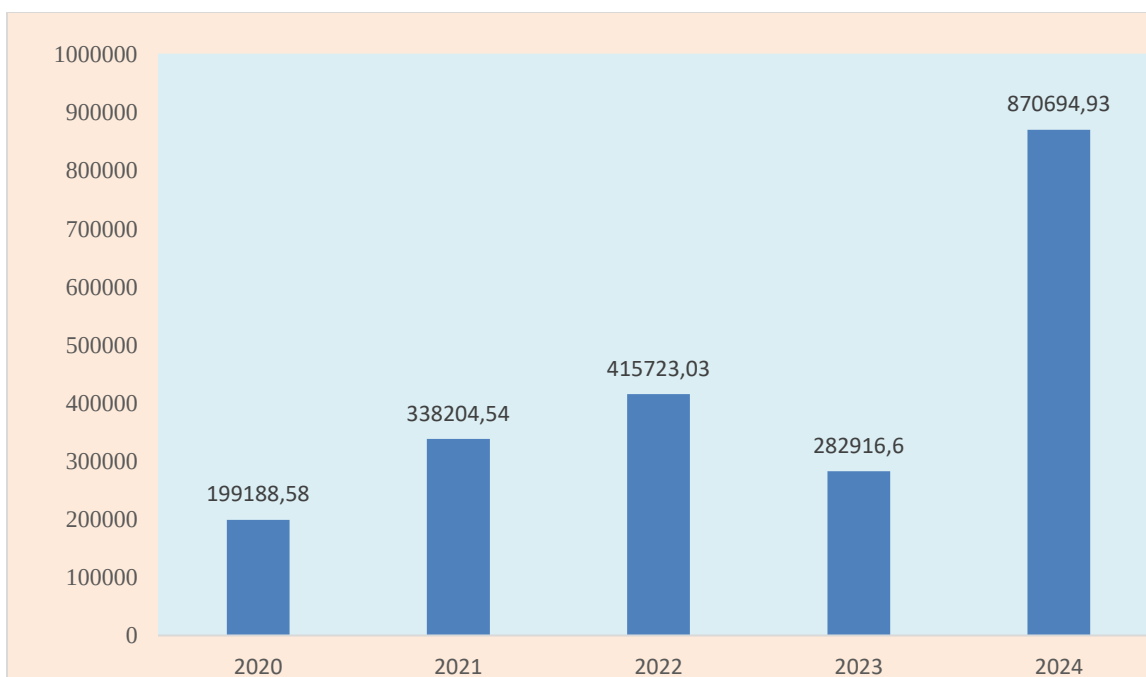
2021 r. – 338.204,54 zł

2022 r. – 415.723,03 zł

2023 r. – 282.916,60 zł

Pomimo stopniowego wzrostu kosztów funkcjonowania systemu, gmina konsekwentnie dąży do utrzymania wysokiego standardu usług związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów, przy jednoczesnym ograniczaniu obciążeń dla mieszkańców.

Dofinansowanie gospodarki odpadami komunalnymi z budżetu Gminy Zwolen
w latach 2020–2024 (w zł)

- **Oczyszczanie miast i wsi:** Wydatki na wywóz odpadów i nieczystości z terenu gminy wyniosły 142.195,86 zł, co stanowi 91,7% planu.
- **Utrzymanie zieleni:** Na pielęgnację drzew i utrzymanie zieleni w mieście i gminie wydatkowano 178.892,91 zł, w tym 77.041,44 zł z dotacji WFOŚiGW.

- **Ochrona powietrza atmosferycznego:** Na obsługę programu Czyste Powietrze wydano 34.959,61 zł.
- **Oświetlenie ulic, placów i dróg:** Na wydatki związane z energią, konserwacją oświetlenia oraz materiałami i remontami przeznaczono 606.575,99 zł.
- **Środki z opłat i kar za korzystanie ze środowiska:** Dochody Gminy Zwolen z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w 2024 roku wyniosły **9.345,74 zł**. Z tej kwoty, **7.310 zł** zostało przeznaczone na nasadzenia drzewek oraz usługi związane z analizami środowiskowymi, w tym badanie próbek paleniska. Pozostała część dochodów została wykorzystana na zadania związane z ochroną środowiska, które miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz dbałość o ekosystem gminy. Dzięki tym środkom, Gmina Zwolen kontynuuje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz poprawy jakości środowiska naturalnego w regionie.
- **Usuwanie azbestu:** Na usuwanie azbestu wydano 33.196,35 zł, przy równoczesnej dotacji z WFOŚiGW w tej samej kwocie. Dochody z pozostałych działań związanych z gospodarką odpadami, takimi jak usługi, egzekucje, kary i odsetki, wyniosły 43.371,17 zł.
- **Pozostała działalność (rozdział 90095):** Wydatki związane z wynagrodzeniami pracowników interwencyjnych, grup robót publicznych, osób po stażach i pracowników stałych wyniosły 2.473.227,05 zł, z dofinansowaniem w wysokości 816.266,61 zł. Wydatki rzeczowe, takie jak materiały i narzędzia dla pracowników, badania lekarskie, czy zwroty kosztów prania odzieży, wyniosły 90.167,09 zł.
- **Fundusz Sołecki:** Wydatki bieżące z Funduszu Sołeckiego w tym dziale wyniosły 12.965,36 zł.

17) Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

W 2024 roku gmina Zwolen przekazała dotacje na działalność statutową dla gminnych jednostek kultury w następujących kwotach:

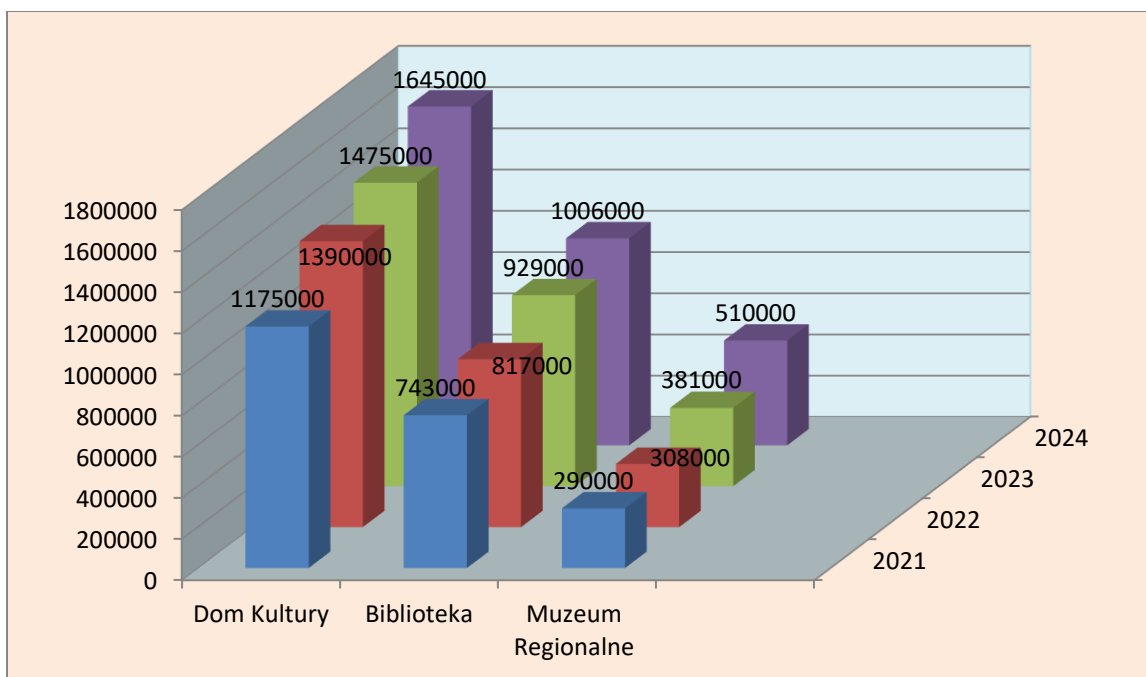
- **Dom Kultury:** 1.645.000 zł,
- **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna:** 1.006.000 zł,
- **Muzeum Regionalne:** 510.000 zł.

Dotacje zostały przekazane w całości, a jednostki złożyły sprawozdania z wykonania planu finansowego oraz rozliczyły otrzymane środki.

Gmina otrzymała również dotację od **Starostwa Powiatowego w Zwoleniu** w wysokości 26.000 zł na prowadzenie biblioteki powiatowej. Dotacja ta została przeznaczona na dofinansowanie wynagrodzenia instruktora.

Dodatkowo, gmina wydała 42.572,76 zł na dofinansowanie publikacji, imprez i wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie.

**Kwota dotacji przekazywana z budżetu gminy Zwoleń jednostkom
kultury w latach 2021 – 2024 (w zł)**

Dotacje na prace konserwatorskie:

- **Parafia w Jasieńcu Soleckim:** 23.493,00 zł na prace konserwatorsko-restauratorskie murów kościoła (dotacja rozliczona),
- **Parafia w Zwoleniu:** 488.925,00 zł na prace konserwatorsko-restauratorskie fragmentu muru otaczającego teren kościoła, z dofinansowaniem w wysokości 479.146,50 zł (dotacja rozliczona).

Wydatki bieżące z Funduszu Sołeckiego w tym dziale wyniosły 12.714,99 zł.

18) Kultura fizyczna i sport

W 2024 roku Gmina Zwoleń aktywnie wspierała rozwój kultury fizycznej, przekazując **dotacje celowe dla stowarzyszeń sportowych** oraz finansując **sport masowy i utrzymanie infrastruktury sportowej**.

Dotacje dla stowarzyszeń sportowych

W 2024 roku z budżetu gminy przeznaczono 600.000 zł na wsparcie działalności pięciu lokalnych organizacji sportowych. Największe dofinansowanie – 305.000 zł – otrzymał MKS „Zwolenianka”, prowadzący działalność w zakresie piłki nożnej i tenisa ziemnego. Wsparcie dla tego klubu wzrosło znacząco w porównaniu z poprzednimi latami (190.000 zł w 2023 r., 180.000 zł w 2022 r.).

Klub Sportowy „Orlęta”, rozwijający piłkę ręczną, otrzymał 190.000 zł, co również stanowi istotny wzrost względem lat ubiegłych (110.000 zł w 2023 r., 80.000 zł w 2022 r.).

Młodzieżowy Parafialny Klub Sportowy, promujący piłkę siatkową, został dofinansowany kwotą 50.000 zł (wzrost z 40.000 zł w 2023 r.). Uczniowski Klub Sportowy „Orlęta”, wspierający sport szkolny, uzyskał 40.000 zł. Nowym beneficjentem było Stowarzyszenie Tenisowe, które na rozwój tenisa ziemnego wśród dzieci i młodzieży otrzymało 15.000 zł.

Wzrosty dotacji odzwierciedlają rosnące zaangażowanie gminy w rozwój lokalnego sportu oraz promocję aktywności fizycznej wśród mieszkańców. Wszystkie przekazane środki zostały prawidłowo rozliczone przez beneficjentów.

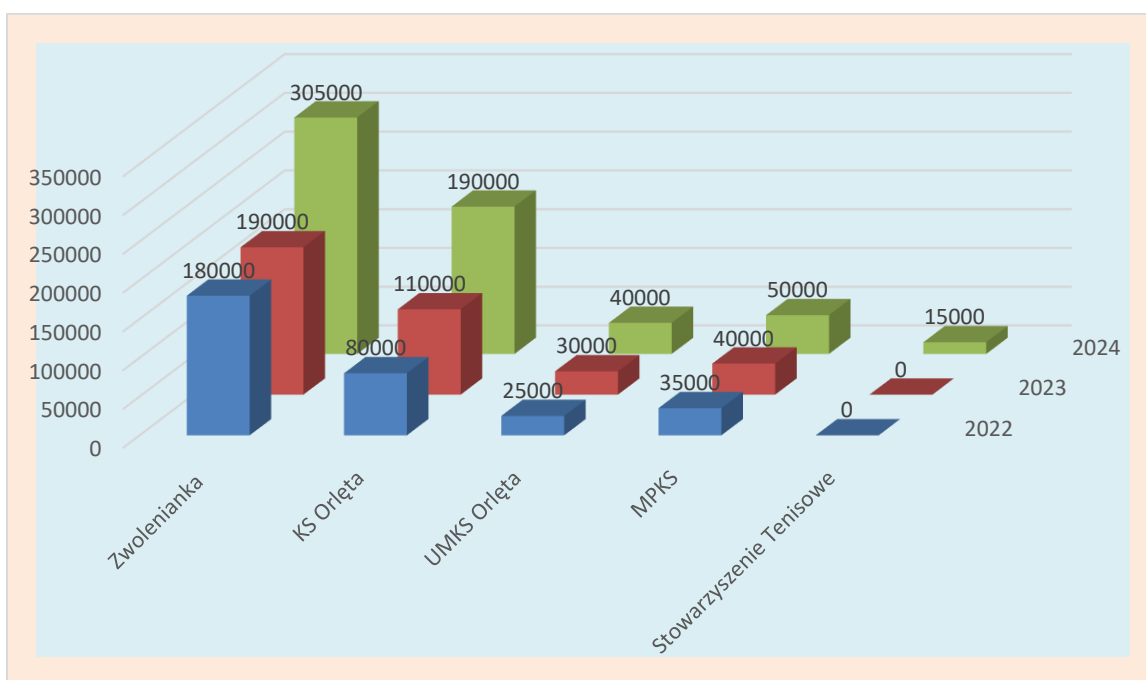
Sport masowy i utrzymanie infrastruktury

W 2024 roku gmina przeznaczyła 472.998,28 zł na sport masowy, czyli ogólnodostępne działania sportowe dla mieszkańców. To aż 92,9% zaplanowanego budżetu na ten cel. W porównaniu do poprzednich lat kwota ta znacząco wzrosła — w 2023 roku wynosiła 274.174,11 zł, a w 2022 roku 149.724,77 zł. Oznacza to, że w ciągu dwóch lat wydatki na sport masowy wzrosły ponad trzykrotnie.

Środki te wykorzystano m.in. na:

- organizację wydarzeń i imprez sportowych, współfinansowanych przez Urząd Miejski oraz lokalne stowarzyszenia,
- utrzymanie infrastruktury sportowej: kompleksu **Orlik**, **lodowiska**, a także **kąpieliska nad zalewem w Zwoleniu**,
- wynagrodzenia ratowników oraz inne koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i dostępności obiektów.

Wsparcie finansowe gminy dla organizacji sportowych w latach 2022 – 2024 (w zł)

W 2024 roku budżet gminy został zrealizowany oszczędnie i zgodnie z planem. Nie stwierdzono żadnych istotnych odchyleń w realizacji wydatków, które mogłyby wpłynąć na wykonanie zaplanowanych zadań rzeczowych. Zostały osiągnięte oszczędności w zaplanowanych wydatkach, które umożliwiły wygenerowanie wolnych środków do wykorzystania w 2025 roku.

Wydatki majątkowe wykonano na poziomie 89,2% planu. Zadania inwestycyjne były realizowane planowo, jednak z uwagi na trudności w pozyskiwaniu wykonawców oraz problemy z dostawami materiałów, część z nich, w tym budowa żłobka, budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych

oraz realizacja programu „Cyberbezpieczny Samorząd”, będzie zakończona dopiero w 2025 roku. Wynika to również z braku podpisanej umowy na dofinansowanie budowy żłobka.

Rezerwy budżetowe zaplanowane w wysokości 500.000,00 zł zostały rozdysponowane w części na dofinansowanie wydatków bieżących. Pozostała niewykorzystana rezerwa wynosi 418.000,00 zł i została podzielona na następujące kategorie:

- 208.000,00 zł – rezerwa ogólna na wydatki bieżące,
- 160.000,00 zł – rezerwa na zarządzanie kryzysowe,
- 50.000,00 zł – rezerwa na wydatki inwestycyjne.

Wszystkie wydatki budżetowe były realizowane zgodnie z obowiązującą ustawą o zamówieniach publicznych.

3.4 Przychody i rozchody budżetu w 2024 roku oraz zobowiązania gminy

Na koniec 2023 roku gmina Zwolen posiadała zadłużenie z tytułu kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, które wynosiło łącznie 21.007.500,00 zł.

Przychody

W 2024 roku budżet gminy został zwiększony o wolne środki z roku 2023, które wyniosły 6.337.917,67 zł. Ponadto, niewykorzystane środki pieniężne z art. 217 ustawy o finansach publicznych za 2023 rok, w wysokości 4.228.818,79 zł, zostały rozdysponowane na wydatki zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozchody

Rozchody gminy Zwolen w 2024 r. to:

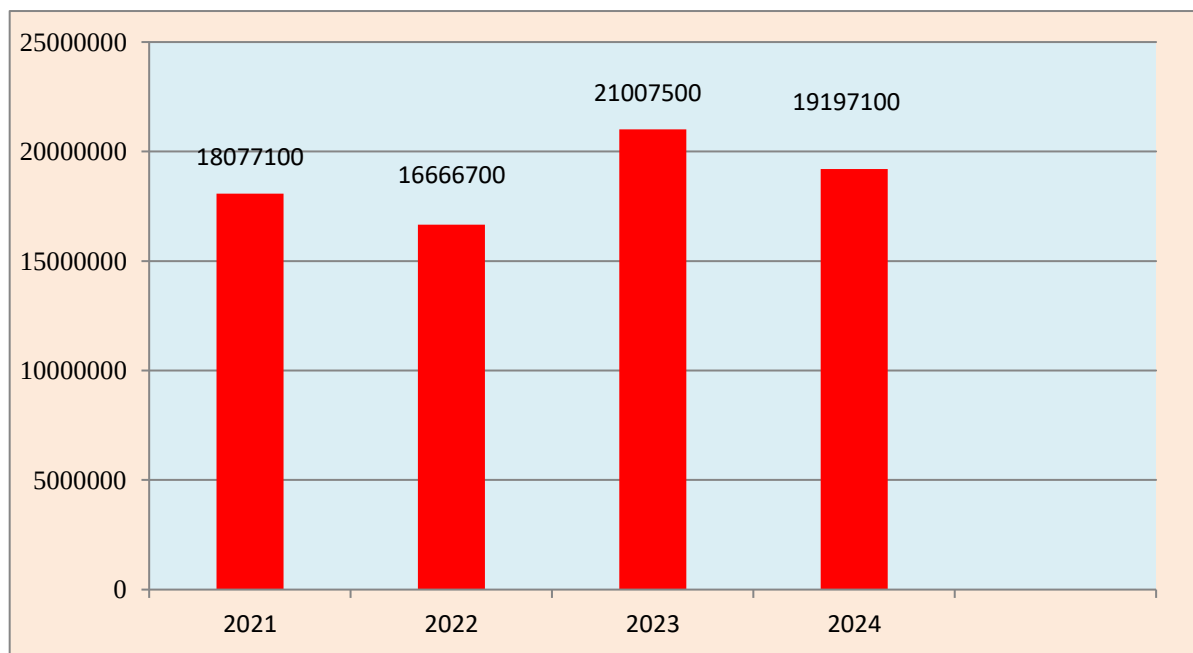
- Spłacone raty pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie 210.400,00 zł.
- Wykupione transze obligacji komunalnych na łączną kwotę 1.600.000,00 zł.
- Udzielona pożyczka w wysokości 56.000,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku całkowite zadłużenie gminy z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji wynosiło 19.197.100,00 zł, z czego:

- 297.100,00 zł dotyczyło pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska (WFOŚiGW) przeznaczonych na wodociągi, kanalizację i termomodernizację,
- 18.900.000,00 zł stanowiło zadłużenie związane z emisją obligacji komunalnych na realizację inwestycji.

W stosunku do wykonanych dochodów ogółem, zadłużenie stanowi 19,6%, natomiast w odniesieniu do dochodów bieżących poziom zadłużenia wynosi 21,9%.

Zadłużenie gminy w latach 2021 – 2024 (w zł)

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe i jednostek budżetowych gminy były regulowane terminowo, zgodnie z warunkami umów oraz obowiązującymi przepisami prawa. Na dzień 31 grudnia 2024 roku, zobowiązania bieżące z tytułu płac i pochodnych (w tym tzw. "trzynastki") oraz dostaw i usług wynosiły łącznie 4.130.838,92 zł. W tym kwota 667.124,26 zł dotyczyła spłat zobowiązań wynikających z odziedziczonego spadku, co stanowiło 4,2% wykonanych dochodów. Nie stwierdzono żadnych zobowiązań wymagalnych na koniec 2024 roku.

Stan środków

Na koniec 2024 roku stan środków na rachunku bieżącym budżetu wynosił 11.875.521,34 zł, z czego na inwestycje związane z wodociągami i kanalizacją przeznaczono kwotę 1.905.379,14 zł.

3.5 Wieloletnia Prognoza Finansowa i Przedsięwzięcia Wieloletnie

Od 2011 roku gminy mają obowiązek uchylać Wieloletnią Prognozę Finansową (WPF), której celem jest zapewnienie długoterminowej stabilności finansowej. Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Zwolen, przyjęta wraz z uchwałą budżetową na 2024 rok, obejmuje lata 2024-2033. W ciągu roku prognoza była nowelizowana jedenaście razy, aby dostosować ją do zmieniającej się sytuacji finansowej i realizowanych projektów. W WPF na lata 2024-2033 zostały uwzględnione przedsięwzięcia wieloletnie, które gmina planuje realizować w tym okresie.

Przychody w 2025 roku

Na podstawie art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, przewidywane przychody w 2025 roku, wynikające z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wyniosą 757.525,28 zł.

W tym:

- Nadwyżka środków z ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii w wysokości 65.387,60 zł,
- Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wyrównanie kosztów dostawy energii cieplnej dla podmiotów wrażliwych w kwocie 690.878,85 zł (ZUK),
- Środki z tytułu korzystania z przystanków autobusowych w wysokości 1.258,83 zł.

Dodatkowo, przychody z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz dotacji na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z tych środków wyniosą 242.269,50 zł, a dotyczą one środków z Programu „Cyberbezpieczny Samorząd”.

4. Majątek

4.1. Zestawienie praw własności przysługujących Gminie

1) Grunty ogółem 217,6200 ha o wartości 40.076.031,47 zł, w tym:

a) grunty tworzące zasób gruntów komunalnych 207,5991 ha o wartości 39.289.157,47 zł,

w tym:

- tereny budowlane 7,2347 ha o wartości **1.611.932,50 zł**
 - grunty rolne 31,0956 ha o wartości **1.021.407,00 zł**
 - tereny rekreacyjne 12,5557 ha o wartości **672.061,00 zł**
 - grunty zadrzewione i zakrzewione (parki) 20,3487 ha o wartości **928.078,00 zł**
 - tereny komunikacyjne (pozostałe) 136,3644 ha o wartości **35.055.678,97 zł**
- b) grunty komunalne w trwałym zarządzie 10,0209 ha o wartości 786.874,00 zł.**

2) Budynki i budowle

W zasobie mienia komunalnego znajdują się budynki oraz budowle o wartości księgowej **180.791.650,76 zł**. Ponadto Gmina jest właścicielem 3 budynków – obiektów oświatowo-kulturalnych (Biblioteka, Dom Kultury, Kino) o wartości - **8.312.175,76 zł** oddanych w użytkowanie.

W zasobie mieszkaniowym Gminy Zwoleń znajdują się:

- a) 44 lokale mieszkalne w tym:** 25 lokali komunalnych, 13 lokali socjalnych i 6 lokali oświatowych,
- b) 22 lokale użytkowe w tym:** 2 lokale biurowe, 1 apteka, 4 sklepy, 2 wolne lokale, 1 pomieszczenie gospodarcze, 12 garaży.

W bezpośrednim zarządzie Gminy znajdują się:

a) Lokale mieszkalne w budynkach przy ulicach:

11 Listopada 2	-	3 lokale
Bogusza 41	-	1 lokal
Wojska Polskiego 52	-	1 lokal
Wojska Polskiego 56	-	1 lokal
Wojska Polskiego 56A	-	2 lokale
Kościuszki 2	-	1 lokal
Kościuszki 2 i Władysława Jagiełły 8	-	5 lokali
Wojska Polskiego 80A	-	3 lokale
Bogusza 29		3 lokale

Doktora Perzyny 114A	-	2 lokale
Cmentarna 39	-	1 lokal
Wojska Polskiego 80B	-	2 lokale

b) Lokale oświatowe:

Strykowice Górne 400A (Publiczna Szkoła Podstawowa)	-	2 lokale
Barycz-Kolonia 1 (Publiczna Szkoła Podstawowa)	-	2 lokale
Sydół 64A (Publiczna Szkoła Podstawowa)	-	2 lokale

c) Lokale socjalne:

Doktora Perzyny 114A (barak)	-	1 lokal
Bogusza 31 (b. Przedszkole)	-	4 lokale
Jasieniec - Kolonia 107 (w budynku Agronomówki)	-	3 lokale
Męciszów (w budynku byłej Szkoły Podstawowej)	-	2 lokale
Linów (w budynku byłej Szkoły Podstawowej)	-	3 lokale

d) Lokale użytkowe i garaże w budynkach przy ulicach:

Zwoleń, ul. Kościuszki 2	- sklep Odzieżowy
Zwoleń, ul. Kościuszki 2	- sklep
Zwoleń, ul. Kościuszki 2	- zakład Optyczny
Zwoleń, ul. Władysława Jagiełły 8	- sklep VESTA
Zwoleń, ul. Władysława Jagiełły 8	- Apteka
Zwoleń, ul. Bogusza 41	- wolny lokal
Zwoleń, ul. Bogusza 41	- wolny lokal
Zwoleń, ul. Targowa 54 (biurowe)	- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Biuro Powiatowe
Zielonka Stara (biurowe)	- Orange Polska S.A.
Zwoleń ul. Prosta	- garaż najemca
Zwoleń ul. Prosta	- garaż najemca Powiatowy Inspektorat Weterynarii
Zwoleń ul. Wojska Polskiego 80	- garaż najemca

Zwoleń ul. Wojska Polskiego 80	- garaż najemca
Zwoleń ul. Wojska Polskiego 80	- garaż najemca
Zwoleń ul. Wojska Polskiego 80	- garaż najemca
Zwoleń ul. Wojska Polskiego 80	- garaż najemca UNIVET
Zwoleń ul. Wojska Polskiego 80	- pomieszczenie gospodarcze najemca UNIVET
Zwoleń ul. Prosta	- garaż najemca
Zwoleń ul. Prosta	- garaż najemca
Zwoleń ul. Prosta	- garaż najemca
Zwoleń ul. Prosta	- garaż najemca
Zwoleń ul. Prosta	- garaż nie objęty umową najmu.

Oплаты wynikające z tytułu najmu lokali tj. czynszu najmu i oplaty eksploatacyjne najemcy uiszczają na konto Urzędu Miejskiego w Zwoleniu Bank Spółdzielczy.

3) Pozostałe składniki mienia:

- a) środki transportowe - o wartości **2.212.022,60 zł**
- b) kotły, maszyny i urządzenia techniczne - o wartości **1.401.830,84 zł**
- c) narzędzia, przyrządy, ruchomości - o wartości **4.093.925,13 zł**
- d) wartości niematerialne i prawne (programy komputerowe) - o wartości **722.352,35 zł.**

4.2 Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych

Dane obejmują informacje o przysługujących Gminie prawach majątkowych innych niż prawo własności, w tym ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym oraz udziałach w spółkach:

- a) grunty oddane w użytkowanie wieczyste – 18,7183 ha o wartości 889.694,00 zł,
- b) udziały w Zakładzie Usług Komunalnych Sp. z o.o. – 5.322.500,00 zł.

4.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku wystąpiły następujące zmiany w stanie mienia komunalnego:

1) Przyrost mienia komunalnego

W 2024 roku Gmina Zwolen pozyskała grunty o łącznej powierzchni **6,6754 ha** i wartości **450.363,50 zł**. Grunty te zostały przeznaczone pod planowane inwestycje gminne, co umożliwi realizację działań rozwojowych w przyszłości. Dodatkowo, w ramach mienia komunalnego, gmina nabyła również nieruchomości z mocy ustawy, w tym spadki po zmarłych mieszkańcach, które zostały przejęte na rzecz gminy.

2) Z mienia komunalnego rozdysponowano **3,1338 ha** gruntu o wartości **122.268,00 zł** (przekazanie na rzecz Województwa Mazowieckiego nieruchomości w Sycynie).

4.3.1 Przekazanie nieruchomości w Sycynie na rzecz Województwa Mazowieckiego

W marcu 2024 roku samorząd gminy Zwolen przekazał na rzecz Województwa Mazowieckiego nieruchomość w Sycynie, w skład której wchodzi zabytkowy młyn. Nieruchomość została przekazana na rzecz Województwa Mazowieckiego, reprezentowanego przez Dyrektora Muzeum Jana Kochanowskiego w Czarnolesie. Wartość rynkowa przekazanej nieruchomości została oszacowana na **1.436.015 zł**.

Umowa darowizny umożliwiła rozpoczęcie prac nad realizacją planowanej inwestycji. Zabytkowy młyn oraz inne obiekty na przekazanej nieruchomości staną się częścią **Europejskiego Centrum Renesansu**, które ma powstać w tym miejscu. Planowana inwestycja obejmuje kompleksową rewitalizację młyna oraz budowę nowych obiektów. W nowo powstałych budynkach mają znaleźć się miejsca noclegowe, restauracja z ogrodem zimowym i tarasem nawodnym, sala konferencyjna oraz pracownie. Zrewitalizowany zostanie także zabytkowy park, w którym znajdują się fundamenty dworu Kochanowskich. Te fundamenty zostaną wyeksponowane w planowanym pomniku „ze szkła i światła”. W parku pojawią się również rzeźby oraz instalacje przestrzenne, które wzbogacą przestrzeń i nadadzą jej wyjątkowy charakter.

4.4 Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania ich posiadania

Dochody z tytułu gospodarowania mieniem komunalnym są następujące:

- 1) Z tytułu zbycia w trybie przetargowym i bezprzetargowym własności gruntów:

10.693,20 zł.

- 2) Z tytułu opłat za oddanie w użytkowanie wieczyste gruntów: **40.118,73 zł.**
- 3) Z tytułu oddania gruntów w dzierżawę, użyczenie, użytkowanie, przekazanie w posiadanie na podstawie zawartych porozumień: **153.540,15 zł**
- 4) Z tytułu najmu lokali mieszkalnych, użytkowych, garaży oraz opłat za odpady komunalne – **612.996,61 zł.**

5. Ochrona środowiska i gospodarka komunalna

5.1 Gospodarka odpadami komunalnymi

Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Zwolen w 2024 roku odbywało się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zwolen oraz innymi aktami prawa miejscowego. Zadanie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych realizował Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bogusza 19, 26-700 Zwolen.

Na terenie zabudowy jednorodzinnej obowiązywał system mieszany workowo-pojemnikowy. Właściciele nieruchomości byli zobowiązani do zaopatrzenia się w pojemniki na odpady zmieszane oraz utrzymania ich w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym. Selektywna zbiórka odpadów odbywała się za pomocą worków dostarczonych przez wykonawcę w ramach miesięcznej opłaty, z podziałem na odpowiednie kolory i frakcje. W zabudowie wielorodzinnej wprowadzono system pojemnikowo-kontenerowy zbiórki odpadów. Pojemniki na odpady zmieszane oraz selektywne również zapewnił wykonawca, dostosowując je do systemu podziału na kolory i frakcje.

Odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego odbywał się dwa razy do roku (w kwietniu/maju oraz październiku/listopadzie) poprzez wystawienie odpadów przed posesję. Zbiórka przeterminowanych leków była prowadzona za pośrednictwem oznakowanych pojemników w czterech aptekach na terenie miasta.

Aby ułatwić mieszkańcom pozbywanie się selektywnie zebranych odpadów, funkcjonował Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Batalionów Chłopskich 25, dostępny w środy i soboty w godzinach 9:00-17:00.

Spółka ZUK w 2024 roku rozpropagowała wśród mieszkańców 4000 ulotek edukacyjnych dotyczących zasad segregacji odpadów, organizacji kompostowników na posesjach oraz zasad obowiązujących na PSZOK-u.

Odpady niebezpieczne (np. zużyte akumulatory, baterie) odebrane przez Zakład Usług Komunalnych w 2024 roku zostały przekazane do MB Recycling Sp. z o.o. (ul. Wrzosowa 6, Micigózd 26-065).

Gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Zwolenie odbywa się za pomocą systemu informatycznego „Odpady w Gminie” (OWG). Program ten umożliwia m.in. wprowadzanie danych z deklaracji składanych przez mieszkańców oraz generowanie na ich podstawie przypisów opłat.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku system obejmował **3669 gospodarstw domowych**, w tym **3621 w budownictwie jednorodzinny** oraz **48 w budownictwie wielorodzinnym (bloki i wspólnoty mieszkaniowe)**. Systemem Gospodarowania Odpadami Komunalnymi objęto nieruchomości zamieszkałe.

Stawki opłat obowiązujące na terenie miasta i gminy Zwolenie w 2024 r.

	ODPADY KOMUNALNE ZBIERANE I ODBIERANE W SPOSÓB SELEKTYWNY	ODPADY KOMUNALNE Z ZASTOSOWANIEM ZWOLNIENIA NA BIOODPADY
ZABUDOWA JEDNORODZINNA I ZAGRODOWA (WIEŚ)	24 zł miesięcznie od osoby	22 zł miesięcznie od osoby

ZABUDOWA JEDNORODZINNA (MIASTO)	24 zł miesięcznie od osoby	22 zł miesięcznie od osoby
ZABUDOWA WIELORODZINNA	24 zł miesięcznie od osoby	nie dotyczy

**Informacje dotyczące opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie
od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.**

NALEŻNOŚCI	3.442.522,46
WPLATY	3.246.913,67
ZAŁEGŁOŚCI	198.327,35
NADPŁATY	2.718,60

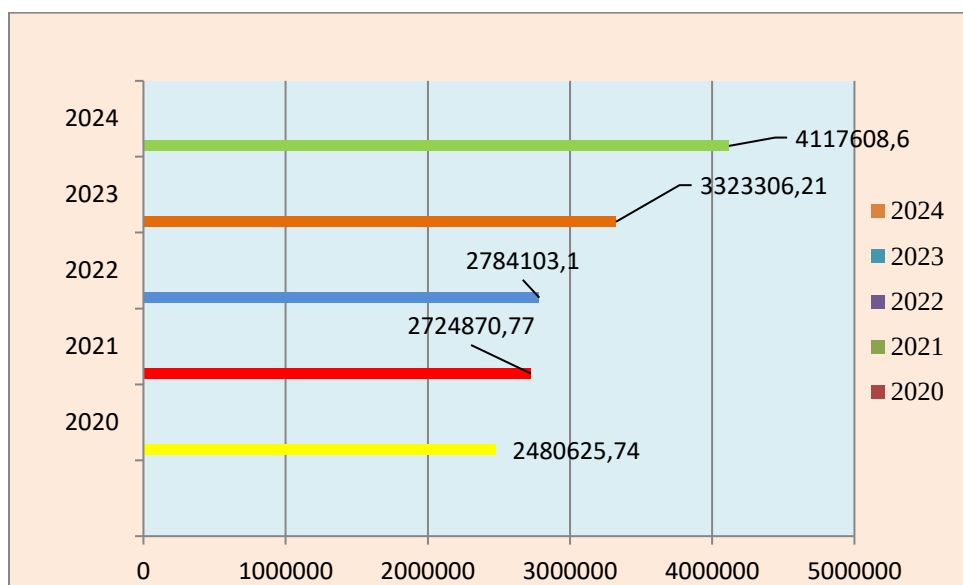
W 2024 r. łączne koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi gminy i miasta Zwolen wynosiły 4.117.608,60 zł brutto. Powstał deficyt w kwocie 870.694,93 zł, która pokryła gmina.

Zestawienie kosztów za 2024 r. [brutto, zł]

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ
1.	Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz organizacja i prowadzenie PSZOK-u	3.837.924,9
2.	Aktualizacja systemu „odpadywgmnie.com”	11.681,18
3.	Pozostałe koszty związane z obsługą systemu	9.207,26
4.	Prowizje dla sołtysów – inkaso opłat	49.323
5.	Wynagrodzenie pracowników wykonujących zadania związane z prowadzeniem systemu	209.472,26
Razem		4 117 608,60

Według ewidencji złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami gminnym systemem gospodarowania odpadami objętych według stanu na 31.12.2024 r. było 11819 mieszkańców z czego: 9722 osób w zabudowie jednorodzinnej oraz 2097 osób w zabudowie wielorodzinnej.

Porównanie kosztów systemu gospodarowania odpadami w latach 2020 – 2024

Zestawienie zebranych odpadów komunalnych w PSZOK według kodów w 2024 r. [Mg/rok]

Nazwa i adres punktu	Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów Komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
	20 01 01	Papier i tektura	13,68
	20 01 11	Tekstylia	3,154
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0
	20 01 02	Szkło	28,36
	16 01 03	Zużyte opony	41,88
	20 01 23*	Urządzenia zawierające freon	8,367
	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne	4,392

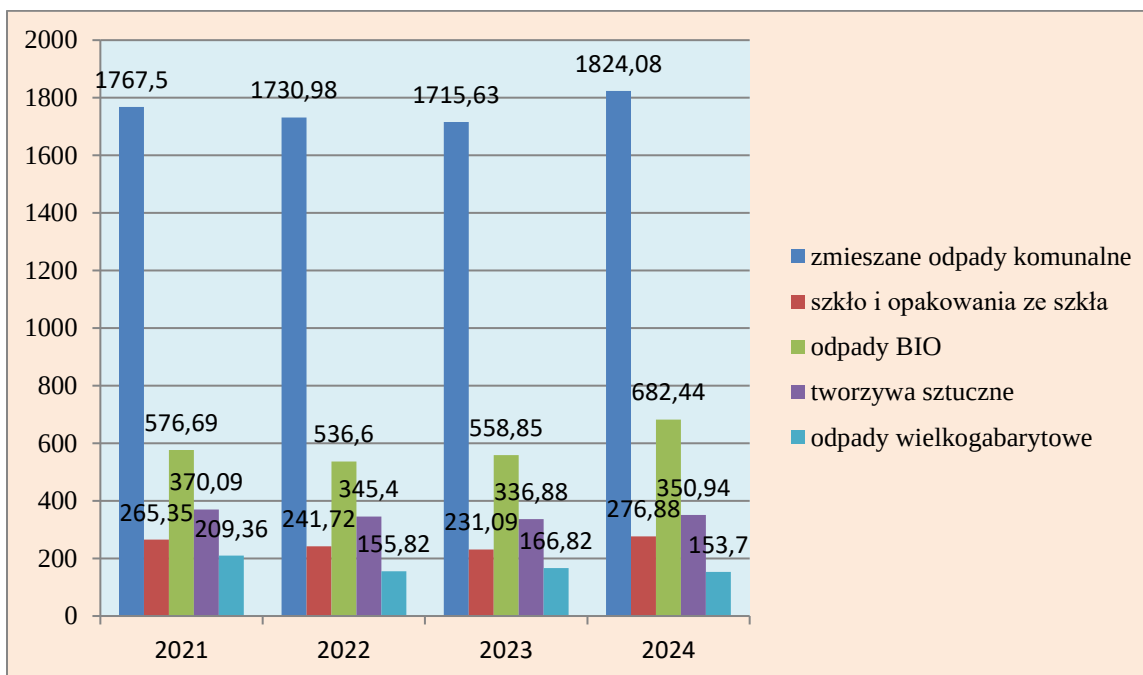
PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH UL. BATALIONÓW CHŁOPSKICH 25 26-700 ZWOLEŃ		i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	
	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,218
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,503
	20 01 33*	Baterie I akumulatory łącznie z bateriami I akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie I akumulatory zawierające baterie	0,151
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	164,78
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	153,7
	17 01 07	Zmieszane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych I elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	207
	10 01 01	żużle , popioły paleniskowe I pyły z kotłów(z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	143,5

**Zestawienie odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych od właścicieli
nieruchomości według kodów w 2024 r. [Mg/rok]**

Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów Komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 01 01	Papier i tektura	111,99
20 01 39	Tworzywa sztuczne	350,94
20 01 02	Szkło	212,88
20 01 23*	Urządzenia zawierające freon	2,14
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż	0,72

	wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,89
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	517,66
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1824,08
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	80,84

Porównanie ilości zebranych odpadów w latach 2021 - 2024 w Mg

5.2 Realizacja zadań związanych z ochroną

5.2.1 Utylizacja azbestu

W 2024 roku Gmina Zwolen zrealizowała zadanie polegające na usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest, które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. Łącznie zutylizowano **79,22 Mg azbestu**, głównie pochodzącego z pokryć dachowych budynków mieszkalnych oraz gospodarczych znajdujących się na terenie gminy.

Na realizację tego przedsięwzięcia Gmina uzyskała **dofinansowanie w wysokości 33.196,35 zł** z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Prace wykonała wyspecjalizowana firma **Hubert Wieczorek "HUBER"** z siedzibą w Górze Puławskiej.

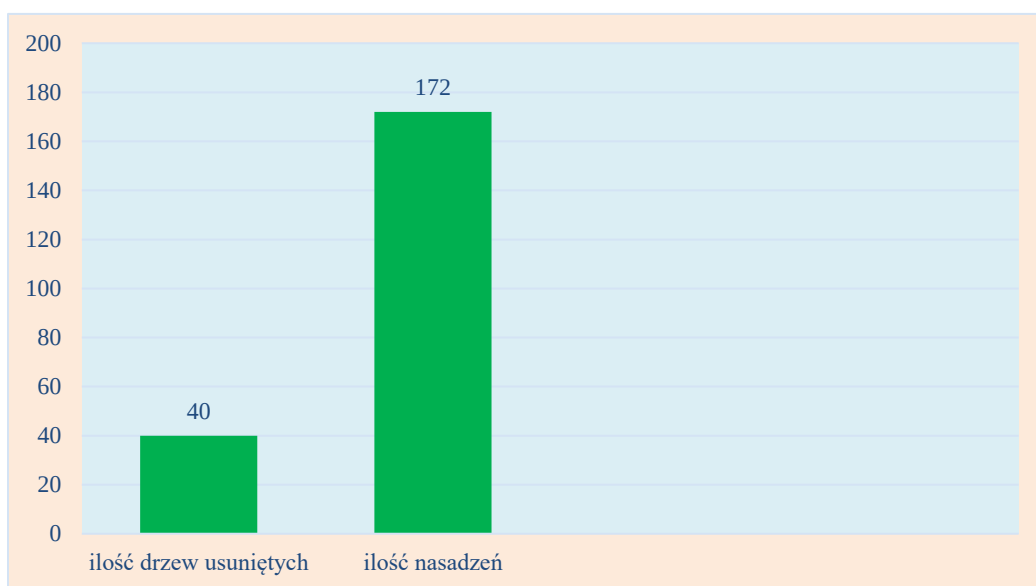
Firma ta posiada stosowne decyzje administracyjne w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (kod odpadu 17 06 05).

5.2.2 Ochrona przyrody i zieleni miejskiej

W trosce o jakość przestrzeni publicznej oraz zdrowie mieszkańców, Gmina Zwoleń w 2024 roku realizowała działania z zakresu pielęgnacji zieleni miejskiej. Środki finansowe w wysokości 77.041,44 zł, pozyskane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, przeznaczono na konserwację i pielęgnację drzew rosnących przy ulicach miejskich, utrzymanie terenów zielonych w dobrym stanie fitosanitarnym oraz pielęgnację jednego z najstarszych i najbardziej wartościowych drzew w parku miejskim przy zalewie. Działania te miały wymiar nie tylko estetyczny, lecz także ekologiczny, ponieważ rozwój roślinności wpływa na poprawę jakości powietrza poprzez pochłanianie dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń oraz produkcję tlenu.

Dodatkowo, w 2024 roku złożono 14 wniosków o wydanie zezwoleń na usunięcie drzew rosnących w pasach drogowych dróg gminnych. Na podstawie uzyskanych decyzji usunięto łącznie 40 drzew, które zagrażały bezpieczeństwu ruchu drogowego lub kolidowały z przebudową dróg. W ramach kompensacji przyrodniczej wykonano nasadzenia zastępcze w liczbie 172 sztuk, obejmujące różne gatunki drzew, w pasach drogowych ulic miejskich i dróg gminnych.

Liczba usuniętych i nasadzonych drzew w 2024 roku

5.2.3 Ochrona terenów

W zakresie gospodarki odpadami i ochrony ładu przestrzennego Gmina Zwolen przeprowadziła szereg działań porządkowych i administracyjnych:

- **151 zgłoszeń** dotyczących zamiaru usunięcia drzew – po przeanalizowaniu zgłoszeń wydano **17 decyzji administracyjnych** zezwalających na ich usunięcie, co było poprzedzone indywidualnymi oględzinami i oceną przyrodniczą.
- Wysłano **4 wezwania** do właścicieli nieruchomości z zalegającymi odpadami komunalnymi, skutkujące ich uprzątnięciem bez konieczności prowadzenia postępowania egzekucyjnego.
- Przeprowadzono **2 postępowania dotyczące nielegalnego składowania odpadów**, które umorzono po pozytywnym uporządkowaniu terenu przez właścicieli nieruchomości.

5.2.4 Decyzje środowiskowe

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko, Gmina przeprowadziła **7 postępowań administracyjnych** w sprawach wydania **decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** dla planowanych inwestycji i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W ramach procedur oceniano m.in. potencjalny wpływ inwestycji na bioróżnorodność, jakość powietrza, wody i gleby oraz zgodność zamierzeń z dokumentami planistycznymi i przepisami ochrony środowiska.

5.2.5 Gospodarka ściekowa i kontrole zbiorników

Gmina Zwolen prowadzi **gminną ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz osadników w przydomowych oczyszczalniach ścieków**. Dane są pozyskiwane z deklaracji właścicieli nieruchomości oraz z protokołów pokontrolnych.

W 2024 roku przeprowadzono:

- **1483 kontrole zbiorników bezodpływowych,**
- **419 kontroli osadników w przydomowych oczyszczalniach ścieków,**
- **2 kontrole przyłączy do kanalizacji miejskiej,**
- **227 kontroli ustępów suchych.**

Sporządzono łącznie **2131 protokołów kontroli**. Wszyscy skontrolowani mieszkańcy przedstawili aktualne umowy na odbiór nieczystości ciekłych oraz dowody ich realizacji.

Dodatkowo, w styczniu 2024 roku Gmina przeprowadziła **kampanię edukacyjną**:

- Rozdystrybuowano **8000 ulotek** dotyczących prawidłowego użytkowania kanalizacji,
- Umieszczono **200 plakatów edukacyjnych** w placówkach oświatowych oraz instytucjach publicznych.

5.2.6 Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)

W związku z obowiązkiem wynikającym z przepisów ogólnopolskich Gmina:

- **Przyjęła 112 deklaracji** od mieszkańców do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków,
- Rozpatrzyła **12 wniosków o rekompensatę** z tytułu kosztów dostawy energii ciepłej, na łączną kwotę **2.427.160,09 zł**.

5.2.7 Kontrole palenisk i jakość powietrza

Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza Gmina Zwoleń realizowała kontrole mające na celu ograniczenie tzw. niskiej emisji:

- Przeprowadzono **65 kontroli palenisk domowych**,
- W 7 przypadkach pobrano próbki popiołu do analizy – w **3 z nich stwierdzono spalanie odpadów**, co skutkowało skierowaniem wniosków o ukaranie do sądu.

Ponadto na terenie Gminy zamontowano urządzenie pomiarowe **EkoSłupek AirSensor**, zlokalizowane na boisku **ORLIK przy ul. Perzyny**. Dane o stanie powietrza wyświetlane są na ekranie LED w Urzędzie Miejskim, co umożliwia mieszkańcom bieżące monitorowanie poziomu zanieczyszczeń. Raporty wykazują pogorszenie jakości powietrza w sezonie grzewczym, zwłaszcza wieczorami.

5.2.8 Diagnoza ubóstwa energetycznego

W grudniu 2024 r., w związku z aktualizacją Programu Ochrony Powietrza (nr 204/23), Gmina przeprowadziła **badanie ankietowe** wśród mieszkańców. Jego celem było:

- Rozpoznanie **potrzeb energetycznych gospodarstw domowych**,

- Ocena stanu technicznego istniejących instalacji grzewczych,
- Poznanie planów mieszkańców w zakresie **modernizacji źródeł ciepła**.

W ramach badania prowadzono również **konsultacje społeczne**, które dotyczyły głównie potrzeby wymiany przestarzałych, nieefektywnych kotłów na paliwa stałe (bezklasowych oraz do klasy 4). Działania te miały na celu **zwiększenie świadomości ekologicznej** mieszkańców i ograniczenie niskiej emisji, a także wsparcie transformacji energetycznej w duchu zrównoważonego rozwoju.

5.2.9 Punkt Konsultacyjny programu Czyste Powietrze

W 2024 roku Gmina Zwolen kontynuowała działalność **Punktu Konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze”**, który funkcjonuje na mocy porozumienia zawartego z **Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie**.

a) Zakres działania punktu

W Punkcie Konsultacyjnym mieszkańcy Gminy mogą uzyskać **kompleksową pomoc w zakresie ubiegania się o dofinansowanie** na wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.

Przeszkolony pracownik:

- udziela informacji o zasadach programu i poziomach dofinansowania,
- instruuje, jak przygotować dokumenty i spełnić warunki udziału,
- oferuje wsparcie w **kompletnym wypełnieniu wniosku** o dofinansowanie na podstawie danych przekazanych przez mieszkańców,
- przekazuje gotowe wnioski bezpośrednio do WFOŚiGW w imieniu beneficjenta.

b) Efekty działalności punktu w 2024 roku

W wyniku aktywności punktu konsultacyjnego, w 2024 roku za pośrednictwem Gminy Zwolen zostały złożone:

- **17 wniosków o podstawowy poziom dofinansowania,**
- **12 wniosków o podwyższony lub najwyższy poziom dofinansowania.**

Dodatkowo, Punkt oferuje pomoc w **kompletowaniu i składaniu wniosków o płatność**, które są niezbędne do rozliczenia przyznanego wsparcia finansowego. Usługa ta cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców, szczególnie tych mniej obeznanych z formalnościami administracyjnymi.

c) Działania promocyjne i informacyjne

W ramach promocji programu i zwiększania świadomości ekologicznej lokalnej społeczności, Gmina Zwolen zorganizowała w 2024 roku:

- **2 otwarte spotkania informacyjne** dla mieszkańców, podczas których omawiano założenia programu, możliwości finansowania oraz wymagania techniczne dotyczące wymiany źródeł ciepła,
- **dystrybucję materiałów edukacyjnych i promocyjnych**, w tym:
 - ulotek informacyjnych o zasadach udziału w programie,
 - toreb wielokrotnego użytku z logo programu „Czyste Powietrze”,
 - innych gadżetów promujących działania proekologiczne.

Dzięki tym działaniom zwiększono dostępność informacji o programie, a także zachęcono mieszkańców do podejmowania działań mających na celu **redukcję emisji zanieczyszczeń powietrza** i poprawę efektywności energetycznej budynków.

5.3 Gospodarka wodno-ściekowa

5.3.1 Zakład Usług Komunalnych w Zwoleniu

Gospodarkę komunalną na terenie miasta i gminy Zwolen obsługuje **Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.**, który świadczy usługi na rzecz mieszkańców w kluczowych obszarach infrastruktury technicznej i środowiskowej. Do głównych zadań spółki należą m.in. pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, odbiór odpadów komunalnych, a także dostarczanie ciepła i klimatyzacji. ZUK wykonuje również instalacje wodno-kanalizacyjne, ciepłne, gazowe i klimatyzacyjne oraz realizuje roboty w zakresie budowy sieci przesyłowych.

W 2024 roku spółka osiągnęła **zysk brutto w wysokości 932.546,72 zł**, co stanowiło **6,95% rocznych przychodów**, które wyniosły **13.411.378,51 zł**.

Struktura wyniku finansowego przedstawiała się następująco:

- **Zysk ze sprzedaży usług:** 883.614,36 zł,
- **Dodatnie saldo operacji finansowych:** 48.932,36 zł.

Największy wpływ na dodatni wynik miały działy:

- **Ciepłownictwo:** +707 tys. zł,
- **Transport:** +443 tys. zł.

Spółka poniosła stratę w dziale **oczyszczalni ścieków** (-416 tys. zł), wynikającą głównie z wysokich kosztów energii oraz konieczności przeprowadzenia remontów i modernizacji obiektów. Pomimo trudności w wybranych obszarach działalności, ZUK utrzymał dobrą kondycję finansową i rentowność. Stało się to możliwe dzięki efektywnej organizacji pracy oraz stabilizacji kosztów operacyjnych, szczególnie w zakresie paliw i transportu. Spółka stale rozwija zakres świadczonych usług i inwestuje w infrastrukturę, co ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców gminy.

5.3.2 Wodociągi

Spółka jest administratorem 3 stacji uzdatniania wody, które znajdują się na terenie miasta (ul. Bogusza, ul. Sportowa i ul. Batalionów Chłopskich). Gminna sieć wodociągowa ma długość 190,8 km (obszar miejski 41,5 km, obszar wiejski 149,3 km). Do sieci tej podłączonych jest 3823 odbiorców (obszar miejski 1925, obszar wiejski 1898).

W 2024 roku pracownicy ZUK-u usunęli łącznie 63 awarie na sieci wodociągowej oraz na przyłączach wodnych. W 2024 roku ilość sprzedanej wody wyniosła 952000 m³.

5.3.3 Kanalizacja

Oczyszczalnia ścieków administrowana przez Zakład Usług Komunalnych (ZUK) znajduje się w południowo-wschodniej części Zwolenia, na powierzchni około 3 ha. Zlokalizowana na prawym brzegu rzeki Zwolenki, przylega do dawnego wyrobiska piasku. Oczyszczalnia została wybudowana na początku lat dziewięćdziesiątych, na podstawie decyzji Wydziału Ochrony

Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu z dnia 8 listopada 1991 roku (nr OS.III-S-6210-1/91). Obiekt wymaga obecnie gruntownej modernizacji, która rozpoczęła się w czerwcu 2024 roku, kiedy burmistrz Zwolenia podpisał umowę na „Przebudowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Zwoleniu”.

W Gminie Zwolen funkcjonuje sieć kanalizacyjna o łącznej długości **44,8 km**, z czego **39,8 km** znajduje się na obszarze miejskim, a **5 km** na terenie wiejskim. Do tej sieci podłączonych jest **1760 odbiorców**, w tym **73 odbiorców** w miejscowości Podzagajnik. W minionym roku oczyszczono **193000 m³ ścieków**. Pracownicy Zakładu Usług Komunalnych (ZUK) w 2024 roku usunęli **42 awarie**, zapewniając ciągłość i niezawodność działania sieci kanalizacyjnej.

5.4 Opieka nad zwierzętami i zapobieganie bezdomności

W 2024 roku Gmina Zwolen kontynuowała intensywne działania mające na celu ograniczenie bezdomności zwierząt oraz poprawę ich dobrostanu. Jednym z głównych wyzwań było zapewnienie opieki dla bezdomnych psów. Do schroniska trafiło łącznie 18 psów – 11 dorosłych i 7 szceniąt. Koszt ich odłowienia, leczenia weterynaryjnego oraz utrzymania w schronisku wyniósł 48.650 zł.

Ważnym elementem podejmowanych działań była realizacja programu „**Mazowsze dla zwierząt 2024**”, współfinansowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. W ramach programu oraz środków własnych gminy wykonano **243 zabiegi kastracji i sterylizacji** zwierząt właścicielskich i wolno żyjących. Z tej liczby aż 141 zabiegów zostało objętych dofinansowaniem. Całkowity koszt tych działań wyniósł 59.155 zł. Zabiegi te są jednym z kluczowych narzędzi w ograniczaniu niekontrolowanego rozrodu, poprawie zdrowia zwierząt oraz zmniejszaniu skali bezdomności.

Na opiekę nad kotami wolno żyjącymi – obejmującą dokarmianie oraz podstawowe zabiegi weterynaryjne – przeznaczono blisko 15.000 zł.

W 2024 roku Gmina Zwolen przeznaczyła łącznie **144.848 zł** na działania związane z opieką nad zwierzętami. Realizowane inicjatywy nie tylko wypełniają ustawowe obowiązki samorządu, lecz

także przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i stanu środowiska lokalnego. Gmina aktywnie poszukuje również zewnętrznych źródeł finansowania w celu dalszego rozwijania tych działań w kolejnych latach.

6. Edukacja i sport

6.1 Placówki oświatowe w gminie Zwolen

Gmina Zwolen jest organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Zwoleniu;
2. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Paciorkowej Woli;
3. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Sycynie;
4. Publiczna Szkoła Podstawowa im. kpt. pil. Tadeusza Sędzielowskiego w Baryczy;
5. Publiczne Przedszkole Nr 1 w Zwoleniu.

Liczba dzieci / uczniów w Gminie Zwolen wg stanu na 30.09.2024 r. z podziałem na placówki publiczne i niepubliczne

Lp.	Nazwa placówki	poniżej "0"	„0”	Klasy szkoły podstawowej	Razem
1.	Publiczne Przedszkole nr 1 w Zwoleniu	126	-	-	126
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Baryczy	44	12	84	140
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Paciorkowej Woli	51	14	134	199
4.	Publiczne Szkoła Podstawowa w Sycynie	14	9	87	110
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoleniu	76	120	876	1072
RAZEM publiczne		311	155	1181	1647
6.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Niezapominajka”	-	-	11	11
RAZEM niepubliczne		-	-	11	11
7.	Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” w Zwoleniu	83	-	-	83

8.	Niepubliczne Przedszkole Językowe „Motylek” Kinga Frydrych w Zwoleniu	20	-	-	20
RAZEM niepubliczne		103	0	0	103

Liczba uczniów objęta pomocą w ramach stypendiów i zasiłków szkolnych w 2024 roku

styczeń 2024 – czerwiec 2024 Rok szkolny 2023/2024			wrzesień 2024 – grudzień 2024 Rok szkolny 2024/2025	
Lp.	Rodzaj szkoły	Ilość stypendystów	Rodzaj szkoły	Ilość stypendystów
2.	Liceum	4	Liceum	2
3.	Szkoła podstawowa	57	Szkoła podstawowa	52
4.	Technikum	14	Technikum	11
5.	Szkoła branżowa I stopnia	15	Szkoła branżowa I stopnia	9
Razem		90	Razem	74
Wyplacona kwota		49.203,20 zł	Wyplacona kwota	31.148,80 zł
Razem wyplacona kwota w 2024 roku		80.352,00 zł - w tym środki własne 7.797,12 - w tym środki wypłacone na uczniów obywateli Ukrainy 2.380,80 zł		

Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych w 2024 r.

Lp.	Liczba szkół	Łączna kwota dotacji na wyposażenie klas I- VIII
1.	4	151.785,88 zł

6.2 Stan zatrudnienia

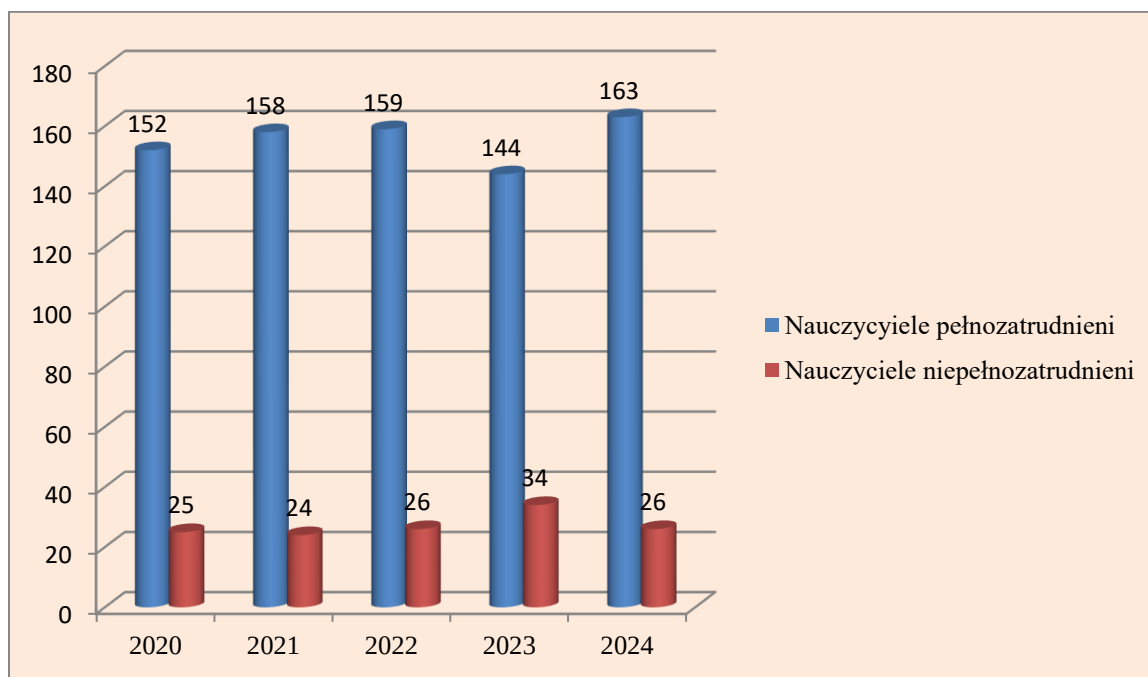
Liczba nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2024/2025 stan na 30.09.2024 r.

Placówka	Liczba nauczycieli							
	Początkujących		Mianowanych		Dyplomowanych		Razem	
	pełno-zat.	niepełno-zat.	pełno-zat.	niepełno-zat.	pełno-zat.	niepełno-zat.	pełno-zat.	niepełno-zat.
PSP Zwolen	10	3	21	-	66	2	97	5

PSP Barycz	3	-	1	1	12	3	16	4
PSP Paciorkowa Wola	9	2	2	-	14	5	25	7
PSP Sycyna	4	-	-	3	11	5	15	8
PP nr 1 Zwoleń	1	2	1	-	8	-	10	2
Razem	27	7	25	4	111	15	163	26

Placówka	Liczba pracowników obsługi i administracji	
	pełnozatrudnionych	Niepełnozatrudnionych
PSP Zwoleń	25	-
PSP Barycz	12	-
PSP Paciorkowa Wola	12	-
PSP Sycyna	8	-
PP Zwoleń	13	-
Razem	70	-

Stan zatrudnienia nauczycieli w placówkach gminy Zwoleń w latach 2020 – 2024

6.3 Dowóz uczniów do szkół

Dowóz realizowany był przez „Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Kielcach Sp. z o.o., Korczyn 138, 26-067 Strawczyn (6 autokarami);

- Zadanie nr 1 – dowóz uczniów do Publicznych Szkół Podstawowych Gminy Zwolen (116,28 zł za bilet) - realizowane przez PKS Kielce Sp. z o.o. do 31.01.2025 r.

Liczba uczniów dowożonych w tym dzieci niepełnosprawne

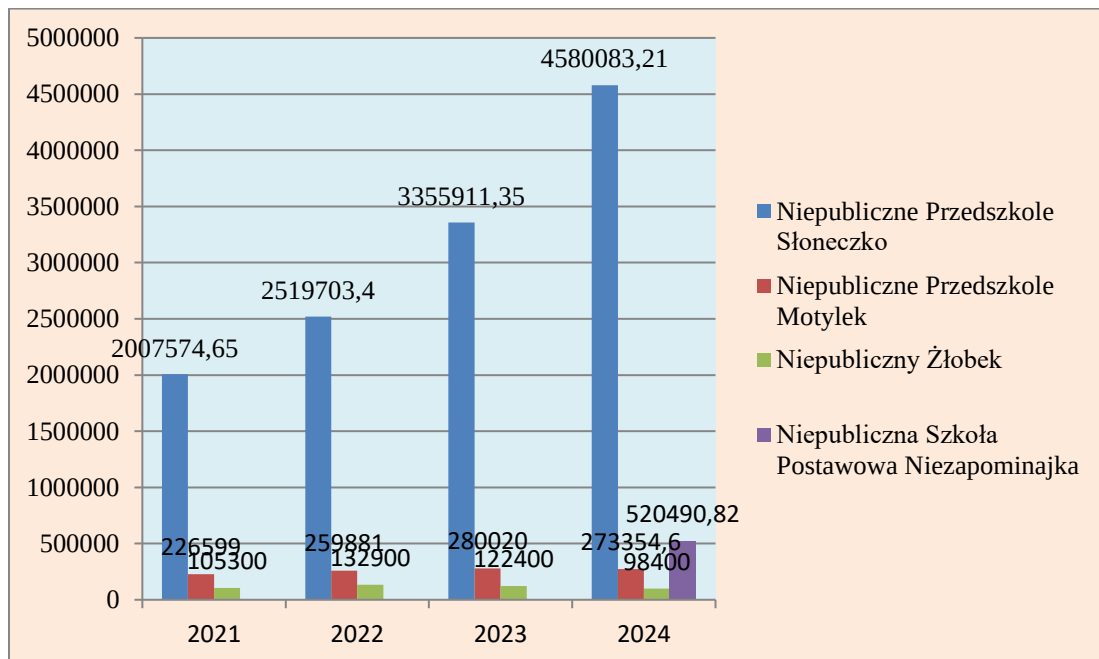
Lp.	Placówka	Liczba dzieci dowożonych (stan na I.2025 r.)
1.	PSP Zwolen	181
2.	PSP Barycz	89
3.	PSP Paciorkowa W.	147
4.	PSP Sycyna	97
5.	Autobus UM Zwolen	90
6.	Dzieci niepełnosprawne (Pionki, Huta, Sulejów, Niepubliczne Przedszkole, rodzice)	26
	Razem	630 w tym uczniowie z Ukrainy

6.4 Wysokość przekazanych dotacji dla placówek niepublicznych

Lp.	Nazwa placówki	Środki na dofinansowanie	Kwota	Razem
1.	Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” w Zwoleniu	Dotacja	1.353.463,60 zł	4.580.083,21 zł
		Dzieci niepełnosprawne	2.903.079,25 zł	
		Wczesne wspomaganie	323.540,36 zł	
2.	Niepubliczne Przedszkole Językowe „Motylek” w Zwoleniu	Dotacja	273.354,60 zł	273.354,60 zł
3.	Niepubliczny Żłobek „Krasnoludek” w Zwoleniu	Dotacja z budżetu gminy	98.400,00 zł	98.400,00 zł

4.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Niezapominajka”	Dotacja	520.490,82 zł	520.490,82 zł
RAZEM NIEPUBLICZNE				5.472.328,63 zł

Wysokość przekazanych dotacji placówkom niepublicznym w latach 2021 – 2024 (w zł)

Kształcenie młodocianych pracowników 2024 r.

Lp.	Liczba pracodawców, którym wypłacono dofinansowanie - zwrot kosztów kształcenia młodocianych pracowników	Liczba młodocianych	Wypłacona dotacja
1.	11	9	80.277,83 zł

6.5 Programy rządowe i unijne realizowane w szkołach podstawowych

- 1) „Wyprawka Szkolna” - rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych realizowany w 2024 r. **Kwota środków – 6.875,00 zł.**

2) „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025” jest realizowany przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, przy zaangażowaniu Biblioteki Narodowej, Instytutu Książki i Narodowego Centrum Kultury, oraz we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki jako Operatora Priorytetu 3.

Otrzymane środki, finansowe w ramach Priorytetu 3 przeznaczone na: zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i bibliotek pedagogicznych, zakup wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych, sprzętu komputerowego i oprogramowania, realizację działań promujących czytelnictwo (w tym zakup nagród dla uczniów biorących udział w akcjach promujących czytelnictwo). **Calkowita wartość programu w 2024 roku wyniosła: 39.375 zł; w tym: 31.500 zł - kwota wsparcia, 7.875 zł – kwota wkładu własnego:**

- PSP im. W. Jagiełły w Zwoleniu – 15.000 zł
- PSP im. Jana Pawła II w Paciorkowej Woli – 5.000 zł
- PSP im. Jana Kochanowskiego w Sycynie – 3.750 zł
- PSP im. Kpt. Pil. Tadeusza Sędzielowskiego w Baryczy- 3.750 zł

Placówki wychowania przedszkolnego:

- w PSP im. Jana Pawła II w Paciorkowej Woli – 3.125 zł
- w PSP im. Kpt. Pil. Tadeusza Sędzielowskiego w Baryczy- 3.125 zł
- w PSP im. Jana Kochanowskiego w Sycynie – 1.875 zł
- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Zwoleniu – 3.750 zł

3) „Podróże z klasą” - Przedmiotem przedsięwzięcia jest wsparcie organów prowadzących publiczne i niepubliczne szkoły dla dzieci i młodzieży w realizacji zadania obejmującego przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku szkolnego wycieczek szkolnych.

Celem przedsięwzięcia jest uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania tradycji, kultury oraz osiągnięć polskiej nauki. Przedsięwzięcie ma wspomóc realizację podstaw programowych kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych

i ponadpodstawowych, a także urozmaicić zajęcia edukacyjne, dzięki czemu nauka nabierze praktycznego wymiaru.

Gmina Zwolen w 2024 r. otrzymała dofinansowanie w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji Narodowej pod nazwą „**Podróże z klasą**”. Przyznawane przez Ministra w formie dotacji celowej środki finansowe przeznaczane są na finansowanie wycieczek szkolnych.

Kwota przyznanej dotacji celowej na dofinansowanie wycieczek wyniosła: **70.000 zł., całkowity koszt wycieczek – 73.970 zł.**

W ramach „Podróże z klasą” w 2024 r. dofinansowanie otrzymała **Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoleniu**. Zrealizowano 3 wycieczki:

- 3 - dniowa – 39 uczniów klas VII – VIII, zrealizowało punkty edukacyjne m.in. Malbork, Muzeum II wojny Światowej w Gdańsku, Westerplatte, muzeum „Dar Pomorza” w Gdyni,
- 2 – dniowa – 45 uczniów klas IV -VI, zwiedziło m. in. Kopalnię Soli w Wieliczce, Muzeum Narodowe Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie, Pałac Biskupów, Trakt Królewski w Krakowie
- 2 – dniowa - 47 uczniów klas VII - VIII, zwiedziło m.in. Ojcowski Park Narodowy, Kraków -Stare Miasto, Barbakan, Kościół Mariacki, Wawel, Kopalnia Soli w Wieliczce.

4) „Aktywna Szkoła” - to program stworzony z myślą o realizacji strategicznego celu w obszarze kultury fizycznej. Aktywne i zdrowe społeczeństwo.

Program ten to kompleksowe wsparcie aktywności fizycznej skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży, ale także do osób dorosłych. Program Aktywna Szkoła jest programem finansowanym ze środków budżetu państwa, ogłoszonym i nadzorowanym przez Ministra Sportu i Turystyki. Program jest realizowany w latach 2024 – 2026.

Celami programu są:

- 1) stworzenie warunków do udostępnienia szkolnej infrastruktury sportowej;
- 2) stworzenie warunków dla aktywizacji społeczności lokalnych;
- 3) wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie upowszechnienia aktywności fizycznej;

- 4) upowszechnienie aktywności fizycznej wśród społeczeństwa, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Wysokość dofinansowania: Stawka wynagrodzenia przeprowadzenia 1 godziny (60 minut) zajęć sportowych - **60 zł brutto**.

W ramach Programu w 2024 r. realizowane były zadania:

- **„Zadanie Aktywny Weekend”** – wspieranie działań sportowych na terenie szkół publicznych w weekendy – **PSP w Zwoleniu – 2 animatorów**
- **„Zadanie Aktywny Orlik”** - Wspieranie działań aktywizujących prowadzonych na samorządowych obiektach sportowych – **Orlik w Zwoleniu – 2 animatorów**

5) **„Aktywna Szkoła sprzęt dla szkół”** - Gmina Zwolen otrzymała wsparcie finansowe w ramach Programu Aktywna Szkoła – sprzęt sportowy dla szkół w postaci dotacji celowej ze środków pochodzących z budżetu państwa w wysokości **25.000,00 zł na zakup sprzętu sportowego**.

Wsparcie na zakup sprzętu sportowego otrzymała Publiczna Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Zwoleniu. Dzięki udziałowi w programie Aktywna Szkoła i wspieraniu działań sportowych na terenie szkoły w weekendy – soboty i niedziele – szkoła została doposażona w sprzęt sportowy.

Koszt całkowity: 31.250,00 zł, z czego: dotacja: 25.000,00 zł, wkład własny: 6.250,00 zł.

6) **„Lekcje o finansach”** – edycja 2024 - Celem Programu jest rozbudzenie zainteresowania zagadnieniami finansowymi i podniesienie kompetencji finansowych uczniów.

Przedmiotem Programu jest wsparcie realizacji działań z zakresu edukacji finansowej polegających na przeprowadzeniu, wśród uczniów szkół podstawowych, minimum **3 zajęć lekcyjnych** z zakresu szeroko rozumianych finansów. Elementem Programu jest także popularyzowanie wśród uczniów wiedzy o instytucjach publicznych działających w obszarze finansów poprzez organizację wycieczki edukacyjnej.

Gmina Zwolen w 2024 r. uzyskała dofinansowanie na realizację zadania w ramach programu Ministra Finansów pod nazwą „**Lekcje o finansach**” – edycja 2024.

Wartość całkowita zadania: 38.935 zł, kwota dofinansowania: 31.148 zł. Wsparciem finansowym zostali objęci uczniowie **Publicznej Szkoły Podstawowej im. Władysława Jagielly**. Ok. 140 uczniowie uczestniczyło w 3 wycieczkach (w tym jedna 2-dniowa), podczas których odwiedzali instytucje publiczne działające w obszarze finansów, m.in.: Giełdę Papierów Wartościowych, Ministerstwo Finansów, ZUS, a także Sejm i Senat RP.

7) „Bony dla nauczycieli” - „Laptop dla nauczyciela”, w ramach którego nauczyciele otrzymają bony o wartości **2,5 tys. zł** na zakup laptopów – będą mogli kupić dowolny sprzęt spełniający wymogi opisane w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki.

Program Laptop dla nauczyciela pozwala sfinansować ze środków publicznych laptopy dla nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych pozostających w stosunku pracy na dzień 30 września 2023 r. w publicznych i niepublicznych szkołach podstawowych oraz w publicznych szkołach artystycznych, a także w niepublicznych szkołach artystycznych posiadających uprawnienia publicznej szkoły artystycznej, realizujących kształcenie w klasach odpowiadających klasom IV–VIII szkół podstawowych. Bon można zrealizować do 31 grudnia 2025 r.

8) Edukacja z wojskiem - 6-tygodniowy, pilotażowy program edukacyjno-obronny, który był przygotowany i realizowany we współdziałaniu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Obrony Narodowej.

Program polega na przeprowadzeniu przez żołnierzy Wojska Polskiego specjalnie przygotowanych szkoleń w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Głównym celem jest podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w obszarze bezpieczeństwa i obronności oraz kształtowanie podstawowych nawyków, umiejętności z zakresu obrony i ochrony ludności oraz zachowania w sytuacjach kryzysowych. 3-lekcyjne szkolenia łączą teorię i praktykę, zawierają treści z pogranicza wojskowości, obronności, bezpieczeństwa, pomocy medycznej oraz obrony cywilnej.

Uczniowie zapoznali się m.in. z zasadami alarmowania, sposobami szukania i wzywania pomocy, podstawami ewakuacji i schronienia oraz nawykami udzielania pomocy. Wojskowi instruktorzy przeprowadzą zajęcia w szkołach – w klasach, na boiskach i skwerach szkolnych.

W programie wzięli udział uczniowie:

- **Publicznej Szkoły Podstawowej w Zwoleniu**
- **Publicznej Szkoły Podstawowej w Baryczy**

6.6 Koszty utrzymania placówek oświatowych

Wyszczególnienie wydatków z podziałem na rozdziały	Ogółem 2024 rok	PSP Barycz	PSP Paciorkowa Wola	PSP Sycyna	PSP Zwoleń	PP Nr 1 Zwoleń
		2024	2024	2024	2024	2024
80101- Szkoły podstawowe	23 252 143,83	2 586 489,01	3 676 608,42	3 008 392,58	13 980 653,82	0,00
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, dod. wiejski, odpisy na zfs	21 852 118,17	2 383 818,16	3 398 513,56	2 765 179,48	13 304 606,97	
wydatki na remonty	65 169,22	31 041,90	16 852,54	1 092,01	16 182,77	
wydatki rzeczowe pozostałe	1 334 856,44	171 628,95	261 242,32	242 121,09	659 864,08	
wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
80103- Oddziały przedszkolne	2 720 752,79	425 129,33	501 542,82	155 261,04	1 638 819,60	0,00
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, dod. wiejski odpisy na zfs	2 668 480,30	417 711,27	487 280,48	147 814,69	1 615 673,86	
wydatki na remonty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
wydatki rzeczowe	52 272,49	7 418,06	14 262,34	7 446,35	23 145,74	
wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
80104- Przedszkola	2 609 425,90	0,00	0,00	0,00	0,00	2 609 425,90
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, dod. wiejski, odpisy na zfs	2 451 352,15					2 451 352,15
wydatki na remonty	7 139,26					7 139,26
wydatki rzeczowe	150 934,49					150 934,49
wydatki inwestycyjne	0,00					0,00
80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	113 404,47	11 512,00	17 249,27	10 642,20	68 641,00	5 360,00

wydatki rzeczowe (szkolenia i dofinansowanie studiów podyplomowych)	113 404,47	11 512,00	17 249,27	10 642,20	68 641,00	5 360,00
80148 – Stołówki szkolne	1 267 705,67	369 577,87	371 151,83	0,00	526 975,97	0,00
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, odpisy na zfs	1 221 160,06	357 864,04	353 696,05		509 599,97	
wydatki na remonty	7 507,25	3 752,61	197,96		3 556,68	
wydatki rzeczowe	39 038,36	7 961,22	17 257,82		13 819,32	
80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	137 165,31	26 338,77	37 139,10	5 187,83	13 881,44	54 618,17
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, dod. wiejski, odpisy na zfs	131 888,43	26 338,77	32 865,20	4 941,85	13 881,44	53 861,17
wydatki na remonty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
wydatki rzeczowe	5 276,88	0,00	4 273,90	245,98	0,00	757,00
80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	1 391 534,95	105 262,90	488 102,41	43 070,22	755 099,42	0,00
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, dod. wiejski, odpisy na zfs	1 371 128,92	105 262,90	477 174,21	38 272,59	750 419,22	
wydatki na remonty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
wydatki rzeczowe	20 406,03	0,00	10 928,20	4 797,63	4 680,20	
80153 - Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	150 283,05	11 691,09	19 389,14	11 913,64	107 289,18	0,00
80195 - Pozostała działalność (program Podróże z klasą)	73 970,00	0,00	0,00	0,00	73 970,00	0,00
92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej (program Aktywna szkoła - zakup sprzętu sportowego)	25 000,00	0,00	0,00	0,00	25 000,00	0,00
Ogółem wydatki	31 741 385,97	3 536 000,97	5 111 182,99	3 234 467,51	17 190 330,43	2 669 404,07
w tym:						

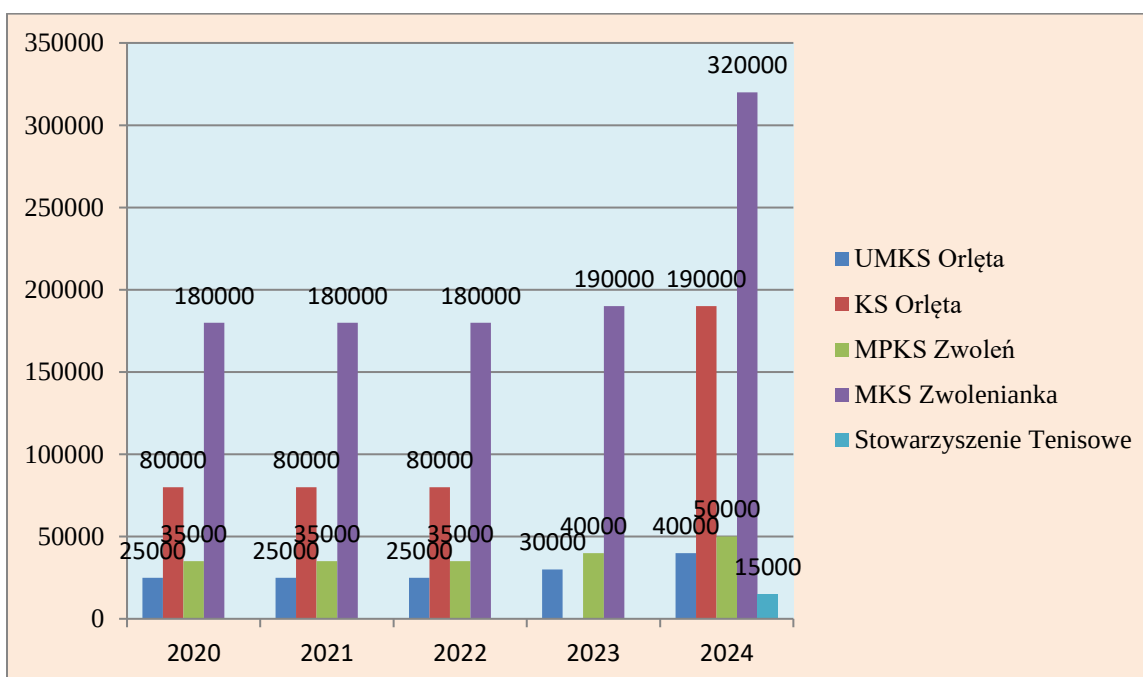
wynagrodzenia, składki ZUS,FP, dod. wiejski, odpisy na zfs	29 696 128,03	3 290 995,14	4 749 529,50	2 956 208,61	16 194 181,46	2 505 213,32
wydatki na remonty	79 815,73	34 794,51	17 050,50	1 092,01	19 739,45	7 139,26
wydatki rzeczowe	1 716 189,16	198 520,23	325 213,85	265 253,25	770 150,34	157 051,49
wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
wydatki na zakup podręczników-dotacja	150 283,05	11 691,09	19 389,14	11 913,64	107 289,18	0,00
wydatki - program Poznaj Polskę	73 970,00	0,00	0,00	0,00	73 970,00	0,00
	25 000,00	0,00	0,00	0,00	25 000,00	0,00

6.7 Współpraca z podmiotami, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Kwota udzielonej dotacji	Liczba uczestników zajęć
1.	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Orlęta”, 26-700 Zwolen, ul. Kościelna 7	Szkolenie dzieci, młodzieży oraz udział w rozgrywkach w zakresie tenisa stołowego, lekkiej atletyki, piłki koszykowej, piłki siatkowej, piłki nożnej, piłki ręcznej dziewcząt i chłopców	40.000,00 zł	250
2.	Klub Sportowy „Orlęta”, 26-700 Zwolen, ul. Kościelna 7	Szkolenie dzieci, młodzieży i dorosłych w piłce ręcznej oraz udział w rozgrywkach ligowych i turniejach	190.000,00 zł	170
3.	Parafialnym Młodzieżowym Klubem Sportowym „Zwolen”, 26-700 Zwolen, ul. Kardynała Wyszyńskiego 30	Popularyzacja piłki siatkowej i sportów rowerowych. Szkolenie dzieci, młodzieży i dorosłych w tym zakresie oraz udział w rozgrywkach, turniejach i innych formach rywalizacji.	50.000,00 zł	50
4.	Miejski Klub Sportowy „Zwolenianka”, 26-700 Zwolen, ul. Parkowa 1	Szkolenie dzieci, młodzieży, dorosłych i udział w rozgrywkach w zakresie piłki nożnej.	290.000,00 zł	169

5.	Miejski Klub Sportowy „Zwolenianka”, 26-700 Zwoleń, ul. Parkowa 1	Szkolenie dzieci, młodzieży, dorosłych i udział w rozgrywkach w zakresie tenisa ziemnego.	15.000,00 zł	26
	Zwoleńskie Stowarzyszenie Tenisowego, 26-700 Zwoleń, ul. Parkowa 4		15.000,00 zł	35
Razem			600.000,00 zł	695

Środki finansowe przekazane podmiotom na wsparcie i upowszechnianie kultury fizycznej w latach 2020 – 2024 (w zł)

6.8 Sport i rekreacja

Zawody szkolne i turnieje sportowe

W 2024 roku na terenie Gminy Zwoleń zorganizowano:

- 12 zawodów szkolnych z piłki nożnej, piłki ręcznej, BRD, siatkówki i tenisa stołowego,
- turniej piłki nożnej

Urząd Miejski w Zwoleniu przeznaczył środki na nagrody w postaci pucharów, statuetek, dyplomów oraz sprzętu sportowego dla uczestników w/w zawodów w kwocie **12.431 zł**.

W gminie Zwoleń rozwój aktywności fizycznej i rekreacji stanowi istotny element życia społecznego. W 2024 roku gmina oferowała mieszkańcom oraz turystom szeroką gamę obiektów sportowych i rekreacyjnych, w tym lodowisko miejskie oraz kąpielisko.

Lodowisko Miejskie

W 2024 roku sezon funkcjonowania lodowiska miejskiego w Zwoleniu obejmował dwa okresy:

- od **10 stycznia do 18 lutego 2024 r.**,
- oraz od **27 do 31 grudnia 2024 r.**

Łącznie lodowisko było czynne przez **27 dni**. W dniach **6–17 lutego** obiekt był **zamknięty z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych**, co ograniczyło liczbę dni operacyjnych w głównym okresie zimowym.

Obsługa i personel

Lodowisko było obsługiwane przez:

- 1 osobę w wypożyczalni łyżew,
- 3 osoby naprzemiennie do obsługi klientów i kas,
- 2 osoby zajmujące się rolą i konserwacją tafli lodu.

Efekty działalności

- **Przychód brutto:** 44.624,00 zł
- **Liczba wejść** (łącznie z wypożyczeniem sprzętu): **3128 osób**

Obiekt cieszył się dużym zainteresowaniem mieszkańców, szczególnie w okresie ferii i dni wolnych, pełniąc ważną funkcję rekreacyjną i integracyjną w sezonie zimowym. Pomimo skróconego okresu działania, lodowisko wygenerowało przychód, który częściowo pokrywał koszty jego funkcjonowania.

Kąpielisko i Ośrodek Wypoczynkowy

Sezon kąpieliskowy trwał od 1 lipca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r. W dniach 17–31 sierpnia 2024 r. kąpielisko zostało zamknięte na podstawie decyzji Powiatowego Państwowego Inspektora

Sanitarnego nr SHK.9022.2.14.2024 z dnia 17 sierpnia 2024 r. z powodu zakwitów sinic.

- **Liczba ratowników wodnych:** 2 osoby
- **Liczba pracowników wypożyczalni:** 2 osoby (naprzemiennie)
- **Przychód wypożyczalni:** 3.411,00 zł brutto
 - Kajaki: 100 wypożyczeń (około 900,00 zł brutto)
 - Rowerki wodne: 170 wypożyczeń (około 2.500,00 zł brutto)
- **Odwiedzający kąpielisko:**
 - W lipcu: około 10000 osób
 - W sierpniu: około 5000 osób

Pod koniec sierpnia 2024 roku do dyspozycji mieszkańców został oddany zmodernizowany kompleks rekreacyjny zlokalizowany nad zalewem. Inwestycja objęła budowę i wyposażenie szeregu atrakcji rekreacyjno-wypoczynkowych, w tym m.in.:

- „Miasteczko wodne” dla najmłodszych dzieci,
- park linowy,
- park miejski z alejkami spacerowymi i ławkami,
- tarasy drewniane wyposażone w hamaki, huśtawki i leżaki.

7. Rozwój oraz inwestycje gospodarcze w 2024

7.1 Rekreacja i turystyka

W 2024 roku Gmina Zwolenie zakończyła realizację jednej z największych i najbardziej kompleksowych inwestycji z zakresu rekreacji i turystyki – **„Budowa kompleksowej infrastruktury turystycznej w Zwoleniu – ścieżki dydaktyczno-ekologicznej nad Zwoleńką wraz z zagospodarowaniem parku i terenu nad zalewem”**. Inwestycja rozpoczęła się w 2023 roku.

Projekt ten obejmował budowę ścieżki dydaktyczno-ekologicznej nad rzeką Zwoleńką, która miała na celu nie tylko edukację przyrodniczą, ale także stworzenie przestrzeni do aktywnego wypoczynku i obcowania z naturą. Dodatkowo, inwestycja obejmowała zagospodarowanie parku oraz terenów wokół zalewu, co znacząco poprawiło walory rekreacyjne tej okolicy.

- **Całkowita wartość zadania:** 14.738.813,35 zł
- **Dofinansowanie łączne:** 13.500.000,00 zł, w tym:

- z **Rządowego Funduszu Polski Ład**: 9.500.000,00 zł
- z **budżetu Województwa Mazowieckiego** („Instrument wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa”): 4.000.000,00 zł
- **Środki własne gminy**: 1.238.813,35 zł
- **Wykonawca**: firma SORTED

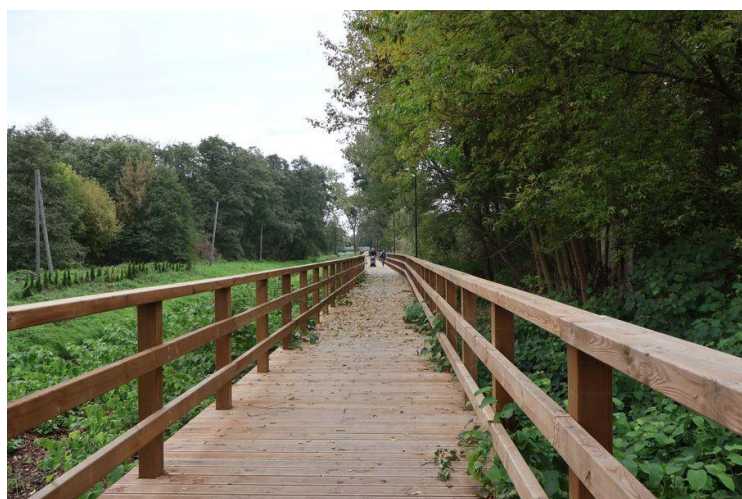
Zakres inwestycji:

Inwestycja została podzielona na dwa główne etapy:

Etap I – Ścieżka dydaktyczno–ekologiczna nad Zwolenką:

- Budowa **2704 mb oświetlonych ciągów pieszo-rowerowych** z kostki brukowej (szer. 2–3 m)
- Budowa **580 mb drewnianych kładek** nad Zwolenką (szer. 2 m)
- Montaż elementów małej architektury – **ławki, kosze, leżaki, stojaki rowerowe, stacje naprawy rowerów**
- Instalacja energooszczędnego oświetlenia LED
- Budowa drewnianej altany rekreacyjnej za stadionem miejskim

Etap II – Zagospodarowanie terenu wokół zalewu:

- Rozbudowa alejek spacerowych i ścieżek pieszo-rowerowych wokół akwenu
- Ścieżki żwirowe w parku
- Drewniane tarasy z **leżakami, huśtawkami, hamakami** wzdłuż zalewu
- Budowa **parku linowego** oraz nowoczesnego **placu zabaw wodnych**
- Remont i adaptacja budynku sanitarnego oraz otoczenia domków letniskowych
- Instalacja systemu fotowoltaicznego o mocy 33 kW
- Budowa **5 nowoczesnych domków letniskowych** oraz przygotowanie terenu pod **pole dla kamperów**.

Zrealizowana inwestycja znacząco podniosła atrakcyjność turystyczną gminy, poprawiła dostępność terenów rekreacyjnych oraz stworzyła nowe możliwości wypoczynku dla mieszkańców i odwiedzających. To strategiczny krok w kierunku zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji w regionie.

7.2 Oświata i wychowanie

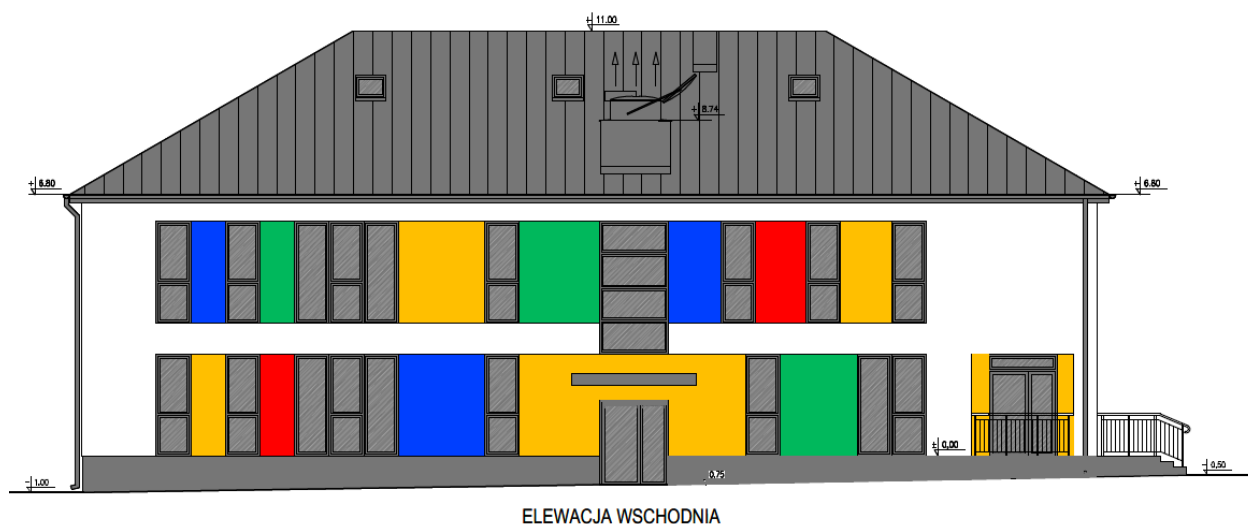
Gmina Zwolen kontynuowała działania na rzecz poprawy warunków edukacyjnych i opieki nad dziećmi, realizując dwa kluczowe zadania inwestycyjne.

Budowa żłobka w Zwoleniu

Zakończono prace projektowe oraz uzyskano pozwolenie na budowę nowoczesnego żłobka przy ul. Kościuszki w Zwoleniu. W ramach przygotowań do realizacji zadania, gmina złożyła wniosek

o dofinansowanie inwestycji w ramach programu „Aktywny Maluch 2022–2029”.

Planujemy wykonać dwukondygnacyjny żłobek, który zapewni opiekę dla 60 dzieci i będzie w pełni dostosowany do potrzeb najmłodszych mieszkańców gminy oraz ich rodzin. Obiekt zaprojektowano z uwzględnieniem nowoczesnych rozwiązań funkcjonalnych i bezpieczeństwa.

Zakup nowego autobusu szkolnego

W trosce o bezpieczny i komfortowy transport dzieci i młodzieży do placówek oświatowych, Gmina Zwolen zakupiła w 2024 roku nowoczesny autobus szkolny marki **MERCUS**, przystosowany również do przewozu osób z niepełnosprawnościami.

- **Koszt zakupu: 464.571,00 zł**
- **Dofinansowanie z programu „Autobus dla mazowieckich szkół” (MIW): 266.000,00 zł**

Realizacja tego zadania znacznie poprawiła jakość dowozu uczniów do szkół, zapewniając jednocześnie bezpieczne i dostosowane do potrzeb wszystkich dzieci warunki podróży.

7.3 Ochrona zabytków

Gmina Zwoleń, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, skutecznie pozyskała dofinansowanie na prace konserwatorskie i restauratorskie przy dwóch obiektach zabytkowych o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności.

Dzięki otrzymanym środkom przeprowadzono:

- **prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowego muru ceglanego okalającego teren wokół kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Zwoleniu, na które przeznaczono łącznie 488.925,00 zł, z czego:**
 - **479.146,50 zł** stanowiło dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków,
 - **9.778,50 zł** pochodziło z budżetu Gminy Zwoleń

Ponadto z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków gminie przyznano kwotę 1.151.157,00 zł, która przeznaczona zostanie.

- **wymianę tynków w dolnej partii murów zabytkowego kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Jasieńcu Soleckim, gdzie wartość zadania wyniosła 1.174.650,00 zł, w tym:**
 - **23.493,00 zł** z budżetu Gminy Zwoleń.

Realizacja zadania wykonana zostanie w latach 2024 – 2025.

Łączna wartość środków pozyskanych przez gminę ramach programu to **1.630.303,50 zł**. Inwestycje te stanowią ważny element ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego i sakralnego, przyczyniając się do zachowania cennych zabytków dla przyszłych pokoleń.

7.4 Oświetlenie uliczne

W 2024 roku Gmina Zwolen kontynuowała działania związane z poprawą efektywności energetycznej oraz bezpieczeństwa na terenach miejskich i wiejskich, koncentrując się na modernizacji oraz rozbudowie systemu oświetlenia ulicznego. Zrealizowano szereg zadań obejmujących zarówno miasto Zwolen, jak i miejscowości wiejskie, w tym również teren stadionu miejskiego.

Modernizacja oświetlenia na Stadionie Miejskim przy ul. Parkowej w Zwoleniu

W ramach projektu „Przebudowa i doposażenie Stadionu Miejskiego przy ul. Parkowej w Zwoleniu” zrealizowano pierwszy etap inwestycji związany z montażem energooszczędnego oświetlenia LED zasilanego energią słoneczną. Zadanie dofinansowano kwotą 226.727,00 zł (75% wartości) w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej – Mazowsze dla sportu 2024, jednak samo przedsięwzięcie dotyczyło przede wszystkim poprawy oświetlenia obiektu.

Zakres zrealizowany w 2024 r.:

- budowa 35 zestawów oświetlenia fotowoltaicznego bieżni stadionu – oprawy LED z panelami solarnymi i sterownikami,
- wartość wykonanych robót: 73.290,00 zł,
- wykonawca: „ENERGON” Jarosław Stankiewicz, Zwoleń.

Planowane działania w ramach tego zadania na 2025 r.:

- zakup i montaż około 500 nowych siedzisk na trybunach,
- zakup i montaż 20 stojaków rowerowych.

Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Zwoleń

Dzięki dofinansowaniu w wysokości 71.340,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zmodernizowano oświetlenie uliczne w centrum miasta. W ramach inwestycji o wartości 89.175,00 zł zamontowano 75 nowoczesnych opraw LED, zastępujących stare lampy sodowe. Modernizacją objęto ulice: 3 Maja, Ludową, 11 Listopada, 550-lecia, Andersa oraz Kościuszki. Wykonawcą robót była firma „ENERGON”.

Wymiana opraw oświetleniowych w sołectwach w ramach Funduszu Sołeckiego

Zrealizowano dużą inwestycję obejmującą wymianę 498 opraw sodowych na nowoczesne i energooszczędne lampy LED w miejscowościach: Helenówka, Filipinów, Jasieniec Solecki, Karolin, Mieczysławów, Osiny, Paciorkowa Wola Nowa, Paciorkowa Wola Stara, Sycyna, Zielonka Nowa, Koszary, Strykowice Błotne, Strykowice Górne, Linów i Podzagajnik. Wartość zadania wyniosła 293.970,00 zł. Realizację powierzono firmie „ENERGON”.

Budowa solarnego oświetlenia ulicznego w sołectwach

W sołectwach Jasieniec Solecki, Mostki, Osiny, Wólka Szeleżna, Jasieniec Kolonia i Strykowice Górne wybudowano nowe punkty świetlne zasilane energią słoneczną. W ramach zadania o wartości 83.600,00 zł zamontowano łącznie 12 kompletów oświetlenia fotowoltaicznego (słupy, panele, oprawy LED, sterowniki i osprzęt montażowy). Wykonawcą zadania była firma „ENERGON”.

Dostawa i montaż nowych opraw na istniejących słupach

W sołectwach Józefów, Osiny, Niwki, Helenówka, Paciorkowa Wola Nowa, Zielonka Nowa oraz w mieście Zwolen zrealizowano zadanie o wartości 20.000,00 zł, polegające na wymianie opraw oświetlenia ulicznego na istniejącej infrastrukturze. Dodatkowo wykonano montaż kabla zasilającego na brakującym odcinku linii energetycznej. Zadanie zrealizowano również przez firmę „ENERGON”.

Dzięki prowadzonym inwestycjom Gmina Zwolen znacząco poprawiła efektywność energetyczną systemów oświetleniowych oraz bezpieczeństwo mieszkańców. Nowoczesne i przyjazne dla środowiska technologie stanowią ważny element dbałości o jakość przestrzeni publicznych zarówno w mieście, jak i na obszarach wiejskich.

7.5 Inwestycje wodno-kanalizacyjne

W 2024 roku na terenie Gminy Zwolen zrealizowano szereg inwestycji mających na celu rozbudowę oraz modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W ramach tych działań wykonano następujące inwestycje:

1) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przyłączami w ulicach: Cmentarna, Partyzantów, Traugutta

Wykonawcą inwestycji była firma **MARCBUD Marek Baran** z siedzibą w Zalesiu. Zadanie obejmowało budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PVC o średnicy DN 200 na łącznej długości 409 mb oraz przyłączy kanalizacyjnych z rur PVC DN 160 na długości 150 mb. Po zakończeniu robót przeprowadzono inspekcję kanałów z wykorzystaniem monitoringu TV. Całkowita wartość inwestycji, obejmująca także odbudowę nawierzchni drogowej, wyniosła

641.661,96 zł i została sfinansowana ze środków pochodzących z subwencji ogólnej budżetu państwa.

2) Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami – ul. Wrzosowa

Inwestycję zrealizował **Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Zwoleniu**. Prace obejmowały budowę:

- sieci wodociągowej o długości 154 mb,
- czterech przyłączy wodociągowych o łącznej długości 39,8 mb,
- sieci kanalizacji sanitarnej o długości 147,6 mb,
- czterech przyłączy kanalizacyjnych o długości 45,7 mb.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł **178.000,89 zł**.

3) Budowa sieci wodociągowej – miejscowość Jedlanka

Zadanie polegało na budowie 189 mb sieci wodociągowej na terenie miejscowości Jedlanka. Wykonawcą był **ZUK Sp. z o.o. w Zwoleniu**, a całkowita wartość inwestycji, wraz z opracowaniem dokumentacji technicznej, wyniosła **75.450,00 zł**.

4) Budowa sieci wodociągowej – ul. Kochanowskiego i ul. Długa

Również przez **ZUK Sp. z o.o. w Zwoleniu** zrealizowano budowę sieci wodociągowej o łącznej długości 645 mb przy ul. Kochanowskiego i ul. Długiej w Zwoleniu. Wartość inwestycji, wraz z dokumentacją techniczną, wyniosła **226.050,00 zł**.

5) Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwoleniu

W 2024 roku samorząd Gminy Zwoleń rozpoczął realizację jednej z najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych – przebudowę i rozbudowę miejskiej oczyszczalni ścieków. Zadanie pn. **„Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwoleniu”** ma strategiczne znaczenie dla dalszego rozwoju gminy, poprawy jakości środowiska naturalnego oraz komfortu życia mieszkańców.

Na podstawie umowy zawartej 24 czerwca 2024 r. z wykonawcą – **Przedsiębiorstwem Budowlanym „MODUŁ” Sp. z o.o.** – rozpoczęto **I etap inwestycji**.

Wartość inwestycji i źródła finansowania:

- **Calkowita wartość zadania:** 13.087.200,00 zł
- **Źródła finansowania:**
 - 8.000.000,00 zł – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
 - 4.000.000,00 zł – Budżet Województwa Mazowieckiego w ramach „Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego”,
 - 1.087.200,00 zł – Subwencja ogólna z budżetu państwa.

Zakres I etapu obejmuje budowę i montaż kluczowych elementów technologicznych, w tym:

- budowę **nowego budynku technicznego** oraz montaż w nim:
 - **sitopiaskowników,**
 - **stacji dmuchaw** napowietrzania reaktora;
- wykonanie **stacji zagęszczania i odwadniania osadu;**
- **adaptację istniejącego multibloku na zbiornik wielofunkcyjny** – reaktor biologicznego oczyszczania ścieków, wyposażony dodatkowo w **zbiornik retencji i komory napowietrzania stabilizacji** wraz z infrastrukturą technologiczną;
- budowę **kontenerowego punktu zlewczego** dla ścieków dowożonych;
- **przebudowę budynku socjalnego** i wyposażenie go w nowoczesne **urządzenia sterownicze.**

Realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia efektywności systemu oczyszczania ścieków, poprawy wydajności technologicznej oraz dostosowania oczyszczalni do współczesnych standardów środowiskowych. Modernizacja pozwoli również na lepsze przygotowanie infrastruktury gminnej do rosnących potrzeb mieszkańców oraz wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi.

7.6 Zadania zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego

W 2024 roku Fundusz Sołecki stanowił istotne wsparcie dla realizacji inwestycji i działań poprawiających jakość życia mieszkańców gminy Zwolen. Dzięki środkom funduszu zrealizowano

szereg projektów, które wpłynęły na rozwój infrastruktury, poprawę estetyki, oraz wzrost integracji społecznej w poszczególnych sołectwach.

1) Kształtowanie wizerunku i estetyki sołectw:

- Zakup materiałów eksploatacyjnych do pielęgnacji terenów zielonych:
 - Sołectwo **Jasieniec Kolonia** – 1.293,01 zł
 - Sołectwo **Linów** – 106,23 zł
 - Sołectwo **Męciszów** – 45,00 zł
 - Sołectwo **Mostki** – 323,90 zł
 - Sołectwo **Paciorkowa Wola Stara** – 7.599,62 zł
 - Sołectwo **Strykowice Błotne** – 2.747,60 zł
 - Sołectwo **Strykowice Górne** – 200,00 zł

2) Poprawa infrastruktury sołectw:

- Zakup namiotu ze stołami i ławkami w **Strykowicach Górnych** – 9.100,00 zł
- Remont krzyża w **Linowie** – 2.999,99 zł
- Wykonanie inwentaryzacji geodezyjnej przyłącza wodociągowego do budynku remizy w **Baryczy** – 615,00 zł
- Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej – **Lokalne Centrum Integracji w Atalinie** – 19.158,48 zł
- Utwardzenie placu przed świetlicą w **Jedlance** – 36.925,31 zł
- Modernizacja świetlicy wiejskiej w **Męciszowie** – 16.188,43 zł
- Przebudowa budynku gospodarczego (kolejny etap) w **Strykowicach Podleśnych** – 21.279,00 zł

3) Infrastruktura rekreacyjna sołectw:

- Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjne w **Baryczy** – 26.243,05 zł
- Rozbudowa ogrodzenia terenu na cele rekreacyjne w **Koszarach** – 3.099,60 zł
- Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjne w **Koszarach** – 5.929,99 zł
- Zakup działki na cele rekreacyjne w **Niwkach** – 3.215,00 zł
- Utwardzenie terenu działki na cele rekreacyjne w **Ługach** – 57.395,50 zł
- Ogrodzenie terenu na cele rekreacyjne w **Zielonce Starej** – 24.766,05 zł

- Zagospodarowanie działki na cele rekreacyjne w **Strykowicach Błotnych** – 5.000,00 zł

Wszystkie zrealizowane inwestycje i działania przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności sołectw oraz poprawy funkcjonalności przestrzeni publicznych w gminie Zwolen.

8. Informacje dotyczące zrealizowanych w 2024 roku zadań drogowych

8.1. Inwestycje drogowe

Inwestycje drogowe stanowią kluczowy element rozwoju infrastruktury gminy Zwolen. Prace związane z modernizacją i budową dróg mają na celu poprawę komunikacji, zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz podniesienie komfortu podróży mieszkańców i odwiedzających gminę. W ramach realizowanych projektów samorząd dąży do modernizacji istniejącej sieci drogowej, budowy nowych odcinków oraz poprawy stanu technicznego infrastruktury, co w znaczący sposób wpływa na jakość życia w regionie.

- 1) W 2024 roku Gmina Zwolen zrealizowała zadanie polegające na opracowaniu **dokumentacji projektowej dla przebudowy drogi gminnej nr 450539W w miejscowości Jasieniec Solecki Południowy**. Planowany do przebudowy odcinek drogi ma długość około 2140 metrów bieżących.

Zakres dokumentacji projektowej obejmował zaprojektowanie jezdni asfaltowej z poboczeniami bitumicznymi, chodnika dla pieszych, zjazdów, systemu odwodnienia oraz elementów zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego. **Koszt opracowania dokumentacji wyniósł 123.000,00 zł.** Zadanie zostało wykonane przez firmę Marcin Gajewski – Projekty Drogowe z siedzibą przy ul. Kołłątaja 8/27A w Puławach.

- 2) **Przebudowa ul. Sportowej w Zwoleniu - zadanie odebrane w 2024 r. umowa podpisana 02.10.2023 r.**

W 2024 roku zakończono gruntowną przebudowę drogi gminnej ul. Sportowej w Zwoleniu (nr drogi 450618W) na odcinku o długości 554,5 metra. Inwestycja miała na celu poprawę infrastruktury drogowej i podniesienie komfortu oraz bezpieczeństwa użytkowników.

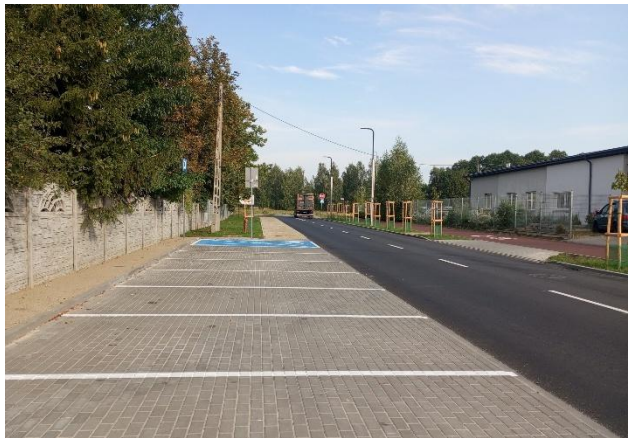
Zakres robót obejmował:

- Budowę nowej podbudowy i nawierzchni z betonu asfaltowego,
- Wykonanie miejsc postojowych oraz chodnika o długości 337,5 metra,
- Budowę ścieżki pieszo-rowerowej (534,5 metra po lewej stronie),
- Utworzenie placu do zawracania na końcu odcinka (20 m x 16 m),
- Instalację nowej kanalizacji deszczowej w celu odprowadzenia wód opadowych z ulicy,
- Zainstalowanie wydzielonego oświetlenia ulicznego,
- Budowę kanału technologicznego,
- Oznakowanie poziome i pionowe ulicy.

Całkowita wartość wykonanych robót wyniosła 5.097.902,18 zł. Inwestycja została współfinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, który przekazał na ten cel dofinansowanie w wysokości 3.685.566,41 zł.

Przebudowa ul. Sportowej znacząco poprawiła jakość komunikacji oraz bezpieczeństwo mieszkańców i użytkowników drogi, stanowiąc istotny element rozwoju infrastruktury transportowej w gminie Zwolen.

3) Przebudowa ul. Puławskiej w Zwoleniu

W 2024 roku zrealizowano przebudowę drogi gminnej nr 450631W – ul. Puławskiej w Zwoleniu, na odcinku o długości 559,5 metra. Celem inwestycji było poprawienie jakości infrastruktury drogowej oraz zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zakres robót obejmował:

- Budowę nowej podbudowy i nawierzchni ulicy z betonu asfaltowego,
- Wykonanie chodnika, zjazdów oraz poprawę stanu poboczy,
- Zainstalowanie oznakowania poziomego i pionowego ulicy,
- Montaż oświetlenia ulicznego przy użyciu lamp solarnych,
- Wykonanie odwodnienia ulicy,
- Realizację robót dodatkowych, w tym zakup i montaż wiaty przystankowej oraz nasadzenie drzew.

Wartość wykonanych robót wyniosła 1.596.822,54 zł. Inwestycja została częściowo sfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, który przeznaczył na ten cel dofinansowanie w wysokości 1.249.057,32 zł.

Realizacja tej inwestycji przyczyniła się do poprawy jakości infrastruktury drogowej w gminie Zwolen, a także pozytywnie wpłynęła na bezpieczeństwo i komfort codziennego użytkowania drogi przez mieszkańców.

4) Przebudowa odcinka drogi gminnej w m. Zielonka Stara gm. Zwolen

W 2024 roku zrealizowano przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zielonka Stara (gm. Zwolen), na odcinku o długości 932 metrów (862 mb + 70 mb), o szerokości 5 metrów. Celem inwestycji była poprawa jakości infrastruktury drogowej w tej miejscowości.

Zakres robót obejmował:

- Budowę nowej nawierzchni ulicy z betonu asfaltowego,
- Wykonanie robót dodatkowych i wykończeniowych, w tym uzupełnianie ścinka poboczy gruntem rodzimym.

Całkowita wartość wykonanych robót wyniosła 543.695,98 zł. Projekt został dofinansowany ze środków Województwa Mazowieckiego w ramach budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych (FOGR), otrzymując wsparcie w wysokości 239.472,00 zł. Przebudowa tej drogi znacząco poprawiła warunki komunikacyjne w miejscowości Zielonka Stara, wspierając rozwój lokalnej infrastruktury drogowej oraz ułatwiając dostęp do gruntów rolnych.

5) Przebudowa drogi gminnej w m. Podborek gm. Zwolen

W ramach realizacji zadania, przebudowana została droga gminna w miejscowości Podborek, gmina Zwolen, zlokalizowana na działkach nr ewid. 9/1 oraz 322, obręb 0005 Jasieniec Kolonia, na odcinku o długości 550 metrów.

Zakres robót obejmował:

- Wykonanie nowej podbudowy drogi,
- Budowę nawierzchni z betonu asfaltowego,
- Wykonanie zjazdów oraz poboczy,
- Zainstalowanie oznakowania pionowego drogi,
- Wykonanie robót dodatkowych i wykończeniowych, w tym usunięcie drzew.

Całkowita wartość wykonanych robót wyniosła 585.895,64 zł. Inwestycja została współfinansowana ze środków Lasów Państwowych w kwocie 292.947,82 zł. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Podborek poprawiła jakość komunikacji lokalnej, przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa oraz komfortu podróży mieszkańców gminy Zwolen.

8.1.1 Inwestycje drogowe realizowane przy współpracy z instytucjami zewnętrznymi

W 2024 roku, dzięki zaangażowaniu samorządu gminy Zwolen oraz współpracy z różnymi instytucjami, zrealizowano istotne inwestycje drogowe, które znacząco poprawiły bezpieczeństwo i komfort podróży mieszkańców gminy. Wśród tych przedsięwzięć szczególne miejsce zajmują projekty związane z infrastrukturą pieszą i rowerową oraz modernizacją istniejących odcinków dróg.

1) Droga dla pieszych i rowerów – odcinek Sycyna – Jasieniec Południowy (w realizacji)

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisała umowę na wykonanie drogi dla pieszych i rowerów na odcinku Sycyna – Jasieniec Południowy. Inwestycja, na którą samorząd gminy zabiegał przez kilka lat, jest obecnie w trakcie realizacji. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów oraz ułatwienie komunikacji między tymi miejscowościami.

2) Chodnik przy ulicy Sienkiewicza (zrealizowane)

Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich zakończył budowę chodnika na odcinku od ul. Sienkiewicza do ul. Batalionów Chłopskich. W celu przyspieszenia realizacji tej inwestycji, samorząd gminy pozyskał grunt od Spółdzielni Mieszkaniowej oraz wykonał niezbędną dokumentację projektową. Dodatkowo, poszerzono drogę wojewódzką nr 787 do ul. Witosza.

8.2 Zadania drogowe realizowane ze środków Funduszu Sołeckiego

W 2024 roku, w ramach Funduszu Sołeckiego, gmina Zwolen zrealizowała szereg zadań drogowych, które miały na celu poprawę infrastruktury drogowej w poszczególnych sołectwach. Dzięki tym inwestycjom możliwe było zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu podróży mieszkańców, a także poprawa stanu technicznego dróg. Wśród zrealizowanych działań znalazły się zarówno prace związane z montażem lusterek drogowych, jak i utwardzaniem dróg gminnych oraz udroźnieniem rowów, co znacząco wpłynęło na jakość lokalnej infrastruktury drogowej.

1) Montaż lustra drogowego w m. Strykowice Górne - zrealizowano montaż lustra drogowego U-18a w miejscowości Strykowice Górne. Całkowity koszt zadania wyniósł **319,80 zł**.

2) Utwardzenie dróg gminnych oraz udroźnienie rowu przy drodze gminnej w m. Strykowice Górne

W sołectwie Strykowice Górne przeprowadzono utwardzenie dróg gminnych oraz gruntowych, a także udroźnienie rowu przy drodze gminnej. Zrealizowano zakup, transport i rozładunek 243 ton materiału kamiennego, co kosztowało **27.318,30 zł**.

3) Utwardzenie drogi gminnej w m. Mostki Górki

Z funduszu sołeckiego sołectwa Mostki Górki zrealizowano utwardzenie kruszywem drogi gminnej. W ramach zadania zakupiono, przetransportowano i rozładowano 203 tony materiału kamiennego, a całkowity koszt inwestycji wyniósł **17.478,30 zł**.

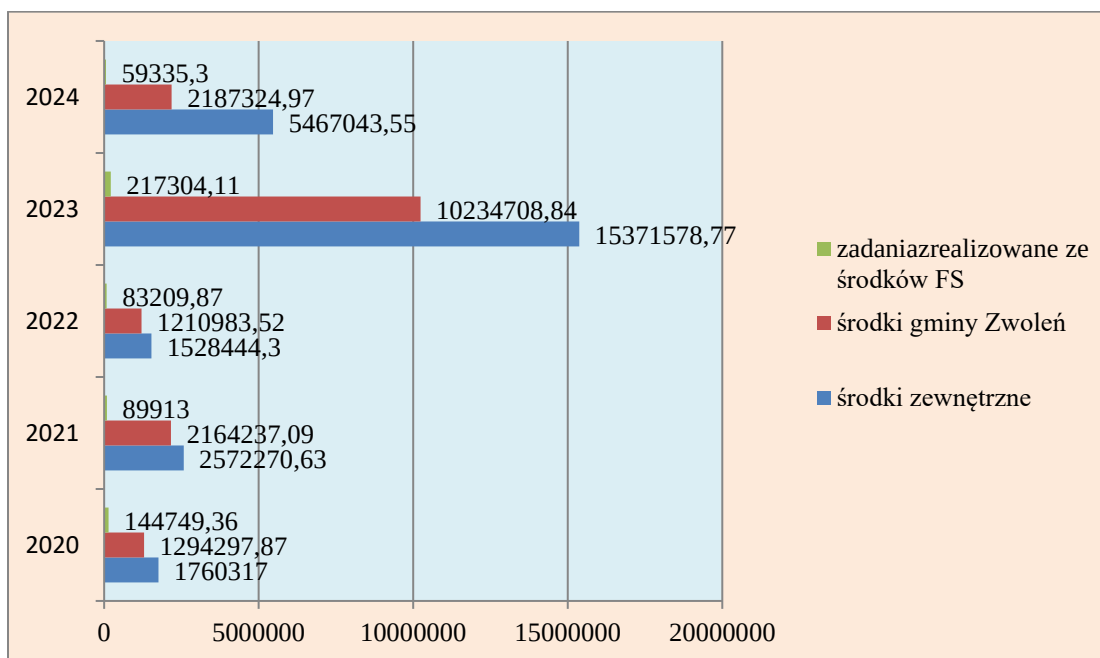
4) Utwardzenie drogi gminnej w m. Józefów Górki - Józefów Podłaki

W sołectwie Józefów zrealizowano utwardzenie mechaniczne drogi gminnej w miejscowościach Józefów Górki – Józefów Podłaki, przy użyciu sfrezowanego asfaltu (destruktu). Całkowity koszt zadania wyniósł **10.000,00 zł**.

5) Wyrównanie i utwardzenie drogi dojazdowej w m. Paciorkowa Wola

W sołectwie Paciorkowa Wola Nowa wykonano wyrównanie i utwardzenie drogi dojazdowej kruszywem drogowym. W ramach zadania zakupiono, przetransportowano i rozładowano 49 ton materiału kamiennego, a koszt inwestycji wyniósł **4.218,90 zł**.

Ilość środków przeznaczonych na zadania drogowe w latach 2020 – 2024 (w zł)

8.3. Działania i wydatki na utrzymanie oraz modernizację infrastruktury drogowej

W 2024 roku Gmina Zwolen przeznaczyła 624.248,82 zł na wydatki bieżące związane z utrzymaniem i rozwojem infrastruktury drogowej. Środki te zostały wykorzystane na szeroki wachlarz działań, obejmujących utrzymanie dróg oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zimowe utrzymanie dróg

W sezonie zimowym 2024 wykonano **odsnieżanie** na łącznej długości **670 km** oraz **usuwanie śliskości** na **430 km** dróg gminnych. Działania te miały na celu zapewnienie **przejezdności** i **bezpieczeństwa** w okresie intensywnych opadów śniegu i gołoledzi. Łączny koszt zimowego utrzymania wyniósł **105.508,49 zł**, obejmując m.in. mechaniczne odsnieżanie, posypywanie piaskiem i solą oraz interwencyjne działania w miejscach szczególnie narażonych na oblodzenia. Prace były prowadzone zgodnie z harmonogramem, a także reagowano na zgłoszenia mieszkańców. Dzięki odpowiedniemu przygotowaniu sprzętu, koordynacji służb drogowych

i stałemu monitorowaniu warunków pogodowych, udało się skutecznie zminimalizować utrudnienia komunikacyjne w gminie.

Remonty i utrzymanie dróg

Wydatki na **remonty cząstkowe** dróg gminnych i miejskich wyniosły **50.476,74 zł**.

Bezpieczeństwo ruchu drogowego

W ramach poprawy **bezpieczeństwa ruchu drogowego** zrealizowano odnowienie **oznakowania poziomego** dróg miejskich i gminnych (**42.151,28 zł**) oraz opracowano projekty stałej organizacji ruchu na kilku odcinkach dróg, na co wydano **10.230,00 zł**.

Wykorzystanie sprzętu drogowego

Na prace związane z wykonaniem robót drogowych przy użyciu sprzętu, takiego jak równiarka drogowa (**20.479,50 zł**), samochód samowyładowczy (**41.537,10 zł**) oraz koparka (**62.631,60 zł**), przeznaczono znaczne środki. Ponadto, **koszenie poboczy dróg** kosztowało **29.376,00 zł**, a naprawy chodników i zjazdów w różnych lokalizacjach w gminie pochłonęły **15.129,00 zł**.

Pozostałe wydatki

Na prace geodezyjne (ustalanie granic nieruchomości i badanie stanu prawnego dróg) oraz prace związane z przepustami i odwodnieniem dróg przeznaczono **34.230,00 zł**. Dodatkowo na pozostałe potrzeby, takie jak zakup materiałów, paliwa, drobne naprawy i urządzenia, wydano **55.114,51 zł**.

8.4 Decyzje administracyjne dotyczące pasa drogowego

W 2024 roku Gmina Zwolen prowadziła działania związane z bieżącym zarządzaniem pasami drogowymi dróg gminnych i ulic miejskich, wydając w tym zakresie łącznie **241 decyzji administracyjnych**. Dotyczyły one w szczególności lokalizacji urządzeń obcych, zajęcia pasa drogowego oraz budowy i przebudowy zjazdów.

W szczegółach przedstawia się to następująco:

- 1) **81 decyzji** zezwalających na lokalizację urządzeń obcych w pasie drogowym, w tym przyłączy: wodociągowych, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, gazowych, elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych oraz bankomatu;

- 2) **7 decyzji** dotyczących lokalizacji nowych zjazdów lub przebudowy istniejących zjazdów z dróg gminnych;
- 3) **78 decyzji** zezwalających na czasowe zajęcie pasa drogowego na potrzeby prowadzenia robót związanych z umieszczeniem urządzeń infrastruktury technicznej (przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, energetyczne i telekomunikacyjne) oraz na prowadzenie stoisk sezonowych;
- 4) **74 decyzje** zezwalające na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w nim urządzeń obcych, dla których ustalane są opłaty roczne (m.in. wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych i telekomunikacyjnych);
- 5) **1 decyzja** zezwalająca na umieszczenie reklamy w pasie drogowym ulic miejskich.

Działania te miały na celu zapewnienie ładu przestrzennego, bezpieczeństwa użytkowników dróg oraz właściwego nadzoru nad infrastrukturą techniczną w pasach drogowych.

9. Zdrowie, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

9.1 Bezpieczeństwo przeciwpożarowe i rola OSP

Uprawnienia władz lokalnych w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego w większości przypadków koncentrują się wokół przyjętych aktów prawa miejscowego. Miasto wspiera także działalność służb, które odpowiadają za bezpieczeństwo publiczne w tym bezpieczeństwo pożarowe – Ochotnicze Straże Pożarne i Powiatowa Straż Pożarna.

Na terenie gminy Zwolen działają sześć jednostek OSP, które w 2024 roku zrzeszały łącznie 266 członków, w tym:

- 244 członków czynnych,
- 8 członków wspierających,
- 14 członków honorowych.

Ponadto w OSP Zielonka Nowa i OSP Jasieniec Solecki utworzone zostały Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze które liczą łącznie 102 członków w tym 62 chłopców i 40 dziewcząt. **Tylko w 2024 ślubowanie na członków Młodzieżowej OSP w Jasieńcu Soleckim złożyło 18 dzieci.**

Pięć jednostek dysponuje pojazdami ratowniczo-gaśniczymi, a wszystkie posiadają własne remizy. W 2024 roku jednostki OSP miały na wyposażeniu:

- 7 wozów ratowniczo-gaśniczych,
- 1 mikrobüs.

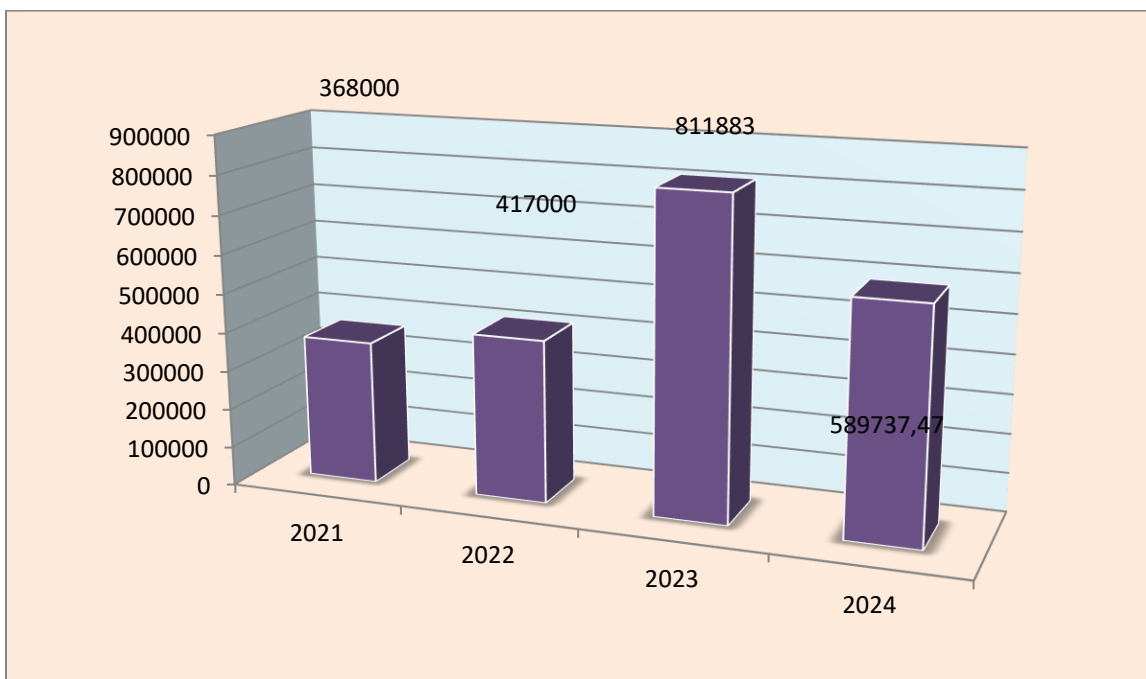
W 2024 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej z terenu Gminy Zwolen odnotowały łącznie **133 wyjazdy do zdarzeń**, co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2023, kiedy odnotowano **97 takich wyjazdów**. Ponadto przeprowadzono **37 działań zabezpieczających teren**, w porównaniu do **34 działań** tego typu w roku poprzednim. Dane te wskazują na zwiększoną aktywność operacyjną jednostek, wynikającą zarówno z rosnącej liczby interwencji, jak i działań prewencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.

Odpowiedni poziom działania i wyposażenia nie byłby możliwy bez dofinansowania z budżetu Gminy Zwolen, które w 2024r. wyniosło 589.737,47zł i zostało przeznaczone na:

- ekwiwalenty dla strażaków (55.485,00 zł) – 25 zł za godzinę udziału w akcji, 10 zł za godzinę szkolenia,
- remonty strażnic:

- termomodernizacja strażnicy OSP Zwoleń – wykonano termomodernizację wschodniej części elewacji strażnicy, polegającą na dociepleniu ścian strażnicy, poprzez położenie styropianu i struktury na powierzchni. Koszty realizacji zadania wyniosły 36.900,00 zł – w całości sfinansowane z dotacji Marszałka Woj. Mazowieckiego;
- remont pomieszczeń w OSP Zielonka Nowa – wykonano remont pomieszczeń budynku strażnicy na kwotę 50.000,00 zł – z czego 45.000,00 zł z dotacji PSP, 5.000,00 zł z budżetu gminy.
- organizację Gminnych Zawodów Sportowo-Pożarniczych (8.425,92 zł).

Dofinansowanie OSP z budżetu gminy w latach 2021 – 2024 (w zł)

W 2024 roku jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Zwolen zostały wyposażone w nowoczesne samochody ratowniczo-gaśnicze, co znacząco wpłynęło na poprawę ich gotowości operacyjnej oraz bezpieczeństwa mieszkańców.

- **OSP Zielonka Nowa** otrzymała **średni samochód ratowniczo-gaśniczy** z pełnym wyposażeniem do prowadzenia działań ratowniczych, w tym również do usuwania skutków zagrożeń wywołanych przez zmiany klimatyczne.
 - **Koszt zakupu:** 1.297.650,00 zł
 - **Finansowanie:**
 - 1.103.002,50 zł – dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach programu **Fundusze Europejskie dla Mazowsza** (za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego),
 - 100.000,00 zł – **dotacja z Komendy Głównej PSP,**
 - 94.647,50 zł – **dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.**

Zakup pojazdu został w całości sfinansowany ze środków zewnętrznych.

- **OSP Zwolen** została wyposażona w **lekki samochód ratowniczo-gaśniczy** marki **Renault Trafic**.
 - **Koszt zakupu:** 199.260,00 zł

○ **Finansowanie:**

- 100.000,00 zł – dotacja z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „**Mazowsze dla Straży Pożarnych 2024**”,
- 99.260,00 zł – **środki własne Gminy Zwolen.**

Dzięki powyższym inwestycjom wzrosła mobilność oraz zdolność operacyjna jednostek OSP do szybkiego i skutecznego reagowania na zagrożenia, w tym pożary, wypadki drogowe, podtopienia czy zdarzenia wynikające ze zmian klimatycznych. Samorząd gminy konsekwentnie wspiera rozwój lokalnych służb ratowniczych, dbając o ich nowoczesne wyposażenie i bezpieczeństwo działań.

Trzy jednostki OSP (Zwoleń, Zielonka Nowa, Jasieniec Solecki) wchodzi w skład **Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego**, co świadczy o ich wysokim poziomie wyszkolenia.

OSP w Gminie Zwolen prowadzi również działania prewencyjne:

- a) pokazy działania dla dzieci z przedszkoli i szkół (gaszenie pożaru, ratownictwo drogowe wspólnie ćwiczenie na wypadek pożaru w szkole),

- b) pogadanki z mieszkańcami na temat zagrożeń wynikających m.in. z wypalania traw, zatruciem tlenkiem węgla,
- c) organizowane są Turnieje Wiedzy Pożarniczej dla dzieci szkół podstawowych.

9.2 Obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe

Bezpieczeństwo obywateli, ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należą do podstawowych zadań własnych gminy. W celu skutecznej realizacji tych obowiązków w Gminie Zwoleni działa **Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego**, powołany Zarządzeniem Nr 103/2012 Burmistrza Zwolenia z dnia 10 lipca 2012 r.

Zespół corocznie przeprowadza ćwiczenia i treningi doskonalące. W 2024 roku odbyła się **gra decyzyjna** z udziałem Zakładu Usług Komunalnych w Zwoleniu, dotycząca potencjalnego zagrożenia. W ćwiczeniach regularnie uczestniczą również Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej oraz Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu.

W ramach zadań obronnych:

- opracowywane są dane do **Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (NKPPPO-24)**, przekazywane do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
- prowadzone są działania związane z **akcjami kurierskimi oraz świadczeniami na rzecz obrony**.

Zespół odpowiada również za przekazywanie **ostrzeżeń o niekorzystnych warunkach atmosferycznych**, które są systematycznie publikowane w zakładce informacyjnej na stronie internetowej Gminy Zwoleni.

Lokalny system ostrzegania i alarmowania

Na terenie Gminy Zwoleni funkcjonuje lokalny system ostrzegania i alarmowania, którego celem jest szybkie informowanie mieszkańców o zagrożeniach. System obejmuje:

- 5 syren elektronicznych,
- 7 syren mechanicznych,

- urządzenie radiowe umożliwiające nadawanie komunikatów głosowych w sytuacjach kryzysowych.

W 2024 roku system był regularnie testowany. Przeprowadzono dwa treningi alarmowe oraz jedno uruchomienie okolicznościowe związane z obchodami rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Działania te mają na celu utrzymanie pełnej sprawności technicznej systemu oraz podnoszenie gotowości operacyjnej w sytuacjach zagrożenia.

9.3 Wsparcie systemu zdrowia i ochrony mieszkańców

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców gmina Zwolen w 2024 roku aktywnie wspierała lokalne instytucje oraz realizowała działania prozdrowotne:

- przekazano **30.000 zł** na współfinansowanie zakupu sprzętu medycznego USG dla zwoleńskiej przychodni,
- przekazano **20.000 zł** na dofinansowanie zakupu samochodu służbowego dla Komendy Powiatowej Policji w Zwoleniu,
- **współpracowano z punktem krwiodawstwa w Radomiu**, udostępniając przestrzeń do organizacji lokalnych akcji krwiodawstwa,
- gmina była **partnerem działań profilaktycznych realizowanych poprzez mobilne punkty diagnostyczne (mammobusy)**, umożliwiające mieszkankom dostęp do bezpłatnych badań profilaktycznych.

Działania te wpisują się w systematyczną politykę wspierania profilaktyki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa mieszkańców.

10. Promocja Gminy Zwolen oraz wyróżnienia

Działania promocyjne stanowią istotny element budowania pozytywnego wizerunku Gminy Zwolen, wspierania lokalnych inicjatyw oraz zwiększania jej rozpoznawalności na poziomie regionalnym i krajowym. W 2024 roku gmina kontynuowała aktywne działania w tym zakresie, angażując się zarówno w wydarzenia sportowe i kulturalne, jak i w szeroko rozumianą komunikację wizualną i medialną.

Na realizację działań promocyjnych w 2024 roku przeznaczono łącznie **171.674,31 zł**. Środki te zostały wykorzystane m.in. na:

- **przygotowanie folderów i publikacji**, w tym:
 - **36.900 zł** na wydanie folderu „**Nasza Gmina Zwolen**”, podsumowującego działania Gminy Zwolen w latach **2018–2024**,
- **zakup artykułów promocyjnych i medali okolicznościowych**,
- **organizację wydarzeń promujących gminę**.

Dodatkowo gmina:

- **finansowała kwartalnik „Głos Zwoleński”**, będący regularnym źródłem informacji dla mieszkańców,
- **systematycznie publikowała artykuły promujące działania samorządu** w lokalnych mediach – „**Głosie Ziemi Zwoleńskiej**” oraz „**Echu Dnia**”,
- **na bieżąco informowała mieszkańców** o ważnych wydarzeniach, inwestycjach i inicjatywach **za pośrednictwem oficjalnego profilu Gminy Zwolen na Facebooku oraz strony internetowej Urzędu Miejskiego w Zwoleniu**.
- ponadto w 2024 roku Gmina Zwolen prowadziła aktywne działania mające na celu ograniczenie uciążliwości środowiskowych na terenie gminy. Wszystkie bieżące informacje dotyczące tych działań, a także szczegóły dotyczące planowanej w najbliższym czasie przebudowy oczyszczalni ścieków, były udostępniane mieszkańcom na oficjalnym fanpage’u: „**Czyste jutro w naszych rękach**”. Fanpage ten stanowi ważny kanał komunikacji, dzięki któremu mieszkańcy mogą na bieżąco śledzić informacje o realizowanych inicjatywach, inwestycjach i wydarzeniach związanych z ochroną środowiska oraz aktywnie uczestniczyć w działaniach proekologicznych.

Wyodrębnione środki w ramach budżetu promocyjnego objęły również:

- **30.000 zł** – na wsparcie działalności sportowej i promocyjnej **MKS Zwolenianka**,
- **10.000 zł** – na współorganizację maratonu rowerowego **Legia MTB**,
- **9.000 zł** – przekazano w formie dotacji na organizację **Dożynek** we współpracy z Powiatem Zwoleńskim.

Nagrody i wyróżnienia

Dzięki konsekwentnym działaniom promocyjnym i rozwojowym Gmina Zwoleń w 2024 roku zdobyła prestiżowe nagrody i tytuły, które potwierdzają jej aktywność, skuteczność oraz wysoką jakość zarządzania.

Tytuł „Lider Regionu” w kategorii Turystyka i Rekreacja - za działania wspierające rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz promocję lokalnych atrakcji turystycznych.

I miejsce w Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego w kategorii Lider Powiatowy – przyznane przez Ośrodek Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.
To wyróżnienie Gmina Zwoleń zdobyła również w latach 2022 i 2023.

Laur Samorządu Regionu Radomskiego – za aktywną i skuteczną współpracę
na rzecz rozwoju regionu.

Otrzymane wyróżnienia wzmacniają wizerunek Gminy Zwolen jako jednostki dynamicznej, zaangażowanej i skutecznie realizującej swoje cele rozwojowe.

Przygotowania do obchodów jubileuszu 600-lecia Zwolenia

Rok 2025 będzie szczególnym okresem w historii miasta Zwolen, ze względu na przypadający jubileusz 600-lecia nadania prawa miejskiego. W związku z tym wszystkie wydarzenia organizowane w ciągu roku wpisywać się będą w program obchodów tej wyjątkowej rocznicy.

W celu sprawnego przygotowania i realizacji jubileuszu, powołany został **Komitet Obchodów 600-lecia**, którego głównym zadaniem jest stworzenie kompleksowego programu obejmującego aspekty programowe, organizacyjne, finansowe oraz komunikacyjno-promocyjne. Komitet pełni nie tylko rolę opiniodawczą wobec zgłaszanych inicjatyw, ale również aktywnie przedstawia własne propozycje wydarzeń i działań.

Kluczową funkcją Komitetu jest koordynacja przygotowań oraz współpraca z różnymi instytucjami, organizacjami i mieszkańcami gminy, zaangażowanymi w realizację obchodów. W 2024 roku Komitet odbywał regularne spotkania robocze, podczas których omawiano i dopracowywano szczegóły planowanych wydarzeń jubileuszowych. Spotkania te miały na celu zapewnienie wysokiej jakości i spójności programu obchodów oraz skoordynowanie działań wszystkich zaangażowanych podmiotów.

Dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu wielu środowisk, planowane wydarzenia będą miały wyjątkowy charakter i znaczenie historyczne, społeczne i kulturalne. Obchody jubileuszu mają na celu nie tylko uczczenie ważnego momentu w dziejach Zwolenia, ale także integrację lokalnej społeczności i promocję dziedzictwa kulturowego miasta. Już teraz można stwierdzić, że przygotowania przebiegają dynamicznie, a zaplanowane inicjatywy zapowiadają się jako wydarzenia, które na długo pozostaną w pamięci mieszkańców.

11. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 2024 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i wsparcia rodzin, zarówno w ramach zadań własnych gminy, jak i zleconych zadań administracji rządowej. Działalność Ośrodka obejmuje:

- pomoc społeczną, w tym funkcjonowanie Dziennego Domu „Senior+”,
- świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny,
- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- realizację rządowych programów wsparcia,
- obsługę programu Karta Dużej Rodziny (KDR).

Budżet i wydatki MOPS w 2024 roku

Całkowity budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwoleniu w 2024 roku wyniósł **13.410.480,52 zł.**

Wydatki zostały rozdzielone w następujący sposób:

- **Pomoc społeczna** – 5.474.483,29 zł,
- **Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny** – 7.118.923,71 zł,
- **Asystent rodziny** – 148.548,46 zł,
- **Pieczna zastępcza** – 214.964,12 zł,
- **Dzienny Dom Senior+** – 453.560,94 zł,
 - z czego: dotacja – 142.688,00 zł,
 - środki własne – 310.872,94 zł.

Źródła finansowania

- Na realizację **zadań zleconych** otrzymano dotację w wysokości **8.161.061,12 zł**
- Na realizację **zadań własnych** wydatkowano łącznie **5.197.527,74 zł**, w tym:
 - środki własne: **3.899.479,26 zł**,
 - środki z dotacji: **1.266.070,53 zł**,
 - środki z Funduszu Pracy: **31.977,95 zł**.

Dodatkowo, w ramach środków specjalnych:

- z Funduszu COVID-19 (ref. VAT) wydatkowano **25.378,26 zł**
- z Funduszu Pomocy na rzecz obywateli Ukrainy – **26.513,40 zł**

11.1 Podstawowe informacje o systemie pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, której głównym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Udzielane świadczenia są dostosowane do indywidualnych potrzeb i sytuacji życiowej osób uprawnionych.

Przyznanie pomocy jest uzależnione od:

- rzeczywistej sytuacji życiowej i dochodowej osoby lub rodziny,
- gotowości do współpracy i aktywnego dążenia do poprawy swojej sytuacji,
- właściwego wykorzystania otrzymanego wsparcia.

Pomoc społeczna nie ma na celu trwałego zastępowania źródeł utrzymania – wspiera jedynie okresowo osoby, które mogą podjąć działania aktywizujące.

Podstawy prawne i cele

Podstawą działania systemu jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Oprócz doraźnego wsparcia, pomoc społeczna ma za zadanie:

- zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym,
- wspierać proces usamodzielniania się osób i rodzin,
- integrować beneficjentów ze środowiskiem lokalnym,
- zapewniać warunki życia zgodne z godnością człowieka.

Kategorie uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej

Świadczenia przysługują m.in. z powodu:

- ubóstwa, bezrobocia, bezdomności, sieroctwa, niepełnosprawności, ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie, uzależnień, bezradności opiekuńczo-wychowawczej,
- ochrony macierzyństwa, wielodzietności, potrzeby integracji cudzoziemców,
- trudności adaptacyjnych po odbyciu kary więzienia,
- zdarzeń losowych, kryzysów życiowych, klęsk żywiołowych i ekologicznych.

Zakres realizowanych zadań

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu realizuje:

- **zadania zlecone gminie** przez administrację rządową,
- **zadania własne gminy**, w tym **obowiązkowe zadania własne**, określone przepisami prawa.

Zakres zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Rodzaj zadań	Zakres działań
Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Zasiłki celowe przy klęskach żywiołowych i ekologicznych

Rodzaj zadań

Zakres działań

Zadania własne gminy

Zadania własne o charakterze obowiązkowym

- Rozwój środowiskowych domów samopomocy
- Realizacja rządowych programów wsparcia
- Pomoc cudzoziemcom (zasiłki, posiłki, ubranie, schronienie)
- Wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki
- Utrzymanie systemów teleinformatycznych i sprawozdawczość
- Zasiłki specjalne celowe i pomoc na usamodzielnienie
- Prowadzenie domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia
- Projekty socjalne i usługi wsparcia krótkoterminowego
- Programy osłonowe dostosowane do lokalnych potrzeb
- Współpraca z urzędem pracy w zakresie aktywizacji zawodowej
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych
- Zasiłki (stałe, okresowe, celowe)
- Pomoc w formie schronienia, posiłków, odzieży
- Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne
- Usługi opiekuńcze (z wyłączeniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi)
- Mieszkania treningowe i wspomagane
- Dożywianie dzieci, sprawienie pogrzebu
- Pomoc osobom po odbyciu kary pozbawienia wolności
- Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej i wynagrodzenia pracowników

Kryteria dochodowe i zasady przyznawania świadczeń

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza ustalonego kryterium dochodowego.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w 2024 roku obowiązują następujące kryteria:

- dla osoby samotnie gospodarującej: **776 zł**,
- dla osoby w rodzinie: **600 zł**,
- dochód z 1 ha przeliczeniowego: **345 zł miesięcznie**.

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub innej osoby. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wnioskodawcy, kompletuje dokumentację i określa odpowiednią formę pomocy.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizują również wywiady alimentacyjne u osób zobowiązanych do alimentacji, np. dzieci lub rodziców osoby ubiegającej się o pomoc. Przyznanie świadczenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Pomoc finansowa w 2024 roku

Z pomocy finansowej w 2024 roku skorzystało **248 rodzin**, którym udzielono następujących form wsparcia:

- **Zasiłki celowe** – 159 rodzin, kwota **78.031 zł**,
- **Zasiłki okresowe** – 53 rodziny, kwota **97.748 zł**,
- **Zasiłki stałe** – 41 osób, kwota **103.854 zł**.

11.2 Rodzaj świadczonej pomocy

1) Program „Posilek w szkole i w domu”

W ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” przyznano pomoc w formie:

- zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności – **98 osób**, kwota **105.850 zł**,
- posiłków w szkole – **171 dzieci**, kwota **103.854 zł**,
- posiłków dla osób dorosłych w Jadłodajni – **32 osoby**, kwota **26.884 zł**,

- paczek żywnościowych dla osób dorosłych – kwota **6.400 zł**.

Gmina Zwoleń finansuje **20%** kosztów realizacji programu, natomiast **80%** środków pochodzi z budżetu wojewody.

2) Usługi opiekuńcze

Postępujące starzenie się społeczeństwa skutkuje rosnącym zapotrzebowaniem na pomoc w formie usług opiekuńczych, szczególnie wśród osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn nie są w stanie samodzielnie funkcjonować. Z tego rodzaju wsparcia korzystają zarówno osoby samotne, jak i te, których rodziny nie są w stanie zapewnić im odpowiedniej opieki.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu realizował następujące formy usług opiekuńczych:

- **Usługi opiekuńcze „gospodarcze”** – obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, a także wsparcie w utrzymywaniu kontaktów społecznych. Usługi te przyczyniają się do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego. Tą formą pomocy objęto **32 osoby**.
- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dorosłych z zaburzeniami psychicznymi (SUO)** – świadczone przez osoby z odpowiednim przygotowaniem zawodowym, dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi obejmują m.in. naukę i rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację, rehabilitację fizyczną oraz pomoc mieszkaniową. Tą formą pomocy objęto **4 osoby**.
- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi (SUO)** – polegające na zapewnieniu dostępu do zajęć rehabilitacyjnych oraz rewalidacyjno-wychowawczych w przypadkach, gdy dzieci nie mają możliwości korzystania z takiej pomocy w innych placówkach. W 2024 roku objęto tą formą wsparcia **1 dziecko**.
- **Usługi sąsiedzkie** – ukierunkowane na zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, zapewnienie podstawowej opieki higieniczno-pielęgniarskiej oraz, w miarę możliwości, utrzymywanie kontaktów z otoczeniem. Kluczowe założenie tej formy pomocy to świadczenie usług przez osoby mieszkające w bezpośrednim sąsiedztwie beneficjenta. W 2024 roku pomocą objęto **6 osób**.

Usługi sąsiedzkie były realizowane w ramach rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Całkowity koszt zadania wyniósł **33.538,96 zł**, z czego:

- środki z dotacji: **26.684,78 zł**,
- środki własne gminy: **6.854,18 zł**.

3) Domy Pomocy Społecznej

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować i nie mają zapewnionej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Pobyt w DPS jest odpłatny – pensjonariusz pokrywa do 70% swojego dochodu. W przypadku braku możliwości ponoszenia kosztów przez rodzinę, obowiązek odpłatności spoczywa na gminie.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu pokrywał częściową odpłatność za **17 osób**, przeznaczając na ten cel **807.194 zł**.

4) Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym świadczeniem pomocy społecznej, ukierunkowanym na wspieranie osób i rodzin w odzyskiwaniu lub wzmacnianiu ich aktywności i samodzielności życiowej. Może być realizowana samodzielnie lub jako uzupełnienie innych form pomocy – zarówno środowiskowej, jak i instytucjonalnej. Nie wymaga spełniania kryterium dochodowego. Celem pracy socjalnej jest poprawa funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym poprzez właściwe zdiagnozowanie problemu i ukierunkowanie na jego rozwiązanie. Najczęstsze problemy to m.in.:

- bezrobocie, brak motywacji i pasywność,
- uzależnienia,
- brak kompetencji społecznych i zawodowych,
- izolacja społeczna i depresja,
- postawy roszczeniowe.

Szczególnie narażone na wykluczenie społeczne są dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych, samotne matki, osoby bezrobotne, o niskich kwalifikacjach, ofiary przemocy, byli więźniowie oraz osoby chore psychicznie. W 2024 roku z pracy socjalnej skorzystało **256 rodzin**.

5) W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu, we współpracy z **Radomskim Bankiem Żywności**, realizował pomoc żywnościową w ramach **Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027, Podprogram 2024**, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Z pomocy skorzystało **700 osób**, które otrzymały zestaw artykułów spożywczych o łącznej wadze ok. **39,6 kg na osobę**.

W skład zestawu wchodziły m.in.:

- produkty warzywne i owocowe (groszek z marchewką, dżem truskawkowy, koncentrat pomidorowy),
- produkty zbożowe (makaron, mąka, kasza jęczmienna, płatki owsiane, herbatniki),
- mleko i przetwory mleczne (mleko, ser, kawa zbożowa),
- mięso i konserwy (szynka wieprzowa i drobiowa, pasztet, szprot w oleju, fasola po bretońsku),
- inne podstawowe produkty (cukier, miód, olej rzepakowy).

6) Udzielanie schronienia

- Schronienie przyznawane jest osobom bezdomnym na podstawie:
 - pisemnego wniosku,
 - wywiadu środowiskowego,
 - decyzji administracyjnej,
 - zawarcia **kontraktu socjalnego**, który ma wspierać wyjście z bezdomności i osiągnięcie samodzielności życiowej.
- MOPS w Zwoleniu realizuje to zadanie we współpracy ze **Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot”**, które zapewnia miejsca w schronisku.
- W **2024 roku** z tej formy pomocy skorzystały **4 osoby**, a łączny koszt wyniósł **57.715 zł**.
- Osoby, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ponoszą **częściową odpłatność** za pobyt – zasady te reguluje **Uchwała Nr XX/138/19 Rady Miejskiej w Zwoleniu z 23 grudnia 2019 r.**

7) Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Zwoleniu może opłacać składki zdrowotne dla osób **nieubezpieczonych**, które **spełniają kryterium dochodowe**.

- Decyzja o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym jest wydawana na **90 dni**, na **wniosek osoby zainteresowanej** i po przeprowadzeniu **wywiadu środowiskowego**.
- W sytuacjach nagłych, wniosek może złożyć jednostka medyczna, która udzieliła świadczenia (np. szpital).

W **2024 roku** ubezpieczenie zdrowotne przyznano **18 osobom**, natomiast w **2 przypadkach** wydano decyzję odmowną.

11.3 Dzienny Dom Senior+ w Gminie Zwolen

Dzienny Dom „Senior+” w Gminie Zwolen został powołany Uchwałą Rady Miejskiej w Zwoleniu Nr XIX/119/19 z dnia 3 grudnia 2019 roku. Jest to instytucja, której celem jest wsparcie osób starszych z terenu miasta i gminy Zwolen, chroniąca seniorów przed samotnością i społecznym wykluczeniem. Działania prowadzone w placówce koncentrują się na poprawie jakości życia seniorów poprzez zapewnienie im wsparcia w codziennych czynnościach, a także aktywizację społeczną i fizyczną.

Dzienny Dom Senior+ oferuje 8-godzinną usługę opiekuńczą od poniedziałku do piątku, której celem jest pomoc w codziennym funkcjonowaniu seniorów. W ramach tej oferty zapewniana jest pomoc w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, dostarczanie jednego gorącego posiłku oraz inne usługi wspomagające, dostosowane do potrzeb seniorów wynikających z ich wieku i stanu zdrowia.

Infrastruktura ośrodka pozwala na aktywne spędzanie czasu wolnego, angażując seniorów w działania samopomocowe, rozwój więzi towarzyskich oraz zawieranie nowych przyjaźni. Dzienny Dom Senior+ oferuje szereg usług, które mają na celu zarówno aktywizację fizyczną, jak i umysłową seniorów. W szczególności są to:

- **Terapia zajęciowa** – aktywizacja fizyczna i umysłowa seniorów,
- **Zajęcia edukacyjne** – rozwój wiedzy i umiejętności,
- **Zajęcia kulturalne, rekreacyjne i prozdrowotne** – w tym warsztaty, gimnastyka, profilaktyka zdrowotna,
- **Celebracja rocznic** – patriotycznych, religijnych oraz osobistych.

Ponadto, w placówce zapewniona jest możliwość skorzystania z urządzeń do utrzymania higieny osobistej, takich jak pralka i natrysk.

W 2024 roku gorące posiłki (obiady) dostarczały miejskie jednostki oświatowe: Publiczna Szkoła Podstawowa w Paciorkowej Woli oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoleniu. Odpłatność za pobyt w Dziennym Domu Senior+ obejmuje koszt dzienny uczestnictwa, w tym gorący posiłek. Wysokość opłaty zależy od sytuacji dochodowej uczestnika i ustalana jest na podstawie kryteriów dochodowych zawartych w Uchwale Nr LXXIII/448/2023 Rady Miejskiej w Zwoleniu z dnia 29 maja 2023 roku.

Działalność DDS+ opiera się na 7 podstawowych usługach:

1) Usługi socjalne

W ramach świadczonych usług socjalnych, Dzienny Dom Senior+ zapewniał Uczestnikom możliwość swobodnego korzystania z infrastruktury budynku oraz szereg dodatkowych udogodnień. Seniorzy mieli dostęp do gorącego posiłku, a także możliwość uczestniczenia w warsztatach kulinarnych i terapii zajęciowej, które obejmowały przygotowywanie posiłków. Oferowano także serwis kawowo-herbaciany, a uczestnicy byli objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Dodatkowo, placówka umożliwia korzystanie z urządzeń służących do utrzymania higieny osobistej, sprzętu rehabilitacyjnego oraz wyposażenia kulturalno-oświatowego, w tym sprzętu audio-video, biblioteczki, gier towarzyskich, telewizora, stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu, a także mebli wypoczynkowych. Na terenie zewnętrznym znajdowały się również grill oraz parasole.

W ramach codziennego wsparcia, Seniorzy, w zależności od potrzeby, mogli liczyć na pomoc w samoobsłudze dnia codziennego, w tym przy przemieszczaniu się, ubieraniu czy podawaniu posiłków. Opiekunowie szczególną uwagę zwracali na samopoczucie uczestników, reagując odpowiednio na ich potrzeby. Ponadto, zapewniano pomoc i poradnictwo w załatwianiu spraw urzędowych, uzyskaniu dostępu do służby zdrowia oraz wsparcie w robieniu zakupów. Dla Seniorów, którzy wyrazili taką potrzebę, zapewniano pomoc w wypełnianiu dokumentacji w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności z Powiatowego Zespołu Orzekania o Stopniu

Niepełnosprawności, jak również w uzyskaniu dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych w ramach PFRON.

Kierownik oraz opiekunowie dbali o bezpieczeństwo Seniorów w placówce, zapewniając stały dostęp do środków dezynfekcyjnych oraz podejmując odpowiednie środki ostrożności podczas wspólnych wyjść i wycieczek. Seniorzy mogli liczyć na wsparcie w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym pomoc w treningu higienicznym oraz wykonywanie drobnych usług pielęgnacyjnych. W ramach działalności placówki organizowane były także wyjątkowe wydarzenia, takie jak uroczysta Wigilia, podczas której Seniorzy otrzymali świąteczne paczki żywnościowe oraz upominki z okazji Ogólnopolskiego Dnia Seniora.

2) Usługi edukacyjne.

W ramach usług edukacyjnych, Seniorzy uczestniczyli w różnych spotkaniach i warsztatach, które miały na celu poszerzenie ich wiedzy oraz umiejętności. Do najważniejszych działań edukacyjnych należały:

- **Spotkania edukacyjne** o dziedzictwie regionalnym, zdrowym stylu życia, ekologii, a także obsłudze nowoczesnych technologii (internet, telefony, komputery).
- **Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa**, takie jak warsztaty z przedstawicielami straży pożarnej i policji, w tym szkolenie z zasad bezpieczeństwa seniorów w ruchu drogowym, organizowane z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego i Komendą Wojewódzką Policji.
- **Cykl szkoleń on-line „Zimowa Akademia Seniora PZU”**, obejmujący tematy zdrowego żywienia, bilansu wodnego i osteoporozy.
- **Spotkania z dietetykiem** oraz **warsztaty kulinarne** dotyczące diety seniorów, zastosowania ziół w żywieniu oraz porady dietetyczne.
- **Konsultacje medyczne** z lekarzami specjalistami, omawiające schorzenia charakterystyczne dla seniorów (borelioza, choroby serca, zdrowie wątroby).
- **Warsztaty z pielęgniarką** – nauka obsługi sprzętu medycznego, monitorowanie podstawowych parametrów życiowych, porady zdrowotne.
- **Edukacja regionalna** – spotkanie o „Zwoleńskiej truskawce” jako produkcie regionalnym w ramach współpracy z Fundacją Nova Perspektywa.

- **Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa informatycznego** i ochrony przed oszustwami internetowymi i telefonicznymi (szkolenie organizowane przez Komisję Nadzoru Finansowego i Komendę Powiatową Policji).
- **Wykłady o prawach konsumenta** oraz porady prawne w zakresie spadków i darowizn z Fundacją Instytut Spraw Publicznych.

Seniorzy brali również udział w **wycieczkach edukacyjnych** do Krakowa (Łagiewniki, Kopalnia Soli w Wieliczce) oraz do Muzeum Krzemienia w Krzemionkach Opatowskich. Dodatkowo, odbyły się **szkolenia z pierwszej pomocy** (w tym praktyczna nauka resuscytacji) oraz **szkolenie z kompetencji cyfrowych** w ramach projektu „Cyfrowe Mazowsze”. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem, zwłaszcza „**Uśmiechnięte Warsztaty**”, które pomagały w radzeniu sobie ze stresem i emocjami poprzez śmiech i relaksację.

3) Usługi Kulturalno-Oświatowe w Dziennym Domu Senior+

W ramach usług kulturalno-oświatowych, Dzienny Dom Senior+ zrealizował szereg działań mających na celu wzbogacenie życia kulturalnego i edukacyjnego uczestników:

- **Wyjazdy do teatrów:** Seniorzy odwiedzili Teatr Powszechny w Radomiu (przedstawienie „Przesyłka z zaświatów”) oraz Teatr Ateneum w Warszawie (przedstawienie „Kwartet”).
- **Seanse filmowe:** W miejscowym Kinie Świt obejrzeli film „Sami swoi – początek” oraz animowaną wersję „Chłopów”.
- **Narodowe Czytanie:** Seniorzy uczestniczyli w Narodowym Czytaniu „Kordiana” Juliusza Słowackiego zorganizowanym przez Bibliotekę Publiczną w Zwoleniu.
- **Wycieczka edukacyjna:** W ramach współpracy z Biblioteką Publiczną w Zwoleniu, odbyła się całonocna wycieczka do bibliotek w Pińczowie i Busku Zdroju, w tym warsztaty, prelekcje oraz spotkanie autorskie z Andrzejem Grabowskim.
- **Lekcja biblioteczna i warsztaty zielarskie:** Zorganizowano lekcję biblioteczną połączoną z warsztatami zielarskimi w Miejsko-Gminnej Bibliotece w Zwoleniu.
- **Spotkanie z podróżnikiem:** Wspólnie z Biblioteką, Seniorzy spotkali się z Jarosławem Kretem, znanym podróżnikiem i dziennikarzem, który podzielił się swoimi doświadczeniami z licznych podróży oraz przekazał uczestnikom swoją książkę.

- **Edukacja regionalna:** W ramach projektu „Równonoc 2024” zorganizowano wycieczkę po pełnym tajemnic szlaku powiatu zwoleńskiego oraz udział w międzynarodowej konferencji o Janie Kochanowskim.
- **Warsztaty kulinarne:** Współpraca z lokalnym Kołem Gospodyń Wiejskich „Piątkowy Stok” pozwoliła uczestnikom poznać regionalną kuchnię oraz uczestniczyć w pokazach kulinarnych i degustacjach.
- **Zajęcia psychologiczne i muzyczne:** Seniorzy uczestniczyli w zajęciach „Pamiętam, bo ćwiczę pamięć” oraz bawili się przy muzyce na żywo podczas Andrzejek z zespołem Witara.
- **Spotkania okolicznościowe:** Zorganizowano liczne wydarzenia z okazji Dnia Babci i Dziadka, Walentynek, Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Seniora, z udziałem zaproszonych gości. Wspólnie świętowano także imieniny i jubileusze uczestników.
- **Uroczystości świąteczne:** Przed Świątami Wielkanocnymi zorganizowano uroczyste śniadanie wielkanocne, a przed Świątami Bożego Narodzenia odbyło się spotkanie wigilijne z udziałem władz miasta, MOPS, przedstawicieli Rady Miejskiej oraz Księdza Dziekana.
- **Cykl „Kino Seniora”:** Seniorzy mogli obejrzeć filmy z serii „Polska z góry”, które ukazują piękno Polski z różnych perspektyw.
- **Codzienna integracja:** W ramach codziennych zajęć klubowych Seniorzy czytali prasę i książki, grali w gry planszowe oraz stolikowe.

Te działania miały na celu wzbogacenie życia kulturalnego seniorów, integrację społeczną oraz rozwój ich pasji i zainteresowań.

4) Usługi aktywności ruchowej i kinezyterapii

W Dziennym Domu Senior+ seniorzy uczestniczyli w różnorodnych zajęciach fizycznych, które miały na celu poprawę ich kondycji oraz wspomaganie zdrowia. Zajęcia prowadzone przez fizjoterapeutów i opiekunów odbywały się w odpowiednio przystosowanym pomieszczeniu, wyposażonym m.in. w drabinki, rowerki stacjonarne, bieżnię, wioślarze oraz piłki. Seniorzy ćwiczyli wzmocnianie mięśni Kegla, kręgosłupa, równowagę oraz rozluźnianie mięśni. Program zajęć obejmował również ćwiczenia oddechowe i koordynacyjne. W ramach aktywności fizycznej odbyły się także wykłady na tematy dotyczące zdrowia, takie jak schorzenia kardiologiczne czy

profilaktyka chorób zwyrodnieniowych stawów. Ponadto, w okresie letnim seniorzy uczestniczyli w spacerach nordic walking oraz korzystali z zewnętrznej siłowni.

Usługi sportowo-rekreacyjne

Seniorzy korzystali także z szerokiej oferty sportowo-rekreacyjnej, w tym ćwiczeń na sprzętach stacjonarnych, takich jak orbitrek, rotor czy wioślarz magnetyczny. Odbyły się dwie wycieczki rowerowe oraz liczne wydarzenia integracyjne, jak ognisko czy spotkania z dziećmi z lokalnych szkół i przedszkoli. Zorganizowano także prace ogrodowe, takie jak sadzenie kwiatów i pielęgnacja roślin, oraz wspólne spotkania przy grillu.

Zajęcia aktywizujące społecznie

Seniorzy angażowali się w liczne działania społeczne, w tym organizowanie zbiórek na pomoc dzieciom w potrzebie, spotkania z dziećmi z przedszkola oraz szkoły podstawowej, a także wzięli udział w akcjach charytatywnych. Dużą rolę w aktywizowaniu społeczności miały warsztaty kulinarne, artystyczne i ekologiczne, takie jak przygotowanie świątecznych potraw, ozdób, czy mydełek z kawowych fusów.

Terapia zajęciowa

W ramach terapii zajęciowej seniorzy brali udział w różnych warsztatach plastycznych, manualnych i intelektualnych, które miały na celu rozwój zdolności poznawczych oraz umiejętności manualnych. Zajęcia obejmowały m.in. origami, haft, malowanie, robienie kartek świątecznych, a także terapię kulinarną. Uczestnicy ćwiczyli także pamięć i koncentrację, uczestniczyli w filmoterapii i muzykoterapii, gdzie śpiewali piosenki i ćwiczyli relaksację. Warsztaty ekologiczne i zajęcia z tworzenia zdrowych potraw także stanowiły ważną część oferty terapeutycznej. Dienne Domy Senior+ oferują szeroki wachlarz aktywności ruchowych, sportowych, rekreacyjnych i społecznych, które wspierają seniorów w dbałości o zdrowie, aktywność intelektualną i społeczną. Zajęcia te odbywają się codziennie, umożliwiając uczestnikom aktywne spędzanie czasu, budowanie więzi międzypokoleniowych oraz angażowanie się w życie społeczne i kulturalne.

Ocena realizacji zadania publicznego wskazuje, że Dzienny Dom Senior+ w pełni realizował zaplanowane cele. Dzięki utworzeniu tej placówki, seniorzy mają do dyspozycji nowoczesną infrastrukturę, która jest w pełni przystosowana do ich potrzeb i pozbawiona barier

architektonicznych. Umożliwia to aktywne uczestnictwo w zajęciach ruchowych, kulturalnych oraz integracyjnych, a także wspiera samopomoc. Seniorzy mogą cieszyć się szeroką ofertą, która pozwala im na ciekawe i urozmaicone spędzanie wolnego czasu oraz rozwijanie swoich pasji. Dzięki uczestnictwu w zajęciach usprawniających poprawiają swoją kondycję i sprawność psychofizyczną, stając się aktywnymi członkami społeczeństwa. Dzienny Dom Senior+ stał się miejscem, w którym seniorzy nawiązali nowe znajomości i przyjaźnie, a także dzielą się swoimi problemami, troskami, ale przede wszystkim radościami i szczęściem.

11.4 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

11.4.1 Świadczenia rodzinne w 2024 r.

1) Zasiłek rodzinny i dodatki:

Zasiłek rodzinny na częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Dodatki obejmują: urodzenie dziecka, opiekę nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego, wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenie i rehabilitację dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcie roku szkolnego, podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania oraz samotne wychowywanie dziecka.

Zasiłek przysługuje rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym oraz osobom uczącym się, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 674 zł (764 zł w przypadku dziecka z niepełnosprawnością). W 2024 r. zasiłek otrzymało 209 rodzin na kwotę 1.463.446,48 zł.

2) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka:

Kwota 1.000 zł, przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1.922 zł. W 2024 r. zapomogę otrzymało 59 rodzin na łączną kwotę 59.000 zł.

3) Świadczenia opiekuńcze:

- a) Świadczenie pielęgnacyjne:** Przysługuje osobom rezygnującym z pracy, aby opiekować się osobą niepełnosprawną. W 2024 r. wynosiło 2.988 zł miesięcznie, wypłacono je 125 osobom na łączną kwotę 3.214.752 zł.
- b) Zasiłek pielęgnacyjny:** Dla osób niepełnosprawnych (dzieci, osoby powyżej 16 r.ż. z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby powyżej 75 r.ż.). Wysokość

zasiłku to 215,84 zł miesięcznie. W 2024 r. otrzymało go 360 osób na łączną kwotę 932.428,80 zł.

4) Świadczenie rodzicielskie:

Przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu, rodzinie zastępczej, osobom, które przysposobiły dziecko, w przypadku, gdy nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego. Wysokość świadczenia: 1.000 zł miesięcznie. W 2024 r. otrzymało je 52 osoby na łączną kwotę 290.716,10 zł.

5) „Za życiem”:

Ustawa zapewnia jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł dla rodzin, których dziecko ma zdiagnozowane ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. W 2024 r. świadczenie to otrzymała 1 osoba.

11.4.2 Fundusz alimentacyjny w 2024 r.

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przysługują osobom do 25. roku życia, które kontynuują naukę i mają zasądzone alimenty, jeśli egzekucja tych alimentów jest bezskuteczna (potwierdzone zaświadczeniem od Komornika). Dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie może przekroczyć 1.209 zł. W 2024 r. dzięki nowelizacji ustawy kwota świadczenia została dostosowana do wysokości zasądzonych alimentów, jednak nie może przekroczyć 1.000 zł na osobę. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu w 2024 r. podjął 68 działań w celu wyegzekwowania alimentów od dłużników, w tym:

- wezwania dłużników do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- przeprowadzanie wywiadów i odbieranie oświadczeń majątkowych,
- informacje do komornika i organu wierzyciela,
- wszczęcie postępowań sądowych,
- wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużników,
- aktywizacja zawodowa dłużników.

W 2024 r. Fundusz Alimentacyjny wypłacił łącznie 321.546,64 zł.

11.5 Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej

1) Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Gmina realizuje Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, uchwalony przez Radę Miejską w Zwoleniu w dniu 27 stycznia 2023 r. (Uchwała Nr XVI/417/2023). Celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności, szczególnie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin. Program realizowany jest poprzez pięć celów szczegółowych:

- a) Wzmacnianie bezpieczeństwa socjalnego i wspieranie rodzin.
- b) Wspomaganie edukacji dziecka oraz organizowanie różnych form spędzania wolnego czasu.
- c) Promowanie wartości rodzinnych i wzmacnianie więzi między członkami rodziny.
- d) Profilaktyka i zapobieganie zjawiskom dysfunkcji społecznych.
- e) Wspieranie kobiet w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem przypadków ciąży powikłanej oraz sytuacji niepowodzeń położniczych.

2) Asystent Rodziny

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu zatrudniał 2 asystentów rodziny, którzy pracowali w pełnym wymiarze czasu pracy. Asystenci wspierali 18 rodzin, w których wychowywało się 42 dzieci, w tym 5 rodzin z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej. Do głównych powodów przydzielenia asystentów należały trudności w opiece nad dziećmi, niepełnosprawność, nadużywanie alkoholu oraz problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Koszt zatrudnienia asystentów w 2024 roku wyniósł 140.107 zł, z czego dotacja ze środków Wojewody Mazowieckiego wyniosła 41.370 zł. W ramach swoich działań asystenci wzięli udział w szkoleniach m.in. „Przełamywanie barier niepełnosprawności drogą do sukcesu” i „Przeciwdziałanie przemocy domowej, uzależnieniom od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych”.

Asystenci wspierali rodziny w nauce prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych, motywowali do aktywności zawodowej i społecznej oraz pomagali w organizowaniu dnia codziennego. Ważnym elementem

pracy była także pomoc dzieciom w nauce oraz motywowanie do zdrowego stylu życia i opieki zdrowotnej.

3) Współfinansowanie Pieczy Zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina współfinansuje koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w tym w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2024 roku w pieczy zastępczej przebywało 27 dzieci (żadne dziecko nie zostało umieszczone w pieczy w 2024 roku). Koszt, który poniosła gmina za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2024 roku, wyniósł 214.964,12 zł.

11.6 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemoc domowa jest poważnym zjawiskiem, które prowadzi do wielu negatywnych konsekwencji zarówno w sferze psychologicznej, jak i społecznej. Jest to zjawisko występujące w różnych środowiskach społecznych, niezależnie od statusu społecznego, wykształcenia czy kondycji materialnej rodziny. Choć przemoc w rodzinie była obecna od zawsze, dopiero w ostatnich dekadach zaczęto dostrzegać jej poważne skutki i traktować ją jako poważne zaburzenie w funkcjonowaniu rodziny, prowadzące do naruszenia norm prawnych i moralnych, a w skrajnych przypadkach – do okaleczeń lub zabójstw.

W odpowiedzi na potrzebę przeciwdziałania przemocy domowej, Rada Miejska w Zwoleniu uchwałą Nr LXXXVII/528/2024 z dnia 27 marca 2024 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027. Program ten ma na celu zminimalizowanie skutków przemocy, zapewnienie wsparcia ofiarom oraz stworzenie systemu interwencji i pomocy w przypadku jej wystąpienia.

Koordynatorem realizacji Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu, który monitoruje i nadzoruje prawidłowe wykonywanie zaplanowanych działań. W ramach realizacji programu w 2024 roku do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 31 formularzy „Niebieska Karta A”. Procedura ta została wszczęta w 23 przypadkach przez Komendę Powiatową Policji w Zwoleniu, w 6 przypadkach przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwoleniu oraz w 2 przypadkach przez oświatę. Dodatkowo,

w 2024 roku kontynuowano 17 procedur „Niebieska Karta” rozpoczętych w 2023 roku.

Działania podejmowane w ramach programu obejmują wsparcie psychologiczne, pomoc prawną oraz interwencje mające na celu ochronę ofiar przemocy i ich rehabilitację.

Dane dotyczące sprawców i ofiar przemocy w 2024r. na podstawie Niebieskich Kart

	Sprawcy przemocy	Ofiary przemocy
Kobiety	4	29
Mężczyźni	27	14
Nieletni	-	-

Źródło: dane własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Zwoleniu

Rodzaje stosowanej przemocy w liczbach wg Niebieskiej Karty w 2024r.

przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	przemoc ekonomiczna	przemoc seksualna	przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej	inna
22	28	9	1	3	5

Źródło: dane własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Zwoleniu

Charakterystyka sprawców i ofiar przemocy w 2024r. w oparciu o wiek

	Sprawcy przemocy			Ofiary przemocy		
	do 18r.ż	od 18 do 67 lat	od 67 lat	do 18r.ż	od 18 do 67 lat	od 67 lat
kobiety	0	4	0	0	27	2
mężczyźni	0	25	1	0	13	1

Źródło: dane własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Zwoleniu

Z przeprowadzonych analiz wynika, że sprawcami przemocy domowej są w przeważającej mierze mężczyźni w wieku od 18 do 67 lat. Przemoc psychiczna jest najczęściej stosowaną formą przemocy, która poprzedza fizyczne jej formy.

W celu rzetelnej diagnozy oraz oceny sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie wystąpienia przemocy domowej, Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową. Grupa ta ma na celu:

- 1) Dokonanie oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc na podstawie procedury „Niebieska Karta”.
- 2) Realizację procedury „Niebieska Karta” w przypadku potwierdzenia podejrzenia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.
- 3) Zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieska Karta”, również pod jej nieobecność.
- 4) Realizowanie działań pomocowych zarówno w stosunku do osób doznających przemocy, jak i osób stosujących przemoc.
- 5) Skierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.
- 6) Wystąpienie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia przez sprawcę przemocy domowej.
- 7) Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej oraz osób zagrożonych przemocą, również po zakończeniu procedury „Niebieska Karta”.
- 8) Zakończenie procedury „Niebieska Karta” oraz dokumentowanie wszystkich podjętych działań, które stanowią podstawę do uznania braku zasadności wszczęcia procedury lub jej kontynuowania.
- 9) Informowanie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań.

W skład każdej grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi obowiązkowo pracownik socjalny i dzielnicowy, a także członkowie innych instytucji, zależnie od sytuacji rodzinnej. W rodzinach z dziećmi do grupy dołączani są pedagodzy szkolni, w przypadku rodzin objętych nadzorem kuratora – kurator zawodowy, a w sytuacjach z problemem alkoholowym – członkowie Gminnej

Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gdy rodzina jest objęta asystenturą, do grupy dołączany jest asystent rodziny.

W ramach działań grup diagnostyczno-pomocowych dla każdej z 32 rodzin opracowywany jest plan pomocy, obejmujący zarówno członków grupy, jak i osoby doznające przemocy. Sporządzana jest również diagnoza dotycząca doznawania przemocy domowej przez osoby objęte procedurą.

Wszystkie rodziny objęte procedurą są systematycznie monitorowane przez pracownika socjalnego i dzielnicowego. Monitoring trwa nie tylko w trakcie trwania procedury, ale także przez 9 miesięcy po jej zakończeniu, co pozwala na długoterminowe nadzorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową. Dzięki temu możliwe jest podjęcie działań zapobiegawczych, takich jak rozmowy profilaktyczne, pomoc w znalezieniu specjalistów, zgłoszenie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz monitorowanie funkcjonowania dzieci w szkole.

W 2024 roku odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 101 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych.

11.7 Realizacja rządowych programów wsparcia

1) Dodatek Osłonowy

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym, świadczenie to miało na celu wsparcie gospodarstw domowych w zniwelowaniu kosztów energii, gazu i żywności, zwłaszcza dla osób o niższych dochodach. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2.100 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego lub 1.500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Wysokość dopłat w ramach dodatku osłonowego uzależniona była od liczby osób w gospodarstwie oraz źródła ogrzewania:

- **Gospodarstwo jednoosobowe:** 228,80 zł / 286 zł* (w przypadku dochodu nieprzekraczającego 2.100 zł).
- **Gospodarstwo 2-3 osobowe:** 343,20 zł / 429 zł* (w przypadku dochodu nieprzekraczającego 1.500 zł na osobę).

- **Gospodarstwo 4-5 osobowe:** 486,20 zł / 607,75 zł* (w przypadku dochodu nieprzekraczającego 1.500 zł na osobę).
- **Gospodarstwo 6 i więcej osobowe:** 657,80 zł / 822,25 zł* (w przypadku dochodu nieprzekraczającego 1.500 zł na osobę).

Kwota dopłaty uzależniona jest od źródła ogrzewania.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął dodatkiem osłonowym 1003 gospodarstwa domowe na łączną kwotę 382.864,51 zł.

2) Bon Energetyczny

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 2024 roku o bonie energetycznym, świadczenie to zostało wprowadzone w drugiej połowie roku, tj. od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. Bon energetyczny przysługiwał gospodarstwom domowym jednoosobowym oraz wieloosobowym, które spełniały określone kryteria dochodowe.

Świadczenie przysługiwało w przypadku, gdy dochód gospodarstwa nie przekroczył 2.500 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego lub 1.700 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Kwoty bonu energetycznego wynosiły:

- **Gospodarstwo jednoosobowe:** 300 zł.
- **Gospodarstwo 2-3 osobowe:** 400 zł.
- **Gospodarstwo 4-5 osobowe:** 500 zł.
- **Gospodarstwo 6 i więcej osobowe:** 600 zł.

W przypadku, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego zasilane było energią elektryczną, a obiekt został zgłoszony do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), gospodarstwa mogły otrzymać wyższe kwoty wsparcia:

- **Gospodarstwo jednoosobowe:** 600 zł.
- **Gospodarstwo 2-3 osobowe:** 800 zł.
- **Gospodarstwo 4-5 osobowe:** 1000 zł.
- **Gospodarstwo 6 i więcej osobowe:** 1.200 zł.

W 2024 roku bon energetyczny otrzymało 1106 gospodarstw domowych na łączną kwotę 421.160,17 zł.

3) Refundacja podatku VAT

Na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych, w 2024 roku przeprowadzono postępowania dotyczące refundacji podatku VAT. W wyniku tych działań wypłacono kwotę 24.880,66 zł dla 66 gospodarstw domowych.

4) Zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”

Zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. W 2024 roku wystawiono 418 zaświadczeń, które poprzedzone były pozyskaniem oraz przeliczeniem dochodów każdego gospodarstwa.

5) Fundusz Pomocy

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, w 2024 roku udzielono pomocy jednej osobie w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł. Ponadto obywatele Ukrainy, którzy zostali objęci pomocą, otrzymali również pomoc pieniężną i niepieniężną, w tym zasiłki celowe i okresowe, gorące posiłki oraz świadczenia rodzinne. Łączna kwota wydatkowana z Funduszu Pomocy na pomoc obywatelom Ukrainy wyniosła 26.072,40 zł.

11.8 Karta Dużej Rodziny

Od sierpnia 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu realizuje postępowania związane z Kartą Dużej Rodziny (KDR) na podstawie Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system, który zapewnia rodzinom wielodzietnym (3+) dostęp do zniżek oraz dodatkowych uprawnień zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Dzięki KDR, posiadacze mogą korzystać z tańszej oferty w różnych branżach, takich jak spożywcza, paliwowa, bankowa czy rekreacyjna. Program ten ma na celu wspieranie budżetów rodzin wielodzietnych oraz ułatwianie dostępu do dóbr i usług.

W omawianym okresie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził 18 postępowań związanych z Kartą Dużej Rodziny, obejmujących nowe wnioski, duplikaty oraz wydanie nowych kart dla posiadaczy.

12. Działalność profilaktyczna w Gminie Zwolen w 2024 roku

Gmina Zwolen podejmuje działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w ramach uchwalanego przez Radę Miejską w Zwoleniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Program adresowany jest przede wszystkim do osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, a także uczniów szkół podstawowych funkcjonujących na terenie Gminy Zwolen.

Na terenie Gminy Zwolen działały świetlice profilaktyczno – wychowawcze, które pomagają rodzinie w wychowaniu i sprawowaniu opieki nad dzieckiem. Popołudniowe zajęcia w świetlicach zapewniały dzieciom w wieku 6 – 15 lat - pochodzącym w większości z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych alkoholizmem, z problemami socjalnymi i społecznymi - czas wolny w sposób możliwie interesujący i były alternatywą dla nudy, dla otaczających je problemów. Wychowawczynie organizowały pracę w grupach poprzez dostosowywanie tematyki zajęć do wieku, obchodzonych uroczystości i świąt, pór roku, do zainteresowań i potrzeb dzieci. W ciągu całego roku uczestnicy otrzymywali systematyczną pomoc w nauce i emocjonalne wsparcie w sytuacjach trudnych, problemowych. Każde dziecko było objęte właściwą opieką i indywidualnym podejściem wychowawczym. Oferta zajęć świetlicowych oprócz walorów wychowawczych i dydaktycznych miała wartości integracyjne, co przekładało się na klimat i przyjazną atmosferę panującą w każdej świetlicy. W placówkach prowadzono zajęcia sportowe, edukacyjne, plastyczne, sportowe i dotyczące zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. We wszystkich placówkach można korzystać z urządzeń multimedialnych i nieodpłatnego dostępu do internetu. Świetlica w Zwoleniu prowadziła dodatkowo dożywianie dzieci w formie podwieczorków.

W 2024r roku w gminie działały 2 świetlice profilaktyczno - wychowawcze, jedna na terenie Miasta Zwolenia- świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza Nr 1 w Zwoleniu i jedną w środowisku wiejskim: Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza Nr 2 w Strykowicach Górnych. Zajęcia odbywają się, z wyjątkiem świąt i urlopów, przez cały rok kalendarzowy przez 5 dni w tygodniu, godzinowy wymiar pracy w tygodniu to 30 godzin w Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej Nr 1 w Zwoleniu i po 20 godzin w świetlicy w Strykowicach Górnych. Godziny pracy placówek dostosowane są do potrzeb rodziców i dzieci. W świetlicach zatrudnionych jest 5 osób, w tym nauczyciele j. polskiego i matematyki, którzy pomagają dzieciom w nauce i odrabianiu lekcji. W świetlicy w Zwoleniu średnio ok. 45 dzieci korzystało z podwieczorków. W 2024 r. do świetlic zapisanych było 60 dzieci, odnotowano 5069 odwiedzin. Koszt utrzymania świetlic w 2024r. wyniósł 345.485,10 zł.

Spśród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowymi związanym z narkotykami oraz ich rozwiązywanie powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji samorządowej. Problematyką osób dorosłych nadużywających i uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin zajmowała się 7. osobowa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2024r. GKRPA prowadziła postępowania na podstawie 27 nowych złożonych wniosków wobec nadużywających alkoholu. Komisja wystąpiła z 19 wnioskami do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, o udostępnienie informacji publicznej: do KPP w Zwoleniu – 22 wniosków, do MOPS w Zwoleniu – 20 wniosków. Skierowano do biegłych psychiatry i psychologa w celu

zaopiniowania stopnia uzależnienia od alkoholu 15 osób, zaproszeń na posiedzenie komisji wysłano 45.

W 2024 roku doposażono sekretariat GKRPA w meble biurowe.

Przeprowadzono 3 kontrole miejsc sprzedaży alkoholu pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ponadto GKRPA uczestniczyła wraz z Komendą Powiatową Policji w Zwoleniu we wspólnych działaniach kontrolnych miejsc, co do których zgłoszono sprzedaż wyrobów tytoniowych typu „SNUS” osobom małoletnim. Łącznie koszty związane z działaniem Komisji wyniosły 62.760,66 zł.

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odpowiedzialny jest, powołany przez burmistrza, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2024 roku przeprowadzono konferencję z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnieniom od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dla członków GKRPA, członków grup diagnostyczno-pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego, opiekunów społecznych, dyrektorów szkół i przedszkoli, pedagogów szkolnych, prokuratorów, kuratorów, funkcjonariuszy KPP w Zwoleniu, opiekunów społecznych, pracowników służby zdrowia w kwocie 10.108,00 zł.

W ramach dofinansowania działań Zespołu Interdyscyplinarnego jego członkowie odbyli szkolenie za kwotę 4.200,00 zł.

W ramach środków na realizację Programu, udzielone zostało wsparcie finansowe Stowarzyszeniu Klubu Abstynentów Wzajemnej Pomocy „S” w Zwoleniu - dofinansowano wyjazdowe warsztaty terapeutyczne dla 35 osób - członków Stowarzyszenia oraz spotkania dla ok. 130 osób ze środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i współuzależnionych oraz współfinansowano uroczystość obchodów 30-lecia powstania i działalności Klubu, finansowane było również

zatrudnienie terapeuty w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków. Łącznie dofinansowanie wyniosło 29.049,68 zł.

W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży przeprowadzono działania:

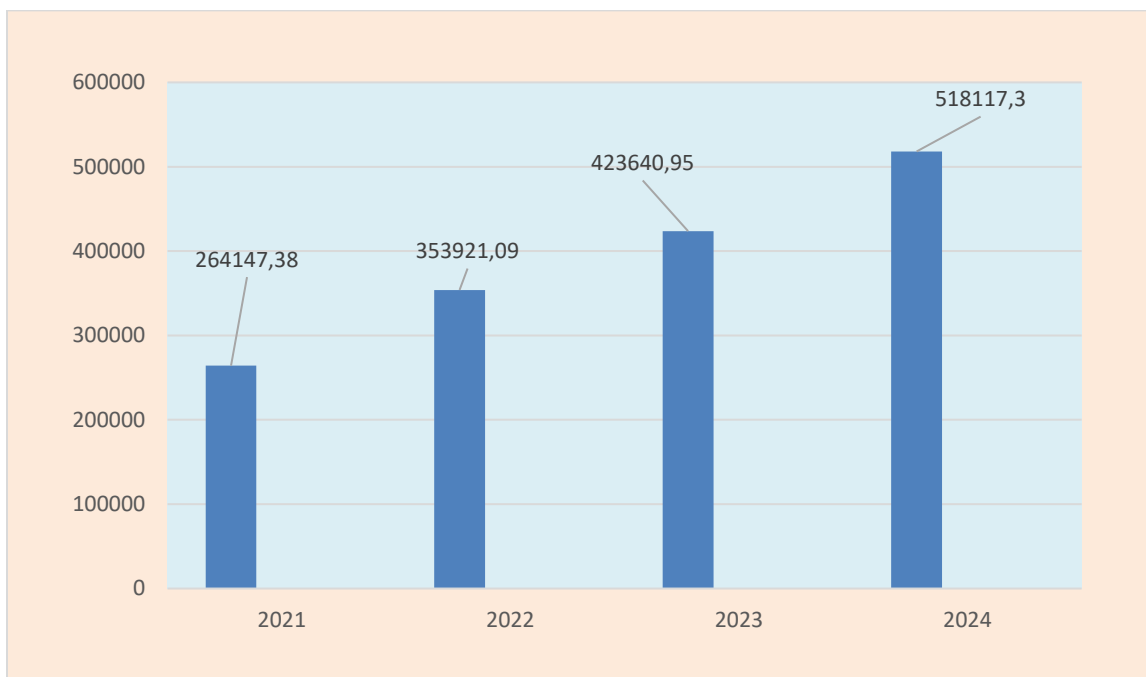
- 1) Sfinansowano warsztaty i programy profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z terenu Gminy Zwolen – 10.410,00 zł
- 2) Zakup interaktywnego filmu „Otwórz się na pomoc” -cz. 6 Zdrowe odżywianie-dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Zwolen – 4.428,00 zł
- 3) Przekazano broszury i ulotki o tematyce profilaktyki uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Dofinansowano stowarzyszenia i organizacje, które dostarczają pozytywnych wzorów stylu życia, działając na rzecz organizowania aktywności społecznej wolnej od alkoholu i substancji uzależniających (m.in.: konkursy, warsztaty teatralne, imprezy kulturalne, sportowe i rozrywkowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych z udziałem muzyków, sportowców, artystów, którzy preferują trzeźwy styl życia i świadczą to swoim autorytetem wydarzenia promujące zdrowy styl życia, bez uzależnień i przemocy min. pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży szkolnej. W 2024r. były to działania na łączną kwotę 51.675,86zł.

W 2024 r. na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano kwotę 518.117,30 zł. Dla porównania, w latach ubiegłych wydatki wyniosły:

- 2023 r. – 423.640,95 zł,
- 2022 r. – 353.921,09 zł,
- 2021 r. – 264.147,38 zł.

Wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w latach 2021–2024 (w zł)

13. Kultura

13.1 Dom Kultury w Zwoleniu

Dom Kultury w Zwoleniu jest **samorządową instytucją kultury**, powołaną na mocy **Uchwały Nr XII/48/85 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Zwoleniu z dnia 20 listopada 1985 roku**. Organizatorem jednostki jest **Gmina Zwolen**. Instytucja posiada **osobowość prawną** i została wpisana do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem 2.

W strukturze Domu Kultury funkcjonuje **Kino Świt**, które – obok działalności kinowej – stanowi także przestrzeń dla wydarzeń artystycznych i edukacyjnych. Dom Kultury zarządza dwoma obiektami: główną siedzibą przy **ul. Aleja Jana Pawła II 6** oraz budynkiem Kina Świt przy **ul. Lubelskiej 6** w Zwoleniu.

Hasło 2024 roku to:
„Iskry Inspiracji”

W 2024 roku działalność Domu Kultury w Zwoleniu realizowana była pod hasłem przewodnim „**Iskry Inspiracji**”, które stanowiło wyraz misji instytucji: rozbudzania pasji, promowania twórczości oraz wspierania rozwoju kultury lokalnej i międzypokoleniowej. Hasło to podkreślało rolę Domu Kultury jako miejsca, gdzie rodzą się pomysły, inicjatywy i działania o szerokim zasięgu – zarówno lokalnym, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym.

Dom Kultury konsekwentnie tworzył przestrzeń dla aktywności artystycznej, edukacyjnej i społecznej, inspirując mieszkańców do uczestnictwa w życiu kulturalnym i realizowania własnych pasji. Realizowane wydarzenia i projekty – zarówno stacjonarne, jak i online – ukierunkowane były na rozwój kreatywności, integrację międzypokoleniową oraz wzmacnianie tożsamości kulturowej regionu.

Instytucja aktywnie prowadziła swoją działalność także w przestrzeni cyfrowej. Komunikacja i promocja wydarzeń odbywała się za pośrednictwem mediów społecznościowych i kanałów internetowych, m.in.:

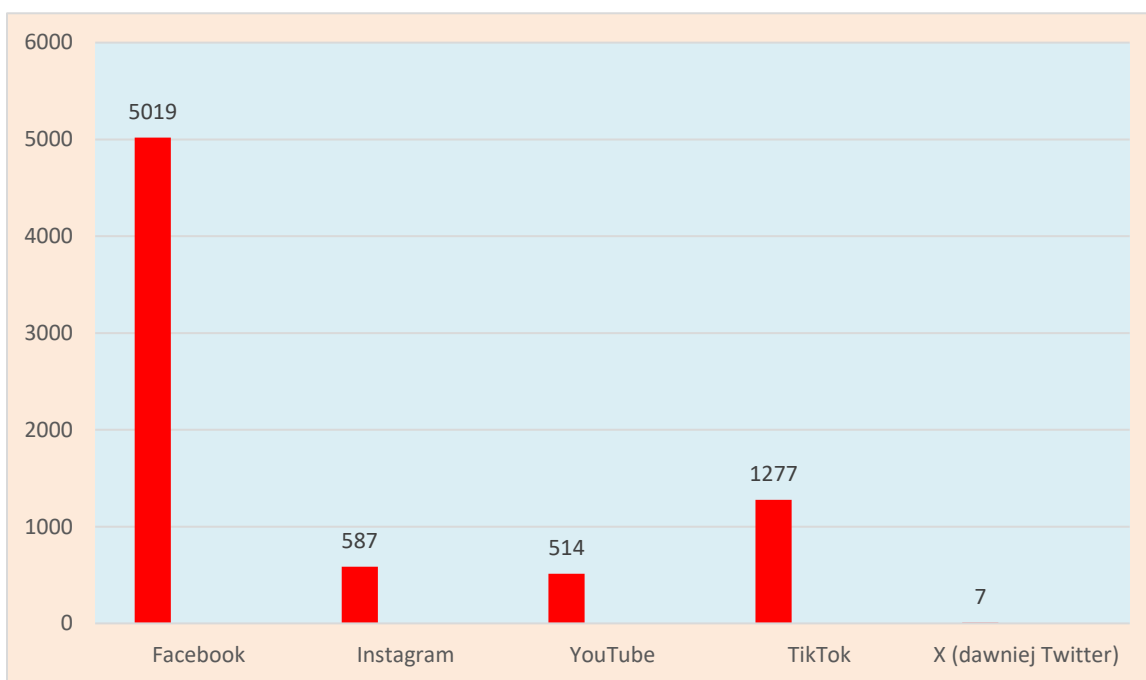
- **Strona internetowa Domu Kultury** – www.dkzwolen.pl:
62112 odsłon, 212 224 wyświetlenia.
- **Strona internetowa Kina Świt** – www.switzwolen.pl:
6554 odsłon, 19 288 wyświetleń.
- **Aplikacja miejska ZAP** – dane dotyczące wizyt:
1694 pobrania, 4 516 wyświetleń.

Media społecznościowe:

- **Facebook DK Zwoleń** – facebook.com/DKZwolen:
4414 polubień, 5.019 obserwujących, **+483 nowe polubienia**.

- **Facebook Młodzieżowej Orkiestry Dętej** – facebook.com/MODZwolen:
3806 polubień, 4.007 obserwujących, **+182 nowe polubienia**.
- **Facebook Kina Świt** – facebook.com/KinoSwitZwolen.
- **Instagram DK** – instagram.com/dkzwolen:
587 obserwujących, 59 nowych, 173 posty w 2024 roku (łącznie 1 108 postów).
- **YouTube** – youtube.com/user/DKZwol:
514 subskrybentów, **23.575 wyświetleń**, szacunkowy czas oglądania – **553 godziny**.
- **TikTok DK** – tiktok.com/@domkulturywzwoleniu:
1277 obserwujących, 14.040 polubień.
- **TikTok Mażorettek MOD** – tiktok.com/@mazoretkimodzwolen:
22.800 obserwujących, 1327052 polubień.
- **X (dawniej Twitter)** – profil: Dom Kultury w Zwoleniu: 7 obserwujących.

Liczba obserwujących Dom Kultury w mediach społecznościowych

Dom Kultury zapewniał również **wolny dostęp do Internetu** dla odwiedzających – poprzez wydzieloną sieć w ramach szerokopasmowego łącza.

Kwestie kadrowe i finansowe:

W 2024 roku w Domu Kultury zatrudnionych było:

- **9 osób na pełen etat,**
- **1 osoba na ½ etatu,**
- **2 osoby na ⅜ etatu,**
- **4 osoby na ¼ etatu,**
co łącznie daje **11¼ etatu,** oraz
- **6 osób** współpracowało na podstawie umów zlecenia.

Na działalność instytucji przeznaczono dotację budżetową w wysokości **1.506900 zł**. Dom Kultury w Zwoleniu pozostaje jedną z najaktywniejszych i najważniejszych instytucji kultury w regionie. Podejmuje nowoczesne działania z zachowaniem lokalnego dziedzictwa i tożsamości, skutecznie łącząc tradycję z nowymi technologiami i formami przekazu.

13.1.1 Działalność Domu Kultury w 2024 roku

W 2024 roku Dom Kultury w Zwoleniu prowadził intensywną działalność kulturalną, artystyczną i edukacyjną, odpowiadając na potrzeby różnych grup wiekowych i społecznych. W placówce funkcjonowało:

- **12 zespołów artystycznych** (taneczne, teatralne, wokalne, rytmiczne, folklorystyczne, orkiestra dęta, mażoretki), skupiających ok. **400 uczestników,**
- **zajęcia artystyczne i tematyczne,** w których uczestniczyło ok. **350 osób** – m.in. plastyczne, taneczne, rękodzielnicze, baletowe, aerobik, joga (dla dzieci i dorosłych), klub gier bez prądu, klub młodego astronoma, cheerleading,
- **nauka gry na instrumentach,** śpiewu, tańca solo, zajęcia recytatorskie, teatralne oraz musztra paradna – z udziałem ok. **250 osób.**

Dom Kultury zorganizował i współorganizował łącznie około **300 wydarzeń kulturalnych,** w tym koncerty, spektakle, warsztaty, wystawy, konkursy oraz uroczystości patriotyczne.

W Galeriach Domu Kultury zaprezentowano **16 wystaw:**

- **Galeria Fotografii i Plastyki** – 6 wystaw,

- **Galeria Przestrzeni Twórczej** – 4 wystawy,
- **Galeria Voyer Kino Świt** – 6 wystaw.

W wernisażach i otwarciach wzięło udział **1.750 osób**, a łączna liczba odwiedzających wystawy wyniosła **2.000 osób**. Dom Kultury był również organizatorem **12 konkursów** (o zasięgu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim) oraz **12 warsztatów tematycznych** (tanecznych, muzycznych i teatralnych). Odpowiadał również za oprawę i obsługę techniczną uroczystości patriotycznych. Pracownicy instytucji uczestniczyli w **10 szkoleniach tematycznych**.

13.1.1.1 Dom Kultury w przestrzeni cyfrowej

Dzięki aktywnej obecności w internecie, Dom Kultury skutecznie promuje wydarzenia, angażuje społeczność lokalną oraz dokumentuje życie kulturalne gminy. W 2024 roku prowadzono szeroko zakrojone działania w mediach społecznościowych, obejmujące:

- **regularne publikacje na Facebooku, Instagramie i innych platformach** – zapowiedzi wydarzeń, relacje, ciekawostki, osiągnięcia artystyczne, prezentacje instruktorów i grup,
- **fotorelacje i galerie zdjęć** – z koncertów, warsztatów, wystaw i zajęć stałych, a także zdjęcia archiwalne dokumentujące historię Domu Kultury,
- **nagrywanie krótkich filmów i rolek** (Reels, TikTok, Instagram) – dynamiczne zapowiedzi, relacje z wydarzeń, nagrania zza kulis, kreatywne montaż i wywiady z uczestnikami oraz artystami.

Dom Kultury udostępnił **7 filmów** z wydarzeń kulturalnych w ramach **Zwoleńskiej Telewizji Internetowej**. Szczególnie rolki wideo stały się ważnym narzędziem promocji, przyciągając uwagę szerokiego grona odbiorców – zwłaszcza młodszej publiczności – i budując nowoczesny, atrakcyjny wizerunek instytucji. Dzięki nowoczesnym metodom promocji Dom Kultury skutecznie konkuruje o uwagę w przestrzeni cyfrowej, zwiększając swoją rozpoznawalność, zasięg i zaangażowanie odbiorców.

13.1.2 Osiągnięcia zespołów artystycznych działających w Domu Kultury

Kategoria	Nazwa Konkursu/Przeglądu	Nazwa Konkursu/Przeglądu	Nazwa Konkursu/Przeglądu
Osiągnięcia muzyczne	XXVIII Przegląd Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej	czerwiec 2024	Wyróżnienie, kat. Soliści kl. V-VII
	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej Online "Młode Talenty"	czerwiec 2024	Wyróżnienie, kat. 11-13 lat
	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Online "Śpiewaj razem z nami"	lipiec 2024	Wyróżnienie, kat. 11-13 lat; wyróżnienie, kat. 14- 17 lat
	Wakacyjne Wyzwanie Wokalne Online	sierpień 2024	II miejsce, kat. 14-17 lat
	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Online "Śpiewaj razem z nami"	listopad 2024	Wyróżnienie kat. 12-13 lat (soliści); wyróżnienie specjalne kat. 14-17 lat (soliści)
	VI Festiwal Piosenki i Poezji Patriotycznej Lipsko	listopad 2024	Laureat kat. Zespoły (kl. VII-VIII); wyróżnienie kat. Soliści (szkoły ponadpodstawowe)
	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Online "Talenty Wokalne"	listopad 2024	Wyróżnienie, kat. od 18 lat

Zespół wokalny	International Art Competition „Talent Time” – Warszawa online	grudzień 2024	2 miejsce w kat. pop-wokal
	International Art Competition „Historia sukcesu” – Warszawa online	grudzień 2024	2 miejsce w kat. pop-wokal
	XXX Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek - Puławy		3 miejsce w kat. zespoły wokalne kl. IV-VIII; wyróżnienie kat. soliści kl. IV-VIII
	VI Festiwal Poezji i Piosenki Patriotycznej Lipsko	listopad 2024	I miejsce - zespoły wokalne kl. IV-VI; laureat soliści kl. IV-VI; wyróżnienia soliści kl. IV-VI
Osiągnięcia solistek	XXVIII Przegląd Twórczości Dziecięcej w Lipsku	czerwiec 2024	I miejsce w kat. zespoły wokalne
	Nagroda Marszałka Województwa Mazowieckiego		Dla zespołu wokalnego podczas XXVI Spotkań z Kolędami i Pastorałkami
	VI Festiwal Poezji i Piosenki Patriotycznej - Lipsko		Laureat, wyróżnieni
	XXIX Konkurs Muzyczno-Taneczny „Music-Dance” - Kozienice		II miejsce

	XXVIII Przegląd Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej w Lipsku		III miejsce kat. śpiew solo 10-12 lat	
	III Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Śpiewaj razem z nami”		II miejsce śpiew solo	
	Ogólnopolski Festiwal Wiosenne Wyzwanie Wokalne		III miejsce śpiew solo	
	Ogólnopolski Przegląd Piosenki Festiwalowej		III miejsce kat. śpiew solo 10-12 lat	
	XXVIII Przegląd Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej w Lipsku		Wyróżnienie	
	VI Festiwal Poezji i Piosenki Patriotycznej - Lipisko		Wyróżnienie	
	Osiągnięcia teatralne i recytatorskie	41. Mały Konkurs Recytatorski (kl. V-VIII)	marzec 2024	Nagrody i nominacje do przeglądu w Radomiu
		47. Eliminacje powiatowe konkursu “Warszawska Syrenka”	marzec 2024	I miejsce kat. I-III; I miejsce kat. IV-VI; wyróżnienie kat. VII-VIII
		69. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski	marzec 2024	Nominacja do przeglądu wojewódzkiego i nagroda finansowa
		XX Konkurs Recytatorski i Wokalny im. K. I. Gałczyńskiego	marzec 2024	III miejsce, wyróżnienia dla dwóch recytatorów

**Osiągnięcia
taneczne**

47 Konkurs Recytatorski „Warszawska Syrenka”	kwiecień 2024	Wyróżnienie kat. IV-VI
II Wojewódzki Przegląd Teatrów Amatorskich „Teatrosfera”	kwiecień 2024	III miejsce - Teatr Po Schodach, spektakl „Dziób w dziób” Grand Prix – Teatr Po Schodach; I miejsce – Teatr Mały; II miejsce – Teatr NajNaj
XII Teatrałki Zwoleńskie	maj 2024	
XIX Konkurs Pieśni i Poezji Patriotycznej „Kocham swoją ojczyznę”	maj 2024	I miejsce kat. V-VIII
69 Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – przegląd wojewódzki	maj 2024	III miejsce kat. Młodzieżowa
XXVIII Przegląd Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej w Lipsku	czerwiec 2024	II miejsce – Teatr Po Schodach, Teatr Mały, Teatr NajNaj
VIII Przegląd Teatru Jednego Wiersza		I miejsce kat. I-II, I miejsce kat. II-IV, nagroda specjalna 2 miejsce – Formacje Street Dance 10-12 lat (początkujący); 3 miejsce – Formacje 13-16 lat (zaawansowani) 1 miejsce – Street Dance Solo 10-12 lat (zaawansowany); 2 miejsce – Street Dance
II Ogólnopolski Turniej Tańca o Puchar Burmistrza Iłży	marzec 2024	

			Solo 10-12 lat (początkujący)
			4 miejsce – Street Dance
			Solo do 9 lat (zaawansowany) – 2 tancerki; 4 miejsce – Street Dance Duet 13-16 lat (zaawansowany)
			2 miejsce solo zaawansowany; 7 miejsce zespół FLOW; 8 miejsce zespół JANET KIDS; 7 miejsce duet; półfinał w solówce
Ogólnopolski Turniej Tańca Explosion Cup w Żyrardowie	marzec 2024		
Puławski Festiwal Tańca "Tańczące Sybille"	kwiecień 2024		1 miejsce Formacje Street Dance FLOW; 3 miejsce JANET KIDS
			Soliści kl. 0-III: 1, 2, 3 miejsce oraz wyróżnienia; Soliści kl. IV-VI: 1, 2 miejsce i wyróżnienie; Soliści kl. VII-VIII i ponadpodstawowe: 1, 2 miejsce
XXVIII Przegląd Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej w Lipsku	czerwiec 2024		1 miejsce – zespół JANET KIDS 1 (kat. 0-III); 1 miejsce – zespół FLOW (kat. VIII i ponadpodstawowe)

Osiągnięcia folklorystyczne	VI Ogólnopolski Andrzejkowy Konkurs Tańca o Grand Prix Burmistrza Zwolenia	listopad 2024	Miejsca 1-3, wyróżnienia w kategoriach solo, duetów i formacji Hip- Hop w różnych grupach wiekowych
	Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – Eliminacje Powiatowe Zwolen	2024	Wyróżnienie
	XXX Konkurs Kapel i Śpiewaków Ludowych Regionów Nadwiślańskich	2024	III nagroda (2x)
	XXVIII Festiwal Folkloru i Twórczości Nieprofesjonalnej „Powiślaki”	2024	Wyróżnienie I stopnia (2x)
	40. Jubileuszowa Biesiada Gawędziarzy, Poetów i Śpiewaków Ludowych	2024	I nagroda w kat. solistów; Dyplom i album za zasługi; Medal pamiątkowy „Pro Mazovia”
	Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych "Istria brass fest" – Kanegry (Chorwacja)	czerwiec 2024	Wyróżnienie
Orkiestra i Mażoretki			

13.1.3 Wydarzenia artystyczne o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej

W 2024 roku Gmina Zwolen była gospodarzem oraz uczestnikiem licznych wydarzeń artystycznych o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym. Do najważniejszych z nich należały:

- Obchody 599. rocznicy nadania prawa miejskiego Zwoleniowi, pod nazwą „Narodziny naszego miasta”.

- 45. Imieniny Pana Jana – wydarzenie poświęcone patronowi ziemi zwoleńskiej, renesansowemu poecie Janowi Kochanowskiemu.
- „Mazowsze to Zwoleń i Przyjaciele” – Bitwa Regionów.
- XX Wieczór poezji pod hasłem „Janowi Kochanowskiemu – my współcześni”.
- XXVI Mazowiecki Konkurs Literacki na fraszkę „O statuetkę Jana Kochanowskiego” o randze ogólnopolskiej.
- 69. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje powiatowe przeprowadzone w Zwoleniu.
- VII Zwoleński Konkurs „Teatr Jednego Wiersza”.
- XII Teatrałki Zwoleńskie.
- VI Ogólnopolski Andrzejkowy Konkurs Tańca „O Grand Prix Burmistrza Zwolenia”.
- Cykliczne potańcówki ludowe pod nazwą „Potańc na Klepisku” oraz „Potańc na Dechach”.
- 40. Biesiada Gawędziarzy, Poetów i Śpiewaków Ludowych wraz z II Konkursem Tradycyjnego Tańca Ludowego.
- Konkurs na najlepszą Kapelę Ludową na Mazowszu.
- Ogólnopolski Kiermasz Wielkanocny.
- Ogólnopolski Konkurs „Tradycyjna ozdoba choinkowa”.
- Ogólnopolski Konkurs wokalny-muzyczny „Domowe kolędowanie”.

Wydarzenia te stanowią ważny element życia kulturalnego gminy, podkreślając jej zaangażowanie w promocję dziedzictwa regionalnego, tradycji i współczesnej twórczości artystycznej.

13.1.4 Działalność Kina Świt w 2024 roku

Kino Świt działa w ramach Domu Kultury w Zwoleniu i w 2024 roku realizowało program Kina Filmów Premierowych oraz projekt edukacyjny „Nowe Horyzonty” skierowany do szkół. W ciągu roku odbyło się 994 pokazów filmowych, w tym premierowych oraz bajek dla dzieci, które obejrzało 16275 widzów. W ramach programu „Nowe Horyzonty” zrealizowano 53 seanse, w których uczestniczyło 3369 osób. Dane pochodzą ze sprzedanych biletów.

Dom Kultury był także współorganizatorem wakacyjnego kina plenerowego, które odbyło się nad zwoleńskim zalewem w ramach projektu „Kulturalne Inspiracje” podczas „Pierwszego

Zwoleńskiego Konwentu Fantastyki i SF”. W wydarzeniu uczestniczyło około 140 osób. Projekt był realizowany w ramach Programu Dom Kultury + Edycja 2024 / Zadanie I – Inicjatywy Lokalne.

Poza projekcjami filmów, w Kinie Świt odbywały się koncerty, kabarety, stand-upy oraz spektakle, które łącznie zgromadziły około 8000 uczestników.

Program „Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej” to kompleksowy projekt edukacyjny dla dzieci i młodzieży na różnych etapach edukacji – od przedszkoli po szkoły ponadpodstawowe. Program wzbogaca działania wychowawczo-profilaktyczne szkół i poszerza horyzonty edukacyjne młodych widzów. Uczestniczą w nim także dzieci i młodzież z okolicznych miejscowości, takich jak Lipsko, Kazanów, Paciorkowa Wola, Policzna czy Wielgie.

Kino Świt jest członkiem Stowarzyszenia Kin Studyjnych, które promuje współpracę kin studyjnych na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz wspiera dystrybucję wysokiej jakości filmów artystycznych.

W 2024 roku Kino Świt zostało przyjęte do prestiżowej europejskiej sieci Europa Cinemas, co stanowi wyjątkowe wyróżnienie i potwierdzenie wysokiego poziomu działalności kina. Członkostwo w sieci, działającej w 34 krajach i obejmującej ponad 1200 kin, w tym 51 w Polsce, stawia Kino Świt w gronie ważnych ośrodków promujących kino artystyczne i europejskie. Zwoleń jest jednym z najmniejszych miast w Polsce i Europie posiadającym kino w tej prestiżowej sieci. Europa Cinemas, wspierane przez program Unii Europejskiej Kreatywna Europa MEDIA, promuje różnorodność filmową oraz rozwój edukacji filmowej. Dzięki temu Kino Świt może oferować bogatszy repertuar, ze szczególnym naciskiem na europejskie produkcje oraz inicjatywy edukacyjne skierowane do młodzieży.

13.1.5 Projekty i dofinansowania wydarzeń realizowanych przez Dom Kultury

Dom Kultury w Zwoleniu pozyskał różnorodne środki finansowe na realizację wydarzeń kulturalnych oraz projektów, które wzbogaciły ofertę kulturalną miasta i gminy w 2024 roku.

- 1) Otrzymano dofinansowanie w wysokości 30.000 zł od Województwa Mazowieckiego na organizację „45. Imienin Pana Jana Zwoleń 2024”. Ze środków tych został opłacony koncert zespołu ENEJ.

- 2) Fundacja ENEA wsparła organizację tego samego wydarzenia kwotą 20.000 zł.
- 3) Na realizację „VI Ogólnopolskiego Andrzejkowego Konkursu Tańca o GRAND PRIX Burmistrza Zwolenia” Dom Kultury pozyskał 5.000 zł z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Zwoleniu.
- 4) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w Warszawie przyznał 20.000 zł na organizację wydarzenia „Mazowsze to My i Przyjaciele: taniec, muzyka, śpiew, degustacja potraw regionalnych” pod patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego.
- 5) Wspólnie z Towarzystwem Miłośników Miasta Zwolenia im. Jana Kochanowskiego Dom Kultury zorganizował „40. Jubileuszową Biesiadę Gawędziarzy, Poetów i Śpiewaków Ludowych oraz II Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego”. Wydarzenie otrzymało wsparcie finansowe w wysokości 20.000 zł z PAKIETU PROMOCYJNEGO Województwa Mazowieckiego.
- 6) Nadleśnictwo Zwoleń przekazało 2.000 zł na wsparcie zespołów tanecznych działających przy Domu Kultury.
- 7) Bank Spółdzielczy w Zwoleniu dofinansował wydarzenie „Słodkie Mikołajki” kwotą 700 zł.

Ponadto Dom Kultury zrealizował projekt „Kulturalne Inspiracje” dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2024. Całkowita kwota dofinansowania wyniosła 40.000 zł, podzielona na dwie części: 10.000 zł na realizację Zadania I – Inicjatywy Lokalne oraz 30.000 zł na Zadanie II.

Celem projektu było szerokie zaangażowanie lokalnej społeczności w rozwój kultury oraz podejmowanie wspólnych decyzji dotyczących kierunków działalności kulturalnej na terenie miasta i gminy Zwolen. Projekt realizowany był w dwóch etapach. W pierwszym przeprowadzono konsultacje społeczne i warsztaty, które pozwoliły opracować diagnozę potrzeb i zainteresowań mieszkańców.

Drugi etap to nabór i realizacja inicjatyw społecznych zgłoszonych przez lokalnych liderów, grupy nieformalne oraz stowarzyszenia. W ramach projektu zorganizowano spotkanie z animatorką wspierającą merytorycznie projekt oraz przeprowadzono konkurs na inicjatywy kulturalne.

Spośród zgłoszonych propozycji wybrano siedem, które otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę ponad 30.000 zł.

Uroczyste ogłoszenie zwycięzców odbyło się podczas „45. Imienin Pana Jana”. Realizacja projektów trwała od 1 sierpnia do 14 listopada 2024 roku i obejmowała następujące inicjatywy:

- „Teatr u Pana Jana” – warsztaty teatralne dla dzieci, młodzieży i seniorów z udziałem profesjonalnych aktorów.
- „Nad Piątkowym Stokiem wstają ranne zorze” – cykl spotkań obejmujący spacer z opowiadaniem lokalnych legend oraz warsztaty ludowe.
- „Warsztaty filmowo-przyrodnicze nad Zwolenką” – integracyjne zajęcia edukacyjne, których efektem był film prezentowany na dużym ekranie.
- „Gościu siądź pod moim liściem, a odpocznij sobie” – warsztaty konstrukcji mobilnych siedzisk ozdobionych żywą zielenią, skierowane do młodzieży i dorosłych.
- „Zwoleńskie Harce” – miejska gra terenowa stworzona przez młodzież harcerską.
- „Pierwszy Zwoleński Konwent Fantastyki i SF” – kilkudniowe wydarzenie z warsztatami, prelekcjami i konkursami dla miłośników fantastyki.
- „Tradycja w kuchni z pokolenia na pokolenie” – trzydniowa kulinarna podróż przez historię z elementami integracyjnymi, takimi jak ogniska i poczęstunki.

W ramach realizacji tych inicjatyw odbyło się łącznie 37 różnorodnych działań, które w istotny sposób wzbogaciły życie kulturalne lokalnej społeczności.

13.2 Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna (MGBP) w Zwoleniu znajduje się w budynku dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych, przy ul. Alei Jana Pawła II 6A. Jest samorządową instytucją kultury powołaną 23 maja 1947 roku, której zadaniem jest zaspokajanie potrzeb kulturowych i informacyjnych lokalnej społeczności. Biblioteka działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Rady Miejskiej w Zwoleniu z 24 maja 2013 roku i jest wpisana do Rejestru Gminy Zwoleń pod numerem 1/1993.

MGBP realizuje działalność statutową na terenie gminy Zwoleń poprzez Bibliotekę Główną oraz trzy filie: w Jasieńcu Soleckim, Strykowicach Górnych i Sycynie, a także poprzez Świetlicę

Wiejską w Jasieńcu. Instytucja sprawuje nadzór merytoryczny nad bibliotekami publicznymi i ich filiami na terenie powiatu zwoleńskiego.

W 2024 roku budżet Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej wyniósł 1.006.000 zł, z czego 26.000 zł przeznaczono na realizację zadań Biblioteki Powiatowej. Kadra placówki obejmowała dyrektora (pełen etat), głównego księgowego (1/4 etatu), bibliotekarzy (6,5 etatu) oraz sprzątaczkę (1/2 etatu). Biblioteka umożliwiła odbycie miesięcznej praktyki zawodowej uczniowi Zespołu Szkół Rolniczo-Technicznych w Zwoleniu oraz, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Zwoleniu, zorganizowała siedmiomiesięczne staże na stanowisku pomocnika bibliotecznego dla dwóch osób.

Biblioteka systematycznie wzbogacała księgozbiór, dostosowując ofertę do potrzeb użytkowników poprzez zakup nowości wydawniczych, ich opracowanie i udostępnianie. W 2024 roku MGBP pozyskała dofinansowanie w wysokości 9.692 zł w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1 „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych”). Za otrzymane środki zakupiono 358 książek. W całym roku sprawozdawczym księgozbiory bibliotek wzbogaciły się o łącznie 1114 woluminów, w tym 38 pozycji pochodziło od darczyńców.

13.2.1 Działalność MGBP i Filii Bibliotecznych w liczbach

Biblioteki	Liczba woluminów		Liczba wypożyczeń*		Liczba Czytelników		Liczba użytkowników	
	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024	Stan na 31.01.2023	Stan na 31.12.2024	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024	Stan na 31.12.2023	Stan na 31.12.2024
MGBP								
Zwoleń	29821	30074	31373	31777	2031	2015	2232	2218
FB								
Jasieniec	5690	5822	13137	13083	277	274	362	371
FB								
Strykowice	6100	6193	6763	6743	242	238	272	276
FB								
Sycyna	8608	8704	8891	8891	409	408	412	411
Razem:	50219	50793	60164	60494	2959	2935	3278	3276

*Łączna liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz i udostępnień na miejscu

W 2024 roku z księgozbiorów Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej (MGBP) w Zwoleniu usunięto 540 książek zaczytanych, zniszczonych oraz zdezaktualizowanych. Placówki biblioteczne prowadziły pracę w programie MATEUSZ, tworząc i aktualizując katalogi online, które umożliwiały czytelnikom przeglądanie oraz zdalną rezerwację interesujących ich tytułów. Na stronie internetowej biblioteki (mgbpzwoleń.naszabiblioteka.com) funkcjonuje katalog trójdzielny – obejmujący katalog MGBP, katalog Centralny Powiatu Zwoleńskiego oraz katalog Biblioteki Wojewódzkiej – co znacznie ułatwia szybkie wyszukiwanie książek.

Biblioteka Główna zapewniała użytkownikom dostęp do systemu ACADEMICA – Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych z zasobów Biblioteki Narodowej. Ponadto wykupiła w konsorcjum LEGIMI 48 kodów darmowego dostępu do e-booków, audiobooków oraz synchrobooków, co pozwoliło na wypożyczenie 1024 publikacji cyfrowych. Użytkownicy bibliotek mieli do dyspozycji 13 komputerów z bezpłatnym dostępem do Internetu oraz usługi druku i ksero. Biblioteka prowadziła również aktywność na portalach społecznościowych, w szczególności na Facebooku. Strona internetowa odnotowała 17.446 odsłon, a placówki biblioteczne – 23.481 odwiedzin, przy czym udzielono 1615 informacji.

W roku sprawozdawczym Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Jana Kochanowskiego w Zwoleniu rozpoczęła realizację dwuletniego projektu „Biblioteka kuźnią pomysłów”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków budżetu państwa w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, kierunek interwencji 4.1 BLISKO, w wysokości 130.000 zł na działania edukacyjno-animacyjne oraz szkolenia bibliotekarzy. Całkowita wartość projektu wynosi 145.600 zł. W ramach realizacji pierwszego roku złożono do Narodowego Centrum Kultury w Warszawie raport merytoryczno-finansowy oraz wydatkowano 73.800 zł.

W ramach projektu zorganizowano m.in. konferencję otwierającą, w której udział wzięli przedstawiciele dziesięciu lokalnych partnerstw współpracujących z biblioteką, a także władze gminy i powiatu. Odbyły się dwie wizyty studyjne (łącznie trzy dni) do bibliotek w województwach podkarpackim i świętokrzyskim. Celem tych wyjazdów, połączonych ze szkoleniami i warsztatami, była wymiana doświadczeń, nawiązanie współpracy oraz integracja bibliotekarzy i partnerów.

MGBP zorganizowała również cykl szkoleń podnoszących kompetencje bibliotekarzy z powiatu zwoleńskiego i gmin ościennych. Tematyka obejmowała: „Jak prowadzić kreatywne zajęcia zachęcające do czytania”, „Nowoczesne metody obsługi użytkowników” (dwudniowe szkolenie z pogłębieniem obsługi systemu MATEUSZ), „Aktywne metody promocji czytelnictwa”, „Jak przyciągnąć więcej osób do biblioteki”, „Canva w bibliotece”, „Kieszonkowe studio fotografii” oraz „Kreatywny zespół – nieszablonowe pomysły i twórcze rozwiązywanie problemów”.

13.2.2 Działania edukacyjno-animacyjne i współpraca z partnerami

Bibliotekarze wraz z partnerami zrealizowali szereg procytelniczych działań edukacyjno-animacyjnych:

- 1) **Cykl warsztatów kulinarnych „Przepisnik”** – prowadzony we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich „Piątkowy Stok”, Kołem Gospodyń Wiejskich „Jasienianki” oraz seniorami z Dziennego Domu Senior + w Zwoleniu.
- 2) **Warsztaty „Bawimy się w teatr”** – realizowane wraz z Dyskusyjnym Klubem Książki Filii Biblioteki Publicznej w Sycynie, który przeprowadził cztery międzypokoleniowe spotkania. Ich efektem był spektakl teatralny pt. „W hołdzie Kochanowskiemu”.
- 3) **„Zapomniane w szufladzie” – echa wspomnień ze starą fotografią** – spotkanie poprowadzili pasjonaci fotografii, dziennikarz i plastyk Domu Kultury w Zwoleniu (partnera projektu) oraz lokalna poetka, reprezentująca Zwoleński Uniwersytet Seniora. Uczestnikami byli uczniowie ósmej klasy szkoły podstawowej wraz z wychowawczynią oraz lokalna społeczność.
- 4) **Cykl warsztatów „Inne formy książki dla dzieci”** – odbyło się sześć spotkań dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z udziałem nauczycieli i rodziców. Uczniowie klas II i III wykonali książeczki typu pop-up z kartonu. Za zaangażowanie uczestnicy otrzymali upominki.
- 5) **„Podcasty na podstawie książek”** – cztery spotkania dla młodzieży z lokalnych szkół średnich prowadzone przez dziennikarza radiowego. Uczestniczyli uczniowie Zespołu Szkół Rolniczo-Technicznych i Liceum Ogólnokształcącego wraz z nauczycielami. Młodzież poznała pojęcie podcastu, nauczyła się pracy z mikrofonem i tworzenia podcastów. W efekcie powstał podcast z fragmentów „Dżumy” Alberta Camusa oraz

adaptacja „Plotkary” Cecily von Ziegesar. Uczniowie ZSR-T nagrali także krótki film promujący szkołę, korzystając ze studia i scenografii.

- 6) Cykl spotkań „Tworzymy książkę”** – z udziałem twórców książek: autorów, wydawcy oraz aktora lektora. Odbyły się spotkania z poetą Jarosławem Kretem, Moniką Pikułą oraz Moniką Czajkowską-Westin, reprezentującą Wydawnictwo Tatarak.

13.2.3 Działalność klubowa i usługi biblioteczne dla społeczności lokalnej

Przy bibliotekach działały Dyskusyjne Kluby Książki (DKK) dla dorosłych i młodzieży, m.in. w Filii Bibliotecznej Publicznej (FBP) w Jasieńcu. W FBP w Sycynie funkcjonował również zespół dziecięcy „Sycyniaczki”. Spotkania klubowiczów odbywały się raz w miesiącu i były koordynowane przez bibliotekarki. W ramach działalności DKK pozyskano dofinansowanie w kwocie 6.776 zł na organizację czterech spotkań autorskich z udziałem Magdaleny Kordel, Marioli Sternahl, Jacka Komudy, Grupy Rekonstrukcyjnej oraz Anety Krasieńskiej.

Kolejny rok z rzędu oferowano usługę „Książka na telefon”, skierowaną do osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych ruchowo, mieszkających na terenie gminy Zwolen, które nie miały możliwości osobistego skorzystania z wypożyczalni. Książki były bezpłatnie dostarczane do miejsc zamieszkania czytelników przez bibliotekarzy. Ponadto, biblioteka udostępniała publikacje dla osób z niepełnosprawnością wzrokową, w tym książki z dużą czcionką, audiobooki oraz e-booki.

Biblioteki kontynuowały udział w kampanii społecznej promującej czytelnictwo wśród najmłodszych „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Projekt był skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat). W ramach akcji wydawano wyprawki czytelnicze, które zawierały Kartę Małego Czytelnika, książkę z broszurą dla rodziców oraz naklejki. Dzieci, które odwiedziły bibliotekę co najmniej 10 razy, otrzymywały dyplom, odznakę z logo akcji oraz drobny upominek.

Aby wzbogacić ofertę dla najmłodszych użytkowników, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu utworzyła Klub Miłośników LEGO. Inicjatywa cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i rodziców, dlatego zamiast planowanych spotkań raz w miesiącu, klubowicze spotykali się co dwa tygodnie.

13.2.4 Wydarzenia literackie, konkursy i inicjatywy kulturalne

W 2024 roku Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Jana Kochanowskiego w Zwoleniu zrealizowała szereg wydarzeń kulturalnych, konkursów oraz inicjatyw promujących czytelnictwo i integrujących lokalną społeczność.

Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, przypadającego 23 kwietnia, biblioteka ogłosiła IV edycję konkursu literackiego pt. „**Moja miejscowość w literaturze**” pod honorowym patronatem burmistrza Zwolenia. Konkurs skierowany był do uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych z gminy Zwoleń oraz gmin ościennych. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 23 czerwca podczas koncertu galowego 45. Imienin Pana Jana. Fundatorami siedmiu nagród głównych i trzech wyróżnień byli: burmistrz Zwolenia oraz biblioteka.

W maju biblioteka aktywnie uczestniczyła w obchodach **XXI Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek** przebiegającego pod hasłem „*Biblioteka – miejsce na czasie*”. Zorganizowano szereg wydarzeń skierowanych do różnych grup użytkowników, w tym:

- spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone poezji Marioli Sternahl,
- rozmowy klubowiczek o książkach „*Wolff*” Izy Maciejewskiej i „*Czerwona ziemia*” Marcina Meller,
- spotkania autorskie z Małgorzatą Król i Jackiem Komudą,
- wydarzenie „Biblioteka dla Seniora – Senior dla biblioteki”,
- zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci i młodzieży: „*Jasieniecka biblioteka na czasie*” i „*Zaczytana środa*”.

Ogłoszono również symboliczną akcję „Maj – miesiącem przebaczenia”, czyli abolicję dla zapomnianych czytelników.

W czerwcu odbyła się jubileuszowa, **XXV edycja konkursu „Wiedzy o Janie Kochanowskim”**. Spośród 50 uczestników wyłoniono laureatów w dwóch kategoriach wiekowych: uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół średnich. Przyznano 6 nagród głównych i 6 wyróżnień. Fundatorami nagród byli: burmistrz Zwolenia, Towarzystwo Miłośników Miasta Zwolenia im. Jana Kochanowskiego oraz biblioteka.

W okresie wakacyjnym, w placówkach bibliotecznych w Zwoleniu, Jasieńcu, Strykowicach i Sycynie zorganizowano **XXIV edycję konkursu czytelniczego „Najlepszy Czytelnik Lata 2024”**. Konkurs skierowany był do młodych czytelników. Przyznano 14 nagród oraz 3 wyróżnienia. Fundatorem nagród była MGBP w Zwoleniu.

Wspólnie z Biblioteką Pedagogiczną w Radomiu Filią w Zwoleniu oraz Domem Kultury w Zwoleniu, MGBP zorganizowała **XIII edycję Narodowego Czytania**, poświęconą dramatowi „*Kordian*” Juliusza Słowackiego. W wydarzeniu wzięło udział 53 lektorów. Towarzyszyła mu wystawa tematyczna, rozdano także nagrody uczestnikom konkursu „Najlepszy Czytelnik Lata 2024”. Uczestnicy otrzymali pamiątkowe zakładki oraz mogli przybić specjalny stempel Narodowego Czytania na swoich egzemplarzach książki.

W ramach **X Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek**, odbywającej się pod hasłem „Moc bibliotek”, MGBP i jej filie zorganizowały warsztaty tworzenia książek typu leporello i pop-up, a także widowiska teatralne: „*Warzywa i owoce mają czarodziejskie moce*” oraz „*Szkolna elita*” w wykonaniu aktorów Teatru Maska z Krakowa. Przedstawienia sfinansowano ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z okazji **Światowego Dnia Pluszowego Misia**, biblioteka przygotowała dla dzieci zabawę polegającą na wykonaniu portretu swojego ulubionego misia. Wzięło w niej udział 25 dzieci. Dwie główne nagrody – pluszowe maskotki – oraz upominki ufundowała biblioteka. Zakończenie zabawy miało miejsce podczas spotkania z Mikołajem, zorganizowanego przez Urząd Miejski w Zwoleniu.

7 grudnia 2024 roku, po raz trzeci odbył się **mecz towarzyski piłki nożnej** pomiędzy Reprezentacją Ziemi Jana Kochanowskiego, a Reprezentacją Polskich Pisarzy. Spotkanie miało miejsce w hali sportowej Zespołu Szkół Rolniczo-Technicznych w Zwoleniu, a MGBP jako współorganizator, objęła wydarzenie patronatem i wsparciem.

Bibliotekarze MGBP uczestniczyli również w licznych ogólnopolskich akcjach i wydarzeniach lokalnych, takich jak: **Książkowy Niekalendarz, Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Światowy Dzień Poezji, XXIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, Niedziela na Staropuławskiej, Bookcrossing – uwolnij książkę!**

Ponadto zorganizowano:

- lekcje biblioteczne dla dzieci, młodzieży i seniorów,
- ferie i wakacje z biblioteką,
- konkursy plastyczne,
- wizyty w szkołach i przedszkolach,
- wycieczki krajoznawcze do Lublina, Krakowa, Parku Rozrywki Mandoria w Rzgowie, Ogrodu Świąteł w Powsinie oraz do teatru w Warszawie.

W 2024 roku Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwoleniu i jej filie zorganizowały **108 wydarzeń bibliotecznych**, w których udział wzięło łącznie **4269 uczestników**.

MGBP w Zwoleniu pełniąc funkcję Biblioteki Powiatowej, jak co roku zebrała i sporządziła szczegółowe sprawozdania z działalności i stanu bibliotek w powiecie dla Biblioteki Wojewódzkiej, Biblioteki Narodowej oraz Głównego Urzędu Statystycznego. Kadra biblioteki udzielała instruktażu, wykonała Analizę Funkcjonowania Bibliotek Publicznych (AFB), brała udział w licznych webinarjach, szkoleniach stacjonarnych i online oraz w komisjach konkursowych.

13.3 Działalność Muzeum Regionalnego w Zwoleniu

Muzeum Regionalne w Zwoleniu jest samorządową instytucją kultury, dla której organizatorem jest Gmina Zwolen. Jednostka nie posiada własnej siedziby – na podstawie umowy użyczenia zawartej z Parafią pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Zwoleniu, działalność prowadzona jest w wynajmowanych pomieszczeniach przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30.

Muzeum funkcjonuje na podstawie statutu uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Zwoleniu Nr XLIII/298/2013 z dnia 5 września 2013 r., zmienionego Uchwałą Nr LXIX/434/2023 z dnia 27 marca 2023 r. Jednostką kieruje dyrektor – dr Katarzyna Madejska.

Finansowanie jednostki w 2024 roku

W roku 2024 Muzeum Regionalne w Zwoleniu otrzymało wsparcie finansowe z różnych źródeł, które pozwoliły na realizację zadań statutowych oraz organizację wydarzeń kulturalnych.

Szczegóły finansowania przedstawiają się następująco:

Źródło finansowania	Kwota (zł)
Dotacja z budżetu Gminy Zwolen	505.000,00
Dotacja celowa na organizację koncertu Gminy Zwolen	5.000,00
Cztery dotacje rządowe (łącznie)	121.488,15
Dotacja na organizację konferencji od Lokalnej Grupy Działania „Stowarzyszenia Dziedzictwo i Rozwój”	22.000,00
Darowizny na działalność statutową	20.000,00
Wpływy na organizację koncertu	10.000,00
Wpływy z biletów i usług	34.697,07
Suma przychodów	718.185,22

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Strukturę muzeum tworzą trzy działy merytoryczne:

- Dział Historyczno-Artystyczny,
- Dział Oświatowo-Wystawienniczy,
- Dział Etnograficzny.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudnienie w muzeum wynosiło 5,5 etatu (7 osób), w tym: dyrektor (1 etat), główny księgowy (0,25 etatu), trzech adiunktów muzealnych (łącznie 2,25 etatu), asystent muzealny oraz sprzątaczką (0,5 etatu). W ciągu roku zawarto 15 umów o dzieło oraz 23 umowy zlecenia.

Muzeum współpracuje z Centrum Bezpieczeństwa Informatycznego, które od 2019 r. zapewnia obsługę funkcji inspektora ochrony danych osobowych.

Stan i zarządzanie zbiorami

Na koniec 2024 r. stan zbiorów muzealnych przedstawiał się następująco:

- 541 pozycji inwentarzowych (1002 sztuki muzealiów),
- 23 depozyty,
- 1339 pozycji bibliotecznych w księgozbiorze.

Zewidencjonowano i sklasyfikowano sześć kolekcji tematycznych:

1. Kalendarze – 17 sztuk,
2. Plakaty – 571 sztuk,
3. Druki ulotne – 566 sztuk,
4. Pocztówki – 144 sztuki,
5. Zbiory audiowizualne (fotografie, pliki audio i wideo) – 216 sztuk.

W 2024 roku zdigitalizowano 54 obiekty, wykorzystując sprzęt własny oraz udostępniony przez partnera projektu „Białe kruki” – Archiwum Państwowe w Radomiu. Dokumentacja cyfrowa prowadzona jest w programie MS Excel. Opracowano i wdrożono formularze ofertowe oraz dokument pn. „Polityka Zarządzania Zbiorami”, regulujący zasady pozyskiwania eksponatów.

Zbiory przechowywane są w magazynie muzealnym o powierzchni 15 m², wyposażonym w metalowe regały, a także w zamykanych szafach biurowych. Część dokumentacji archiwalnej zabezpieczono w bezkwasowych teczkach i pudełkach. Prowadzone są działania inwentaryzacyjne, konserwatorskie oraz porządkowe.

13.3.1 Projekty i działania Muzeum Regionalnego w Zwoleniu realizowane w 2024 roku

1) Projekt: Białe kruki z kolekcji Muzeum Regionalnego w Zwoleniu – konserwacja najstarszych i najcenniejszych archiwaliów

Projekt realizowany w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wspieranie działań muzealnych 2023”.

- **Wartość projektu:** 27.820 zł
- **Wkład Gminy Zwoleń:** 7.000 zł

Działania i efekty w 2024 roku:

- Przeprowadzono profesjonalną konserwację 9 unikatowych obiektów archiwalnych, które obejmują około 500 kart, co znacząco wpłynęło na zachowanie materiałów historycznych w dobrym stanie.
- Wszystkie materiały objęte projektem, łącznie 50 obiektów (około 2700 stron), zostały zeskanowane w wysokiej jakości, opracowane metadanymi i udostępnione w internetowym repozytorium muzeum, co zwiększa ich dostępność dla badaczy i szerokiej publiczności.

- Uzupełnieniem działań była organizacja warsztatów edukacyjnych dla różnych grup odbiorców oraz wystawa planszowa – zarówno fizyczna, jak i online, prezentująca „białe kruki” kolekcji.

Materiały i linki do repozytoriów:

- Repozytorium cyfrowe „Zwoleń w dokumencie”:
<https://muzeum.zwolen.pl/zwolen-w-dokumencie/>
- Strona projektu „Białe kruki”:
<https://muzeum.zwolen.pl/biale-kruki/>
- Film promocyjny projektu na YouTube:
<https://www.youtube.com/watch?v=wDBb6ATcmI0>

2) Realizacja przepisów o dostępności cyfrowej i architektonicznej

Dostępność cyfrowa:

- **Koordynator ds. dostępności:** Kinga Mazur (od 1 października 2020 r.)
- Strona internetowa muzeum jest częściowo zgodna z ustawą o dostępności cyfrowej (Dz.U. 2019, poz. 848).
- Regularne aktualizacje i przeglądy deklaracji dostępności (ostatnia aktualizacja strony: 2025-03-28, ostatni przegląd deklaracji: 2024-03-25).
- Trwają prace nad uzupełnieniem tekstów alternatywnych przy zdjęciach i grafikach oraz poprawą kontrastów kolorystycznych, z uwzględnieniem identyfikacji wizualnej.

Deklaracja dostępności i informacje: <https://muzeum.zwolen.pl/dla-zwiedzajacych/deklaracja-dostepnosci/>

Dostępność architektoniczna:

- Wejście z podjazdem dla wózków (ul. Wyszyńskiego).
- Jedno miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnością.
- Możliwość wejścia z psem przewodnikiem lub asystującym.
- Częściowo dostępna toaleta.
- Sale ekspozycyjne na parterze – częściowo dostępne dla osób z ograniczeniami ruchowymi.

- Brak jeszcze pętli indukcyjnych, tłumacza PJM i oznaczeń w alfabecie Braille’a.

3) Projekty grantowe realizowane w 2024 roku

a) Wincenty Flak – pomiędzy religijnością a patriotyzmem

Projekt dwuletni (2023–2024) w ramach programu MKiDN „Kultura ludowa i tradycyjna 2023”.

- **Dofinansowanie 2024:** 45.000 zł
- **Wkład Gminy Zwolen:** 11.250 zł

Realizacja w 2024 roku:

- Opracowanie wyników badań przez zespół wewnętrzny i zewnętrzny.
- Wydanie publikacji drukowanej i cyfrowej dotyczącej życia i twórczości rzeźbiarza Wincentego Flaka, wraz z obszerną dokumentacją i analizą.
- Publikacja zawiera zarówno wersję drukowaną (ISBN: 978-83-934375-5-9) jak i elektroniczną (ISBN: 978-83-934375-6-6).
- Udostępnienie scenariusza zajęć edukacyjnych, które mogą być realizowane samodzielnie przez nauczycieli i animatorów kultury.
- Stworzenie repozytorium obiektów związanych z artystą, dostępnego online.

Strona projektu i materiały:

<https://muzeum.zwolen.pl/wincenty-flak/>

Scenariusz zajęć edukacyjnych (PDF):

<https://muzeum.zwolen.pl/wp-content/uploads/Wincenty-Flak-scenariusz-zajec-do-pobrania-i-samodzielnej-realizacji.pdf>

Repozytorium obiektów:

<https://muzeum.zwolen.pl/wincenty-flak-repozytorium/>

b) Białe kruki z kolekcji Muzeum Regionalnego w Zwoleniu (kontynuacja projektu)

Projekt dwuletni (2023–2024) w ramach programu MKiDN „Wspieranie działań muzealnych”.

- **Dofinansowanie 2023:** 57.200 zł
- **Dofinansowanie 2024:** 27.820 zł
- **Wkład własny:** 14.650 zł w 2023; 7.000 zł w 2024

Realizacja w 2024 roku:

- Konserwacja kolejnych 9 cennych obiektów archiwalnych.
- Digitalizacja i udostępnienie 50 obiektów (ok. 2700 stron) w internetowym repozytorium.
- Organizacja wystawy planszowej, dostępnej zarówno stacjonarnie, jak i online.
- Przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych dla różnych grup wiekowych.
- Promocja projektu poprzez profesjonalny film dostępny na YouTube.

c) Z ruin podniesione. Zwoleńska instalacja historyczna

Projekt realizowany w programie „Patriotyzm Jutra 2024” (Muzeum Historii Polski).

- **Dofinansowanie:** 23.000 zł
- **Wkład Gminy Zwolen:** 8.000 zł

Działania w 2024 roku:

- Opracowanie i udostępnienie informacji o 10 ważnych miejscach historycznych regionu, takich jak młyn Rygultów, z dokładną dokumentacją historyczną i fotograficzną.
- Instalacja miejskich tablic z kodami QR umożliwiającymi dostęp do cyfrowych opisów i materiałów multimedialnych.
- Utworzenie i promocja ścieżki historycznej do samodzielnego zwiedzania.
- Realizacja multimedialnej wystawy na elewacji Urzędu Miasta (6 września 2024).
- Organizacja szkoleń i spacerów z przewodnikami dla mieszkańców i turystów.
- Publikacja cyfrowa dokumentująca projekt, dostępna online.
- Materiały dostępne także w Polskim Języku Migowym (PJM).
- Dokumentacja wystawy czasowej dostępna online.

Link do projektu i publikacji:

<https://muzeum.zwolen.pl/zih/>

<https://assets.adobe.com/id/urn:aaid:sc:US:0cf0a9b6-2caf-427d-9d54-eb723788d184?view=published>

d) Dziedzictwo nie z tej ziemi

Projekt w ramach programu EtnoPolska 2024 (Narodowe Centrum Kultury).

- **Dofinansowanie:** 31.000 zł

- **Wkład Gminy Zwolen:** 2.800 zł

Działania w 2024 roku:

- Przeprowadzenie badań terenowych obejmujących wywiady i kwerendy dotyczące lokalnych tradycji i wierzeń.
- Stworzenie wirtualnego przewodnika w wersjach polskiej i angielskiej, dostępnego w formacie PDF.
- Organizacja wydarzenia „Równonoc jesienna” – przejazdu historycznego, warsztatów i ogniska integracyjnego.
- Przygotowanie scenariusza zajęć edukacyjnych inspirowanych tematem projektu.
- Realizacja filmu dokumentującego wydarzenie, dostępnego na YouTube.

Link do projektu i materiałów:

<https://muzeum.zwolen.pl/etno/>

Wirtualny przewodnik PL:

<https://muzeum.zwolen.pl/wp-content/uploads/Dziedzictwo-nie-z-tej-ziemi-PL.pdf>

Wirtualny przewodnik EN:

<https://muzeum.zwolen.pl/wp-content/uploads/Dziedzictwo-nie-z-tej-ziemi.EN-The-Otherworldly-Legacy.pdf>

Film z wydarzenia:

<https://www.youtube.com/watch?v=SFVpWUmBgfk>

4) Działalność naukowa i konferencje

Konferencja: Jan Kochanowski i śmierć w renesansie

- Termin: 6–7 czerwca 2024 r.
- Miejsce: Muzeum Regionalne w Zwoleniu
- Organizatorzy: Muzeum Regionalne w Zwoleniu oraz Lokalna Grupa Działania

Konferencja ma na celu interdyscyplinarne podejście do tematyki śmierci i obrzędów pogrzebowych w renesansie, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości Jana Kochanowskiego, i jest ważnym elementem działalności naukowej muzeum.

13.3.2 Edukacja i wydarzenia

W 2024 roku Muzeum Regionalne w Zwoleniu kontynuowało intensywną działalność edukacyjną i kulturalną, realizując szeroki program zajęć dla różnych grup wiekowych oraz organizując liczne wydarzenia o charakterze naukowym, artystycznym i promocyjnym. Poniżej przedstawiono szczegółowy wykaz zrealizowanych zajęć edukacyjnych oraz wydarzeń muzealnych wraz z liczbą uczestników.

Realizacja zajęć edukacyjnych

Temat zajęć	Liczba zrealizowanych zajęć	Opis i uwagi
Historia Zwolenia dla klas 1-3 SP. Lekcja pierwsza - <i>Jak ugościć króla?</i>	49	Zajęcia wprowadzające dzieci w historię Zwolenia, łączące elementy opowieści historycznej z aktywnościami plastycznymi i teatralnymi.
<i>W szafie pra babci i dziadka</i>	41	Zajęcia eksplorujące codzienne życie dawnych mieszkańców Zwolenia, z wykorzystaniem starych przedmiotów i fotografii.
Historia Zwolenia dla klas 1-3 SP. Lekcja druga - <i>Miasto z tego słynie, że sport w nim nie zaginie.</i>	43	Lekcja łącząca historię miasta z lokalnymi tradycjami sportowymi, zakończona grą edukacyjną.
Historia Zwolenia dla klas 1-3 SP. Lekcja trzecia - <i>Z weną Jana Kochanowskiego po Zwoleniu – gra terenowa i spacer</i>	18	Interaktywna lekcja plenerowa, podczas której dzieci zwiedzały miasto, poznając miejsca związane z poetą.
<i>Jan Kochanowski dla najmłodszych</i>	20	Zajęcia poświęcone twórczości Jana Kochanowskiego,

Temat zajęć	Liczba zrealizowanych zajęć	Opis i uwagi
Historia Zwolenia dla klas 1-3 SP. Lekcja czwarta - <i>Dziedzictwo nie z tego świata</i> - gra wielkoformatowa	45	z wykorzystaniem bajek i wierszy dla dzieci. Edukacyjna gra planszowa dotycząca lokalnych legend i tradycji, angażująca młodsze dzieci w naukę poprzez zabawę.
ETNO „Równonoc jesienna” w ramach projektu „Dziedzictwo nie z tej ziemi” (zajęcia z dziećmi, wycieczka objazdowa dla seniorów, spotkanie przy ognisku)	126	Kompleksowy program edukacyjno-kulturalny łączący różne pokolenia – dzieci, dorosłych i seniorów.
ETNO Lekcja w ramach projektu „Dziedzictwo nie z tej ziemi”	32	Zajęcia warsztatowe i wykłady o tematyce etnograficznej, dotyczące lokalnego dziedzictwa.
PATRIOTYZM JUTRA: „Z ruin podniesione. Zwoleńska instalacja historyczna” – przejścia ścieżką historyczną	46	Spacer edukacyjny i prezentacja miejskiej instalacji historycznej z kodami QR, angażująca młodzież i dorosłych.
Wspieranie działań muzealnych, zadanie „Białe kruki” – <i>Jak dbać o domowe archiwa?</i>	32	Warsztaty skierowane do młodzieży i dorosłych, podnoszące świadomość na temat ochrony dokumentów rodzinnych.
Wspieranie działań muzealnych, zadanie „Białe kruki” – <i>Z praktyki kancelaryjnej dawnego Zwolenia</i>	25	Zajęcia tematyczne dla młodzieży dotyczące historii administracji i kancelarii miejskiej w Zwoleniu.

Temat zajęć	Liczba zrealizowanych zajęć	Opis i uwagi
„Jak u Wincentego Flaka” – spotkanie z rzeźbiarzem ludowym Adamem Lipą połączone z warsztatami plastycznymi dla dzieci	36	Kreatywne zajęcia połączone ze spotkaniem z lokalnym artystą, promujące twórczość ludową.
„Ludowe struganie” – bezpłatne warsztaty rzeźbiarskie inspirowane twórczością Wincentego Flaka (Szkola Drzewna w Garbatce-Letnisko)	22	Warsztaty praktyczne dla dzieci i dorosłych, rozwijające umiejętności manualne i wiedzę o rzeźbie ludowej.

Dzięki różnorodności i jakości prowadzonych zajęć oraz wydarzeń, Muzeum Regionalne w Zwoleniu skutecznie angażuje społeczność lokalną, promując wiedzę o historii, kulturze i tradycji regionu. Program edukacyjny obejmuje zarówno najmłodszych uczniów, młodzież, dorosłych, jak i seniorów, co sprzyja integracji międzypokoleniowej i budowaniu tożsamości lokalnej. Wydarzenia naukowe i artystyczne wzbogacają ofertę kulturalną miasta, a realizowane projekty grantowe pozwalają na rozwój nowoczesnych form udostępniania dziedzictwa kulturowego.

13.3.3. Działalność wydawnicza

Publikacje drukowane

- **Wincenty Flak (1870-1943) rzeźbiarz z Zielonki Nowej**

Wydawnictwo zrealizowane w ramach projektu „Wincenty Flak – pomiędzy religijnością a patriotyzmem”, finansowanego przez Program MKiDN „Kultura ludowa i tradycyjna 2022”.

- Wydawcy: Polihymnia, Muzeum Regionalne w Zwoleniu
- Miejsce i rok wydania: Lublin – Zwoleń 2024
- Nakład: 370 egzemplarzy
- Arkuszy wydawniczych: 13
- Liczba stron: 286
- Format: B5

- ISBN: 978-83-934375-5-9 (druk), 978-83-7847-933-8 (druk)

Publikacje on-line

1) Wincenty Flak (1870-1943) rzeźbiarz z Zielonki Nowej

Publikacja dostępna na portalu internetowym muzeum w formie flipbooka oraz pliku PDF do pobrania:

<https://muzeum.zwolen.pl/wincenty-flak/>

- ISBN online: 978-83-934375-6-6; 978-83-7847-937-6

2) Z ruin podniesione. Zwoleńska instalacja historyczna

Opracowanie Muzeum Regionalne w Zwoleniu, Zwoleń 2024, 29 stron

Publikacja dostępna online: <https://assets.adobe.com/id/urn:aaid:sc:US:0cf0a9b6-2caf-427d-9d54-eb723788d184?view=published>

- Publikacja bez ISBN

3) Dziedzictwo nie z tej ziemi

Muzeum Regionalne w Zwoleniu, Zwoleń 2024, 47 stron + 6 nlb (notek bibliograficznych)

Publikacja dostępna online: <https://assets.adobe.com/id/urn:aaid:sc:US:9fe0b51f-2eb4-4797-953d-3eb4aea2d701?view=published>

- Publikacja bez ISBN

4) The otherworldly legacy (angielska wersja publikacji „Dziedzictwo nie z tej ziemi”)

Muzeum Regionalne w Zwoleniu, Zwoleń 2024, 49 stron + 6 stron dodatkowych

Dostępna online: <https://muzeum.zwolen.pl/wp-content/uploads/Dziedzictwo-nie-z-tej-ziemi.EN-The-Otherworldly-Legacy.pdf>

- Publikacja bez ISBN

13.3.4 Popularyzacja i aktywność w mediach społecznościowych

Na stronie internetowej Muzeum Regionalnego w Zwoleniu oraz na profilach w mediach społecznościowych (Facebook i Instagram) regularnie publikowane są zdigitalizowane obiekty, w tym cykl „obiekt miesiąca”, który obejmuje głównie fotografie i archiwalia. Dodatkowo, muzeum dzieli się ciekawostkami historycznymi dotyczącymi miasta i regionu oraz informuje o bieżących wydarzeniach muzealnych.

W ramach działań popularyzatorskich prowadzona jest także aktywna działalność wydawnicza, obejmująca publikacje artykułów (drukowanych i on-line) związanych z realizowanymi projektami i lokalną historią.

Ponadto, muzeum udostępnia swoje zbiory w repozytoriach cyfrowych, które zawierają:

- „Zwoleń w dokumencie” – 50 obiektów obejmujących około 2700 stron materiałów archiwalnych,
- „Wincenty Flak” – 23 obiekty dotyczące twórczości ludowego rzeźbiarza.

Statystyki strony internetowej i mediów społecznościowych w 2024 roku

Strona internetowa muzeum zanotowała około 32010 odsłon oraz 10794 unikalnych użytkowników w ciągu roku.

Profil muzeum na Facebooku zanotował znaczący wzrost aktywności w porównaniu do roku 2023, między innymi:

- wyświetlenia wzrosły do 65150,
- zasięg do 45224, co stanowi wzrost o 80%,
- interakcje z zawartością zwiększyły się o 27,6% do poziomu 4895,
- odwiedziny profilu wzrosły o 220,9% do 13668,
- liczba nowych obserwujących wzrosła o 25% do 155.

Na Instagramie, mimo niewielkiego spadku zasięgu o 9,3%, zanotowano wzrosty w innych obszarach, takich jak:

- interakcje z zawartością – wzrost o 100% do 209,
- kliknięcia linku – wzrost o 150% do 5,
- odwiedziny profilu – wzrost o 8,4% do 334,
- nowych obserwujących – 74.

Demograficznie na Facebooku dominują kobiety (67,8%), a najaktywniejszą grupą wiekową są osoby w wieku 35-44 lat. Podobny rozkład aktywności widoczny jest na Instagramie, choć proporcje płci są bardziej zrównoważone (kobiety 56%, mężczyźni 44%).

**Statystyki mediów społecznościowych Muzeum Regionalnego w Zwoleniu w 2024 roku
(względem 2023)**

Wskaźnik	Facebook (2024)	Zmiana w stosunku do 2023	Instagram (2024)	Zmiana w stosunku do 2023
Wyświetlenia	65150	+80%	3481	-9,3%
Zasięg	45224	+80%	612	-9,3%
Interakcje z zawartością	4895	+27,6%	209	+100%
Kliknięcia linku	641	+190%	5	+150%
Odwiedziny profilu	13668	+220,9%	334	+8,4%
Nowi obserwujący	155	+25%	74	—

Frekwencja, ekspozycje i uczestnicy wydarzeń w 2024 roku

W 2024 roku Muzeum Regionalne w Zwoleniu odnotowało łącznie 3670 osób zwiedzających wystawy. Wśród nich:

- 3167 osób odwiedziło muzeum w zorganizowanych grupach,
- 2583 to młodzież szkolna,
- 2733 osoby skorzystały z biletów ulgowych, w tym 23 z biletów rodzinnych,
- 312 osób zwiedzało bezpłatnie,
- 2 zwiedzających stanowili obcokrajowcy,
- 32 osoby uczestniczyły w wydarzeniach w ramach „Nocy Muzeów”.

Dla porównania, w 2023 roku liczba zwiedzających wyniosła 3279, z czego 2790 w zorganizowanych grupach, w tym 2207 młodzieży szkolnej. Z biletem ulgowym skorzystało wtedy 2294 osoby, w tym 10 rodzinnych, bezpłatnie zwiedzało 359 osób, a „Noc Muzeów” zgromadziła 29 uczestników. Obcokrajowców było wówczas 8.

Łączna liczba uczestników zajęć edukacyjnych, wydarzeń i odwiedzających ekspozycje w 2024 roku wyniosła 4804 osoby (535 uczestników zajęć muzealnych + 599 uczestników wydarzeń + 3

670 zwiedzających). Do tej liczby nie wliczono pracowników muzeum oraz 194 osób uczestniczących w wydarzeniach poza siedzibą muzeum, związanych z realizacją projektu „Wincenty Flak – pomiędzy religijnością a patriotyzmem”.

13.3.5 Wystawy muzealne

Wystawy stałe

W roku sprawozdawczym Muzeum Regionalne w Zwoleniu prezentowało trzy wystawy stałe:

- 1) **Prehistoryczni łowcy nad Zwoleńką** – plenerowa wystawa planszowa, zorganizowana we współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie, dostępna od 5 października 2011 roku na Placu Kochanowskiego.
- 2) **Służba Boża i pobożność. Zabytki sakralne Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Zwoleniu** – ekspozycja naczyń i szat liturgicznych używanych w najstarszym kościele w Zwoleniu, zawierająca m.in. dary od rodziny Kochanowskich.
- 3) **Wincenty Flak (1870–1943) – artysta nieoczywisty** – wystawa prezentująca prace ludowego rzeźbiarza z Zielonki Nowej oraz pamiątki po nim.

Wystawy czasowe

W 2024 roku muzeum zorganizowało trzy wystawy czasowe:

- 1) *Miasto z tego słynie, że sport w nim nie zginie. Ku jubileuszowi KS Zwolenianka*
Czas trwania: 18 lutego – 31 maja 2024 r.
- 2) *Białe kruki z kolekcji Muzeum Regionalnego w Zwoleniu. Konserwacja zbioru najstarszych i najcenniejszych archiwaliów*
Wystawa planszowa oraz wirtualna. Wernisaż odbył się 17 września 2024 r., podczas którego zaprezentowano oryginały 50 zakonserwowanych obiektów. Wystawa trwała do 31 grudnia 2024 r.
- 3) *Kochanowski™. Od portretu do marki*
Czas trwania: od 26 czerwca 2022 r. (wystawa kontynuowana również w roku sprawozdawczym).

Wystawy wirtualne

Muzeum przygotowało i opublikowało trzy wystawy multimedialne:

1) *Kochanowski™. Od portretu do marki*

Dostępna od 18 kwietnia 2024 r.

Linki: <https://muzeum.zwolen.pl/wystawa/kochanowski-od-portretu-do-marki-2/>
<https://www.artsteps.com/view/65f053fe5012cfa2f1145c89>

2) *Z ruin podniesione* – multimedialna projekcja na budynku Urzędu Miasta w Zwoleniu (6 września 2024 r.), prezentująca historyczne obrazy i fotografie miejsc znikających z mapy Zwolenia, połączona z wykładem.

Wydarzenie zrealizowane w ramach projektu „Z ruin podniesione. Zwoleńska instalacja historyczna”, dofinansowanego przez Muzeum Historii Polski.

Film z wydarzenia dostępny od 19 października 2024 r.:

<https://go.screenpal.com/watch/cZXfITncAW5>

3) *Białe kruki z kolekcji Muzeum Regionalnego w Zwoleniu* – wirtualna wersja wystawy czasowej, dostępna od 26 września 2024 r.

Link: <https://muzeum.zwolen.pl/wystawa/biale-kruki-z-kolekcji-muzeum-regionalnego-w-zwoleniu-konserwacja-zbioru-najstarszych-i-najcenniejszych-archiwaliow/>

14. Posiedzenia sesji Rady Miejskiej – liczba, frekwencja i inicjatywy uchwałodawcze

W roku 2024 Rada Miejska w Zwoleniu odbyła łącznie **14 posiedzeń sesji**, w tym:

- **5 posiedzeń Rady VIII Kadencji**, z czego:
 - 4 sesje odbyły się w pełnym składzie,
 - 1 sesja odbyła się przy nieobecności jednego radnego,
 - wśród nich **1 sesja została zwołana na wniosek Burmistrza Zwolenia**.
- **9 posiedzeń Rady IX Kadencji**, z czego:
 - 6 sesji odbyło się w pełnym składzie,
 - 3 sesje odbyły się przy nieobecności jednego radnego.

W omawianym okresie Rada Miejska podjęła łącznie **86 uchwał**, w tym:

- **22 uchwały** zostały podjęte przez Radę **VIII Kadencji**,
- **64 uchwały** zostały podjęte przez Radę **IX Kadencji**.

14.1 Sprawozdanie z prac Rady Miejskiej w Zwoleniu

1. Na sesji nadzwyczajnej odbytej 11 stycznia 2024r. Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zmianę celu na który Gmina Zwolen przyjęła darowiznę od Powiatu Zwoleńskiego

2. W dniu 30 stycznia 2024 r. odbyła się sesja Rady Miejskiej, której głównymi tematami były:

- przedstawienie **Informacji Przewodniczącego Rady o pracy Rady w 2023 roku,**
- omówienie **sprawozdań z działalności stałych komisji** za rok 2023,
- zatwierdzenie **planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2024 rok,**
- uchwalenie **planów pracy pozostałych komisji Rady Miejskiej** na bieżący rok.

Ponadto Rada Miejska podjęła szereg uchwał, w tym m.in. dotyczące:

1) Dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli

Ustalono zasady wsparcia finansowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Zwolen w 2024 roku. W budżecie gminy na ten cel wyodrębniono środki w wysokości **0,8% planowanych rocznych wydatków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli** w poszczególnych placówkach.

2) Zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zwolen

3) Zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok

Wprowadzone zmiany objęły zarówno **część dochodową**, jak i **część wydatkową** budżetu:

Zmiany po stronie dochodów budżetu:

- **+900.000 zł** – środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (dział 400) z przeznaczeniem na wyrównanie kosztów dostawy energii cieplnej dla tzw. podmiotów wrażliwych.
- **+292.947 zł** – refundacja z Lasów Państwowych (dział 600) – jako zwrot części kosztów poniesionych na przebudowę drogi w miejscowości Podborek.
- **+20.400 zł** – środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (dział 852) – refundacja podatku VAT za zakup paliw gazowych.

Zmiany po stronie wydatków budżetu:

- **+900.000 zł** (dział 400) – przeznaczone na rekompensatę kosztów energii ciepłej, szczególnie dla instytucji uznanych za wrażliwe społecznie, takich jak szkoły, placówki opiekuńcze czy inne jednostki publiczne. Zadanie realizowane przez Zakład Usług Komunalnych.
- **+30.000 zł** (dział 600) – zwiększenie nakładów inwestycyjnych na realizację zadania „Przebudowa ul. Puławskiej w Zwoleniu”, z przeznaczeniem na wynagrodzenie dla inspektora nadzoru.
- **+150.000 zł** (dział 600) – nowe zadanie inwestycyjne: „Przebudowa ul. Sienkiewicza i ul. Północnej w Zwoleniu” – opracowanie dokumentacji projektowej.
- **+957,90 zł** – zwiększenie środków w Funduszu Sołeckim w m. Paciorkowa Wola Nowa na wyrównanie i utwardzenie drogi dojazdowej kruszywem.
- **+2.478,30 zł** – zwiększenie Funduszu Sołeckiego w m. Mostki Górki na zadanie utwardzenia kruszywem drogi gminnej. Środki przesunięte z wcześniej planowanych zadań związanych z oświetleniem ulicznym.
- **-30.000 zł** (dział 757) – przeniesienie środków z tytułu odsetek od papierów wartościowych na koszty emisji obligacji komunalnych.
- **-480.000 zł oraz +600.000 zł** (dział 801 – Oświata i wychowanie) – korekta w zakresie dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej:
 - zmniejszono dotację podmiotową,
 - zwiększono dotację celową na realizację zadań wymagających specjalnej organizacji nauki (np. edukacja specjalna).
- **+70.000 zł** – zwiększenie wydatków na zakup usług związanych z dowożeniem uczniów do szkół.
- **+20.400 zł** – zabezpieczenie środków na refundację VAT za gazowe paliwa opałowe w ramach działań osłonowych (dział 852).
- **-957,90 zł i -2.478,30 zł** (dział 900 – Gospodarka komunalna) – zmniejszenia wydatków na wymianę oświetlenia ulicznego w ramach Funduszu Sołeckiego w Paciorkowej Woli Nowej i zakup lamp solarnych w Mostkach.

Wprowadzone zmiany zostały również odzwierciedlone w:

- załączniku inwestycyjnym,
- załączniku dotacyjnym,

- załączniku wydatków z Funduszu Sołeckiego na 2024 r.

4) Uchwała w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zwolen na lata 2024–2028.

3. Podczas posiedzenia 27 lutego 2024 r. Rada Miejska przyjęła informację dotyczącą planowanych inwestycji drogowych w zakresie dróg krajowych i powiatowych na rok 2024.

Podjęto również uchwały w następujących sprawach:

1) Wydzierżawienia nieruchomości (Zwoleń)

Rada wyraziła zgodę na:

- dzierżawę nieruchomości położonej w Zwoleniu, składającej się z trzech działek, na okres 3 lat bez przeprowadzania przetargu,
- dzierżawę części nieruchomości (15 m²) przy Placu Kochanowskiego w Zwoleniu dotychczasowemu dzierżawcy, również na okres 3 lat.

2) Zmiany zasad wynajmowania lokali mieszkalnych i socjalnych

Zmieniono zapisy uchwały Nr XX/131/19 z 23 grudnia 2019 r., aktualizując kryteria dochodowe uprawniające do zawarcia umowy najmu:

- **lokale mieszkalne** – przyznawane osobom, których średni miesięczny dochód na członka rodziny z ostatnich 3 miesięcy nie przekracza:
 - 180% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 130% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;
- **lokale socjalne** – przysługujące osobom, których średni miesięczny dochód nie przekracza:
 - 80% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 60% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

3) Nieodpłatnego nabycie nieruchomości

Rada wyraziła zgodę na przejęcie przez Gminę Zwolen prawa własności działek położonych w Sycynie, z przeznaczeniem na **poszerzenie drogi w miejscowości Sycyna-Kolonia**

4) Zmiany w budżecie Gminy Zwolen na 2024 rok

Dochody budżetu zwiększono o:

- **+3.107.525 zł** – część oświatowa subwencji ogólnej (dział 758),

- **+8.52195 zł** – część rozwojowa subwencji ogólnej (dział 758),
- **+4.000 zł** – dotacja z Powiatu Zwoleńskiego dla biblioteki (dział 921).

Zmiany po stronie wydatków budżetu:

- **+150.000 zł** – opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Przebudowa drogi gminnej w m. Jasieniec Solecki Południowy” (dział 600 – Transport i łączność).
- **+90.000 zł** – wynagrodzenia bezosobowe i usługi w Urzędzie Miejskim (dział 750 – Administracja publiczna).
- **+30.000 zł** – działania promocyjne jednostki (dział 750).
- **+20.000 zł** – dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Zwoleniu (dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne).
- **+28.804 zł** – zwrot nienależnie pobranej subwencji oświatowej za lata poprzednie (dział 758 – Różne rozliczenia).
- **+3.107.525 zł** – wynagrodzenia i pochodne dla nauczycieli (dział 801 – Oświata i wychowanie).
- **+10.000 zł** – naprawa autobusu szkolnego (usługi remontowe) (dział 801).
- **+30.000 zł** – dotacja dla SPZOZ w Zwoleniu na zakup aparatu USG (dział 851 – Ochrona zdrowia).
- **+241.410 zł** – wynagrodzenia i pochodne dla pracowników MOPS (dział 852 – Pomoc społeczna).
- **+29.000 zł** – wynagrodzenia i pochodne dla pracowników MOPS (dział 855 – Rodzina).
- **+40.000 zł** – budowa przyłącza wodociągowego w ul. Sportowej (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska).
- **+20.000 zł** – budowa przyłącza wodociągowego w ul. Wrzosowej (dział 900).
- **+18.000 zł** – przebudowa odcinka kanalizacji sanitarnej w ul. Konopnickiej (dział 900).
- **+50.000 zł** – zwiększenie środków na oświetlenie ulic, placów i dróg (dział 900).
- **+10.000 zł** – wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (roboty publiczne) (dział 900).
- **+4.000 zł** – dotacja dla biblioteki (dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego).

- **+84.981 zł** – zakup materiałów, energii elektrycznej (m.in. lodowisko) oraz remonty obiektów sportowych (np. orlik) (dział 926 – Kultura fizyczna).

W związku z powyższym dokonano odpowiednich zmian w:

- załączniku inwestycyjnym,
- załączniku dotacyjnym na 2024 rok.

5) Przedłużenia umowy najmu lokalu użytkowego

Rada zgodziła się na zawarcie kolejnej umowy najmu lokalu użytkowego nr 4 w budynku przy ul. Kościuszki 2 w Zwoleniu (Wspólnota Mieszkaniowa), bez przeprowadzania przetargu, na okres 3 lat.

4. Podczas sesji 27 marca 2024 r. Rada Miejska przyjęła informacje dotyczące bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej za rok 2023, przedstawione przez:

- Komendanta Powiatowego Policji,
- Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej,
- Komendanta Gminnego OSP.

Ponadto przyjęto:

- sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Świetlic Profilaktyczno-Wychowawczych,
- sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w MOPS w Zwoleniu wraz z informacją o potrzebach w tym zakresie.

Uchwały podjęte przez Radę Miejską:

- 1) Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2024–2027** – przyjęto program wspierający osoby doznające przemocy.
- 2) Sezon kąpielowy 2024** – określono sezon kąpielowy oraz wykaz kąpielisk na terenie gminy Zwoleń.
- 3) Zmiana uchwały w sprawie poboru opłaty skarbowej** – wyznaczono nową inkasentkę: Panią Magdalenę Izabelę Procką.
- 4) Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz budżecie gminy na 2024 rok.**
- 5) Zmiany w budżecie gminy – marzec 2024 r.**

Dochody budżetu zwiększono m.in. o:

- **+20.000 zł** – pomoc z budżetu Województwa Mazowieckiego na zadanie „Mazowsze dla zwierząt 2024”,
- **+140.000 zł** – dotacja na remont budynku OSP i zakup wozu strażackiego (dział 754),
- **+642.000 zł** – wpływy z podatku od nieruchomości (korekty deklaracji za lata 2019–2023),
- **+1.031.149 zł** – dotacje dla przedszkoli (dział 801),
- **+400.000 zł** – refundacja wynagrodzeń pracowników robót publicznych (dział 900),
- **+406.727 zł** – wsparcie dla kultury fizycznej w ramach „Mazowsze dla sportu” (dział 926).

Zmiany po stronie wydatków budżetu:

- **+20.000 zł** – zapobieganie bezdomności zwierząt (dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo).
- **+642.000 zł** – podatek od nieruchomości (korekty po kontroli KAS) (dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa).
- **+40.000 zł** – remont budynku OSP (dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne).
- **+200.000 zł** – zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego (dział 754).
- **+800 zł** – odpis na ZFŚS (dział 754).
- **+7.467,20 zł** – wynagrodzenia dla nauczycieli wspierających obywateli Ukrainy (dział 801 – Oświata i wychowanie).
- **+1.000 zł** – odpis na ZFŚS (dział 801).
- **+135.785,17 zł** – środki na przeciwdziałanie alkoholizmowi – środki niewykorzystane w 2023 r. (dział 851 – Ochrona zdrowia).
- **+842.000 zł** – wynagrodzenia i pochodne dla pracowników robót publicznych (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska).
- **+13.000 zł** – odpis na ZFŚS (dział 900).
- **+22.910,62 zł** – przeniesienie środków z Funduszu Sołeckiego na wymianę opraw LED (dział 900).
- **+75.000 zł** – dotacja dla Domu Kultury (dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego).

- **+50.000 zł** – dotacja dla Muzeum (dział 921).
- **+580.000 zł** – przebudowa i doposażenie Stadionu Miejskiego przy ul. Parkowej (dział 926 – Kultura fizyczna).
- (przeniesienie środków z Funduszu Sołeckiego na zagospodarowanie terenu rekreacyjnego i inwentaryzację geodezyjną – dział 926).

Dokonano zmian w załącznikach: inwestycyjnym, dotacyjnym oraz Funduszu Sołeckiego na 2024 rok.

5. Podczas sesji 22 kwietnia 2024 r. Rada Miejska przyjęła sprawozdania:

- z działalności MOPS za 2023 r.,
- z wykonania uchwał Rady Miejskiej (od 1.10.2023 r. do 31.03.2024 r.),
- z realizacji programu współpracy Gminy Zwolen z organizacjami pozarządowymi za 2023 r.

Uchwały podjęte przez Radę Miejską:

- 1) Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz budżecie Gminy na 2024 rok.**
- 2) Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Zwoleńskiemu w wysokości 35.760 zł na przebudowę chodnika przy ul. Wiślanej w Zwoleniu.**
- 3) Wydzierżawienie nieruchomości** – zgoda na posadowienie tymczasowego kontenera (biuro budowy) przy ul. Doktora Perzyny w Zwoleniu bez przetargu.
- 4) Zmiany w budżecie gminy – kwiecień 2024 r.**

Dochody budżetu zwiększono m.in. o:

- **+408.000 zł** – środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na energię ciepłą (dział 400),
- **+240.000 zł** – dotacja na przebudowę drogi w Zielonce Starej (dział 600),
- **+105.000 zł** – dotacja na program „Cyberbezpieczny Samorząd” (dział 750),
- **+34.000 zł** – refundacja z WFOŚiGW za punkt konsultacyjny (dział 900).

Wydatki budżetu zwiększono m.in. o:

Transport i łączność:

- **+520.000 zł** – nowe zadanie inwestycyjne: przebudowa drogi w Zielonce Starej,
- **+35.760 zł** – dotacja dla Powiatu Zwoleńskiego,
- **+30.000 zł** – zakup kruszywa,
- **-130.000 zł** – zmniejszenie wydatków na przebudowę ul. Sienkiewicza i ul. Północnej.

Działalność usługowa (dział 710):

- **+150.000 zł** – sporządzenie planu ogólnego gminy i miasta Zwoleń.

Administracja publiczna (dział 750):

- **+150.000 zł** – zakup usług bieżących,
- **+105.000 zł** – realizacja programu „Cyberbezpieczny Samorząd”.

Oświata i wychowanie (dział 801):

- **+800.000 zł** – dotacje dla niepublicznego przedszkola,
- **+100.000 zł** – dotacja dla niepublicznej szkoły.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (dział 900):

- **+5.000 zł** – wydatki na ochronę powietrza (zakup usług).

Kultura i dziedzictwo narodowe (dział 921):

- **+80.000 zł** – dotacja dla Biblioteki.

Dokonano zmian w załącznikach: inwestycyjnym i dotacyjnym na 2024 rok. Na zakończenie sesji dokonano **podsumowania VIII kadencji Rady Miejskiej w Zwoleniu**.

6. Uroczysta I Sesja Rady Miejskiej w Zwoleniu IX Kadencji – 7 maja 2024 r.

7 maja 2024 roku odbyła się **pierwsza sesja Rady Miejskiej w Zwoleniu**, inaugurująca **IX kadencję samorządu**.

Kluczowe wydarzenia sesji:

- **Otwarcie obrad** przez Radnego Seniora, zgodnie z tradycją.
- **Wręczenie zaświadczeń o wyborze** nowo wybranym radnym.
- **Złożenie uroczystego ślubowania** przez radnych – oficjalne objęcie mandatów.
- **Ślubowanie Burmistrza Zwoleń**, który tym samym objął urząd na kolejną kadencję.

Wybory wewnętrzne w Radzie:

- **Przewodniczący Rady Miejskiej:**

Funkcję powierzono **Piotrowi Pawelcowi**.

- **Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej:** ustalono **trzyosobowy skład**, w którego skład weszli:
 - **Teresa Kacperczyk-Baran**
 - **Leszek Michalski**
 - **Krzysztof Figurski**
- **Powołanie komisji stałych:**

Radni podjęli uchwałę w sprawie powołania stałych komisji Rady Miejskiej – określając zarówno **zakres działania**, jak i **składy osobowe**. Łącznie **powołano pięć komisji**.

- 1) Komisję Rewizyjną,
- 2) Komisję Skarg, Wniosków i Petycji,
- 3) Komisję Budżetu i Finansów,
- 4) Komisję Oświaty, Zdrowia, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa Publicznego,
- 5) Komisję Rolnictwa, Gospodarczą i Rozwoju Gminy.

Następnie Rada Miejska przystąpiła do wyboru przewodniczących dwóch komisji.

- **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji** – Przewodniczącą została **Pani Izabela Młyńska**.
- **Komisja Rewizyjna** – Funkcję Przewodniczącego powierzono **Panu Januszowi Wojasowi**.

7. Podczas sesji 23 maja 2024 r. Rada Miejska przyjęła sprawozdania dotyczące działalności jednostek kultury za rok 2023.

Podjęto uchwały w następujących sprawach:

- 1) **Zmiany w składach osobowych komisji Rady Miejskiej**
 - Odwołano z Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Piotra Pawelca oraz Krzysztofa Figurskiego,
 - Odwołano z Komisji Budżetu Bożenę Karaś,
 - Powołano do Komisji Oświaty Piotra Pawelca,
 - Powołano do Komisji Budżetu Krzysztofa Figurskiego.
- 2) **Wynagrodzenia Burmistrza Zwolenia**

- 3) **Zmiany w uchwale dotyczącej wyznaczenia targowisk na terenie miasta Zwolenia**
Aktualizacja zasad korzystania z targowisk zgodnie z uchwałą Nr LI/333/2022 z 29 marca 2022 r.
- 4) **Zmiany w uchwale dotyczącej przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie**
Zmiany w uchwale Nr LXXXI/496/2023 z 28 listopada 2023 r. dotyczące warunków przyznawania oraz trybu pobierania opłat.
- 5) **Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zwoleń**
- 6) **Zmiany w budżecie Gminy Zwoleń na 2024 rok**

Zmiany w planie dochodów budżetu:

- **+27.000 zł** – zwiększenie dochodów z tytułu **opłat za zajęcie pasa drogowego (dział 600 – Transport i łączność)**,
- **-22.000 zł** – zmniejszenie dochodów (dział **756 – Dochody od osób prawnych i fizycznych**),
- **+40.000 zł** – **dotacja na usuwanie azbestu (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska)**.

Zmiany w wydatkach budżetu:

Transport i łączność (dział 600):

- **+50.000 zł** – zwiększenie wydatków bieżących na **usługi koparką przy utwardzeniu dróg kruszywem**.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (dział 754):

- **+51.321,92 zł** – przeniesienie zadania inwestycyjnego z **Funduszu Soleckiego** na **wymianę opraw oświetlenia ulicznego na LED w Sycynie**.

Pomoc społeczna (dział 852):

- **+3.000 zł** – środki na **zwrot niewykorzystanych dotacji, płatności z zasiłków stałych oraz odsetki**.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (dział 900):

- **+26.000 zł** – zwiększenie wydatków na **ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu**,
- **+40.000 zł** – środki na **usuwanie azbestu**,

- **+10.000 zł** – wydatki osobowe **niezaliczane do wynagrodzeń**,
- **+125.000 zł** – środki na **pielęgnację drzew na terenie miasta**.

Kultura fizyczna (dział 926):

- **+95.000 zł** – zwiększenie wydatków na **pielęgnację boisk** na stadionie w **Zwoleniu i Jasińcu**.

Inne podjęte działania:

- **Dokonano zmian** w załącznikach budżetowych na rok **2024**:
 - załączniku **inwestycyjnym**,
 - załączniku **Funduszu Soleckiego**,
 - załączniku **dotacyjnym**.
- **Nadano nazwę ulicy**:
 - drodze wewnętrznej w obrębie geodezyjnym miasta **Zwoleń** nadano nazwę **ul. Bolesławskich**.
- **Wyrażono zgodę na sprzedaż udziału Gminy Zwoleń**:
 - sprzedaż $\frac{1}{2}$ części w **trzech nieruchomościach zabudowanych w Zwoleniu**, sprzedaż nastąpi w **drodze przetargu**.

8. Podczas sesji 21 czerwca 2024 r. Rada Miejska przyjęła informację o przygotowaniu jednostek gminnych i stowarzyszeń do organizacji wypoczynku letniego dzieci i młodzieży szkolnej.

Ponadto przedmiotem obrad sesji była debata nad raportem o stanie gminy za 2023 rok. Po zakończeniu debaty Rada jednogłośnie udzieliła Burmistrzowi Zwolenia wotum zaufania. Następnie Rada rozpatrzyła i zatwierdziła sprawozdanie Burmistrza Zwolenia z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok, sprawozdania z wykonania planów finansowych gminnych instytucji kultury za rok 2023 oraz informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Zwoleń — udzielając z tego tytułu jednogłośnie absolutorium Burmistrzowi Zwolenia.

Ponadto Rada podjęła uchwały w następujących sprawach:

- 1) przystąpienia do opracowania projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Zwoleń na lata 2018–2028 (dokumentu obowiązującego na lata 2025–2030) oraz określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii,

- 2) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zwolen,
- 3) zmian w uchwale budżetowej na rok 2024.

Zmiany w planie dochodów budżetu:

- **+16.100 zł** – dofinansowanie programu **Senior+** (dział **852 – Pomoc społeczna**),
- **+500.000 zł** – środki z tytułu **zwrotu podatku VAT** (dział **926 – Kultura fizyczna**).

Zmiany w planie wydatków budżetu:

Administracja publiczna (dział 750):

- **+1.000 zł** – dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Zwolen z przeznaczeniem na Dożynki Powiatowe,
- **+50.000 zł** – środki na promocję jednostki.

Oświata i wychowanie (dział 801):

- **+400.000 zł** – dotacja dla niepublicznego przedszkola.

Edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854):

- **+180.000 zł** – dotacja na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w niepublicznym przedszkolu.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (dział 900):

- **+15.000 zł** – wydatki bieżące na **opracowanie aktualizacji Aglomeracji Zwolen**,
- **+4.150.000 zł** – zwiększenie środków na zadanie inwestycyjne:
„Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwoleniu”,
- **+10.000 zł** – wydatki bieżące na **utrzymanie zieleni**,
- **+100.000 zł** – środki na **oświetlenie ulic, placów i dróg**.

Kultura i dziedzictwo narodowe (dział 921):

- **zmiana nazwy zadania w Funduszu Soleckim:**
z **„remontu figurek”** na:
„Budowa Figurki kultu religijnego oraz nabycie działki pod budowę figurki w m. Karolin”.

Kultura fizyczna (dział 926):

- **+20.000 zł** – środki na **usługi remontowe na orliku i nad zalewem**,
- **+500.000 zł** – **zwrot dotacji do Ministerstwa Sportu** (wydatki majątkowe).

9. Na sesji odbytej 22 lipca 2024 r. Rada Miejska przyjęła informację o działalności Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Zwoleniu za rok 2023.

Podjęto również uchwały:

- 1) w sprawie wdzierżawienia nieruchomości,
- 2) w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Zwoleńskiego,
- 3) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zwoleń,
- 4) zmian w uchwale budżetowej na rok 2024.

Zmiany w planie dochodów budżetu:

- **-4.000.000 zł** – zmniejszenie planu dochodów z **Programu Inwestycji Strategicznych** (dział 900 – **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**),
- **-6.800 zł** – korekta dofinansowania na **usuwanie azbestu** (dział 900),
- **+750.000 zł** – wpływy z tytułu **zwrotu podatku VAT** (dział 926 – **Kultura fizyczna**).

Zmiany w planie wydatków budżetu:

Transport i łączność (dział 600):

- **+100.000 zł** – wydatki bieżące na **zakup usług i kruszywa**,
- **+40.000 zł** – dodatkowe roboty przy drodze w **Zielonce Starej**.

Administracja publiczna (dział 750):

- **+30.000 zł** – prowizje dla inkasentów,
- **+5.800 zł** – szkolenia.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (dział 754):

- **+30.000 zł** – wynagrodzenia dla strażaków OSP,
- **+10.000 zł** – wykonanie monitoringu.

Oświata i wychowanie (dział 801):

- **+20.000 zł** – zakup usług dla przedszkoli,
- **+100.000 zł** – dowożenie uczniów.

Pomoc społeczna (dział 852):

- **+130.000 zł** – wsparcie dla DPS.

Pomoc społeczna (dział 855):

- **+50.000 zł** – piecza zastępcza.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (dział 900):

- **–4.000.000 zł** – zmniejszenie wydatków i przeniesienie płatności z Polskiego Ładu na 2026 rok,
- **+200.000 zł** – wydatki na gospodarowanie odpadami,
- **+20.000 zł** – wydatki bieżące na utrzymanie zieleni.

Kultura i dziedzictwo narodowe (dział 921):

- **+5.000 zł** – dotacja celowa na koncert „Psalmy u grobu Jana”,
- **+2.400 zł** – zakup usług,
- zmiana nazwy zadania inwestycyjnego w **Atalinie**.

10. W dniu 28 sierpnia 2024 roku Rada Miejska odbyła sesję, podczas której wręczono zaświadczenie i przyjęto ślubowanie nowego radnego oraz przedstawiono informacje dotyczące działalności stowarzyszeń sportowych.

Podjęto uchwały:

- 1) zmian w składzie osobowym komisji,
- 2) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej,
- 3) zmian w uchwale budżetowej na 2024 r.

Dochody budżetu:

- **+1.000.000 zł** – środki z **Funduszu COVID-19** (dział 400 – Transport i łączność),
- **+96.576,18 zł** – dotacja refundacyjna **Funduszu Sołeckiego** (dział 758 – Różne rozliczenia),
- **+430.500 zł** – dotacja z **Krajowego Planu Odbudowy (KPO)** na zadanie „Aktywny Maluch” (dział 758),
- **+247.000 zł** – zwrot podatku VAT (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska),
- **–1.186.853 zł** – przesunięcie środków z **Regionalnego Programu Operacyjnego Zwoleń (RPOZ)** na rok 2025 (dział 921 – Kultura i dziedzictwo narodowe).

Wydatki budżetu:

- **+84.600 zł** – plan inwestycyjny na **wodociąg w Jedlance** (dział **010 – Rolnictwo i leśnictwo**),
- **+1.000.000 zł** – plan wydatków Zakładu Usług Komunalnych ze środków **COVID-19** (dział **400**),
- zmiana nazwy zadania drogowego z **Funduszu Soleckiego** (dział **600 – Transport i łączność**),
- **+100.000 zł** – dotacja dla **OSP Zielonka Nowa** (dział **754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**),
- **+1.750 zł** – zakup zestawu ogrodowego dla **Domu Dziennego Senior+** (dział **852 – Pomoc społeczna**),
- **+430.500 zł** – budowa żłobka (dział **855 – Wychowanie przedszkolne**),
- **+130.000 zł** – modernizacja oświetlenia LED (dział **900**),
- **+628.800 zł** – wynagrodzenia i utrzymanie pracowników z Powiatowego Urzędu Pracy (dział **900**),
- **-1.187.582 zł** – zmniejszenie dotacji dla **Parafii** (dział **921**),
- **+3.755,18 zł** – wynagrodzenia ratowników (dział **926 – Kultura fizyczna**).

11. 27 września 2024 roku podczas sesji Rada Miejska przyjęła informację dotyczącą przygotowania placówek oświatowych do rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025.

Podjęto uchwały w sprawach:

- 1) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zwolen,
- 2) zmian w uchwale budżetowej na rok 2024.

Dochody budżetu:

- **+70.000 zł** – wsparcie finansowe w ramach programu **Podróże z klasą** (dział **801 – Oświata i wychowanie**),
- **+31.148 zł** – dofinansowanie zadania „**Lekcje o finansach**” (dział **801**),
- **+1.000 zł** – wpływy z programu **Youngster Plus** (dział **801**),
- **+12.687 zł** – wpływy z usług (dział **801**),
- **+15.906 zł** – środki z **Funduszu Pracy** na asystenta rodziny (dział **855 – Rodzina**).

Wydatki budżetu:

- **+40.000 zł** – zakup oprogramowania EZD (dział 750 – Administracja publiczna),
- **+1.700 zł** – badania strażaków OSP (dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa),
- **+74.900 zł** – realizacja programu *Podróże z klasą* (dział 801 – Oświata i wychowanie),
- **+38.935 zł** – realizacja programu *Lekcje o finansach* (dział 801),
- **+2.500 zł** – realizacja programu *Youngster Plus* (dział 801),
- **+2.000 zł** – zwrot dotacji z zasiłków stałych (dział 852 – Pomoc społeczna),
- **+15.906 zł** – wynagrodzenia asystenta rodziny (dział 855 – Rodzina),
- **+8.000 zł** – wynagrodzenia z PUP (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska),
- **+16.000 zł** – analiza ubóstwa energetycznego (dział 900),
- **-36.700 zł** – zmniejszenie wydatków na zakup usług (dział 710 – Działalność usługowa),
- **-32.500 zł** – zwrot niewykorzystanych dotacji (dział 926 – Kultura fizyczna),
- **+30.000 zł** – dokumentacja PFU „Budowa urządzeń zagospodarowania osadu” (przeniesienie środków z budowy sieci wod.-kan., dział 900).

12. 31 października 2024 r. odbyła się VII sesja Rady Miejskiej w Zwoleniu.

W porządku obrad znalazły się m.in. następujące punkty:

- przedstawienie informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego, Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz Burmistrza Zwolenia dotyczącej analizy oświadczeń majątkowych radnych, pracowników Urzędu Miejskiego oraz kierowników jednostek organizacyjnych Gminy,
- sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Miejskiej za okres od 1 kwietnia do 30 września 2024 r.,
- informacja o funkcjonowaniu oświaty w Gminie Zwolen w roku szkolnym 2023/2024.

Podjęto uchwały:

- 1) zmiany uchwały nr VII/62/19 w sprawie inkasentów i wynagrodzenia za inkaso,
- 2) wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej w obrębie geodezyjnym Wólka Szeleźna,
- 3) wyznaczenia targowiska oraz zatwierdzenia zasad korzystania z niego,
- 4) przedłużenia umów najmu garaży nr 1, 2 i 5 przy ul. Prostej w Zwoleniu,

- 5) zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i ich wynagrodzenia,
- 6) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zwoleń,
- 7) zmian w uchwale budżetowej na 2024 r.

Dochody budżetu:

- **+29.200 zł** – środki z PUP w Zwoleniu na szkolenia z KFS (dział 750 – Administracja publiczna), zmiana klasyfikacji środków na zadanie Cyberbezpieczny Samorząd z dochodów inwestycyjnych na bieżące (dział 750),
- **+5.100 zł** – refundacja VAT za paliwa gazowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (dział 852 – Pomoc społeczna),
- **+77.071 zł** – dofinansowanie z WFOŚiGW na pielęgnację pomnika przyrody i drzew w pasie drogowym (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska).

Wydatki budżetu:

- **+100.000 zł** – usługi zimowego utrzymania dróg (dział 600 – Transport i łączność),
- **+5.000 zł** – zakup materiałów i wyposażenia na cmentarzach (dział 710 – Działalność usługowa),
- **+3.000 zł** – wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (dział 750 – Administracja publiczna),
- **+20.000 zł** – zakup materiałów i wyposażenia (dział 750),
- **+50.000 zł** – zakup energii (dział 750),
- **+29.200 zł** – szkolenia ze środków PUP (dział 750),
→ zmiana klasyfikacji wydatków na zadanie *Cyberbezpieczny Samorząd* z inwestycyjnych na bieżące (dział 750),
- **+10.000 zł** – zakup materiałów i wyposażenia dla OSP (dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa),
- **+150.000 zł** – przeniesienie dotacji z przedszkola niepublicznego na zadania specjalnej organizacji nauki (dział 801 – Oświata i wychowanie),
- **+16.500 zł** – materiały i energia w przedszkolu publicznym (dział 801),
- **+145.500 zł** – wynagrodzenia nauczycieli w przedszkolu publicznym (dział 801),
- **+50.000 zł** – dowożenie dzieci do szkół (dział 801),

- **+3.700 zł** – składki PPK w MOPS (dział 852 – Pomoc społeczna),
- **+5.100 zł** – refundacja VAT za paliwa gazowe (dział 852),
- **+30.000 zł** – dotacja na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w przedszkolu niepublicznym (dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza),
- **+10.000 zł** – usługi w rodzinach zastępczych (dział 855 – Rodzina),
- **-5.025.700 zł** – przeniesienie wydatków inwestycyjnych z zadania *Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków* na lata 2025 i 2026 (dział 900),
- **+90.000 zł** – kolejny etap przebudowy oczyszczalni ścieków (dział 900),
- **+10.000 zł** – wynagrodzenia (dział 900),
- **+350.000 zł** – usługi w gospodarce odpadami (dział 900),
- **+77.041 zł** – pielęgnacja pomnika przyrody i drzew w pasie drogowym (dział 900),
- **+15.000 zł** – modernizacja oświetlenia ulicznego na lampy LED (dział 900),
- **+12.000 zł** – materiały i usługi zdrowotne dla pracowników gospodarczych (dział 900),
- **+90.000 zł** – dotacja dla Domu Kultury (dział 921 – Kultura i dziedzictwo narodowe),
- **+75.000 zł** – dotacja dla Muzeum (dział 921),
- **+130.000 zł** – waloryzacja wynagrodzenia wykonawcy ścieżki dydaktyczno-ekologicznej nad Zwolenką (dział 926 – Kultura fizyczna),
- **+10.000 zł** – zakup materiałów na obiekty sportowe (dział 926).

13. W porządku obrad sesji z 27 listopada 2024 r. znalazły się informacje o umorzeniach podatkowych udzielonych w 2024 roku.

Podjęto uchwały:

- 1) Uchwalenie stawek podatkowych na 2025 rok:
 - podatek od nieruchomości – wzrost stawek o 2,2% – 5,2%
 - obniżenie ceny skupu żyta do celów podatku rolnego – stawka 74,00 zł/dt (jak w roku ubiegłym)
 - podatek od środków transportowych – wzrost stawek o ok. 2%
- 2) Pozostałe uchwały: zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz w budżecie 2024.

Dochody budżetu

- **+353.318 zł** – środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na dochody z energii elektrycznej, gazu i wody (dział 400),
- **+100.000 zł** – wzrost dochodów z podatku od czynności cywilnoprawnych (dział 756),
- **+25.000 zł** – dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki na sprzęt sportowy dla PSP w Zwoleniu (dział 926 – Kultura fizyczna).

Wydatki budżetu

- **+353.318 zł** – wydatki na wyrównanie kosztów energii cieplnej dla podmiotów wrażliwych – ZUK (dział 400),
- **-200.000 zł** – zmniejszenie dotacji dla przedszkoli niepublicznych (dział 801 – Oświata i wychowanie),
- **-180.000 zł** – zmniejszenie dotacji dla szkoły niepublicznej (dział 801),
- **+732.101 zł** – wzrost wydatków na wynagrodzenia i pochodne w szkołach (dział 801),
- **+27.316 zł** – wzrost wynagrodzeń nauczycieli w oddziałach przedszkolnych (dział 801),
- **+292.850 zł** – wzrost wynagrodzeń i pochodnych w przedszkolu publicznym (dział 801),
- **+61.130 zł** – wzrost wydatków na specjalistyczną organizację nauki (dział 801),
- **+23.000 zł** – wzrost wydatków bieżących i umów zleceń w Ośrodku Pomocy Społecznej (dział 852 – Pomoc społeczna),
- **-23.000 zł** – zmniejszenie wynagrodzeń i pochodnych w rodzinie (dział 855 – Rodzina),
- **-40.000 zł** – zmniejszenie dotacji dla żłobka (dział 855),
- **+25.000 zł** – zakup sprzętu sportowego z programu „Aktywna Szkoła” dla PSP w Zwoleniu (dział 926 – Kultura fizyczna).

Zmiana w Funduszu Soleckim (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska):

Zmiana nazwy zadania w miejscowości Niwki z „ogrodzenia terenu” (**26.081,54 zł**) na:

- zakup lampy (**800 zł**),
- utwardzenie terenu rekreacyjnego w miejscowości Ługi (**25.281,54 zł**).

14. Sesja 23 grudnia 2024 r.

Podjęto uchwały:

- 1) Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Zwolen – aktualizacja w zakresie dochodów i wydatków.

- 2) Budżet Gminy Zwoleń na 2025 rok: dochody 98.350 603,60 zł, wydatki 96.843 467,07 zł.
- 3) Plan pracy Rady Miejskiej na 2025 rok.
- 4) Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej i uchwale budżetowej na 2024 rok.

Dochody budżetu

- **-1.480.000 zł** – zmniejszenie dochodów ze sprzedaży nieruchomości (dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa),
- **+1.683.763 zł** – wzrost dochodów z udziału w PIT (dział 756 – Dochody od osób fizycznych),
- **+316.237 zł** – uzupełnienie subwencji ogólnej (dział 758 – Różne rozliczenia),
- **+500 zł** – dochody z odsetek Funduszu Pomocy (dział 758),
- **+16.072 zł** – środki z Funduszu Pracy na Asystenta rodziny (dział 855 – Rodzina),
- **-28.660 zł** – zmniejszenie dofinansowania z WFOŚiGW na oświetlenie (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska),
- **-226.727 zł** – przesunięcie dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego na 2025 r. (dział 926 – Kultura fizyczna).

Wydatki budżetu

- **+10.000 zł** – opłaty administracyjne za lokale i budynki (dział 700),
- **+90.000 zł** – zakup energii i usług w Urzędzie Miejskim (dział 750 – Administracja publiczna),
- **+5.000 zł** – dotacja na remont strażnicy OSP Zielonka Nowa (dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne),
- **-100.000 zł** – zmniejszenie dotacji na zakup samochodu dla OSP Zielonka Nowa (dział 754),
- **+55.000 zł** – dowóz uczniów do szkół (dział 801 – Oświata i wychowanie),
- **+500 zł** – zakup materiałów dla obywateli Ukrainy (dział 801),
- **+16.072 zł** – wynagrodzenia Asystenta rodziny (dział 855 – Rodzina),
- **+20.000 zł** – wydatki na rodziny zastępcze (dział 855),
- **-60.000 zł** – przeniesienie wydatków inwestycyjnych na oczyszczalnię ścieków na 2025 r. (dział 900),
- **+50.000 zł** – wydatki na gospodarkę odpadami komunalnymi (dział 900),
- **+30.000 zł** – wydatki na oświetlenie ulic, placów i dróg (dział 900),

- **–5.000 zł** – przeniesienie wydatków na ekspertyzy, analizy i opinie środowiskowe (dział 900),
- **–300.000 zł** – przeniesienie inwestycji na przebudowę Stadionu Miejskiego na 2025 r. (dział 926 – Kultura fizyczna).